Kommunfullmäktige

Plats och tid	Storbrunn, Östhammar, 2020-04-21 kl. 18.00-18.48
Beslutande	Enligt särskild närvarolista
Övriga deltagande	
Utses att justera	Anna-Lena Söderblom (M) (ej § 37) och Gunnel Wahlgren (C) Pär-Olof Olsson (M) justerar § 37
Justeringens plats och tid	Kommunhuset, 2020-04-23 kl. 08.00

Underskrifter Paragrafer 31-51

Sekreterare .....
Rebecka Modin

Ordförande .....
Roger Lamell (S), ej §§ 33 och 39 §§ 33 och 39 Lisa Landberg (C)

Justerande .....
Anna-Lena Söderblom (M), ej § 37 Gunnel Wahlgren (C)

.....
Pär-Olof Olsson (M) § 37

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum	2020-04-21
Datum för anslags uppsättande	2020-04-23
Anslags nedtagande	2020-05-15
Förvaringsplats för protokollet	Lednings- och verksamhetsstöd, Östhammars kommun

Underskrift .....
Rebecka Modin

§ 31. Bordläggning av ärenden och fastställande av ärendelistan 3

§ 32. Godkännande av årsredovisning för Östhammars kommun 2019 5

§ 33. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 6

§ 34. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden 7

§ 35. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden 8

§ 36. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden 9

§ 37. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för socialnämnden 10

§ 38. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden 11

§ 39. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden 12

§ 40. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019 13

§ 41. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd 14

§ 42. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019 15

§ 43. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd 16

§ 44. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2019 17

§ 45. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam IT-nämnd 18

§ 46. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Östhammarshem 2019 19

§ 47. Beslut om organisationsförändring 20

§ 48. Fastställande av egenavgifter för färdtjänst 22

§ 49. Fastställande av Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun 24

§ 50. Ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans 25

§ 51. Anmälningsärende, Krisledningsnämndens protokoll 27

§ 31. Bordläggning av ärenden och fastställande av ärendelistan

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendena a-s nedan samt att i övriga fastställa ärendelistan.

Ärenden från fullmäktiges sammanträde 18 februari

a) Valärende, Ersättare i valnämnden (dnr KS-2020-49)
b) Valärende, Ersättare i kultur- och fritidsnämnden (dnr KS-2019-694)
c) Interpellation från Kerstin Dreborg (MP) om hantering av begäran om handlingar (dnr KS-2020-135)

Ärenden från kommunstyrelsens sammanträde 25 februari

d) Anmälningsärende, Val av representant i regionalt samråd för hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) (dnr KS-2020-151)

Ärenden från kommunstyrelsens sammanträde 31 mars

e) Beslut gällande eventuell folkomröstning avseende slutförvar för använt kärnbränsle i Östhammars kommun (dnr KS-2020-79)
f) Förskottering av objekt Muddring, farled i Hargshamn (dnr KS-2020-224)
g) Ändring av bolagsordningen i Dannemora gruvfastighet AB (dnr KS-2019-790)
h) Tillägg till anläggningsarrende (dnr KS-2018-114)
i) Avgifter inom Miljöavdelningen (dnr KS-2020-260)
j) Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om kolonilotter (dnr KS-2019-289)
k) Svar på motion från Bo Persson (SD) och Martin Wahlsten (SD) om nytt systembolag i Östhammar (dnr KS-2019-615)
l) Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för fjärde kvartalet 2019 (dnr KS-2019-441)
m) Anmälningsärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk (dnr KS-2020-1)
n) Anmälningsärende, Taxor för uthyrning av skolans lokaler 2020 (dnr KS-2020-193)
o) Anmälningsärende, Redovisning av obesvarade motioner (dnr KS-2020-214)

Ärenden som anmälts till dagens fullmäktigesammanträde

p) Anmälningsärende, Entledigande och förordnande i den lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kärnkraftverk (dnr KS-2019-649)
q) Valärende, Entledigande som ersättare i kultur- och fritidsnämnden (dnr KS-2020-276)

r) Motion från Ylva Lundin (SD) och Martin Wahlsten (SD) om införande av policy om neutral klädkod för anställda med externa kontakter (dnr KS-2020-296)
s) Valärende, Entledigande som ersättare i bygg- och miljönämnden (dnr KS-2020-321)

Ärendebeskrivning

På grund av den rådande situationen med smittspridning av covid-19 föreslås att ett stort antal ärenden som skulle ha behandlats på fullmäktiges sammanträde 2020-04-21 bordläggs och istället behandlas på sammanträdet 2020-06-09. Utifrån Folkhälsomyndighetens underlag har verksamheten gjort en riskbedömning och analyserat vilka åtgärder som kan vidtas. Syftet med att bordlägga ärendena är att få ett så kort sammanträde som möjligt. Ett kort sammanträde möjliggör behandling av några ärenden som bedömts som särskilt angelägna, framförallt att möjliggöra närvaro på distans i styrelse och nämnder samt att säkerställa att godkännande av årsredovisning och behandling av ansvarsfriheter sker inom den tidsram som finns i kommunallagen.

Motioner som lämnas inför sammanträdet 2020-04-21 eller därefter kommer remitteras till kommunstyrelsen av fullmäktiges ordförande, i enlighet med § 36 i arbetsordningen.

Beslutsunderlag

Länkar till de handlingar som går till fullmäktige vid behandling av ärendena. I protokollen finns förslag till beslut från beredande organ till fullmäktige. I kallelserna finner ni alla beslutsunderlag till respektive ärende.

Kommunfullmäktige 2020-02-18, protokoll

Kommunstyrelsen 2020-02-25, kallelse och protokoll

Kommunstyrelsen 2020-03-31, kallelse och protokoll

Motioner

Ärendets behandling

Genomförandet av fullmäktiges sammanträde har diskuterats på överläggning mellan fullmäktiges presidium och gruppledarna i fullmäktige 2020-03-31 efter kommunstyrelsens sammanträde.

Dnr KS-2020-220

§ 32. Godkännande av årsredovisning för Östhammars kommun 2019

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för Östhammars kommun 2019. (Bilaga 1)

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns kommunstyrelsens årsredovisning för Östhammars kommun 2019. I årsredovisningen redogörs för kommunens verksamhet under budgetåret 2019. Hur och om de av fullmäktige beslutade målen har uppnåtts eller ej samt en redogörelse över budgetutfallet för året. Årsredovisningen innehåller också en verksamhetsberättelse från respektive nämnd.

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019
- Missiv med ändringar under beredningen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C), Margareta Widén Berggren (S) och Pär-Olof Olsson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

- Revisionen
- Samtliga nämnder
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats
- Lednings- och verksamhetsstöd, ekonomi: Tony Wahlberg, Fredrik Borgelin

Dnr KS-2020-304

§ 33. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i kommunstyrelsen beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Margareta Widén Berggren (S), Tomas Bendiksen (S), Roger Lamell (S), Lisa Norén (S), Jonas Lennström (S), Anna Frisk (S), Mika Muhonen (S), Ann-Charlotte Grehn (S), Jacob Spangenberg (C), Inger Abrahamsson (C), Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M), Lars O Holmgren (BoA), Lena Hagman (KD) och Martin Wahlsten (SD).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 34. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i barn- och utbildningsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i barn- och utbildningsnämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Ann-Charlotte Grehn (S) och Sabina Stål (KD).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 35. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i bygg- och miljönämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i bygg- och miljönämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Tomas Bendiksen (S), Ann-Charlotte Grehn (S), Tomas Näslund (S), Inger Abrahamsson (C), Håkan Dannberg (C), Lars O Holmgren (BoA) och Stefan Larsson (SD).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 36. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i kultur- och fritidsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i kultur- och fritidsnämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Jonas Lennström (S), Anna Frisk (S) och Lisa Landberg (C).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 37. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för socialnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i socialnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i socialnämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Lisa Norén (S), Caroline Schnell (S), Anna-Lena Söderblom (M) och Julia Carlström (L).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 38. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i valnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i valnämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Mika Muhonen (S), Lennart Owenius (M), Martin Wahlsten (SD) och Richard Halvarsson (SD).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-304

§ 39. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i krisledningsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Margareta Widén Berggren (S), Tomas Bendiksen (S), Roger Lamell (S), Lisa Norén (S), Jacob Spangenberg (C), Pär-Olof Olsson (M), Lennart Owenius (M) och Martin Wahlsten (SD).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-187

§ 40. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma räddningsnämnden 2019. (Bilaga 3)

Jäv

Ledamöter och ersättare i gemensam räddningsnämnd 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Margareta Widén Berggren (S) och Lennart Owenius (M).

Ärendebeskrivning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019 – Räddningsnämnden, Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner
- Protokollsutdrag, Räddningsnämndens beslut 2020-02-12, § 5

Ärendets behandling

Räddningsnämnden har fastställt årsredovisningen 2020-02-12, § 5

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Räddningsnämnden

Dnr KS-2020-304

§ 41. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i gemensam räddningsnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i gemensam räddningsnämnd 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Margareta Widén Berggren (S) och Lennart Owenius (M).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-189

§ 42. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhets-uppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019. (Bilaga 4)

Ärendebeskrivning

Årsbokslut och analys har upprättats av överförmyndarnämnden inför årsredovisningen. Verksamhetsuppföljningen lämnas i samband med årsbokslutet och följer upp nämndspecifika mål samt kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag som följer värdkommunen Uppsala.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 54 inklusive bokslut och sammanställd analys
- Protokollsutdrag, överförmyndarnämndens beslut 2020-02-24, § 57 inklusive verksamhetsplan 2019 med uppföljning

Ärendets behandling

Överförmyndarnämnden har behandlat ärendena 2020-02-24 och godkänt årsbokslutet och analysen § 54 och har godkänt verksamhetsuppföljningen § 57.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Överförmyndarnämnden

Dnr KS-2020-304

§ 43. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i gemensam överförmyndarnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-258

§ 44. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2019

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma IT-nämnden 2019. (Bilaga 5)

Jäv

Ledamöter och ersättare i gemensam IT-nämnd 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Lennart Owenius (M).

Ärendebeskrivning

IT-nämnden redovisar ett resultat för första året om 5047 tkr.

Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019 – IT nämnd
- Protokollsutdrag, IT-nämndens beslut 2020-03-20, § 5

Ärendets behandling

IT-nämnden har behandlat ärendet 2020-03-20, § 5:

IT-nämnden beslutar att godkänna årsredovisningen för 2019 och överlämna den till kommunfullmäktige i respektive samverkande kommun.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

IT-nämnden

Dnr KS-2020-304

§ 45. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam IT-nämnd

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av revisionsberättelse 2019. (Bilaga 2)

Förtroendevalda i gemensam IT-nämnd beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Jäv

Ledamöter och ersättare i gemensam IT-nämnd 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Lennart Owenius (M).

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2020.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019 med tillhörande handlingar:

- Revisorernas redogörelse för år 2019
- Förteckning över de sakkunnigas rapporter (rapporterna ligger i fullmäktiges arbetsrum)
- Granskningsrapport för de kommunala bolagen och stiftelse (Dannemora Gruvfastighets AB, Hargs Hamn AB, Stiftelsen Östhammarshem, Östhammars Vård och Omsorg AB, Östhammars Industrifastigheter AB)

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Revisionens ordförande Mats Sjöborg (L) inleder ärendena 2-15 (§§ 32-45) med information om revisionens granskning av årsredovisningen. Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2019. Revisionen tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Beslutet skickas till

Revisionen

Dnr KS-2020-257

§ 46. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Östhammarshem 2019

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen och revisionsberättelsen för Stiftelsen Östhammarshem 2019. (Bilaga 6)

Ledamöter och ersättare i stiftelsen Östhammarshem beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

Jäv

Ledamöter och ersättare i stiftelsen Östhammarshem 2019 deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet: Margareta Widén Berggren (S), Pär-Olof Olsson (M) och Stefan Larsson (SD).

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun ska besluta om ansvarsfrihet för kommunens förtroendevalda i stiftelsens styrelse.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning för Stiftelsen Östhammarshem inklusive revisionsberättelse
- Rapportering av revision per den 31 december 2019

Beslutet skickas till

- Stiftelsen Östhammarshem
- Revisionen

Dnr KS-2019-791

§ 47. Beslut om organisationsförändring

Beslut

Kommunfullmäktige antar följande principer för kommunens tjänstemannaorganisation:

- En förvaltning
- Förvaltningen delas upp i sektorer
- En av sektorerna är ett gemensamt verksamhetsstöd

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige i juni 2019 gav förvaltningen i uppdrag att genomföra en organisationsförändring. Syftet med förändringen var att skapa en organisation som underlättar effektivisering och kvalitetsutveckling samt bidrar till en mer flexibel och likvärdig organisation, oavsett inom vilket nämndsområde organisationen verkar inom.

Ställningstagande avseende att gå från fem förvaltningar till en förvaltning;

- Ger bättre förutsättningar att ta hand om politikens beställningar som kräver ett helhetsgrepp t.ex. kommunens attraktivitet, tillväxt eller folkhälsa.
- Bättre förutsättningar att kontinuerligt omforma tjänstemannaorganisationen för att matcha politikens beställningar (eller behov i övrigt)
- Stort signalvärde, en förvaltning som tar hand om och löser grunduppdrag tillsammans.
- Kräver kultur och arbetssättsförändringar (för att sektorerna inte ska bli nya förvaltningar)
- Risk för minskat stöd från förvaltningschef till facknämnderna (ersätts troligen av sektorchefernas stöd)

Ställningstagande att gå från ett decentraliserat och spritt verksamhetsstöd till ett samlat verksamhetsstöd;

- Bättre förutsättningar till redundans (minskad sårbarhet i leveransen) hos stödfunktioner.
- Bättre förutsättningar till behovsstyrd verksamhetsstödallokering.
- Bättre förutsättningar till gemensamma arbetssätt, rutiner och standard samt kollegialt lärande.
- Risk för ett minskat verksamhetskunnande.
- Risk för att arbetsuppgifterna blir enformiga vid specialisering.
- Risk för minskad sammanhållning mellan stöd och kärnverksamhet.

Ställningstagande avseende att dela upp förvaltningen i tre sektorer;

- Sektorerna matchar väl kommunens grunduppdrag, Bildning, Omsorg och Samhällsutveckling.
- Verksamheter som särskilt gynnas av samarbete bör organisatoriskt ligga nära varandra.

– Mindre verksamheter riskerar att hamna i skymundan i en stor sektor.

Beslutsunderlag

Arbetsgruppens förslag och presentation

Dagens sammanträde

Yrkanden

Margareta Widén Berggren (S) och Pär-Olof Olsson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och förvaltningar

Dnr KS-2020-222
Dnr SN-2019-212

§ 48. Fastställande av egenavgifter för färdtjänst

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer egenavgifter för färdtjänst enligt följande:

- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 40 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2021 till 50 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 120 kr inom övriga kommuner dit färdtjänst medges förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften till Arlanda höjs 1 juni 2020 till 225 kr förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Den lägsta egenavgiften för resor i andra kommuner höjs 1 juni 2020 till 50 kr.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun tillhandahåller färdtjänst åt de kommuninvånare som beviljats färdtjänsttillstånd. Ett sådant tillstånd fås efter ansökan där det är styrkt att personen har en varaktig funktionsnedsättning som sträcker sig längre än tre månader och där personen har svårigheter att förflytta sig eller att resa med kollektivtrafik.

Den som nyttjar färdtjänst betalar en egenavgift som tillfaller taxibolaget. Egenavgiften uppgår till 30 kr per resa inom Östhammars kommun. Utanför kommunen dit färdtjänst kan nyttjas är avgiften 90 kr med undantag till Arlanda dit avgiften är 150 kr. För resa i annan kommun ersätts den enskilde med ett avdrag av 25 % av taxameterpriset, dock betalar den enskilda alltid lägst 30 kr.

Socialförvaltningen har genomfört en omvärldsbevakning över egenavgifterna i andra kommuner och regioner. Det som undersökts är dels vilka modeller som finns och vilka nivåer som gäller i respektive kommun. Vissa kommuner och regioner tillämpar lägre priser för ungdom men det som tagits med i jämförelsen är pris för vuxen. På vissa platser hanterar regionen färdtjänsten varför jämförelsen både hanterar kommuner och regioner.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 26
- Tjänsteskrivelse Förändrade egenavgifter för färdtjänst

Ärendets behandling

Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 26:

Socialnämndens beslut

- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 40 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2021 till 50 kr inom kommunen förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften höjs 1 juni 2020 till 120 kr inom övriga kommuner dit färdtjänst medges förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Egenavgiften till Arlanda höjs 1 juni 2020 till 225 kr förutsatt att avtal kan ingås med utföraren om att den ökade intäkten tillfaller socialförvaltningen.
- Den lägsta egenavgiften för resor i andra kommuner höjs 1 juni 2020 till 50 kr.

Beslutet skickas till

- Socialnämnden
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sidan styrande dokument

Dnr KS-2020-223
Dnr SN-2019-211

§ 49. Fastställande av Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun. (Bilaga 7)

Ärendebeskrivning

Det nuvarande trafikförsörjningsprogrammet för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun, fortsatt kallat trafikförsörjningsprogrammet är från 2012. Förändringar har genomförts vilket gör det nödvändigt att revidera dokumentet. Den reviderade versionen innehåller de nya villkor som gäller för färdtjänsten. Texten om glesbygdsfärdtjänsten har tagits bort eftersom att socialnämnden har fattat beslut om att avskaffa tjänsten.

Villkoren för färdtjänst med båt har ändrats och en begräsning om maximalt 2 enkelresor per vecka införs.

De ändringar av egenavgifter som fullmäktige föreslås besluta om (separat ärende) är också inlagda i texten. Detta innebär att de förändrade egenavgifterna måsta antas för att det föreslagna trafikförsörjningsprogrammet ska kunna antas med den föreslagna lydelsen. Samma gäller för det föreslagna taket för antalet enkelresor som kan genomföras per år.

Socialnämnden har i ett separat ärende behandlat revidering av riktlinjer. Äldre uppgifter som beskriver nyttjandet av färdtjänst och riksfärdtjänst har uppdaterats med nya uppgifter.

Miljökraven har uppdaterats för att överensstämma med det nuvarande avtalet. Det har också skett en språklig omarbetning av delar av texten.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 27
- Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun (nuvarande version)
- Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun (föreslagen ny version)

Ärendets behandling

Socialnämndens beslut 2020-03-02, § 27:

Socialnämnden ställer sig bakom revideringen av trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun och skickar ärendet vidare till kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

- Socialnämnden
- Webbredaktör för publicering på kommunens webbplats, sidan styrande dokument

Dnr KS-2020-240

§ 50. Ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans

Beslut

Kommunfullmäktige antar ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans. (Bilaga 8)

Ärendebeskrivning

Fullmäktige ska enligt 6 kap. 2 § kommunallagen fastställa nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. Detta görs genom reglementen. Reglemente för styrelse och nämnder antogs efter en revidering på fullmäktige 2020-02-18, § 7.

En fråga som behandlades i revideringen var deltagande på distans. Enligt 6 kap. 24 § kommunallagen ska fullmäktige besluta i vilken utsträckning ledamöter får delta i nämnds sammanträde på distans. Villkor på deltagandet, förutom fullmäktiges beslut, framgår av 5 kap. 16 §: ”Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.” Detta brukar beskrivas som att det ska vara som att ledamoten är i rummet, t.ex. så ska hen kunna se samma presentationer och föredragningar och om uppkopplingen går ner måste sammanträdet avbrytas. Observera att detta gäller för att anses som närvarande och få vara med och fatta beslut. Att lyssna in via telefon eller video går, om det tillåts även att yttra sig, men beslut och villkor måste vara uppfyllda för att vara närvarande som beslutande.

Vid revideringen valdes i slutskedet av beredningen att föreslå att deltagande på distans inte skulle tillåtas. Detta för att det skulle krävas investeringar i teknik för en möjlighet som det i dagsläget inte har funnits någon efterfrågan på. Det konstaterades att om efterfrågan skulle öka kan detta ändras. Nuvarande formulering i § 45 i reglementet som reglerar sammanträde på distans är:

Ledamöter får inte närvara vid kommunstyrelsens/nämndens sammanträden på distans.

I och med att det pågår en pandemi av ett virusutbrott: Covid-19, i dagligt tal coronaviruset, har efterfrågan på sammanträde på distans ökat. Därför lyfts möjligheten att ändra i reglementet. Förslagsvis ändras då § 45 till den formulering som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i sitt förslag till reglemente för styrelse och nämnder. I förslaget tydliggörs att distans ska vara ett komplement till fysisk närvaro, vid särskilda fall. Tidsfristen 14 dagar har valts för att lokal där förutsättningarna uppfylls ska hinna hittas och eventuellt bokas, om ordförande så beslutar. Om ordförande godkänner att deltagande kan ske från den distansdeltagande ledamotens hem måste man i förväg konstatera att villkoren är uppfyllda där. Förslaget till ny § 45 i reglementet är:

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarade på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika

villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 14 dagar i förväg anmäla detta till kommunstyrelsens/nämndens kansli. Ordförande avgör om närvaro får ske på distans.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/nämnden.

Eftersom förslaget fanns med i remissutskick inför revidering och inte kommaterades av nämnderna då har ingen ny remissrunda bedömts som nödvändig.

Beslutsunderlag

Nu gällande reglemente inklusive fullmäktiges beslut via kommunens webbplats

Beslutet skickas till

- Webbredaktör, för publicering på webbplatsen
- Samtliga nämnder
- Samtliga nämndsekreterare

Dnr KS-2020-170

§ 51. Anmälningsärende, Krisledningsnämndens protokoll

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Krisledningsnämnden har haft sammanträden med anledning av coronaviruset Covid 19.

Beslutsunderlag

- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-18 via kommunens webbplats
- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-24 via kommunens webbplats
- Protokoll Krisledningsnämnd 2020-03-27 via kommunens webbplats

Årsredovisning 2019
KF 20-04-21

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Innehållsförteckning

Organisation och övergripande kommentarer
Ordförande har ordet 4
Organisation 6
Kommunens nämnder 7

Förvaltningsberättelse
Målredovisning strategiska inriktningsområden 11
Nämndmålens koppling mot strategiska inriktningsområden 24
Ekonomi
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 26
Driftredovisning 29
Investeringsredovisning 32
God ekonomisk hushållning 33
Personal
Personalredovisning 36
Hållbarhetsbokslut 42

Kommunens verksamhet
Kommunstyrelsen 60
- Kommunledningsförvaltningen 60
- Teknisk förvaltning 62
- Teknisk förvaltning renhållning 64
Lokala säkerhetsnämnd 65
Barn- och utbildningsnämnd 66
Socialnämnd 72
Bygg- och miljönämnd 87
Kultur- och fritidsnämnd 94

Räkenskaper
Fem år i sammandrag 104
Resultaträkning och kassaflödesanalys 105
Balansräkning 107
Noter 109
Redovisningsprinciper 116
Revisionsberättelse 117

Organisation och övergripande kommentar

Ordförande har ordet

I skrivande stund pågår utbrottet av Corona – Covid-19 viruset med full kraft i hela världen, så och även i Östhammars Kommun. Vår kommun är starkt påverkad av vad som händer. Kommunens verksamhet såväl som resten av samhället har en stor uppgift och utmaning, i att minimera påverkan av denna farsot. Vård , skola och omsorg av våra behövande medborgare är kommunens viktigaste uppgift. Alla måste förhålla sig till virusutbrottet i sin verksamhet. Dels gäller det att minimera smittspridningen och att samtidigt hantera de som är sjuka. Många ”brukare”, barn, unga och äldre är i frivillig eller helt nödvändig karantän, samtidigt som stora delar av personalen även de är frånvarande från sina arbeten och uppgifter av samma skäl. Det blir självklart då också en stor utmaning att klara den dagliga välfärdsleveransen. Våra företag och deras anställda har mycket stora svårigheter att få varuleveranser och kunder, vilket gör det omöjligt att förutse den framtida utvecklingen.

Jag vill dock kort kommentera några av de mest angelägna delarna i vårt bokslut för år 2019. Jag väljer att skriva i punktform då det blir lättare för läsaren att koppla resonemanget till den efterföljande årsredovisningen.

- Den allmänna ekonomiska utvecklingen i Sverige och världen är mycket osäker. Förutom ovan nämnda viruspandemi, vet vi sen tidigare att världsekonomin är innen i en begynnande lågkonjunktur. Flera orsaker till detta i form av Brexit, protek- tionism, försämrat säkerhetsläge bidrar också till detta.
- I vår kommun, liksom i de flesta svenska kommuner bidrar demografin till att ställa högre krav på välfärden. Fler barn och unga samt äldre gör att kommunens ekonomiska utmaningar också blir större av dessa skäl.
- Stora kommunala investeringar nu och under de kommande åren kommer att ställa stora krav på finansiering. Eget kapital samt lån kommer att lösa detta. Vi bör dessutom undersöka om en del av investeringarna kan lösas genom beställning av lokaler i privat sektor.
- Östhammars kommun har stora behov av nyrekrytering av ny personal i alla kompetensområden.

I bakomliggande årsredovisning finner Du som läsare en fullödig redovisning av hur vi lyckats under åren. Jag väljer att inte gå in i detaljer här, utan helt kort ge några reflektioner på några av våra svåraste problem och utmaningar för framtiden.

Demokrati och medinflytande

Vart fjärde år väljer vi våra folkvalda för att leda och utveckla kommunen utifrån den av partierna uppfattade folkviljan. Emellan valen är vi folkvalda och den av oss ledda kommunala organisationen, inte tillräckligt lyhörda för hur medborgarna önskar att kommunen utvecklas. Vi har idag inte några bra modeller för hur detta ska ske. Fokusgrupper, medborgarbudget är några exempel som vi måste pröva framöver. Medskapande dialog, är ett bra uttryck i sammanhanget. Vidare måste våra medarbetare stärkas i rollen som känselspröt i dessa frågor. Jag vet att ett sådant arbete pågår.

Attraktivitet

Vi har stora möjligheter att utveckla vår attraktivitet. Ännu bättre resultat i skolan, vackrare offentliga miljöer, fler evenemang för idrott och kultur, stärkande av den idéburna sektorn är

några exempel på stärkt attraktivitet. Tillsammans med ett förbättrat företagsklimat kommer intresset för att leva i kommunen att öka.

Hållbarhet

Kommunen har ett pågående arbete för att utveckla miljö- och klimatmässigt hållbarhet. Energi- och fordonsanvändning samt byggnader och annan kommunal infrastruktur trimmas ständigt. Kommunen är också en möjliggörare för att våra kommuninvånare ska kunna leva mer klimatsmart. Tillsammans med Region Uppsala pågår en ständig dialog för att förbättra kollektivtrafiken. Ekonomisk hållbarhet är också angeläget och där kan jag konstatera att våra överskott i verksamheten inte är tillräckligt bra. Vi måste få större överskott för att kunna finansiera våra stora investeringar med större andel eget kapital.

Ja detta var några funderingar gällande förra årets bokslut. Det är svårt att skapa sig en klar bild av vilka konsekvenser vårens pandemi kommer att förorsaka kommunens ekonomi 2020 och framåt. Vi hoppas alla att de ska bli så små som möjligt.

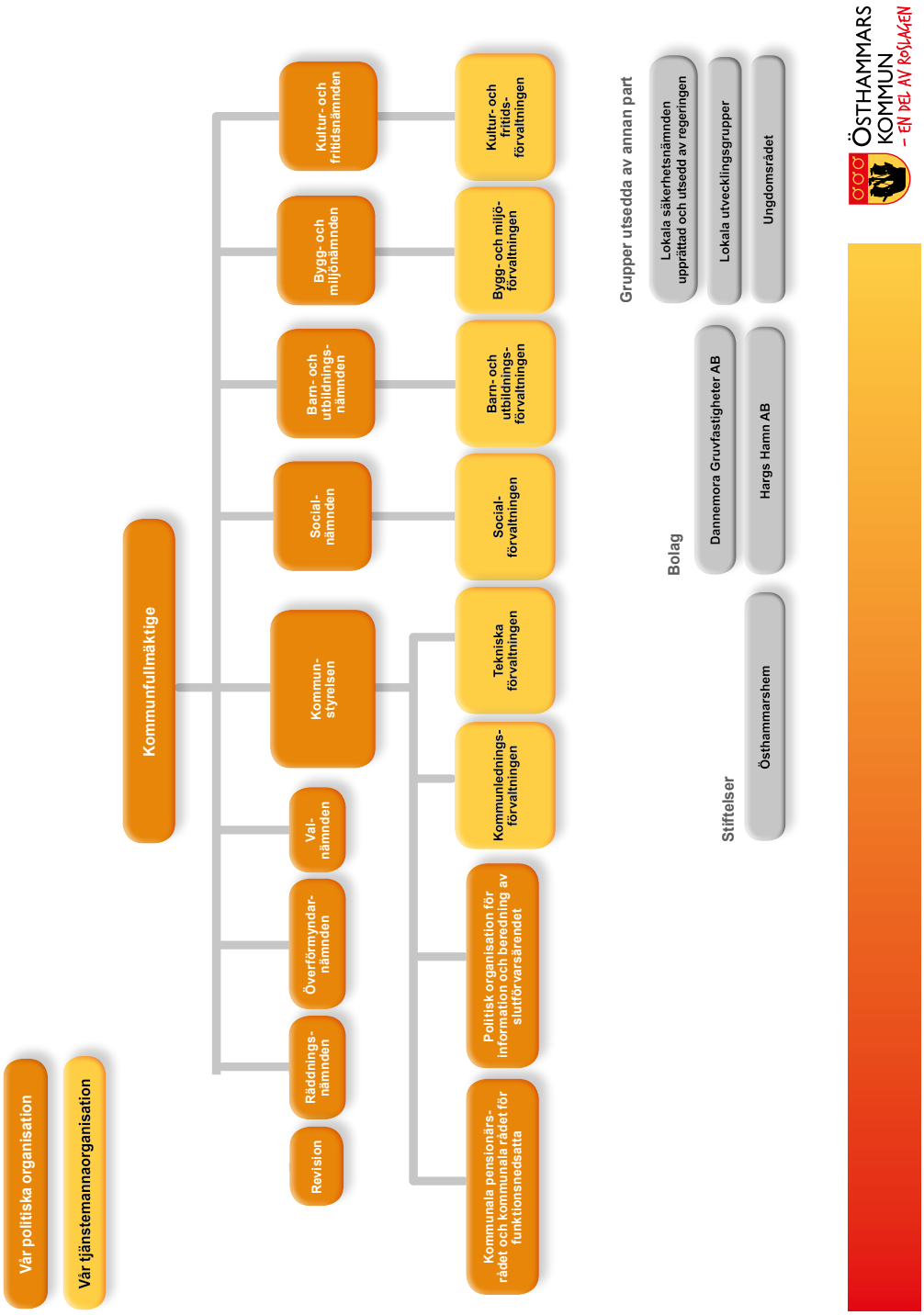
Tack alla medarbetare och folkvalda i Östhammars kommun för Era fina insatser under 2019. Tack även till alla för Ert engagemang och outtröttliga hittills utförda arbete, särskilt avseende hanteringen av den rådande pandemin.

Östhammar 2020-04-03
Jacob Spangenberg (C)
Ordförande i kommunstyrelsen

Organisation

Nämnder och verksamhet

Kommunfullmäktige

Roger Lamell	Ordförande	S
Lisa Landberg	1:e vice ordf.	C
Lennart Owenius	2:e vice ordf.	M
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Sanne Lennström	Ledamot	S
Lisa Norén	Ledamot	S
Jonas Lennström	Ledamot	S
Anna Frisk	Ledamot	S
Kristina Woxdahl-Pihl	Ledamot	S
Caroline Schnell	Ledamot	S
Mika Muhonen	Ledamot	S
Suzan Karagöz	Ledamot	S
Örjan Mattsson	Ledamot	S
Ann-Charlotte Grehn	Ledamot	S
Thomas Näslund	Ledamot	S
Désirèe Mattsson	Ledamot	S
Linus Westin	Ledamot	S
Martin Wahlsten	Ledamot	SD
Mats Olsson	Ledamot	SD
Ylva Lundin	Ledamot	SD
Bo Persson	Ledamot	SD
Håkan Sjöblom	Ledamot	SD
Sirlis Persson	Ledamot	SD
Lennart Dahlberg	Ledamot	SD
Stefan Larsson	Ledamot	SD
Anna-Lena Söderblom	Ledamot	M
Pär-Olof Olsson	Ledamot	M
Jan Holmberg	Ledamot	M
Fabian Sjöberg	Ledamot	M
Christer Lindström	Ledamot	M
Allan Kruukka	Ledamot	M
Jacob Spangenberg	Ledamot	C
Bertil Alm	Ledamot	C
Inger Abrahamsson	Ledamot	C
Håkan Dannberg	Ledamot	C
Cecilia Bernsten	Ledamot	C
Josefine Nilsson	Ledamot	C
Sabina Stål	Ledamot	KD
Lena Hagman	Ledamot	KD
Madelene Alpsjö	Ledamot	KD
Lars O. Holmgren	Ledamot	BOA
Jan-Olof Ahlinder	Ledamot	BOA
Fredrik Jansson	Ledamot	BOA
Ingeborg Sevastik	Ledamot	V
Mohammad Sabur	Ledamot	V
Julia Carlström	Ledamot	L
Irmeli Bellander	Ledamot	L
Kerstin Dreborg	Ledamot	MP

Kommunstyrelse

Jacob Spangenberg	Ordförande	C
Margareta Widén-Berggren	1:e vice ordf.	S
Pär-Olof Olsson	2:e vice ordf.	M
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Roger Lamell	Ledamot	S
Lisa Norén	Ledamot	S
Bertil Alm	Ledamot	C
Lennart Owenius	Ledamot	M
Lars O. Holmgren	Ledamot	BOA
Martin Wahlsten	Ledamot	SD
Ylva Lundin	Ledamot	SD

Nämndernas ordförande och vice ordförande

Barn- och utbildningsnämnden		
Josefine Nilsson	Ordförande	C
Matts Eriksson	1:e vice ordf.	S
Christer Lindström	2:e vice ordf.	M
Bygg- och miljönämnden		
Tomas Bendiksen	Ordförande	S
Inger Abrahamsson	1:e vice ordf.	C
Lars O Holmgren	2:e vice ordf.	BOA
Kultur- och fritidsnämnden		
Jonas Lennström	Ordförande	S
Lisa Landberg	1:e vice ordf.	C
Maria Nyström	2:e vice ordf.	KD

Socialnämnden		
Lisa Norén	Ordförande	S
Cecilia Bernsten	1:e vice ordf.	C
Anna-Lena Söderblom	2:e vice ordf.	M
Valnämnden		
Camilla Strandman	Ordförande	C
Mika Muhonen	1:e vice ordf.	S
Lennart Owenius	2:e vice ordf.	M
Lokal säkerhetsnämnden		
Margareta Widén-Berggren	Ordförande	S
Lennart Owenius	Vice ordf.	M
Gemensam nämnd för Räddningstjänsten i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner		
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Lennart Owenius	Ledamot	M
Överförmyndarnämnd för Heby, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammars kommuner		
Christer Lindström	Ledamot	M
Gemensam nämnd för IT i Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommuner		
Anders Beckman	Ledamot	C
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning för social-tjänst och angränsade hälso- och sjukvård		
Lisa Norén	Ledamot	S

Kommunfullmäktigevalet 2018

	Antal röster	Procent	Mandat
Moderaterna	2167	14,69	7
Centerpartiet	2166	14,68	7
Liberalerna	514	3,48	2
Kristdemokraterna	902	6,11	3
Arbetarepartiet-Socialdemokraterna	4596	31,15	16
Vänsterpartiet	589	3,99	2
Miljöpartiet de gröna	354	2,40	1
Sverigedemokraterna	2218	15,03	8
Lokalpartiet BoA	841	5,70	3
Landsbygdspartiet Oberoende	263	1,78	0
Feministiskt initiativ	42	0,28	0
Övriga partier	101	0,68	0
Totalt	14 753	100,00	49

Östhammars kommuns ledningsgrupp

Peter Nyberg	kommundirektör
Helen Åsbrink	teknisk chef
Elin Dahm	kultur- o fritidschef
Lisbeth Bodén	barn-o utbildningschef
Lisbeth Bodén	t.f socialchef
Ulf Andersson	samhällsbyggnadschef
Marie Bergren	chefsstrateg
Pauliina Lundberg	hr-chef
Tony Wahlberg	ekonomichef

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

I årsredovisningen redogörs för hur Östhammars kommuns verksamhet har utvecklats under året och hur de mål fullmäktige satt upp för verksamheten har uppfyllts. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av kommunens resultat och dess ekonomiska ställning. En redogörelse för kommunens finansiella utveckling görs. Det är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningen.

Ett grundläggande syfte med årsredovisningen är att utgöra grund för kommunfullmäktiges ansvarsprövning av kommunstyrelsen. Årsredovisningen ska lämnas till fullmäktige senast den 15 april året efter det är som redovisningen avser.

Årsredovisningen består av

- En resultaträkning
- En balansräkning
- En kassaflödesanalys
- En driftredovisning
- En investeringsredovisning
- En förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. En utvärdering av om målen och riktlinjerna i kommunfullmäktiges beslutade budget har uppnåtts och följts. I förvaltningsberättelsen lämnas information om kommunens ekonomi utöver det som framgår av resultat och balansräkning, händelser som är av väsentlig betydelse för kommunen och som inträffat under året, en redogörelse för kommunens framtida utveckling, en redogörelse av kommunens anställda samt annan information som är väsentlig för fullmäktiges styrning och och uppföljning av verksamheten.

Målredovisning

Styrmodell

Kommunfullmäktige har antagit en gemensam styrmodell för Östhammars kommun. Modellen finns beskriven i dokumentet ”Styrmodell för Östhammars kommun”. Här beskrivs övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen.

Utveckling av verksamheten

Kommunfullmäktige har med utgångspunkt i Vision 2020 beslutat om fyra strategiska inriktningsområden som ska vara vägledande för all verksamhet i kommunen.

STRATEGISKA INRIKTNINGSOMRÅDEN
1. En attraktiv och växande kommun

2. En hållbar kommun

3. En lärande kommun

4. En öppen kommun

Vi följer årligen utvecklingen genom tolv styrtal, benämnda S1-S12, som är relevanta för vad vi vill uppnå, jämförbara med andra kommuner och som huvudsakligen mäts av andra. Till varje styrtal finns ett diagram som visar styrtalets historiska utveckling, årets måltal och utfall samt en färgad cirkel med en riktningspil. Pilens riktning anger om utfallet är bättre, på samma nivå eller sämre än föregående år och cirkelns färg visar utfall i relation till måltal där grönt indikerar uppnått, gult indikerar delvis uppnått och rött indikerar ej uppnått.

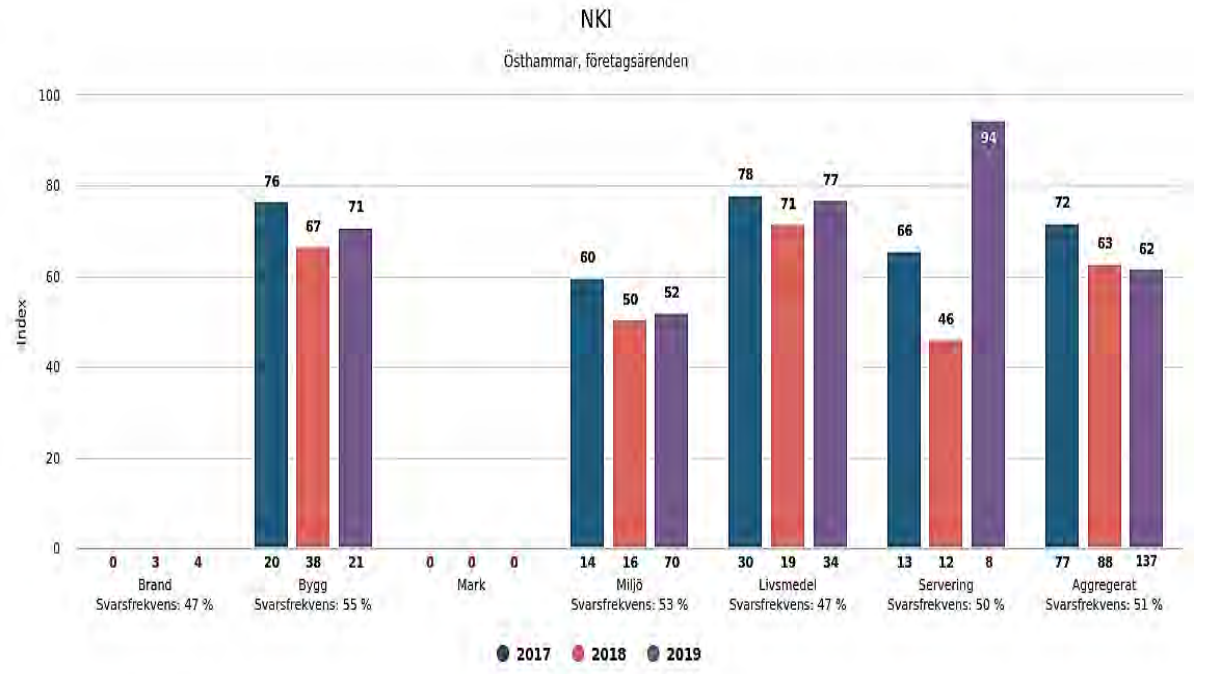

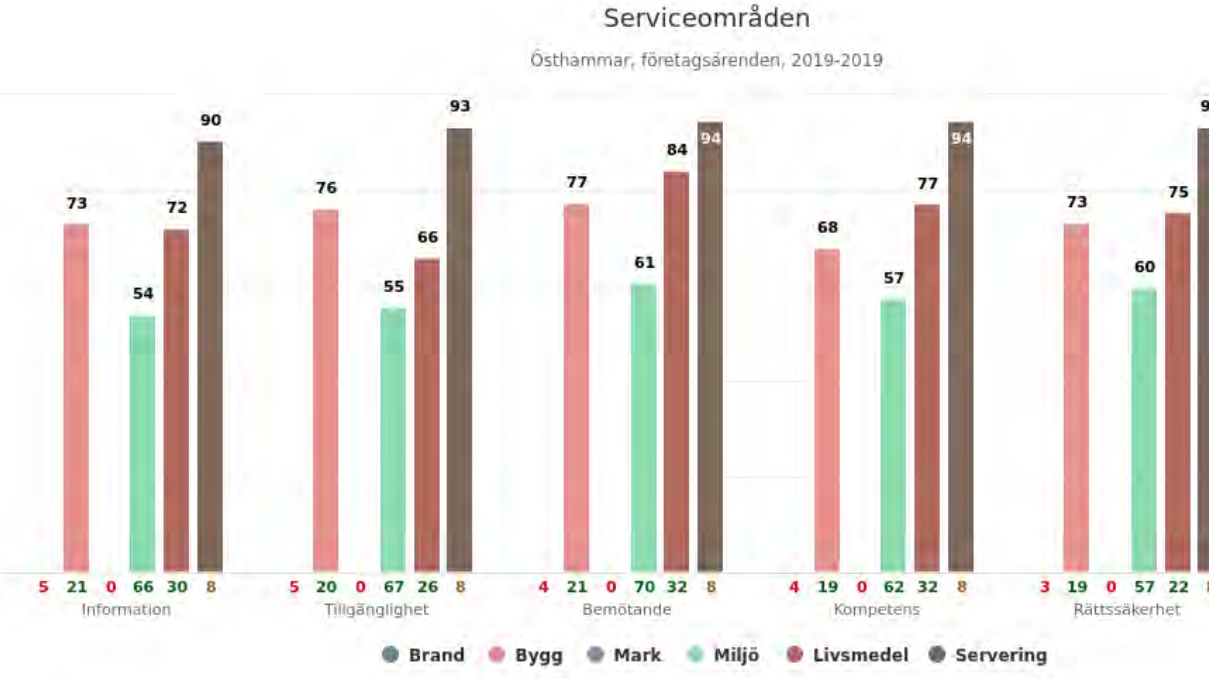
Måluppfyllelse
Strategiskt inriktningsområde
En attraktiv och växande kommun

Som naturskön kust- och skärgårdskommun i utkanten av den dynamiska och snabbväxande Uppsala/ Stockholm-regionen finns naturliga förutsättningar för kommunen att växa invånarmässigt. Hög kvalitet i de kommunala välfärdstjänsterna och ett välmående näringsliv är nycklar i att kunna attrahera nya invånare.

S1 Företagarnas nöjdhet med kommunens service

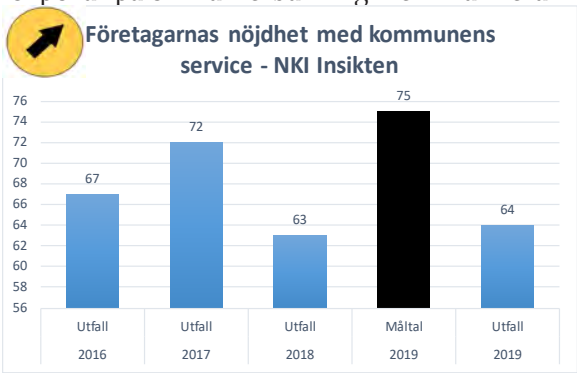
Styrtalet är ett index bestående av företagarnas nöjdhet med kommunens service inom sex myndighetsområden (brand, bygg, mark, miljö, livsmedel och servering). Då de slutgiltiga resultaten för året redovisas först i april nästkommande år så har vi valt att redovisa vår måluppfyllnad och tillhörande analys för de tio månader som nu finns tillgängliga (januari –

NKI
Östhammar, företagsärenden
Index
100
80
60
40
20
0
0 3 4
20 38 21
0 0 0
14 16 70
30 19 34
13 12 8
77 88 137
Brand
Svarsfrekvens: 47 %
Bygg
Svarsfrekvens: 55 %
Mark
Miljö
Svarsfrekvens: 53 %
Livsmedel
Svarsfrekvens: 47 %
Servering
Svarsfrekvens: 50 %
Aggregerat
Svarsfrekvens: 51 %
2017
2018
2019

Serviceområden
Östhammar, företagsärenden, 2019-2019
5 21 0 66 30 8
Information
5 20 0 67 26 8
Tillgänglighet
4 21 0 70 32 8
Bemötande
4 19 0 62 32 8
Kompetens
3 19 0 57 22
Rättssäkerhet
Brand
Bygg
Mark
Miljö
Livsmedel
Servering

oktober 2019). För myndighetsområdena brand och mark är antalet omdömen för få för att ett resultat ska kunna ges.

Sammantaget så når vi inte det uppsatta måltalet för 2019. Tendensen är dock positiv – eller t.o.m. mycket positiv – inom flera av de myndighetsområden som mäts. Det indikativa resultatet pekar på en klar förbättring inom framförallt

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. Utfallet för 2019 baserar sig på tillgänglig data för januari – oktober.

myndighetsområdena livsmedelstillsyn och serveringstillstånd. Det myndighetsområde som väger tyngst i mätningen är det myndighetsområde som är vanligast i vår kontakt med företagen. I vårt fall är det miljötillsyn och där ser vi behov av att förstärka vår kapacitet för att kunna nå samma utveckling av NKI.

Vid en närmare analys av vad exakt som behöver utvecklas i mötet mellan myndighet och företag framstår det fortfarande vara myndighetens tillgänglighet och effektivitet som har den största potentialen för att utveckla NKI. Även myndighetens information behöver utvecklas säger 2019 års mätningar, medan bemötandet fortfarande anses vara myndigheternas styrka.

Vi kan även se stora variationer i företagens upplevelse av myndigheternas serviceområden (information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet) beroende av vilken typ av myndighetsområde som företaget varit i kontakt med. Detta är ett viktigt verktyg för oss att utveckla en mer positiv upplevelse av företagen i deras kontakter med Östhammars kommuns myndighetsutövning.

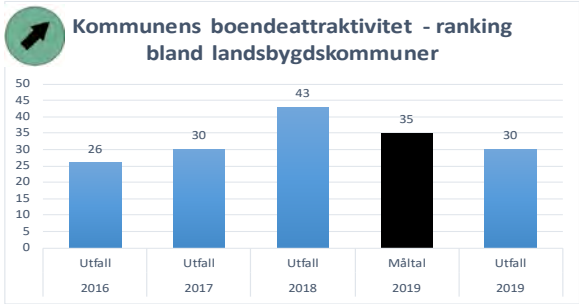
S2 Kommunens boendeattraktivitet

Östhammars kommun är en attraktiv kommun att bo i. Det vet vi som bor här och det visar sig även i ”den nya” FOKUS-undersökningen (BästAttLeva).

Kommunens styrkor är fortfarande arbetsmarknaden och kultur- och fritidserbjudandet, som ges kommuninvånare. Det som särskilt driver upp kommunens ranking är andelen sysselsatta bland den arbetsföra delen av befolkningen samt kommunens satsningar på kultur och bibliotek

Det som skulle föra upp kommunen ytterligare i den nya rankingen är bl.a. en minskad skillnad mellan män och kvinnor

Värt att notera att undersökningen visar att områden som demografi och kommunal ekono-

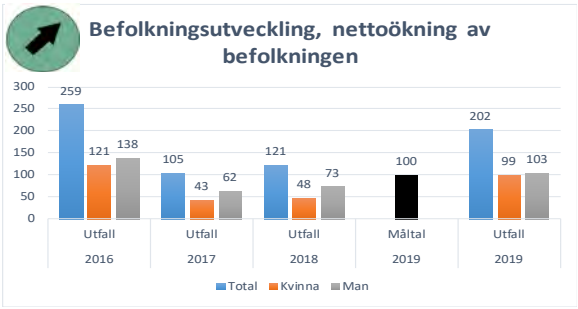
Ranking bland totalt 164 st. landsbygdskommuner där en lägre placering är bättre.

mi är områden där Östhammars kommun i en samlad jämförelse med övriga kommuner i landet placerar sig ”mitt i fältet”. Vi känner att vår situation på dessa områden är utmanande och ställer krav på samverkan och ökad effektivitet i välfärdsproduktionen. Detta delar vi med stora flertalet kommuner i Sverige.

S3 Befolkningsutveckling, nettoökning av befolkningen.

De senaste fem åren har kommunen haft en ökning av folkmängden med mer än 100 individer. Under 2019 blev det strax över 200 vilket är den näst största ökningen på många år. Den viktigaste förklaringen till den positiva utvecklingen hänger ihop med den ökande bostadsproduktionen.

När nu antalet nystartade bostadbyggen går ner kraftigt till följd av den rådande VA-problematiken uppkommer en risk för en tydlig avmattning i kommunens befolkningstillväxt.

Befolkningsökning under tidsperioden 2016 – 2019.

Nettoinflyttning sker främst i familjeåldrarna och därmed också av barn/ungdomar. På senare år har det även skett en betydande nettoinflyttning i medelåldrarna 50-69 år. Bland unga vuxna finns ett kontinuerligt flyttningsunderskott, härrörande inte minst till ungdomars flytt till högre utbildning och/eller arbete i de större städerna. Gruppen unga vuxna förväntas dock minska kommande år, vilket innebär att även detta underskott kan förväntas minska.

Det bor sex procent fler män än kvinnor i Östhammars kommun och särskilt bland unga vuxna finns ett växande underskott på kvinnor. I slutet av 2018 gick det 1,24 män på varje kvinna i åldrarna 19-29 år, vilket till del beror på att de senaste årens asylinvandring dominerats av pojkar/män. Sett till hela perioden 2000-2018 har det dock flyttat in ungefär lika många kvinnor som män till kommunen. Utflyttningen är däremot större bland kvinnor, som i något högre grad söker sig vidare till högre utbildning på annan ort. Det kan även vara så att kommunen i lägre grad uppfattas som attraktiv av kvinnor än av män i valet av boendeort, vilket återverkar på familjebildning och barnafödande.

EN ATTRAKTIV OCH VÄXANDE KOMMUN

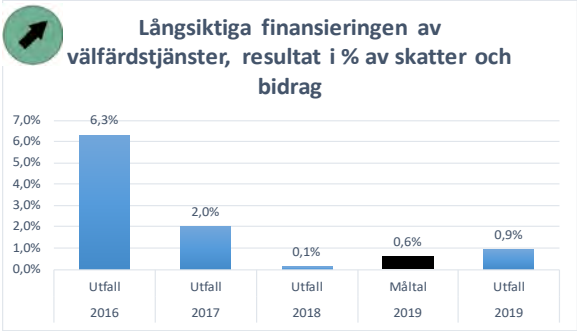
en samlad bedömning för 2019:

Kommunstyrelsen konstaterar i likhet med vad som rapporterades i delårsbokslutet att vi till delar uppnår våra ambitioner. Det område där vi fortfarande behöver stärka vårt arbete är det arbete som görs med inriktning mot våra företagare. Vår service behöver öka. Såväl befolkningsutveckling som vår boendeattraktivitet ökar under 2019. Vi uppnår bägge dessa styrtal. Tittar vi på nämndernas arbete med attraktivitet kan vi se att 18 av 22 styrtal är uppfyllda eller delvis uppfyllda. Se respektive nämnds målredovisning.

Strategiskt inriktningsområde En hållbar kommun

Hållbar utveckling knyter ihop hållbarheten i ekosystemen med de sociala och ekonomiska utmaningar mänskligheten står inför. Det strategiska inriktningsområdet En hållbar kommun ringar in samtliga tre hållbarhetsaspekter. I korthet innebär det att vi strävar efter ett effektivt resursutnyttjande, ej skadar miljön och arbetar långsiktigt för att ta ansvar för kommande generationer; Att utveckla och bevara ska kunna växa tillsammans. Det betyder också att vi vill säkra jämlika och goda möjligheter till delaktighet, sammanhållning och engagemang liksom hälsa, välmående och trygghet genom hela livet.

S4 Långsiktig finansiering av välfärdstjänster

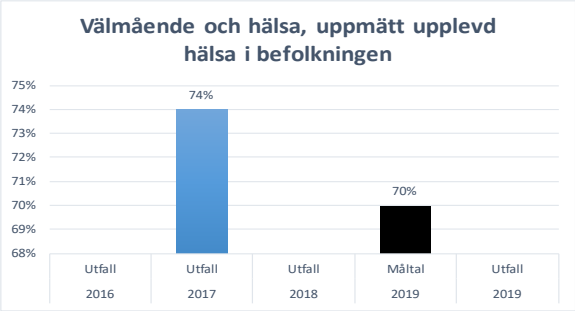

Ekonomiskt resultat som en procentsats av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunens långsiktiga resultatmål enligt policyn för god ekonomisk hushållning är att det ska uppgå till minst 2 % av skatter och generella bidrag. Detta för att över tid kunna finansiera större delen av en normal investeringsnivå. Det bidrar till att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet, bibehålls.

Östhammars kommun redovisar för 2019 ett överskott på 11,2 mnkr vilket motsvarar 0,9 % av skatter och generella bidrag. Budgeterat resultat var ett överskott på 7,3 mnkr. I samband med negativa prognoser under våren fattades beslut om återhållsamhet för inköp och ny- och återanställningar av personal. Prognosen vid delårsbokslutet pekade på ett resultat på -4,4 mnkr, så resultatet för året blev ett klart förbättrat resultat som delvis kan förklaras av att nämndernas prognoser under året görs med viss försiktighet.

S5 Välmående och hälsa

2016, 2018 och 2019 gjordes ingen undersökning.

Hälsa är ett vitt begrepp som inte enbart handlar om frånvaro av sjukdom. Det innebär att hälsa är något som kan uppnås även om man är sjuk eller har en funktionsvariation. Dock är sjukdomar och funktionsvariationer viktiga parametrar för en persons upplevda välbefinnande, tillsammans med en mängd andra.

Styrtalet baserar sig på resultat av frågeställningen ”Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd” i undersökningen Liv och hälsa och andelen som besvarat frågan med ”Bra” eller ”Mycket bra” .

Undersökningen genomförs var fjärde år, i samarbete mellan regionerna/landstingen i Uppsala, Sörmlands, Västmanlands, Värmlands och Örebro län. 2019 genomofördes ingen undersökning varför utfall för styrtalet saknas i denna rapport. Senaste siffrorna redovisade är från 2017. Då svarade 662 av 1476 tillfrågade personer i Östhammars kommun.

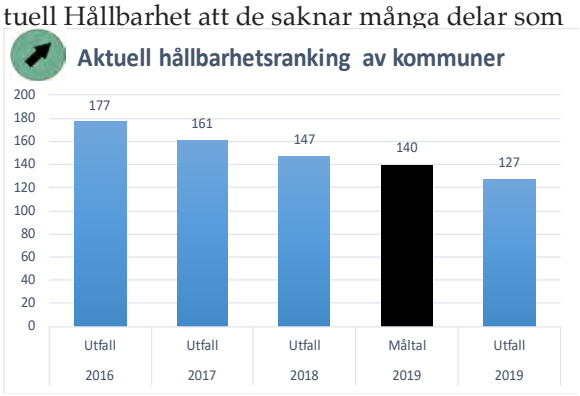
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd 2017 var 72%. Denna siffra bedöms i Kolada som ”grön” dvs högre än snittet i rikets kommuner.

Med anledning av att undersökningen, som ligger till grund för utfallet för styrtalet, inte genomförs årligen kommer det att tas bort och ersättas av styrtalet medellivslängd från och med 2020.

S6 Aktuell hållbarhets ranking

Under år 2018 nådde Östhammars kommun målet att vara bland de 150 bästa kommunerna i tidskriften Aktuell Hållbarhets kommunranking. Inför år 2019 satte Kommunfullmäktige målet att nå topp 140. Även detta mål nåddes då Östhammars kommun hamnade på plats 127. Vi har sedan år 2014 legat relativt stabilt i våra placeringar, med en dipp under 2016 men sedan dess stärkt vår placering varje år under 4 års tid.

I en första analys av enkätsvaren och statistiken gällande vår placering 2019 kan vi konstatera att det finns flera områden där Östhammars kommun som liten kommun har svårt att arbeta med alla de styrdokument som rankingen tar med i bedömningen. Det handlar bland annat om tuffa mål och avancerade analyser inom klimatområdet, fördjupat arbete med cirkulär ekonomi, krav i byggprocesser och uppföljning av miljökrav och sociala krav i upphandlingar. Här kan kommunen fortsätta utveckla sitt hållbarhetsarbete, då kanske främst tillsammans med andra kommuner och regionen som stöd. Vi har liksom tidigare år givit respons till Aktuell Hållbarhet att de saknar många delar som

Ranking bland kommuner där en lägre placering är bättre.

ska täcka in de sociala aspekterna av hållbarhetsfrågan och att indexet därmed blir begränsat. Kommunen arbetar bra med direkta energi-, transport- och klimatåtgärder, med ekologiska livsmedel och naturvård. Grundat på statistiken finns det en del att utveckla gällande våra medborgares och kunders skattning av kommunens miljöarbete. Vi kan också förbättra vårt arbete gällande avfallshantering, plan för kemikaliehantering och uppföljning av upphandlingar.

Vi kan också konstatera att kommunen inte svarat på Boverkets miljömålsenkät, som utgör flera delar av indexet. Den enkäten är viktig att svara på för att vi ska ge en komplett bild av kommunens verksamhet. Genom att inte svara på den missar vi poäng i sammanställningen. Motsva-

rande gäller för våra rapporteringar till Svenskt vattenindex, årlig rapportering till Vattenmyndigheterna, Avfall Sveriges miljöindex, Ekomatcentrum, rapporteringar till Energimyndigheten och till Kolada. I alla dessa senare uppräknade rapporteringar har kommunen svarat och våra svar ger avtryck i kommunrankingen. En viktig del i att utveckla hållbarhetsarbetet och hålla vår plats alternativ fortsätta stiga i Aktuell Hållbarhets kommunrakning är att fortsätta gå igenom ingående statistik och fokusområden, se över vilka nämnder och förvaltningar som kan påverka arbetet och resultatet och lyfta in det som ett underlag i nämndernas och förvaltningarnas kommande verksamhetsplanering.

EN HÅLLBAR KOMMUN

en samlad bedömning för 2019:

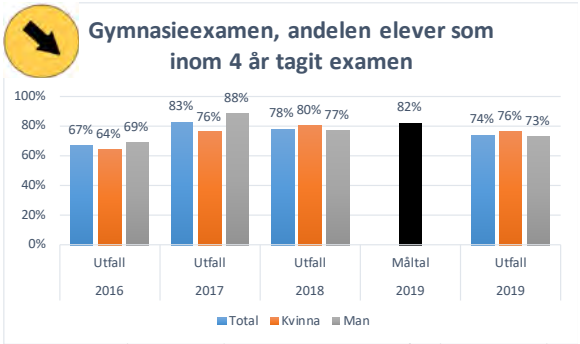
Vid delårsbokslutet konstaterade kommunstyrelsen att vi ytterligare förbättrat oss inom vårt hållbarhetsarbete. Främst syns detta i Akuell hållbarhets ranking där vi placerar oss mitt i fältet. Sedan 2014 har vi legat relativt stabilt i våra placeringar, med en dipp under 2016. Därefter har vi stärkt vår placering varje år under 4 års tid. Vid delåret uttrycktes även oro för kommunens budgetsituation, vilken förbättrades under hösten. Dock är det viktigt att poängtera att nämndernas nettokostnader fortfarande ökar på en alltför hög nivå. För den sociala hållbarheten finns inget styrtal under 2019. En fördjupad beskrivning av kommunens hållbarhetsarbete finns i hållbarhetsbokslutet. I nämndernas arbete kan vi konstatera att 10 av 15 styrtal är helt eller delvis uppnådda. Se respektive nämnds målredovisning.

Strategiskt inriktningsområde
En lärande kommun

Allt fler arbeten kräver högre utbildning och risken är stor att personer med bristfällig utbildning hamnar allt längre ifrån arbetsmarknaden och anställningsbarhet. Förbättrad skolframgång och det livslånga lärande är framgångsfaktorer för minskat utanförskap. Ett sätt att arbeta för en förbättrad kompetensförsörjning är samverkan mellan skola, akademi och näringsliv.

S7 Andel elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år

Måltalet är ej uppnått. Totalt har andelen elever som tagit gymnasieexamen inom fyra år minskat det senaste året med 4,7 %. Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan med examen inom 4 år, inkl. IM dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan, inkl. IM var 74 % (riket 69,9 %).

Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%).

Genomströmningen inom 4 år för elever på nationella program var 89,1 %, på yrkesprogrammen 93 % (riket 76,9 %) och på de högskoleförberedande programmen 85,7 % (riket 83,7 %).

Genomströmningen har minskat på totalen och

är som tidigare högre för kvinnor än män. Den minskade genomströmningstakten kan förklaras av att fler elever påbörjar sin gymnasieutbildning på IM-programmen och färre elever än tidigare startar och slutför sin utbildning inom samma program. Elever som byter utbildning, gör studieuppehåll eller börjar på ett introduktionsprogram kan behöva ett fjärde eller femte studieår för att slutföra ett nationellt program i gymnasieskolan. Därutöver finns det elever som behöver längre tid på sig att slutföra gymnasieutbildningen av andra orsaker samt elever som avbryter sina studier.

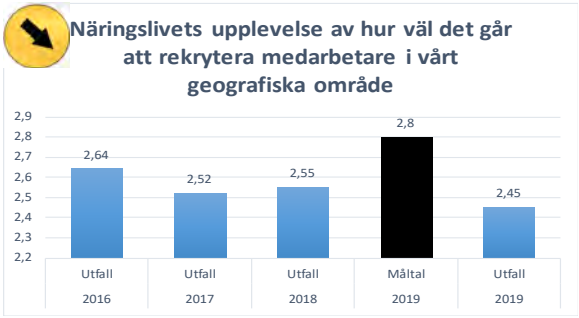
Den relativt goda genomströmningen inom fyra år och att eleverna tar examen i hög grad visar att gymnasieskolan arbetar kompensatoriskt. En god genomströmning och hög examensgrad kan indikera att gymnasieskolorna anpassar utbildningen efter elevernas förutsättningar och behov. Eleverna är motiverade vilket bland annat visar sig i att eleverna generellt läser mer kurser än vad som krävs för examen samt att betygspoängen ligger över riksnivå. Det finns en god kraft hos lärare och elevhälsa där man tillsammans har gjort stora insatser för att hjälpa eleverna genom sina studier.

Resultaten visar att eleverna på IM-programmen i hög grad når målen och kommer vidare till nationella gymnasieprogram eller arbetslivet. Av de elever som började på ett introduktionsprogram 2015 var det 29 % (riket 15,5 %) som tagit en examen fyra år senare, våren 2019. Det är inte förvånande att andelen elever med examen inom fyra år på introduktionsprogrammen är väsentligt lägre för elever som påbörjat sina gymnasiestudier på introduktionsprogram jämfört med elever som påbörjat gymnasiestudierna på de nationella programmen. Elever som börjat på ett introduktionsprogram och övergår till ett nationellt program behöver ofta mer tid på sig för att slutföra gymnasieskolan. Introduktionsprogrammen har också olika syften och ska leda till etablering på arbetsmarknaden eller så god grund till fortsatt utbildning som möjligt. Bland annat visar Skolverkets rapport Introduktionsprogram, eleverna och deras sysselsättning efteråt (2019) att 74 % av eleverna, i riket, som började på introduktionsprogram var sysselsatta i antingen förvärvsarbete eller studier fem år efter att eleverna börjat på introduktionsprogram. För elever som gått nationella program var andelen sysselsatta 90 %. Sammantaget gör det att genomströmningen på tre eller fyra år med examen inte är ett lika relevant mått för introduktionsprogrammen som för de nationella programmen som är avsedda att genomföras på tre år.

I nyckeltalen räknas elever som avslutat sin utbildning på ett introduktionsprogram, eller som läst ett reducerat nationellt program, inte till kategorin elever med slutförda studier. Detta trots att eleven kan ha fullföljt sin individuella studieplan. Kommuner som Östhammar som har en relativt stor andel elever på introduktionsprogram kan i statistiken därför se ut att ha sämre resultat än de kommuner som har en stor andel elever på nationella program.

S8 Näringslivets upplevelse av hur väl det går att rekrytera medarbetare

Svenskt Näringslivs Företagsklimatenkät visar på en fortsatt nedgång gällande företagarnas upplevda tillgång på arbetskraft med relevant kompetens. Föregående år var betyget 2,55 på en 6-gradig skala där 4 anses vara bra medan 6 är utmärkt. Efter det första halvåret av 2019 är betyget 2,45.

Näringslivets bedömning på en skala 1 – 6 där ett högre värde är bättre.

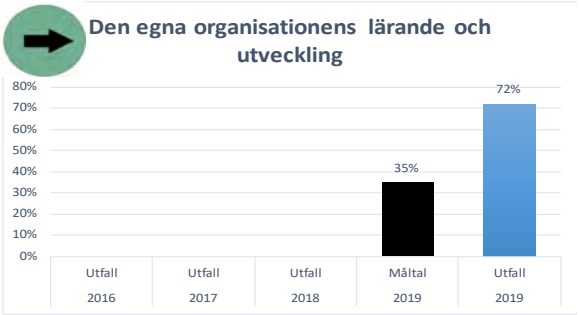
Faktorer som påverkar tillgången på arbetskraft kan vara tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster. Nytt för i år är därför att Svenskt Näringsliv har valt att dela upp kommunerna där Östhammar tillhör gruppen lågpendlingskommuner (nära större stad – kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad). Gruppen består av totalt 35 kommuner och Östhammar placerar sig på plats 30.

Analysen vi gör, baserat på undersökningen Stora jobbstudien (Kairos Future) samt de kontakter vi själva har med det lokala näringslivet, visar på att våra större företag främst saknar tillgång till högutbildade medarbetare. Närmsta högre utbildningssäte är i Uppsala, Stockholm och Gävle varför förbindelserna behöver stärkas för att underlätta pendling. Utöver det bör vi satsa på attraktiva boenden och att synas tillsammans med vårt privata näringsliv för att marknadsföra Östhammars kommun som en plats att bo, leva och verka i. Det är ett långsiktigt arbete som inte ger några effekter på kort sikt. Våra mindre och medelstora företag saknar yrkesutbildad spetskompetens. Även de skulle gynnas av ovanstående insatser och möjligen även att gå samman för uppdragsutbildningar.

För att främja en positiv utveckling av företagsklimatet och specifikt tillgången på arbetskraft med relevant kompetens, träffas representanter från kommunen och det privata näringslivet regelbundet för att diskutera insatser vi med fördel gör tillsammans.

S9 Den egna organisationens lärande och utveckling

Vårt mål är att alla verksamheter i Östhammars kommun ständigt utvecklar eller anpassar sina arbetssätt för att jobba så effektivt som möjligt. En förutsättning för verksamheter att utvecklas är att alla anställda utvecklas inom ramen för sitt uppdrag och får den kompetensutveckling som är nödvändig för att kunna göra sitt jobb. Att få både professionell och personlig utveckling på arbetet är positivt både för den anställda och för oss som arbetsgivare.

Andelen anställda som upplever att de utvecklats i jobbet under det senaste året.

För att få svar på detta har en undersökning gjorts bland alla anställda. Undersökningen ställer följande frågor; ”har du utvecklats i ditt jobb under det senaste året”, ”finns det behov av att utveckla eller anpassa arbetssätten på din arbetsplats”, ”har arbetssätten på din arbetsplats förändrats till det bättre under det senaste året” samt ”har du en individuell utvecklingsplan”.

Frågorna skickades till alla anställda och 649 personer har besvarat samtliga frågor.

Resultatet visar att vi har anledning att satsa mer på kompetensutveckling. 79 % av respondenterna anger att det finns behov att utveckla eller anpassa arbetssätten samtidigt som 62 % anger att arbetssätten har förändrats till det bättre under det senaste året. Andelen anställda som upplever att de har utvecklats i jobbet under det senaste året är 72 %, samtidigt som andelen anställda som har en individuell utvecklingsplan är 44 %.

Eftersom vår omvärld förändras hela tiden, behöver vi ha en beredskap att förändras med den. Nya och smartare verktyg och arbetssätt är en självklarhet. Likaså nya arbetsuppgifter, som ersätter föråldrade arbetssätt. För att möta denna utmaning måste alla anställda ha en individuell utvecklingsplan som följs med kompetenshöjande insatser.

EN LÄRANDE KOMMUN

en samlad bedömning för 2019:

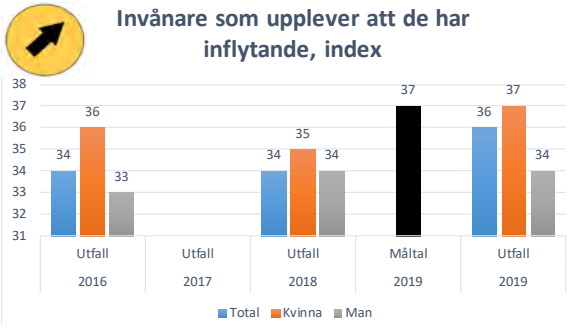
Kommunstyrelsen konstaterar att samtliga styrtal helt eller delvis uppnås. Detta inriktningsområde adresserar tre mycket betydelsefulla områden, ungdomars möjlighet till en god utbildning och goda framtidsmöjligheter, företagens möjlighet till utveckling och den egna organisationens förmåga att möta framtidens utmaningar. Det finns anledning för kommunstyrelsen att särskilt följa dessa områden, öka ambitionen och prioritera i framtida satsningar. Nämnderna uppnår helt eller delvis 8 av 10 måltal. Se respektive nämnds målredovisning.

Strategiskt inriktningsområde
En öppen kommun

Ett hållbart samhälle tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget. En viktig aspekt i detta är människors känsla av sammanhang och möjlighet att vara delaktiga och kunna påverka. Utöver att rösta i allmänna val erbjuder kommunen flera ingångar för invånare att delta i den lokala samhällsutvecklingen. Bland annat handlar det om att bjuda in till medborgardialoger kring viktiga frågor, tillhandahålla lättillgängliga tjänster för engagemang och skapa insyn i kommunens verksamheter.

S10 Invånare som upplever att de har inflytande

Resultaten från SCB kom i december 2019. Östhammars kommun har en lång resa att göra gällande upplevelsen av inflytande. Detta trots flertalet kanaler för delaktighet som finns tillgängliga, i enlighet med den rapportering som gjordes halvår 1. Kommunens medelindex (41) är lägre än för samtliga kommuner som medverkar i undersökningen (53).

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

Vi bör bevara och förstärka vårt arbete med information och prioritera vårt arbete med förtroendeskapande och möjligheter att påverka. Ca hälften av de svarande i enkäten var i åldersspannet 65-84 år, en målgrupp som både har och kommer ha mycket kontakter med kommunen till följd av den demografiska strukturen i Östhammars kommun.

Helhetsbedömningen baseras på fyra intervjuområden: Kontakt, Information, Påverkan och Förtroende.

När det gäller möjligheten att komma i kontakt med kommunens politiker dalar Östhammars kommun i resultaten, å andra sidan är det mer än hälften av de svarande som inte har någon åsikt. Det kan vara så att det för den absoluta majoriteten inte är självklart att se att de kan uppleva inflytande genom att kontakta en politiker, utan snarare tjänstepersoner.

Resultatet som helhet förbättras. Man kan se att kvinnor uppvisar en uppgång i sin upplevelse att de har inflytande. Framför allt bottnar de i en ökad upplevelse av att de har tillgång till och får relevant information från kommunen och dess verksamheter. Den ökningen ses inte hos män i samma utsträckning.

På motsvarande sätt som under punkten kontakt handlar påverkan och förtroende om kontakten mellan politiken och medborgarna, men också hur tjänstepersonsorganisationen svarar upp både på fattade politiska beslut och invånarnas input till verksamhetsutveckling och kommunens utveckling i stort. Utvecklingen är nedåtgående.

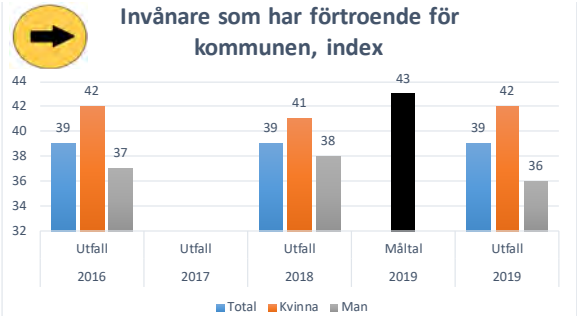
Ett mycket tydligt arbete med att öka inflytandet för ungdomar var att guida dem till kontakt med politiken under samhällsveckan hösten 2019, där många medborgarmotioner blev utfallet av den aktiviteten från just unga (åk 8). De ungdomarna syns inte i statistiken här, men dock i medborgamotionsflödet.

S11 Invånare som har förtroende för kommunen

Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning mäter invånarnas förtroende för kommunens tjänstemän och förtroendevalda. Invånarna får bland annat svara på hur väl de anser att kommunens politiker arbetar för kommunens bästa och hur väl politiska beslut genomförs.

Östhammars kommun når inte det måltal som sattes upp för 2019. Resultatet, som är relativt lågt, har varit oförändrat i de tre senaste mätningarna och ligger i linje med genomsnittet i Uppsala län.

För att höja resultatet och nå kommunfullmäk-

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

tiges målsättning så behöver kommunen arbeta brett med förtroendestärkande åtgärder; Och då särskilt genom att arbeta än mer fokuserat med att stärka kvaliteten, speciellt inom de områden

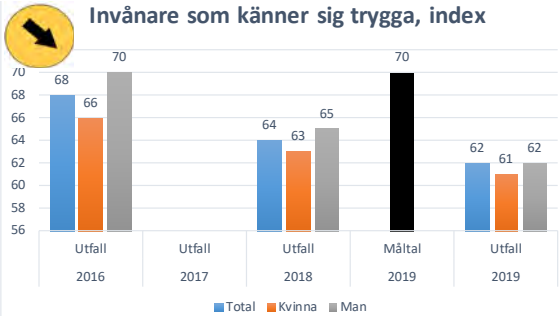
där invånarna tycker att kommunen presterar för dåligt och där invånarna förväntar sig mer. För ett längre resonemang, se den samlade bedömningen för En öppen kommun.

S12 Invånare som känner sig trygga

Trenden i landet är att den upplevda tryggheten går neråt. Östhammars kommun följer med den trenden neråt men ligger fortfarande på en jämförelsevis hög nivå av upplevd trygghet. Det finns en del saker som vi kan förvänta oss påverkar den allmänna känslan av trygghet. Det sker mycket i landet i stort, dödsskjutningar och andra våldsbrott, och även geografiskt nära oss, i Uppsala, har det rapporterats om skjutningar och våld. Det kan bidra till att invånarna känner en större otrygghet.

Detta år drabbades kommunen utav stormen Alfrida som resulterade i ett långvarigt strömavbrott för ett stort antal hushåll i kommunen. Konsekvenserna av det långvariga strömavbrottet gjorde att man som invånare inte hade tillgång till bland annat el, vatten eller värme.

Under sommaren utfärdades ett totalt eldningsförbud i länet eftersom det fanns en stor brandrisk.

Värdet består av ett index där ett högre värde är bättre. 2017 gjordes ingen undersökning i Östhammars kommun

Kommunen har tillsammans med Polisen ett tecknat samverkansavtal samt ett årligt medborgarlöfte där 2019 års medborgarlöfte var att genomföra en trygghetsvandring i Östhammar. Trygghetsvandringar har utförts på de övriga tätorterna i kommunen tidigare år. Utifrån dessa trygghetsvandringar är målsättningen att förbättra utomhusmiljöer som kan upplevas otrygga. Där kan det röra sig om allt ifrån ökad belysning, skötsel av grönytor till trafikmängden på platsen. Det är Tekniska förvaltningens uppgift att skapa trygghet i utomhusmiljön samt utföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Detta arbete har de bland annat utfört genom att anlägga gång- och cykelbana längs med Coromantvägen i Gimo. De har även utökat gatubelysningen runt busstationen i Gimo. I Öregrund har arbetet med att anlägga en säker gångväg till skolan, med farthinder, övergångsställe samt upphöjd trottoar slutförts. Arbetet med att göra en cykel- och gångväg längs med Albrektsgatan i Östhammar har även det slutförts.

Socialförvaltningen har inom sina verksamheter satt upp mål för sina trygghetsskapande tjänster. De följer upp handläggningstiden på bland annat utredningar där behovet av äldreomsorg samt ekonomiskt bistånd utreds.

Barn och utbildningsförvaltningens trygghetsskapande område är bland annat skolmiljön. Deras arbete omfattar att stödja pedagogisk personal till att kunna erbjuda en trygg miljö med studiero för alla elever. Enligt utfallet från Liv och hälsa ung 2019 så har tryggheten minskat lite sedan 2017.

På krisberedskapssidan har vi arbetat fram dokumentet Plan för ledning och samordning vid samhällsstörning. Den ligger till grund för hur Östhammars kommun ska arbeta vid

en samhällsstörning. Vi har deltagit i övning Havsörn där vår krisorganisation övades under 36 timmar. Vi övades på att hantera olika sorters samhällsstörningar för att öka vår förmåga att hantera extraordinära händelser.

Prognosen som lämnades vid halvårsskiftet, att det kunde vara svårt att nå upp till vårt måltal, som är 70, stämde. Enligt medborgarenkäten blev utfallet 62, vilket är en minskning från föregående år med 2 punkter. Den största avvikelsen som identifierats är att invånarna i kommunen nu känner större oro för att råka ut för inbrott än tidigare. Men som sagts tidigare så följer Östhammar trenden för övriga landet att den upplevda tryggheten går neråt.

EN ÖPPEN KOMMUN

en samlad bedömning för 2019:
Måltalen för förtroende, inflytande och trygghet uppnås ej. För att förstärka vårt arbete vill kommunstyrelsen poängtera vikten av att;

Vara ärliga, tydliga och raka i vår kommunikation.

Respektera invånare och företagare för deras bidrag till samhällsutvecklingen.

Vara öppna i alla frågor, och där vi av något skäl inte kan vara öppna, tydligt deklarera detta.

Medge våra misstag, rätta dem och göra rätt och vara ödmjuka i situationen.

Leverera resultat, dvs. nyttan och kvaliteten för våra invånare och företag.

Arbeta med ständigt förbättringsarbete, utvecklade uppföljningssystem, lyssnar och lär av den återkoppling vi får från brukare, elever och anhöriga. Vara tacksamma för återkopplingen.

Inte väja för svåra/komplexa/kontroversiella frågor.

Ta ansvar för våra resultat, både bra och dåliga. Kommunicera likvärdigt oavsett resultat.

Lyssna först, genom att lyssna får vi nya och andra perspektiv.

Vara noggranna med vad vi lovar och vilka överenskommelser vi gör. Vi måste alltid stå fast vid våra löften.

Stärka och systematisera det brottsförebyggande arbetet och göra detta i samverkan med aktuella myndigheter.

I detta arbete behöver vi bli ännu bättre, mer konsekventa och systematiska. Lever vi upp till detta i våra dagliga kontakter med medborgare, besökare och företagare har vi goda möjligheter att nå måltalet 2020. Nämnderna uppnår helt eller delvis 11 av 14 måltal. Se respektive nämnds målredovisning.

Nämndmålens koppling mot de strategiska inriktningsområdena

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMND	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Barn- och utbildningsnämnden	Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.	
	Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska vara öppen, inbjudande och ha en hög servicenivå mot företag och allmänheten.	
	Kultur- och fritidsnämnden	Kommunens invånare har tillgång till ett mångsidigt fritidsutbud som de är nöjda med.	
	Kultur- och fritidsnämnden	Kommunens unga i åldern 13-19 år erbjuds attraktiva aktiviteter	
	Socialnämnden	Socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare som arbetar strategiskt med personalförsörjning för att säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig	
	Socialnämnden	Socialnämnden tillhandahåller tjänster av god kvalitet med inflytande över insatsernas genomförande	
En hållbar kommun	Barn- och utbildningsnämnden	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.	
	Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska verka för en minskad negativ miljöpåverkan på vatten.	
	Kultur- och fritidsnämnden	Kommunens invånare har tillgång till ett jämlikt och inkluderande kultur- och fritidsutbud	
	Kultur- och fritidsnämnden	I kommunen finns goda möjligheter för målgruppen 65+ att vara aktiva på fritiden	
	Socialnämnden	Socialnämndens verksamhet bedrivs med största möjliga nytta för kommuninvånare och stärker individer till ett självständigt liv	

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMND	NÄMNDMÅL	
	Socialnämnden	Miljökonsekvenser beaktas alltid och negativa miljökonsekvenser förebyggs	
	Socialnämnden	Socialnämnden digitaliserar vilket skapar trygghet för brukarna och effektiviserar verksamheten	
En lärande kommun	Barn- och utbildningsnämnden	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.	
	Barn- och utbildningsnämnden	Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.	
	Kultur- och fritidsnämnden	Biblioteken är forum för information, bildning och dialog även inom hälsa, samhällsfrågor och vetenskap	
	Socialnämnden	Socialnämnden samverkar aktivt med skolor, universitet och andra vårdgivare, huvudmän och civilsamhället	
	Socialnämnden	Socialnämnden har en innovativ socialtjänst som kännetecknas av delaktighet och ständig förbättring	
	Socialnämnden	Socialnämnden verkar för en ökad kompetensutveckling och karriärmöjligheter inom organisationen	
En öppen kommun	Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden ska kännetecknas av god kommunikation, respekt och tillgänglighet.	
	Kultur- och fritidsnämnden	Kommunens invånare erbjuds möjlighet att vara delaktiga i arbetet kring kommunens kultur- och fritidsutbud.	
	Socialnämnden	Socialnämnden främjar delaktighet, öppenhet, allas lika värde och att alla synpunkter tas tillvara.	
	Socialnämnden	Socialnämnden har en tydlig och förståelig myndighetsutövning	

Ekonomi

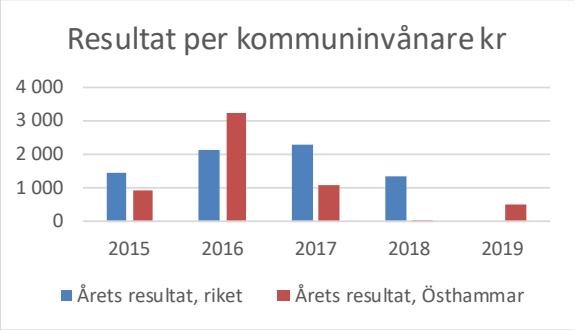
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kostnadsutveckling

2019 bröts den negativa utveckling som pågått sedan 2014 (med undantag 2016) där kommunens nettokostnader ökat snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag. Under det gångna året ökade kommunens nettokostnader med 2,3 % och skatteintäkter och generella statsbidrag med 3,0 %. Detta har kunnat ske trots att skatteintäkterna för året blev knappt 3 mnkr lägre än budgeterat. Om man samtidigt betänker att kommunen de senaste åren erhållit stora belopp i statsbidrag från Migrationsverket, vilka nu minskat, visar det att kommunen kunnat anpassa kostnaderna efter den förändrade situationen. Framförallt socialnämnden har lyckats minska sina kostnader. Det är glädjande då en lägre ökning av nettokostnaderna än skatteintäkterna är en förutsättning för en långsiktigt stabil utveckling av kommunens ekonomiska handlingsutrymme.

Resultat

Trots förbättringar i kostnadsutveckling är kommunens resultat inte tillfredsställande. Årets resultat blev 11,2 mnkr. För att nå kommunens mål om ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag skulle vi behövt redovisa ett resultat på 25 mnkr. Som framgår av tabellen nedan skulle Östhammars kommun behöva förbättra sitt resultat avsevärt för att nå upp till snittet för resultat bland Sveriges kommuner.

Resultaträkning Mnkr	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	317,7	315,6	320,0	-4,4
Verksamhetens kostnader	-1 489,9	-1 514,9	-1 519,0	4,1
Avskrivningar	-62,2	-63,8	-61,0	-2,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 234,3	-1 263,0	-1 260,0	-3,0
Skatteintäkter	1 029,5	1 068,6	1 071,3	-2,6
Generella Statsbidrag o utjämning	204,7	203,0	197,5	5,5
Verksamhetens resultat	-0,1	8,6	8,8	-0,2
Finansiella intäkter	2,1	4,1	2,0	2,0
Finansiella kostnader	-0,9	-1,5	-3,5	2,1
Resultat efter finansiella poster	1,1	11,2	7,3	3,9
ÅRETS RESULTAT	**1,1**	**11,2**	**7,3**	**3,9**

Resultatet förklaras till största delen av ett överskott inom finansverksamheten som väger upp underskottet inom nämnders verksamhet. Även om verksamhetens nettokostnader visar ett underskott så har det minskat avsevärt jämfört med 2018.

Östhammars kommuns löpande driftverksamhet inklusive avskrivningar tog i anspråk 99,3% av skatteintäkter och generella statsbidrag, 2018 var det 100%. Det innebär att kommunen har ett litet utrymme kvar för investeringar. För att det ska finnas utrymmer för investeringar ska de löpande driftkostnaderna, den så kallade nettokostnadsandelen, inte överstiga 98% av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Soliditet och självfinansieringsgrad

Soliditet är ett mått som visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med skatteintäkter. Soliditeten var vid årsskiftet 50% vilket är en förbättring med en procentenhet sedan 2018. Inklusive samtliga pensionsförpliktelser uppgick soliditeten till 20%. Detta placerar Östhammar under medelvärdet, 26%, för svenska kommuner men vi är bättre än genomsnittet för lågpendlingskommuner, den kommunkategori som Östhammar tillhör. Som framgår av figuren har Östhammar lyckats förbättra sin soliditet. Självfinansieringsgraden visar hur stor del av kommunens investeringar under året

som finansierats med egna medel och inte lån. Är värdet 100% har alla investeringar under året finansierats med egna medel. Under 2019 var självfinansieringsgraden 61%. Det innebär att drygt hälften av kommunens investeringar finansierats med egna pengar under året.

Lån

Jämfört med rikssnittet har Östhammar lägre lån per invånare. Av kommunens totala lån på 420 mnkr betalas ingen ränta för 290 mnkr utan istället får kommunen betalt för att låna. För övriga lån betalas en mycket låg ränta. Eftersom merparten av lånen har en rörlig ränta, och följer riksbankens räntor, så påverkar en räntehöjning omgående kommunens räntekostnader.

Pensionsförpliktelser

En annan post med stor påverkan på kommunens ekonomi är pensionsförpliktelser. Kommunens totala pensionskostnader inklusive sociala avgifter uppgick till 79 (79) mnkr 2019. Löpande pensionsutbetalningar avseende pensioner intjänade före 1998 kostade 21 mnkr och är relativt konstant och förväntas inte öka framöver. Däremot kommer kostnaden för pensioner intjänade efter 1998 att öka i takt med att den relativa andelen av de anställda som omfattas av dessa regler ökar.

Kommunens totala pensionsskuld vid utgången av 2019 var 510 (522) mnkr. Av dessa redovisas 66 mnkr i balansräkningen och övriga 445 mnkr som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen, dvs den syns inte i kommunens bokföring. Pensionsskulden beräknas minska till 468 mnkr 2023. 68 mnkr redovisas som avsättning och 400 mnkr som ansvarsförbindelse.

Kommunens kostnader för pension till anställ-

da och tidigare anställda kostade mindre än budgeterat under 2019. Dessa kostnader är svårberäknade då kostnaden för enstaka individer kan påverka med hundratusentals kronor för ett enda år. Enligt prognos från pensionsadministratören kommer kostnaden för pension att minska under 2020 för att sedan åter öka.

Skattekraften

Begreppet skattekraft är den genomsnittliga beskattningsbara förvärvsinkomsten per kommuninvånare. Kommunens skattekraft var 210 284 kr 2019 vilket är 98 procent av riksgenomsnitt, en nivå som vi legat på under ett flertal år. Skattekraften är trögrörlig och för att nå upp till rikssnittet behöver kommunens skattekraft öka snabbare än landet i övrigt. Skillnaden i skattekraft mellan kommuner utjämnas till stor del genom det kommunala utjämningssystemet.

Kommunens skattesats var 21,69 kr och den genomsnittliga för riket är 20,70 kr. Skattesatsen har legat på samma nivå under flera år. Andelen av invånarna som har en beskattningsbar förvärvsinkomst ligger på dryg 80 procent, vilket är bättre än våra grannkommuner.

Nyckeltal	Östhammar	Rikssnitt
Skattekraft kr per invånare 2019	210 084	215 492
Långfristig skuld kr per invånare koncern 2018	47 894	54 103
Långfristiga skuld per invånare 2018	19 592	31 440
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser 2018	20%	26%

Förväntad utveckling

Folkmängden i Östhammars kommun förväntas öka med sexhundra personer, 2,8 procent, fram till 2023 enligt SCB:s senaste befolkningsprognos. Historiskt sett är det väldigt mycket. Kommunens egen prognos är en ökning på 400 personer (1,8 procent) fram till 2023. Andelen invånare över 65 år och andelen invånare upp till 18 år förväntas under samma tid öka snabbare än befolkningen i stort. Dessa grupper ökar sin relativa andel av befolkningen. Andelen 19-64 år förväntas i stort sätt ligga stilla under samma period. Ett faktum som gäller för flertalet svenska kommuner.

I Sveriges kommuners och regioners senaste prognos över skatteintäkter förväntas kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag öka med i snitt 3 procent per år fram till 2023. Detta ger vid handen att Östhammars kommuns skatteintäkter sannolikt kommer att öka i långsammare takt än de demografiska behoven under kommande år. Som redan framgick i budget för 2020 innebär detta att de kommande åren blir kärva ekonomiskt och kräver återhållsamhet och budgetdisciplin.

Driftredovisning

Östhammars kommun redovisar 2019 ett resultat på 11,2 mnkr vilket är överskott mot budget på knappt 4 mnkr. Budgeterat resultat var ett överskott på 7,3 mnkr. Att kommunen kan redovisa ett överskott beror på räntor och finansiella intäkter. Verksamhetens nettokostnad visar ett underskott mot budget, men det ska påpekas att årets underskott är 20 mnkr lägre än vad motsvarande underskott var 2018. Verksamhetens resultat efter skatter och generella statsbidrag är i nivå med budget. Av tabellen framgår

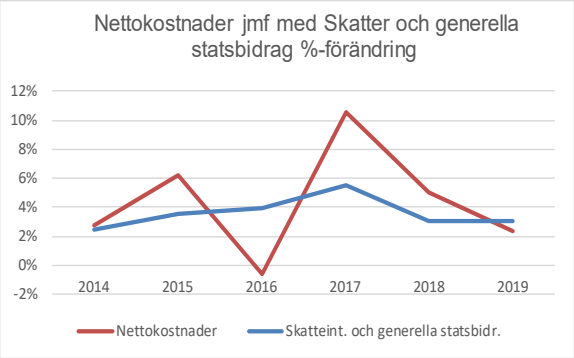
DRIFTREDOVISNING PER NÄMND MNKR	REDOVIS-NING 2017	REDOVIS-NING 2018	REDOVIS-NING 2019	BUDGET 2019	AVVIKELSE 2019
Kommunstyrelse	-163,4	-160,3	-172,5	-178,0	5,5
varav finansförvaltning	-9,0	-11,9	-12,4	-15,3	2,9
varav kommunledningskontor	-98,9	-100,4	-94,0	-100,8	6,8
varav arbetsmarknadskontor	-5,3	-4,3	-5,7	-8,0	2,3
varav Teknisk förvaltning	-50,2	-43,7	-60,3	-53,9	-6,4
Säkerhetsnämnd	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Bygg- och miljönämnd	-8,2	-7,6	-10,1	-6,8	-3,3
Kultur- och fritidsnämnd	-34,3	-32,9	-36,0	-39,8	3,8
Barn- och utbildningsnämnd	-522,8	-537,3	-548,2	-548,1	-0,1
Socialnämnd	-446,3	-496,1	-496,6	-487,3	-9,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 175,0	-1 234,3	-1 263,5	-1 260,0	-3,5
Skatter och generella statsbidrag	1 197,8	1 234,2	1 271,7	1 268,8	2,9
Verksamhetens resultat	22,9	-0,1	8,2	8,8	-0,6
Räntenetto	0,6	1,2	3,0	-1,5	4,5
ÅRETS RESULTAT	**23,5**	**1,1**	**11,2**	**7,3**	**3,9**

att det är finansverksamheten som gör att årets resultat ger ett överskott mot budget.

Förbättringen av verksamhetens nettokostnad jämfört med 2018 kan främst tillskrivas Socialnämnden, vars ekonomiska upphämtning är den enskilt största orsaken till den förbättrade ekonomin. 2018 överskred Socialnämnden budgeten med 48 mnkr, 2019 stannade överskridandet vid 9 mnkr. Socialnämnden fick 2019 en stor ökning av budgeten vilket till en del förklarar resultatförbättringen, men nämnden har även jobbat hårt för att minska kostnaderna.

Östhammar ökade verksamhetens nettokostnader 2019 med 2,3 procent jämfört med 2018. Nettokostnader definieras som kostnader inkl avskrivningar minskat med verksamhetsintäkter. Kostnaderna för personal ökade med knappt 1 % under året. 2018 ökade de med 4%. Löneökningarna var under samma period 2-3 % vilket visar att kommunen i viss mån lyckats anpassa sin personalstyrka. Under de senaste åren har kommunen fått mycket riktade statsbidrag från framförallt migrationsverket . När dessa nu minskat kraftigt är det viktigt att kunna anpassa verksamheten därefter.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 3 %. Diagrammet nedan visar förändringen av kommunens nettokostnad jämfört med skatter och generella statsbidrag.

Figuren visar utveckling av nettokostnaden jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag.

Barn och utbildningsnämnden redovisar ett resultat i överensstämmelse med budget. Inom nämndens verksamhetsområde visar verksamheterna barnomsorg, gymnasieskola och vuxenutbildning underskott men det uppvägs av att grundskoleverksamheten visar ett överskott.

Socialnämnden redovisar ett underskott mot budget på 9,2 mnkr. Man har förbättrat sin ekonomi påtagligt sedan förra året. Noterbart är att nettokostnaden för nämndens verksamhet 2019 är nästan på kronan lika höga som 2018. Nämnden har arbetat hårt under året för att komma i balans med budgeten.

Liksom 2018 visar verksamhetsområdet Vård och omsorg underskott men underskottet är halverat jämfört med 2018. För särskilt boende äldre visar nu tre enheter av fem en budget i balans eller bättre. Man har lyckats sänka kostnaderna med 5 mnkr jämfört med 2018. Inom hemtjänsten har fokus legat på att öka personalens tid hos brukarna då det är den enskilda faktor som påverkar ekonomin mest. Man har som mål att 65 % av personalens tid ska vara hos brukarna. Under året nådde man 62%. Antalet beviljade timmar inom hemtjänsten har ökat med ca 5 % medan antal utförda timmar har ökat med 20 %. Under slutet av året startades en central planeringsfunktion vars syfte är att utnyttja befintlig personal bättre och frigöra timmar som kan läggas på tid hos burkarna. Ju mer av personalens tid som är hos brukarna desto bättre blir ekonomin.

För verksamheten inom individ och familjeomsorg har underskottet från 2018 förbättrats till ett nollresultat. Ett genomgripande arbete har gjorts för att genomlysa samtliga HVB-placeringar för att hitta bättre och mer kostnadseffektiva insatser. Avtal för familjehemsplaceringar har omförhandlats för att sänka kostnaderna vid placeringar. Under slutet av året förbättrades också situationen avseende inhyrd personal då endast två hyrsocionomer fanns kvar.

Kommunstyrelsen exklusive tekniska kontoret visar ett överskott på 9 mnkr jämfört med budget. Orsaken är dels kommunstyrelsens pott för oförutsedda utgifter som inte gått åt pga besparingar. Enheten för arbete och sysselsättning har inte gjort slut på sin budget. Dessutom har den gemensamma IT-nämnden kostat mindre än budgeterat.

Kommunstyrelsens finansverksamhet visar ett överskott mot budget på 2,9 mkr vilket framförallt beror på lägre pensionskostnader. Därtill har även skatter och generella statsbidrag samt räntenettot ett överskott mot budget vilket förklaras av utdelning från Kommuninvest samt högre generella statsbidrag än budgeterat. Då ska påpekas att skatteintäkterna blev lägre än budget samt att kommunen ersatt Östhammarshem med 4 mnkr för projektering av Tallparksgården i Öregrund.

För Tekniska förvaltningen inom kommunsty-

relsen redovisas ett underskott på 6,4 mnkr. Orsaken beror dels på stormen Alfrida med kostnad för skogsröjning och byte av belysning och ledningar samt kostnader för akuta åtgärder i fastigheter som inte har varit budgeterade. Därtill har överflyttad personal- och driftkostnad från kultur och fritidsnämnden inte reglerats vilket också påverkat resultatet negativt. Detta har i sin tur har påverkat resultat positivt för kultur- och fritidsnämnden.

Bygg och miljönämnden redovisar ett underskott på 3,3 mnkr vilket är en försämring mot 2018. En stor orsak är färre ansökningar om bygglov som drar ner intäkterna. Nämnden har lyckats minska personalkostnaderna under året och man har fördjupat samverkan med grannkommuner i syfte för att få ner kostnaderna. Under året fick man också engångskostnader på grund av förlikningar.

Kultur och fritidsnämnden visar ett överskott på 3,9 mnkr. En del förklaras av de överflyttningar som gjorts till Tekniska kontoret och som berördes ovan. En ytterligare orsak till överskottet är att nämnden haft en buffertpost i budget för anläggningar som inte har gått åt. Organisationsförändringar har gjorts inom nämnden vilket sannolikt kommer skapa en mer följsam budgethantering.

Investeringsredovisning

Under 2019 har Östhammar investerat 122,7 mnkr. Det största projektet är den nya skolan i Östhammar. För att underlätta för busspendalare byggs en ny pendlarparkering i Alunda. Kommunen har bekostat iordningställade av parkmark och G/C- vägar vid Klackskärsområdet vilket inte var budgeterat. Beslutade projekt om nya förskolor i Östhammar och Österybruk samt utbyggnad av Österbyskolan har påbörjats. För att underlätta för hemtjänstens personal och minska resandet har ett system med nyckelgömmor införskaffats. I tabellen nedan framgår årets största investeringsprojekt.

INVESTERINGAR PER NÄMND MNKR	REDOVISNING 2017	REDOVISNING 2018	REDOVISNING 2019	BUDGET 2019	AVVIKELSE 2019
Kommunstyrelse	104,2	127,7	116,7	217,8	101,0
varav kommunledningskontor	10,7	4,6	3,9	18,8	14,9
varav teknisk förvaltning	92,7	120,3	111,3	195,0	83,7
varav affärsverksamhet renhållning	0,8	2,8	1,6	4,0	2,4
Bygg- och miljönämnd	0,5	0,0	0,1	0,2	0,1
Kultur- och fritidsnämnd	1,9	4,2	0,3	4,6	4,3
Barn- och utbildningsnämnd	4,0	3,3	2,2	5,3	3,1
Socialnämnd	11,7	1,2	3,4	4,6	1,2
NETTOINVESTERINGAR KOMMUNEN	**122,3**	**136,4**	**122,7**	**232,4**	**109,7**

STÖRRE INVESTERINGPROJEKT MNKR	UTGIFTER 2019		TOTALA UTGIFTER	
	BUDGET	REDOVISAT	BUDGET	REDOVISAT
Nya skolan, Östhammar	83,0	67,8	206,0	90,1
Alma förskola	0,5	1,1	36,0	42,4
G/C-väg Albrektsgatan Östhammar	4,5	5,7		5,7
Parkmark G/C- väg Klackskär		8,4		8,4
Kulturhus Storbrunn		2,4	59,0	64,8
Ny brandstation Gimo	13,3	1,8	14,0	16,9
Pendlarparkering Alunda		1,1		1,1
Kulturhus Österbybruk	6,5	2,9	10,0	9,4
Nyckelgömmor	2,0	3,3		3,3
HR- system	2,8	3,1	2,8	3,1

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen föreskriver att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att en kommun ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av finansiell målsättning. Vidare står i kommunallagen att kommunen ska ha en ekonomi i balans vilket innebär att en kommun inte får lägga en budget där kostnaderna är högre än intäkterna. I budget för 2019 beslutades om två mål för god ekonomisk hushållning. Ett resultatmål och ett budgetmål.

Resultatmål

Östhammars kommun uppfyller inte målet att det ekonomiska resultatet ska motsvara minst två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatet uppgår till 0,9 (0,0) procent 2019 enligt KF:s definition.

Budgetmål

Kommunen uppfyller inte målet att varje nämnd och styrelse ska bedriva verksamheten inom beslutad budget. En nämnd uppfyller budgetmålet (Barn och utbildningsnämnden), två nämnder (Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden) redovisar ett underskott mot budget och två nämnder (Kommunstyrelsen och Kultur- och fritidsnämnden) redovisar ett överskott mot budget.

Balanskravsrutredning

Balanskravet är ett lagkrav som kommunen enligt kommunallagen måste uppfylla. Balanskravet säger att en kommun måste besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om kommunen redovisar ett utfall där kostna-

derna överstiger intäkterna måste underskottet täckas med ett överskott inom tre år. Enligt lagen om kommunal redovisning ska kommuner i sin årsredovisning lämna uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

2018 visade kommunen ett negativt resutltat efter balanskravsutredning på -1,9 mnkr. Detta underskott måste återställas. I tabellen nedan framgår kommunens resultat 2019 efter balankravsjustering där underskottet från 2018 återställs.

BALANSKRAVSRESULTAT 2020 MNKR

Årets resultat från resultaträkningen	11,2
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11,2
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Återställande av negativt resultat 2018	-1,9
Balanskravsresultat	**9,3**

Prognossäkerhet

Ett mått på kommunens kontroll över den ekonomiska utvecklingen är hur god prognosförmågan är. I delårsbokslutet prognosticerade nämnderna verksamhetens nettokostnad till 1 1282 mnkr. Utfallet för helåret blev 1 264 mnkr. En avvikelse på 18 mnkr. Fördelning per nämnd framgår av tabellen. Barn och utbildningsnämndens prognos stämmer med utfallet för året medan övriga nämnder avviker.

PROGNOS JÄMFÖRT MED UTFALL MNKR

	Prognos delår	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse exkl teknisk förvaltning	-123,9	-112,3	11,6
Kommunstyrelse teknisk förvaltning	-56,8	-60,3	-3,5
Bygg- o miljönämnd	-9,0	-10,1	-1,1
Kultur- o fritidsnämnd	-38,7	-36,0	2,7
Barn- och utbildningsnämnd	-548,1	-548,2	-0,1
Socialnämnd	-505,0	-496,6	8,4
Verksamhetens nettokostnad	**-1 281,5**	**-1 263,5**	**18,0**

Koncernen Östhammars kommun mnkr	2015	2016	2017	2018	2019
Bruttoomsättning	1 395	1 466	1 574	1 622	1 681
Balansomslutning	2 126	2 208	2 525	2 545	2 555
Resultat					
Östhammars kommun	20,1	71,0	23,5	1,1	11,2
Östhammarshem	20,1	23,4	13,4	15,5	7,4
Hargs hamn AB	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Dannemora gruvfastighet AB	-0,2	-7,8	0,0	0,0	0,0
Östhammar vatten AB	-	-	-2,0	0,0	-1,7
Eliminering obeskattde reserver			2,1	4,9	11,4
Summa	**39,9**	**86,6**	**36,9**	**21,5**	**28,3**

Koncernen Östhammars kommun består förutom av kommunen av bolagen Östhammar vatten AB, Dannemora gruvfastighet AB, Östhammars industrifastigheter AB, Östhammar vård och omsorg AB. Östhammarshem är en stiftelse och ägs formellt inte av kommunen men då kommunen borgar för stiftelsen lån har kommunen ett avgörande inflytande.

Östhammarshem redovisar ett resultat om 7,4 (15,5) mnkr vilket är en försämring jämfört med med föregående år. Bolaget fick en ny VD under året. Planarbete pågår för att utveckla nya bostäder i Alunda och Östhammar. En fastighet har sålts under året. Vakansgraden har sjunkit och vid årsskiftet var samtliga bostadslägenheter uthyra.

Hargs Hamn AB redovisar ett nollresultat (0,0) mnkr men ett positivt rörelseresultat på 14,8 (3,6) mnkr. Fraktvolymen i hamnen har nästan fördubblats under 2019 och uppgick till 812 000. Under året togs den nya anläggningen för hantering av spannmål i bruk. Mycket timmer har hanterats i hamnen som ett följd av stormen Alfrida.

Kommunens dotterbolag Dannemora Gruvfastighet AB har inte haft nån verksamhet under året.

Östhammar vatten AB producerar dricksvatten och hanterar avloppsvatten inom Östhammars kommun. Investeringar har gjorts för att säkerställa dricksvattenkvalitén. Såld mängd vatten minskade något under året medan hanterad mängd avlopp ökade något. Bolaget redovisar en förlust på 1,7 mnkr.

Personal

Våra medarbetare

Östhammars kommun är beroende av engagerade medarbetare för att kunna leverera välfärd – nu och i framtiden. Vid årsskiftet hade vi 1765 tillsvidareanställda (fast anställda) medarbetare. Vi sysselsätter också ett stor antal personer i olika former av tidsbegränsade anställningar.

De flesta av våra medarbetare arbetar inom förskola, skola, vård och omsorg. Vi har också många medarbetare kopplat till exempelvis måltid, städ, socialtjänst, administration och ledningsfunktioner. Många av våra yrkesgrupper är traditionellt kvinnodominerade.

I det här sammanhanget använder vi oss av begreppet årsarbetare. Det är ett sätt att summera arbetstid, exempelvis två anställda som är anställda femtio procent vardera under hela året räknas som en årsarbetare. Under 2019

Anställningar per nämnd 2019-12-31 — Anställningar totalt

Anställningsform	KS/ KLF	KS/ TEK	KS/ AME	BMN	KFN	BUN	SN	2019	2018	2017	2016
Antal tillsvidareanställningar	60	155	76	33	38	686	717	1 765	1 772	1 770	1 716
- varav kvinnor	52	119	57	17	26	578	659	1 508	1 511	1 518	1 482
- varav män	8	36	19	16	12	108	58	257	261	252	249
- omräknat till årsarbetare	60	144	63	33	29	650	629	1 611	1 606	1 590	1 541
Allmänna visstidsanställningar omräknat till årsarbetare	4	4	16	3	5	62	11	105	144	130	83
Vikariat omräknat till årsarbetare	3	3	1	3	3	17	26	55	52	75	91

Då vi bytt personalsystem under året så ligger förvaltningschefer under KS/KLF. Tidigare har dessa legat under respektive förvaltning vilket innebär att räknar vi bort dessa så har vi 55 tillsvidareanställningar vilket motsvarar 55 årsarbetare 191231.

KS/ KLF Kommunstyrelsen/ Kommunledningsförvaltningen
KS/ TEK Kommunstyrelsen/ Tekniska förvaltningen
KS/AME Kommunstyrelsen/ Arbetsmarknadsenheten
BMN Bygg- och miljönämnden
KFN Kultur- och fritidsnämnden
BUN Barn – och utbildningsnämnden
SN Socialnämnden

kostade löner, arvoden och övriga ersättningar 961 (952) miljoner kronor (av detta var 676 (661) miljoner kronor löner, 223 (219) miljoner kronor arbetsgivaravgifter och 62 (65) miljoner kronor pensioner).

Kompetensförsörjning

När vi under 2018 genomförde vårt första år med strategiskt kompetensförsörjningsarbete kunde vi se att främst Socialförvaltningens samt Barn och utbildningsförvaltningens verksamheter lider av den bristande tillgången på utbildad och erfaren personal att rekrytera. Det har inte förändrats under 2019. Våra främsta bristyrken är fortfarande undersköterskor, sjuksköterskor, socionomer, förskollärare och lärare inom MA/NO.

En analys av personalnyckeltal i våra verksamheter visar att en stor del av vår kompetensbrist förklaras av höga sjuktal samt hög personalomsättning. Med anledning av det har vi under det gångna året bland annat inlett ett arbete för en bättre arbetsmiljö. Vi behöver bli bättre på att behålla och maximera nyttan av den värdefulla kompetens vi har hos oss.

Under 2019 avslutade totalt 201 tillsvidareanställda medarbetare sin anställning på Östhammars kommun, varav 28 på grund av pension. Det ger en total personalomsättning inom kommunen på 12 % (10 % exkluderat pensionsavgångar). Motsvarande siffror för 2018 var 12 % (respektive 9 %). Den totala personalomsättningen är alltså i stort sett oförändrad.

Eftersom vi vill bli bättre på att behålla den värdefulla kompetens vi har hos oss tittar vi på andelen personer som lämnat oss av andra skäl än pension när vi bryter ner personalomsättningen på förvaltningsnivå. Liksom föregående år har vi högst personalomsättning inom Samhällsbyggnadsförvaltningen med 25 % (21 % 2018) och Kultur och fritidsförvaltningen med 22 % (18 % 2018). Samhällsbyggnadsförvaltningens omsättning kan förklaras av att man har många unga anställda som är mer benägna att röra på sig, i kombination med hög konkurrens om kompetensen. Kultur och fritidsförvaltningens omsättning kan förklaras av att man har relativt hög andel deltidstjänster och medarbetare som önskar arbeta heltid söker sig vidare. Även om Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen inte är de förvaltningar som har högst personalomsättning så är det ändå de som lider mest av kompetensbristen idag. Det är också de som har störst utmaningar framför sig med hänsyn till vår demografi, som visar på större andel barn och äldre relaterat till övriga befolkningen. Därför är det extra intressant att följa deras personalomsättning. Socialförvaltningen ligger på 9 % (13 % 2018) likväl som Barn- och utbildningsförvaltningen ligger på 9 % (6 % 2018).

Ett sätt för oss att följa upp resultatet av vårt strategiska arbete är genom att delta i Nyckeltalsinstitutets attraktiv arbetsgivarindex, AVI. AVI väger ihop nio nyckeltal för att spegla arbets-

villkoren i organisationen. Varje nyckeltal ger som högst 20 poäng, och totalt är maxpoängen därmed 180. Vårt resultat för 2019 är 95 poäng av 180 möjliga, vilket är två poäng bättre än föregående år. Förbättringen kan härledas till att vi har något färre medarbetare per chef i år, samt korttidsfrånvaro har sjunkit något, även om den fortfarande är relativt hög. Vi får dock fortfarande låga betyg på medianlön, sjukfrånvaro och personalomsättning.

Trygg anställning

En hållbar arbetsgivare måste kunna erbjuda trygga anställningar. Tillsvidareanställning (”fast anställning”) är den tryggaste anställningsformen. Ett stort antal personer haft någon form av tidsbegränsad anställning under året. Timanställning är den mest otrygga av de tidsbegränsade anställningsformerna.

Antalet övertidstimmar (exklusive mertid och fyllnadstid) motsvarade totalt 20-25 heltidstjänster.

Lön och förmåner

Anställda i Östhammars kommun omfattas av kollektivavtal som reglerar bland annat löner, ersättningar och förmåner.

Löneöversynens genomsnittliga löneökning var 2,24 % (2,28 % för kvinnor och 1,94 % för män) för tillsvidareanställda. Den genomsnittliga löneökningen var 661 kr (657 kr för kvinnor och 683 kr för män). Medianlönen, omräknat till heltid, var efter löneöversynen 27 399 kr (27 163 kr för kvinnor och 30 750 för män).

Personer som har en tillsvidareanställning eller längre tidsbegränsad anställning i Östhammars kommun kan välja att utnyttja ett friskvårdsbidrag på 1000 kr per år. 1152 av våra anställda valde att utnyttja bidraget under 2019. Totalt betalades 1,23 miljoner ut i friskvårdsbidrag. Ungefär hälften gick till träning, och resten till massage samt behandlingar.

God arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar attraktiva arbetsplatser som ger bättre trivsel och lägre personalomsättning. Sjukfrånvaron blir lägre och risken minskar för arbetsrelaterade olyckor. En god arbetsmiljö medför också engagerade medarbetare som bidrar till verksamhetens kvalitet, resultat och mål.

Drygt 150 tillbud, drygt 290 olycksfall och strax under 40 riskobservationer rapporterades i kommunens arbetsskadesystem KIA under 2019. Det är ungefär lika många händelser som 2018. Med tanke på att antalet händelser tidigare ökat stadigt från år till år kan detta betyda en slags stabilisering i rapportering av händelser. De flesta olycksfall leder till lindriga skador exempelvis rivmärken, blåmärken eller tillfälligt stresspåslag.

Kommunen har bytt personalsystem under året vilket har försvårat beräkningen av sjukfrånvaro. Statistiken nedan kan därför fela med uppskattningsvis en eller ett par tiondels procentenheter.

Den totala sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare var likvärdig med eller något högre än 2018. 2018 var den 8,1%. Årets frånvarotimmar motsvarar ungefär 150 årsarbetare.

Inom Bygg- och miljönämndens och Kultur- och fritidsnämndens områden har sjukfrånvaron sjunkit jämfört med 2018. Båda är relativt små förvaltningar och den totala sjukfrånvaron påverkas i högre grad av ett fåtal individer.

Sjukfrånvaron har också sjunkit inom Tekniska förvaltningen. Inom övriga nämnder/områden är sjukfrånvaron likvärdig eller något högre jämfört med 2018. Kvinnor (8,8 procent) har fortsatt högre sjukfrånvaro än män (5,8 procent). Ungefär 59 procent av sjukfrånvaron består av långtidsjukfrånvaro (mer än 59 dagar). Andelen långtidsjukfrånvaro har sjunkit för första gången på flera år.

Sjukfrånvaro 2019 i relation till ordinarie arbetstid (%)

Totalt	8,3
KS/ KLF	8,5
KS/ TEK	7,7
KS/ AME	8,6
BMN	4,2
KUF	4,3
BUN	7,1
SOC	10,1
Ålder 1-29 år	6,8
Åldern 30-49 år	8,3
Åldern 50-99 år	8,7

Utvecklande yrkesroll

Intern rörlighet är ett utmärkt sätt att behålla kompetenta medarbetare som vill utvecklas men inte byta arbetsgivare. Att skapa interna karriärvägar är därför viktigt för vår kompetensförsörjning. Att rekrytera internt istället för att alltid annonsera externt har tagit fäste under året och blivit mer legitimt. Under 2019 kan vi därför se att 68 medarbetare har fått ändrad roll eller bytt arbetsplats inom den egna organisationen, med flest inom Socialförvaltningens verksamhetsområde. Under 2019 anställdes 14 nya chefer och av dessa var 12 redan anställda i en annan roll hos oss.

För att alla medarbetare ska kunna utvecklas i sin yrkesroll ska de ha en individuell utvecklingsplan. Utvecklingsplanen ska ha utgångspunkt i att både medarbetaren och verksamheten ska utvecklas kontinuerligt. Planen skapas i dialog mellan medarbetare och närmast chef, lämpligen i samband med medarbetarsamtalet.

Gott ledarskap

Den sista december 2019 fanns det 101 chefer i vår organisation, varav 94 jobbar som chef på heltid och 8 jobbar som chef på delar av sin arbetstid.

Eftersom ett gott ledarskap är helt avgörande för en god arbetsmiljö där medarbetarna mår bra och kan skapa goda resultat, satsar vi på våra ledare. Varje chef får ett tydligt uppdrag och en grundlig introduktion till sin roll. Vi erbjuder ständig kompetensutveckling och stöd i form av specialister. Och alla chefer får riktning för sitt ledarskap genom vår gemensamma värdegrund - ansvar, engagemang, öppenhet och tillsammans.

Under 2019 har alla chefer i vår organisation kunna ta del av följande:

- Introduktion för nya chefer
- Utbildning i lönebildning och löneöversyn
- Utbildning i kompetensbaserad rekrytering
- Arbetsmiljö för chefer
- Arbetslivsinriktad rehabilitering, grund och fördjupning

- Adato som verktyg för rehabilitering
- KIA som verktyg att följa upp arbetsskador och tillbud

Alla chefer som ingår i förvaltningars ledningsgrupper har dessutom vid två tillfällen under året haft möjlighet att delta i kommundirektörens Ledarskapskonferens, där temat varit organisationsutveckling och samverkan. För att ytterligare stärka chefer i de utmaningar som kan uppstå i vardagen har vi upphandlat chefscoacher som chefer kan använda sig av.

Hög delaktighet

För att Östhammars kommun ska vara en attraktiv arbetsplats där verksamhetsmålen nås är det viktigt med dialog och delaktighet och att alla medarbetare har möjlighet och förutsättningar för att påverka utformningen av sitt arbete. Därför finns det ett lokalt samverkansavtal. Utgångspunkten för samverkan är att arbetsmiljön och verksamhetens resultat blir bättre när dialog och delaktighet finns. I samverkansarbetet eftersträvas en helhetssyn på verksamheten och det bygger på mötesplatser för att integrera verksamhet, medbestämmande, arbetsmiljö och hälsa.

För att skapa möjlighet för inflytande och delaktighet har vi olika mötesforum. Det finns möjlighet till dialog mellan chef och medarbetare på årliga medarbetarsamtal och månatliga arbetsplatsträffar. Arbetsgivaren för även dialog med fackliga organisationer på lokala och centrala samverkansgrupper minst 8 gånger per år. Det är viktigt att alla har möjlighet att framföra sina åsikter. Därför sker samverkan i olika former och på olika nivåer, allt från den dagliga kontakten på arbetsplatsen till i mer formella former där de fackliga organisationerna möter arbetsgivarrepresentanter i samverkansgrupper.

Lika möjligheter

Genom att arbeta med likabehandlingsfrågor får vi en verksamhet som berikas av olika erfarenheter och på ett bra sätt speglar vårt samhälle. Genom att rekrytera kompetensbaserat säkerställer vi i högre grad lika möjligheter för våra arbetssökande, både internt och externt.

Jämställdhets- och jämlikhetsarbete kräver kunskap om nuläget för att kunna arbeta med förändring. Därför deltar Östhammars kommun i Nyckeltalsinstitutets ranking Jämix (Jämställdhets-index).

Resultatet av Jämix 2019 blev 87 poäng, en försämring med 18 poäng från föregående år. Försämringen beror på färre yrkesgrupper med jämn könsfördelning, större skillnad i sjukfrånvaro mellan kvinnor och män och större skillnad i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män. Fler kvinnor än män jobbar deltid.

Sedan 2016 genomför kommunen lönekartläggningar varje år. På så sätt har vi kunnat upptäckta och åtgärda ett antal osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor. Vissa osakliga löneskillnader, framförallt mellan yrkesgrupper, tar dock flera år att komma till rätta med. 2019 års lönekartläggning visade att flera tidigare löneskillnader nu jämnats ut.

När andelen kvinnor respektive män i en grupp är 40/60 procent eller jämnare kan vi kalla den för jämställd. Av kommunens 60 yrkesgrupper var 7 jämställda. Kommunens ledningsgrupp består av kommundirektör samt förvaltningschefer. Under 2019 innebar det 8 personer, varav 5 kvinnor och 3 män.

Hållbar arbetsgivare

Ett systematiskt förbättringsarbete inom de sju nämnda strategiska områdena är en förutsättning för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Den alltmer kännbara svårigheten att bemanna kommunens verksamheter leder till att medarbetare, chefer och förtroendevalda gemensamt behöver hitta nya lösningar för att säkra kompetensförsörjningen framöver.

Hållbarhetsbokslut

Östhammars kommun har en tydlig målsättning att arbeta för en hållbar kommun. Det tydliggörs genom att ett av kommunfullmäktiges fyra inriktningsområden är En hållbar kommun. Utöver denna tydliga och mätbara målsättning så finns policydokument för både ekologisk och social hållbarhet. I dessa policydokument anges ett antal prioriterade inriktningsområden, i linje med kommunrelevanta fokusområden i Agenda 2030. Utifrån dessa prioriterade områden rapporterar samtliga nämnder och förvaltningar hur de bidragit till hållbarhetsarbetet under det gångna året.

Ungas utbildning, uppväxt och välbefinnande

I kommunen finns en förvaltningsövergripande grupp som arbetar gemensamt kring ungas välbefinnande. Under året kan särskilt lyftas projektet Dans utan krav, mobil ungdomsgård under sommaren och införandet av ungdomsgård i Alunda. Förutom detta så har arbetsgruppen varit engagerad i arbetet med att implementera barnkonventionen som lag från och med 2020.

Ett område som tidigare identifierats som särskilt viktigt utifrån de ungas välbefinnande och uppväxt är detaljplaneområdet. Den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen, PBL, har visat sig vara ett viktigt verktyg för att långsiktigt kunna säkra barns och ungas tillgång till en god utemiljö. Våren 2019 var vi och pratade med elever i årskurs 8 om hur det är att arbeta med samhällsplanering på en kommun, under deras Samhällsvecka. I detaljplaner är frågor som närhet och möjlighet att ta sig från bostadsområde till skola och fritidsaktiviteter med i form av gång- och cykelvägar viktiga.

Barn- och utbildningsnämnden

Målet är att alla elever ska nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Alla elever ska ha en god hälsa och bra livskvalitet.

Arbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten ska leda till en utveckling av den tillgängliga lärmiljön, så att skolan blir mer likvärdig för alla elever i Östhammars kommun.

Kultur- och fritidsnämden

Kommunen har ett stort antal idrottsanläggningar vilket borgar för goda möjligheter till fysisk träning. Arbetet med att förbättra folkhälsan fortlöper med nya projekt, t ex Rörelseglädje för alla hela livet tillsammans med Riksidrottsförbundet.

En hälsoutvecklartjänst har tillkommit och med det stärks arbetet med förvaltningens prioriterade grupper ytterligare. Ungdomar är en prioriterad grupp för arbetet med trygghet, välfärd och folkhälsa. Genom att erbjuda attraktiva aktiviteter och lokaler för ungdomar bidrar verksamheten till detta.

För att skapa förutsättningar för aktivitet och välbefinnande har stora resurser lagts på att skapa ett bra utbud av lovaktiviteter (gratis bad och aktiviteter, turneringar, film- och musikskapande, övernattningar, bio osv). Detta har varit mycket uppskattat och något som kommer att vara prioriterat även framgent.

Socialnämnden

Inom närvårdsarbetet i kommunen, men även på regional nivå, har barn och unga varit i fokus.

Socialnämnden och Barn- och utbildnings-

nämnden har i samverkan med Samordningsförbundet arbetat vidare med projektet Bryggan. Bryggan är en organisation som hjälper ungdomar mellan 16-29 år att bryta hemmasittande beteenden och att i stället återgå till skolgång eller praktik.

Förvaltningen har tillsammans med grundskolorna tagit fram ett avtal för samarbete kring planering av PRAO-platser inom Vård och omsorgs verksamheter.

Trygghet, hälsa och välfärdstjänster

Kommunen har tillsammans med Polisen ett tecknat samverkansavtal samt ett årligt medborgarlöfte. 2019 års medborgarlöfte var att genomföra en trygghetsvandring i Östhammar. Trygghetsvandringar har utförts på de övriga tätorterna i kommunen tidigare år. Utifrån dessa trygghetsvandringar är målsättningen att förbättra utomhusmiljöer som kan upplevas otrygga. Där kan det röra sig om allt ifrån ökad belysning, skötsel av grönytor till trafikmängden på platsen.

Bygg- och miljönämnden

Nämnden bedriver tillsyn enligt miljöbalken. Inför varje verksamhetsår beslutar nämnden om en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Tillsynen ska bedrivas så att trygghet uppnås för den enskilde medborgaren eller verksamhetsutövaren. Det innebär konkret att de människor som blir utsatta för tillsyn ska behandlas lika, ska få tydliga besked, ska behandlas med respekt och rättssäkerhet. Rättssäker tillsyn innebär att handläggningsrutiner ska följas. Den enskilde medborgaren eller verksamhetsutövaren som utsätts för tillsyn, ska ha möjlighet att föra fram sin talan i ärendet.

Beslut ska grundas på vedertagen rättspraxis och vara granskade. Helhetssyn ska tillämpas i tillsynen. Det innebär konkret att samverkan ska ske mellan flera avdelningar i enskilda tillsynsärenden när så är befogat. Om vi samarbetar kan det underlätta för den vi riktar tillsynen mot att förstå vad målet med tillsynen är.

Under 2019 har planenheten fortsatt att lägga vikt vid att bevara områden för natur och rekreation i detaljplaner, samt arbeta för gång- och cykelvägar till planområdena som en del i att underlätta för folkhälsan och mer rörelse i vardagen.

Barn- och utbildningsnämnden

På grundskolan och gymnasiet läser alla elever ämnet idrott och hälsa som ger tillfälle att uppleva och förstå betydelsen av rörelseaktiviteter och deras samband med välbefinnande och hälsa.

Försämrade siffror kring andelen unga som mår bra kan konstateras i länet som helhet, men Östhammars siffror ligger under länet, framför allt för flickor i åk 9. Detta är en ögonblicksbild som bör kompletteras med den löpande bild vi har av våra ungdomars mående på skolorna. Ett kvalitativt sätt att undersöka elevers hälsa är påbörjat.

Östhammars kommun har tydliga rutiner för förebyggande åtgärder och för rapportering av kränkande behandling till huvudmannen. Det finns ett digitalt system som ger viktig information om vilken typ av kränkning som skett och var den skett. På så vis kan rektorer sätta in rätt åtgärder.

Kultur- och fritidsnämnden

För att skapa trygg idrott för unga i kommunens föreningsliv har arbetet med High Five fortgått under året. High Five är ett samarbete mellan KFN, Rädda barnen och Riksidrottsförbundet. I arbetet ingår utbildning för ledare, aktiva och föräldrar i hur man motverkar mobbing och arbetar aktivt med en positiv värdegrund och ett inkluderande klimat.

Ungdomsgårdar finns nu i Östhammar, Österbybruk, Gimo och Alunda (där högstadieskolor finns) och är viktiga aktörer för att skapa meningsfull fritid för ungdomar. Genom ungdomsgårdarnas insatser ser vi att det blir lugnare på orterna och en högre känsla av trygghet. I arbetet på ungdomsgårdarna har stor vikt lagts vid att ge lika stort utrymme (både fysiskt och verbalt) till tjejer och killar. Målsättningen är att låta ungdomarna delta i prioriteringar och därigenom få en dialog om jämställdhet och likabehandling. Förslag från ungdomar hörsammas om bl.a. lika stort utrymme på ungdomsgården för tjejer och killar.

Personalen på ungdomsgårdar och anläggningar har inlett ett gemensamt värdegrundsarbete med målsättningen att på bästa sätt möta medborgare.

Lovaktiviteterna har utvecklats vidare under året och innehåller nu ett brett utbud, både i egenregi och i samarbete med andra aktörer. Idrottsanläggningarna har spelat en större roll än tidigare med fria badtider etc.

Bibliotekens uppdrag är att tillhandahålla ett attraktivt utbud av littertur och kulturaktiviteter till alla medborgare. Biblioteken är öppna för alla och arbetar aktivt med att nå ut även till de som inte själva kan ta sig till biblioteket. Under året har öppettiderna ändrats utifrån önskemål och för att nå fler.

Hälsoutvecklaren och gyminstruktören har genomfört ett flertal aktiviteter för de seniora medborgarna för att skapa dialog och ge information om hälsa, kost, träning etc.

Socialnämnden

Inom socialnämndens område har förebyggande arbete skett kring missbruk, psykiskt välbefinnande, våld i nära relationer, stöd till brottsoffer och att bryta isolering.

Förvaltningen har fortsatt med uppsökande hembesök i gruppen äldre, för dem som så önskar, och övriga har fått material hemskickat.

För att kunna ge en så trygg hemgång som möjligt för den enskilde efter en sjukhusvistelse, har Vård och omsorg satsat på aktivt teamarbete mellan biståndshandläggare, legitimerad personal och chefer. Detta teamarbete kommer på sikt att ge större möjligheter för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet, så länge som man önskar.

Arbete och inkomst

Under 2019 beslöt Arbetsförmedlingen att stänga sin lokal i kommunen. Arbetsförmedlingens uppdrag förändrades och den kommunala arbetsmarknadsenheten (AME) har tyvärr tappat en stor del av kontakten med Arbetsförmedlingen i och med detta. Och då Arbetsförmedlingen är mitt uppe i förändringen av sitt arbete tas inte beslut om arbetsmarknadsanställningar lika snabbt som tidigare och människor riskerar att hamna mellan stolarna.

AME arbetar med att stödja människor boende

i kommunen som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta gäller nyanlända och personer med olika funktionshinder (ej LSS). Genom att ”träna” i tex kommunens praktiska verksamheter så utvecklas dessa personer och ges större möjlighet att etablera sig på den ordinarie arbetsmarknaden.

AME har även verksamhet för personer med psykisk ohälsa. Dessa får personligt och individuellt stöd att utveckla sig socialt och i grupp för att så småningom kunna prova en praktikplats.

Bygg- och miljönämnden

Det finns ett gott samarbete med Region Uppsala angående t.ex. kollektivtrafik. Det hänger samman med planeringen av sista etappen av 288:an, vilket kommer gynna kommunens ekonomiska tillväxt då fler kan välja att pendla och bo i kommunen. Arbetsmarknadsregionen blir även den större om det går fortare och enklare att transportera sig.

Barn- och utbildningsnämnden

Grundskolan har en samhällsvecka i år 8 där eleverna får komma i kontakt med olika yrkesrepresentanter. För övrigt på grundskolan är studiebesök på företag vanligt, samt PRAO.

Gymnasiet har tillsammans med företagen olika branschråd, utvecklande praktik och arbetsplatsförlagt lärande, (apl) samt ung företagsamhet (Uf).

En halvdag kring arbetsmarknad anordnades av Bruksgymnasiets och Vuxenutbildningens SYV-grupp i samarbete med Arbetsförmedlingen, näringslivskontoret och andra aktörer där eleverna samt besökare fick möjlighet att möta framtidens utbildningar och arbetsgivare.

Vuxenutbildningens och gymnasieskolans vårdutbildningar ingår i Vård- och omsorgscollege (VOC) som är en certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningar. Syftet är att tillsammans skapa attraktiva och moderna verksamheter med hög kvalité. Samverkan finns på lokal och regional nivå, och utgår från tio kvalitetskriterier.

Vuxenutbildningens Yh-utbildning ingår i Teknikcollege som är en certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningar. Syftet är att tillsammans skapa attraktiva och moderna verksamheter med hög kvalité. Samverkan finns på lokal och regional nivå.

Vuxenutbildningen är mycket viktig för områden som arbetsmarknadspolitik, kompetensförsörjning och regional utveckling. I detta arbete är en studie- och yrkesvägledande funktion av avgörande betydelse för individen och för samhället.

Inkludering och sociala relationer

Kommunens arbetsmarknadsenhet (AME) har ansvar för mottagandet av nyanlända flyktingar som kommer genom anvisningar från Migrationsverket. Under 2019 var antalet nyanlända flyktingar 44 personer. De nyanlända kom från olika länder, bland annat Syrien, Eritrea och Afghanistan. Inom flyktingområdet samarbetar kommunen med såväl andra myndigheter som civilsamhället, för att skapa en så bra integration som möjligt.

Extratjänster är ett bra exempel på ett sätt att förbättra inkludering genom arbete. Extratjäns-

ter innebär att nyanlända får prova på att arbete inom olika välfärdstjänster. Detta är kostnadsfritt för kommunen och är ett bra första steg att lära sig hur svensk arbetsmarknad fungerar. Extratjänster kan även användas för långtidsarbetslösa. Under 2019 drog Arbetsförmedlingen tillbaka möjligheten till extratjänster.

Barn- och utbildningsnämnden

BoU har en kommunövergripande specialpedagog som är samordnare och ansvarig för svenska som andra språk.

Nyanlända har studiehandledning och svenska som andra språk, SVA.

Vuxenutbildningen har satsat på en språkstödjare genom extratjänster samt introduktionsgrupp där elever under en intensivundervisning tillägnar sig baskunskaper i det svenska språket.

Kultur- och fritidsnämnden

Målsättningen för KFN är att arbeta för en stärkt folkhälsa genom att erbjuda invånarna förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv. Förvaltningens prioriterade grupper är unga 7-20 år och 65+.

Genom att samlokalisera bibliotek och ungdomsgårdar stärks möjligheten att fler unga hittar till biblioteket och genom det kan få tillgång till ett utökat utbud av aktiviteter.

Ungdomsgårdarna har ett uppdrag att arbeta med att minska utanförskap och stärka inkludering.

De lovaktiviteter som genomförs planeras för att tilltala en så bred grupp av ungdomar som möjligt. Under året har kommunikationen kring aktiviteterna ökat ytterligare för att säkerställa att så många som möjligt nås av de erbjudanden som finns.

Socialnämnden

Vård och omsorg har under året arbetat för och fått godkänd återcertifiering inom Vård och omsorgscollege. I detta arbete ingår en överenskommelse att utbilda fler språkombud. Vård och omsorg har också tillsammans med skolan planerat och utbildat ett 30-tal språkstödjare/inkluderingshandledare, som stödjer nyanställd personal i dokumentation och kommunikation.

Delaktighet och inflytande

På kommunens externa hemsida finns ett antal tjänster för att underlätta och uppmuntra delaktighet och inflytande för kommunens invånare. Under året hanterades 5 medborgarmotioner, varav 3 fick tillräckligt stöd för att lämnas till berörd nämnd. Tjänsten Fråga politiken genererade 8 frågeställningar under året.

Sammanlagt hanterade Östhammar Direkt (ÖD) 67 000 telefonsamtal. Fördelningen på inkommen kanal för kundärenden fördelas enligt följande:

Östhammar Direkt	2019
Telefonsamtal	67 000
Kundärenden	35 000
Varav avslutat i ÖD	62%

Kanaler in till Östhammar direkt	
Telefon	72%
E-post	21%
Besök	5%
Facebook	1%

Bygg- och miljönämden

Genom att släppa in medborgarna i ett tidigt skede, innan den formella planprocessen börjar, kan kommunen fånga viktiga frågeställningar och öka kvaliteten i planeringen. Medborgardialog i samband med översiktlig fysisk planering kan gälla en ny översiktsplan eller ändring av översiktsplanen. Under 2019 har planenheten haft dialog med invånare under samrådsskedet i detaljplaner, genom öppna möten där alla är välkomna att delta, ge sina synpunkter och ställa frågor i det pågående planarbetet. I de naturvårds- och vattenprojekt som drivs inom planenheten samarbetar kommunen med föreningar och andra lokala aktörer.

Barn- och utbildningsnämnden

Skolan ska ge eleven möjlighet att ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. De ska succesivt utöva ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Eleven ska vidare ha kunskaper om demokratins principer och utveckla förmågan att arbeta i demokratiska former. På skolorna finns klassråd och elevråd. Det finns även skolråd på alla skolor och förskolor.

Kultur- och fritidsnämnden

Under året har ett flertal medborgardialoger, riktade till olika målgrupper, genomförts. Kommunens unga föredrar över lag att vara delaktiga och komma med inspel digitalt. För att göra den möjligheten större och för att utveckla gruppens delaktighet har ett app-system upphandlats och kommer att tas i bruk under 2020.

Biblioteken erbjuder litteratur, tidningar och tidskrifter på flera språk vilket ger nyanlända och utrikesfödda möjlighet att hålla sitt modersmål levande. Biblioteken erbjuder dessutom medier på lättläst svenska. Ett nytt särskilt mångspråksansvar har tilldelats en bibliotekarie.

På ungdomssidan arbetar KFN aktivit med att ungdomar ska integreras. Nämnden har deltagit i kommunens integrationsnätverk under året. Personal med utländskt ursprung har anställts på ungdomsgårdarna, varav en projektanställd genomförde ett filmprojekt om att vara nyanländ.

Socialnämnden

I samverkan med Region Uppsala har ett långsiktigt arbete påbörjats avseende personcentrerad vård. Personcentrerad vård är ett förhållningssätt som innebär att den enskilde personen involveras och att vården anpassas efter individens behov, resurser och förutsättningar. IBIC (Individens behov i centrum) och BBIC (Brukarens behov i centrum) är etablerade arbetssätt inom myndighetsbedömning och biståndsbedömning. Under året har arbetet fortsatt med implementering även inom utförarverksamheterna. Både IBIC och personcentrerad vård kommer att ge ökade delaktighet för brukarna och patienterna.

Ett flertal möten har hållits med

anhörigföreningen och föreningen har också ansvarat för temadagar kring demens där allmänhet och personal varit välkomna. Nämnden har via Länsstyrelsen fått medel för en brukarrevision av de kommunala råden. Brukarrevisionen har genomförts under hösten och ska redovisas på rådsmöte under våren.

Jämställdhet och likabehandling

Redan 2016 antog kommunfullmäktige en strategi för jämställdhetsintegrering. Samtliga nämnder och förvaltningar är därmed ålagda att rapportera all individbaserad statistik könsuppdelad, därefter analysera dessa uppgifter och agera utifrån resultat av analyserna. Uppföljningssystemet Stratsys har anpassats för att möjliggöra könsuppdelad rapportering.

Barn- och utbildningsnämnden

Alla förskolor och skolor har en plan mot kränkande behandling.

Förskolan arbetar med en treårsplan för jämställd förskola.

En genuspedagog är anställd för att arbeta med normkritiskt tänkande.

Kultur- och fritid

Under 2019 har ett gemensamt värdegrundsarbetet inletts med personalen från ungdomsgårdarna och anläggningarna för att stärka medvetenheten om jämställdhet och likabehandling.

Nämnden har inlett ett arbete med att se över och kartlägga hur tider och resurser till föreningar nyttjas och fördelas. Här finns utvecklingspotential och ett underlag för att kunna fatta medvetna beslut utifrån jämställdhet och likabehandling behövs.

Socialnämnden

Män och kvinnor ska ha lika möjlighet att nå bästa möjliga hälsa och livsvillkor, och få sina behov tillgodosedda.

Myndighetsutövningen och biståndsbedömningen utgår från BBIC (Brukarens behov i centrum), och handläggning, utredning, utformningen av insatser och arbetssätt stödjer nämndens jämställdhetsarbete.

Fysisk planering och tillgänglig service

Kommunen är skyldig att ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. I översiktsplanen ska kommunen redovisa grunddragen för den avsedda användningen av mark- och vattenområden, hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras, vilken hänsyn som ska tas till allmänna intressen och hur man tänker tillgodose riksintressen och miljökvalitetsnormer. Av planen ska också framgå hur kommunen tänker ta hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för hållbar utveckling i kommunen. För tillfället arbetar vi med Översiktsplan 2021 där vi bland annat genomfört en miljökonsekvensbeskrivning.

Barn- och utbildningsnämnden

När nya förskolor och skolor byggs, så har det tagits fram både pedagogiska program och funktionsprogram, där det tas hänsyn till trygghet och en bra lärmiljö.

Kultur- och fritidsnämnden

Inom KFNs område finns ett uppdämt behov av att tillgodose tillgänglighet på kommunens utomhusbad. Badramper behövs på flera platser

och toaletterna behöver vara tillgängliga för alla.

Bemanning på anläggningarna är en källa till kritik. Förvaltningen har bemanning vissa tider på dagarna. Övriga tider går gymgäster in med kort. I dagsläget saknas möjlighet att bemanna mer även om det vore önskvärt.

Biblioteken är bemannade med personal med olika ansvarsområden vilket gör att det finns spetskompetens att möta ett brett spektrum av frågor och behov.

Vattenkvalitet (kust, sjöar, vattendrag och grundvatten)

Inom fokusområdet friskare vatten ska kommunen fokusera på att minska utsläpp av övergödande ämnen, arbeta med åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten, arbeta med vattenfrågan i strategisk planering och tillgängliggöra våra vattenmiljöer för invånare och besökare. En mycket viktig utvecklingsfråga för Östhammars kommun är dricksvattentillgången för våra invånare, deltidsboende, företagare och andra verksamheter som behöver vatten. Under 2018 och 2019 har både politiker och tjänstepersoner utbildat sig i vattenfrågor, i samverkan med Gästrike Vatten har ett vattenförsörjningsprogram tagits fram och kommunen har ansökt och fått projektmedel för att arbeta fram en VA-plan. Vi har fortsatt stora utmaningar i vattenförsörjningsfrågan både vad gäller kommunalt vatten och avlopp och i omvandlingsområden längs kusten med enskilda lösningar.

Barn- och utbildningsnämnden

Skolan ska genom ett miljöperspektiv ge elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling. Skolorna har arbetat med hållbar utveckling under året.

Bygg- och miljönämnden

Genom vår miljötillsyn når vi många olika verksamheter som påverkar sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten. Kommunens tillsyn av verksamheter genomförs bland annat genom beslut enligt miljöbalken och plan- och bygglagen och ska leda till att miljökvalitetsnormerna nås. En miljökvalitetsnorm är en bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i övrigt. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten. Syftet med normerna är att säkra Sveriges vattenkvalitet.

Det finns ett tydligt fokus på vattenfrågor i kommunen. I dagsläget arbetar vi aktivt med att införa dagvattenlösningar, gärna i form av dagvattendammar i våra detaljplaner. I kommande detaljplaner kan vi utveckla dagvattenhanteringen ytterligare. Samtidigt behöver vi hitta lösningar som är hållbara på sikt både vad gäller effektivitet, förvaltning och skötsel. Samhällsbyggnadsförvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram ett strategiskt och politiskt förankrat styrdokument för kommunens samlade VA-planering som en del av kommunens översiktsplanering. I översiktsplanen kommer även många andra vattenplaneringsfrågor ingå. För samtliga planer och förhandsbesked som handläggs krävs utredning av möjlighet till dricksvatten och val av avloppslösningar kopp-

lade till recipienten och miljökvalitetsnormerna. Här har vi ett behov av stöd från nationellt och regionalt håll i hur vi ska arbeta effektivt med denna typ av utredningar i samhällsplaneringen.

Inom bygglovsverksamheten arbetar vi med rent vatten och sanitet för alla. Vid ny vattenbrunn kräver vi in resultat på vattenprov för att se att vattnet är bra. Vid anmärkningar påpekar vi detta till fastighetsägaren, så det inte missas. Vid otjänligt vatten så får inte fastighetsägaren slutbesked, det vill säga brunnen får inte tas i bruk. Syftet med detta är att tillgodose dricksvatten av god kvalitet till våra invånare.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har inget direkt uppdrag rörande vattenkvalitet men det är en aspekt i bedömningen av stödansökningar etc. Nämnden beviljar inte stöd till arrangemang som riskerar att påverka vattenkvaliteten i kommunen negativt. Ett exempel på det är att hänsyn måste tas till grundvattennivån under vintern när många önskar spola is. Nämnden har också uppmuntrat till att tennisbanor i Öregrund bevattnas med havsvatten istället för grundvatten. I Gimo stödjer nämnden arbetet med skidspår. Vatten till snön tas från Gimodammen för att inte påverka grundvattennivån.

Kommunstyrelsen

I det övergripande vattenstrategiska arbetet arbetar kommunstyrelsen med samordning av vattenfrågor mellan kommunens förvaltningar och nämnder. Genom ett handläggarnätverk där flera förvaltningar ingår, utbyter vi information och kompetensutvecklar oss i olika vattenfrågor. Under 2019 har gruppen fokuserat mycket på att gå igenom och kvalitetssäkra den recipientkontroll som genomförs i de förbund och nätverk kommunen deltar i. Recipientkontrollen ger en viktig överblick av vattenkvaliteten i kommunens vatten. Dagvatten har varit ett annat fokusområde, eftersom vi konstaterat att det är en viktig fråga vi måste kunna hantera i vårt detaljplanearbete. Vi har också tillsammans med några grannkommuner påbörjat en metodbeskrivning av olika vattenbesparande åtgärder.

I det strategiska arbetet ingår att bevaka möjligheterna till projektmedel för att kunna räkna upp kommunens reurser i olika vattenfrågor. Under 2019 har kommunen fortsatt sitt deltagande i EU-projektet LIFE IP Rich Waters i syfte att öka vattenkvaliteten i Granfjärden och Östhammarsfjärden. Genom vårt deltagande i projektet har även stiftelsen BalticSea2020 bidragit med så kallade inneslutningsförsök i Granfjärden för att utreda bästa möjliga metod för att binda fosfor och öka vattenkvaliteten. Till år 2019 beviljades kommunen också ansökta lokala naturvårdsmedel (LONA) för att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra funktion och skötsel av Karö våtmark. Våtmarken har till syfte att minska framförallt kväveutsläppen från Östhammars reningsverk, men också fosfor och eventuellt läkemedel och mikoplaster. Tillsammans med Gästrike vatten har arbetet inletts med att installera en provtagningsstation, ta fram en skötselplan och kommunikation i form av skyltar och annat.

Andra vattenprojekt som fortsatt under året är arbetet delfinansierat med lokala naturvårdsmedel (LONA) kring Fyris östra källor. I projektet har kommunen tillsammans med Vattenrådet Fyris östra källor och Upplandsstiftelsen genomfört en studieresa under hösten

för att se exempel på hur andra kommuner och regioner arbetar med våtmarker, sjöar och vattenhållande åtgärder. I projektet ingår att ta fram en handbok för regleringen av dammarna i systemet. Det arbetet fortsätter och ska avslutas under 2020. Kommunen har under året stöttat Upplandsstiftelsen genom en ansökan av lokala naturvårdsmedel för Lortfjärden vid infarten till Öregrund. Där återskapas en våtmark som kommer att fungera som lekplats för kustfisk, vilket har positiv påverkan på vattenkvaliteten.

I samarbete med många aktörer genomfördes i maj Östhammarsfjärdens dag för skolelever och allmänhet. Kommunen är medlem i Svelands Kustvattenvårdsförbund, ingår Fyrisåns vattenförbund och organisationen Mälaren en sjö för miljoner. För att hålla oss ajour med hur andra kommuner arbetar, deltar vi i regionala nätverk med fokus på vattenfrågor, som Länets vattenvårdsgrupp som hålls samman av Upplandsstiftelsen samt länets kommunekologer, som bildat ett eget nätverk under året. Genom dessa medlemskap och samarbeten tar vi del av erfarenheter i vattenvårdsarbete.

Naturvård och friluftsliv

Inom inriktningsområdet naturvård och friluftsliv lägger kommunen fokus på att ta hänsyn till dessa aspekter i samhällsplaneringen, på konkreta samarbeten med andra organisationer som Upplandsstiftelsen, kommuner i länet, lokala föreningar och organisationer. Andra viktiga delar i naturvårdsarbetet är utveckling och förvaltning av natur- och friluftsområden för boende och besökare samt spridning av kunskap om natur och friluftsliv.

Barn- och utbildningsnämnden

Skolan ska genom ett miljöperspektiv ge elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling. Skolans alla rektorer har under året arbetat med hållbar utveckling.

Bygg- och miljönämnden

I skapandet av nya detaljplaner är det kommunens ansvar att se till att naturen får ta plats. Det gör planenheten i dagsläget genom t.ex. naturvärdesinventeringar, miljökonsekvensbeskrivningar och genom att anpassa planerna så att båda biologiska naturvärden och rekreationsytor behålls.

Östhammars kommun har ett antal ansvarsarter och naturtyper som är särskilt viktiga att fokusera på. Inom planenheten drivs projekt och löpande arbete tillsammans med Tekniska förvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen med syfte att kartlägga, utveckla, bevara och tillgängliggöra naturområden i kommunen med fokus både på rekreation och naturvärden. Under 2019 har särskilt fokus lagts vid Aspbo naturreservat utanför Österbybruk, Hummelfjärd och Lortfjärden i Öregrund samt stiftelsen Gräsöfondens arbete på Gräsö. Den grönstrukturinventering av kommunal skogs- och parkmark som slutfördes 2018 har nu införts som en del av planeringsunderlaget för kommunens samhällsplanering.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden har ett stort uppdrag att stärka förenings- och friluftsliv. Under året har kommunen deltagit i EU:s Central Baltic-projekt S:t Olav Waterway, världens första pilgrimsled över havet. Den del av rutten som går genom Östhammars kommun kallas Vikingaleden och anknyter befintliga Upplandsleden från Grisslehamn. Projektet leds av Åbo Akademi och Kultur- och fritidsnämnden sitter med i styrgruppen. Invigning av leden skedde i juni.

Kultur- och fritidsnämnden delar årligen ut stöd i olika former till föreningar som på olika sätt verkar inom friluftslivet. Förvaltningen har också samarbeten med Upplandsstiftelsen och projektet Smultronställen som syftar till att kartlägga särskilt fina områden i naturen att vistas i, samt Upplandsleden som sträcker sig genom hela kommunen från Vällen till Florarna. Ett pågående projekt är utvecklingen av Tallparken i Östhammar för att få fler människor att aktivt ta del av kommunens utbud av friluftsliv.

Under loven och även under övriga året genomförs uteaktiviteter på fritidsgårdarna.

Kommunstyrelsen

I det strategiska naturvårdsarbetet på kommunen ingår att stödja samtliga förvaltningar i naturvårdsfrågor. Det görs genom att ta fram underlag motsvarande den grönstrukturinventering som utfördes under 2017-2018 och nu finns i kommunens planeringsunderlag, men också som stöd i beställning och bedömning av naturvärdesinventeringar och i frågor som rör förvaltning av kommunens skog och parkmark. Under året har naturvärdesinventeringar för flera detaljplaner utvärderats och använts som en del i planläggningen.

Genom ett handläggarnätverk inom kommunen med fokus på natur och friluftsliv, där flera förvaltningar ingår, kan gemensamma projekt och naturvårdsfrågor hanteras. Under 2019 har flera skötselråd startat upp för natur- och friluftsområden där kommunen är markägare men förvaltningen delas med andra, bland annat Upplandsstiftelsen. Det rör framförallt Aspbo naturreservat, Gräsö gård och Kallerö. Syftet med skötselråden är att effektivisera och tydliggöra fördelning av skötsel och genom samlade krafter kunna arbeta med utvecklingsfrågor i områdena. Alla dessa områden har naturvärden men också stort fokus på rekreations- och friluftsvärden för våra invånare och besökare.

I det strategiska arbetet ingår att bevaka möjligheterna till projektmedel för att kunna räkna upp kommunens resurser i olika naturvårdsfrågor. Under 2019 pausade regeringen de lokala naturvårdsmedlen som annars kunnat sökas årligen. Bidraget återinfördes under slutet av 2019 och kommunen har nu sökt projektmedel med fokus på natur och friluftsliv inför 2020. Genom samarbeten med Upplandsstiftelsen, Visit Roslagen, Biotopia och andra har informationen om natur och friluftsliv på hemsidan uppdaterats och kommer löpande byggas upp. Vi använder också appen och hemsidan Naturkartan. Där kan man lätt leta upp besöksvärda områden i sin närhet.

Östhammars kommun var 1995 med och instiftade stiftelsen Gräsöfonden. Genom politisk medverkan i styrelsen och tjänstemannamedverkan i arbetsgruppen arbetar stiftelsen i enlighet med stadgarna för att gynna natur- och kulturlandskapet på Gräsö. Stiftelsen lånar ut slåtterbalk, delar ut bidrag och priser samt berättar om landskapet i informationsbyggnad

vid Gräsö gård. Ett tiotal besöksmål runt om på Gräsö samförvaltas av Gräsöfonden, Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen. Under 2019 ansökte stiftelsen om permutation för att få möjlighet att använda insamlade medel i verksamheten. Kammarkollegiet godkände permutationen så stiftelsen kan från och med 2020 arbeta mer intensivt med landskapsvård och stödjande verksamhet.

Energi och klimat

Kommunens energi- och klimatarbete syftar till att minska vår organisations utsläpp av klimatpåverkande gaser genom att minska och effektivisera vår energianvändning samt att styra om mot förnybara energikällor. Kommunen arbetar även, främst genom energi- och klimatrådgivningen, utåtriktat mot företag, organisationer och privatpersoner i samma syfte.

Lokaler och verksamheter
Mål har tidigare satts om fler solcellsinstallationer på kommunägda fastigheter. Nu har vi en installerad effekt på 53 kW fördelat på två byggnader, kommunhuset och Alma förskola. En utredning om var vi kan placera fler solceller på våra fastigheter har slutförts och en flerårsplan för fler solcellsinstallationer antogs 2019. Sedan flera år tillbaka är all el som kommunen köper in för vår verksamhet Bra Miljöval-märkt el. De anläggningar kultur- och fritidsförvaltningen förfogar över har under året uppdaterats på flera sätt för att minska klimatpåverkan. Arbete med att se över fler anläggningar, t.ex. ishallar, pågår. Medarbetarna ska i första hand välja att resa kollektivt. På biblioteken finns information kring energi- och klimatfrågor.

Måltidsenheten har arbetat fram en modell för att minska svinnet kallad Östhammarmodellen. Med stöd av denna arbetar vi sedan 2019 med hållbarhet utifrån att vi ska minska svinnet. Vi utförde två mätningar av matsvinn i våra restauranger och matsalar under 2019. Vi har även deltagit i en landsomfattande undersökning som utförts av SLV gällande svinn på offentliga restauranger och matsalar. Utifrån dessa resultat om vi jämfört med övriga kommuner så har Östhammar kommun en relativt låg andel matsvinn. Vi ser även att vi inte har ”kampanjat” tillräckligt mycket för att se någon signifikant skillnad mellan våra två mätningar som utfördes under 2019. Men det är nu vi har övat och det är nu vi tillsammans med skola och särskilda boenden kan göra skillnad – vi behöver bara samverka och samarbeta för att ytterligare minska vårt matsvinn för att bidra till hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

Under sommaren har regnvatten samlats in för att användas till bevattning av blommor i våra orter. Det har fallit väl ut och det har inte används något färskvatten till bevattning. Det har även installerats en pumpanläggning som pumpar havsvatten till bevattning av Öregrunds tennisbanor som tidigare bevattnades av färskvatten

Transporter
Östhammars kommun arbetar för att minska klimatbelastningen från våra transporter. Kommunfullmäktige antog i slutet på året Hållbarhetslöften inom en rad områden i syfte att minska utsläppen av växthusgaser. Där ingår att på sikt byta ut samtliga fossilbränsledrivna bilar till alternativ som drivs på el eller förnyelsebara bränslen. I kommunens bilpool är 5 av 7 fordon laddbara och totalt är drygt en tredjedel av kommunens 110 bilar laddbara. Dock är många fordon s.k. laddhybrider som till stor del också

går på bensin. Dessa ska vi under 2020 byta till rena elbilar, nu när utbud och räckvidd ökat för dessa fordon. Satsningen på elbilar i poolen har mottagits väl och med utbyggnad av laddare för övriga verksamheter kan denna satsning på sikt ge kraftigt minskade CO2-utsläpp. Under 2019 har vi tyvärr sett en ökning av totala utsläpp från kommunens tjänstebilar, från 394 ton 2018 till 451 ton 2019. Orsakerna till detta, t.ex. hur tankade volymer står i relation till ev. ökning i antalet körda mil, ska utredas.

En ny resepolicy med riktlinjer kring hur vi reser har tagits fram och för att öka kännedomen om denna har även in informationsfilm gjorts. För att minska växthusgasutsläppen från våra resor krävs förutom satsningen som görs på elfordon att vi i hela organisationen har ytterligare fokus på att ersätta tjänsteresor med bil med kollektiva färdmedel. Under 2019 har samhällsbyggnadsförvaltningen strukturerat om sina tillsynsärenden i olika geografiska områden, detta för att effektivisera och kunna göra många tillsynsbesök under samma resa. Detta sparar pengar, tid, bränsle och slitage på bilar och på vägar.

Kommunen har färdigställt ny gång- och cykelväg längs Albrektsgatan i Östhammar med ny ljusstark men energieffektiv belysning och arbetat med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för oskyddade trafikanter på flera tätorter, bl.a. farthinder och ny gångbana för säker skolväg i Öregrund. Utbyggnad av pendlarparkering Alunda påbörjad 2019. Nyasfaltering av gång- och cykelvägar har gjorts runt om i kommunen. Nya busshållplatser klara vid stora Coop.

Utåtriktad verksamhet
Intresset från allmänhet, företag och föreningar för solceller har ökat kraftigt och 2019 har Östhammars kommun arbetat mycket med informationsinsatser inom solenergi. Vi deltar i Insatsprojekt solel som leds av Energimyndigheten, för att uppfylla de nationella målsättningarna kring solel, men också i projektet Framtidens solel där syftet är att få till fler investeringar i solcellsanläggningar bland företag, föreningar och allmänhet. Kommunen som geografisk yta ligger nu på andra plats bland länets åtta kommuner, när det kommer till installerad solcellseffekt per person. Positivt är också att vi nu har två lokala leverantörer av solcellsprodukter i kommunen.

Under året har vi ordnat studiebesök, föreläsningar, visat kommunkontorets egen solcellsanläggning och ordnat mässa och föredrag om solel på Storbrunn. Vi har även fokuserat på att sprida information på välbesökta evenemang där vi visat solceller och berättat om förutsättningarna. Vi erbjuder också provkörning av kommunens elbilar, i syfte att få fler att satsa på fossilfria fordon.

I större bygglovsärenden tar samhällsbyggnadsförvaltningen in energiberäkning och granskar beräkningen tillsammans med byggherren under tekniskt samråd, och diskuterar olika lösningar för att ytterligare kunna göra justeringar för att till exempel få lägre uppvärmningskostnader, genom till exempel ha fönster med låga U-värden och mer isolering i väggar/tak.

I slutet av mars hölls den världsomspännande klimatmanifestationen Earth Hour. Östhammars kommun stödde manifestationen bl.a. genom en tävling där klasser och förskoleavdelningar i kommunen deltog med olika aktiviteter. Klasserna arbetade bl.a. med WWF:s material och funderade kring hur man kan göra för att minska energianvändningen och utsläppen av

klimatpåverkande gaser. Klasserna som engagerade sig deltog i utlottningen av 10 priser á 1000 kr att användas på valfritt sätt av klassen. I år deltog 37 klasser och förskoleavdelningar, nytt rekord med marginal!

Kemikalier och hälsa

Miljögifter, kemikalier och hälsa är ett omfattade område som styrs mycket av nationella och internationella regelverk, men det finns delar som det går att arbeta med väldigt konkret på kommunal nivå. Syftet är att minska riskerna för våra invånare att utsättas för kemikalier i den kommunala verksamheten och till viss del i vår omgivning. Östhammars kommun har valt att fokusera arbetet på skola och förskola, tillsyn samt upphandlingar. Vi arbetar också med att sanera förorenade områden.

Barn- och utbildningsnämnden

Uppdraget skolan har är att sköta kemikalierna i ämnet Kemi på ett säkert sätt. Alla kemilärare i kommunen har fått utbildning under året. Nämnden har beslutat om en handlingsplan för Giftfri skola respektive Giftfri förskola.

Bygg- och miljönämnden

Kommunens bygg- och miljönämnd är tillsynsmyndighet för en rad olika områden inom miljö- och hälsoskydd. Tillsynsmyndighetens uppgift är att säkra god hälsa och god miljö för alla som bor och verkar i kommunen, samt för våra besökare.

Vi arbetar med utgångspunkt i miljöbalken, olika förordningar och i allmänna råd från till exempel Socialstyrelsen för att se till så att alla som verkar i kommunen följer svenska och internationella regler för miljö- och hälsoskydd.

Vi arbetar med tillsyn inom en rad olika områden som berör både privatpersoner, företagare och andra verksamheter i kommunen. Några exempel på vad vi arbetar med är tillsyn av:

- hantering och märkning av olika typer av kemikalier hos företag och privatpersoner
- lokaler med yrkesmässig hygienisk verksamhet
- miljöfarliga verksamheter

Rent praktiskt arbetar vi bland annat med att besöka verksamheter runt om i kommunen som till exempel använder kemikalier eller som har annan potentiell påverkan på människors hälsa eller miljön. Våra tillsynsbesök kan vara både planerade och oplanerade. Ofta har vi specifika aspekter av en verksamhet som vi kommer ut för att titta mer på, till exempel avfallshantering eller vattenskydd.

När vi är ute på tillsynsbesök tittar vi på att den vi är hos uppfyller de krav som ställs i miljöbalken, bland annat att ansvariga har de kunskaper som krävs och att man identifierat vilka risker som finns i verksamheten. I större bygglov kräver vi in radonmätning.

Kommunstyrelsen

Måltidsenheten har fortsatt arbetet med att arbeta både med ekologiska livsmedel och möjliggöra för närproducerade livsmedelsproducenter att delta i upphandlingar. Inom måltidsenheten och städenheten hålls förteckningar på vilka kemikalier som används. Vi tillämpar kemikaliefri städning i skollokaler och förskolelokaler. Genom statliga bidrag agerar vi huvudman i sanering av vissa förorenade områden.

Under 2019 har miljösakkunnig deltagit i arbetet

med att ställa miljökrav i flera upphandlingar, som rådgivande till upphandlingsenheten. I samarbetet Uppsala Kemikalienätverk kompetensutvecklar vi oss tillsammans med flera av länets kommuner, Arbets- och Miljömedicin och universiteten, för att bättre arbeta med kemikaliefrågor inom våra organisationer.

Kommunens verksamhet

Nämndernas verksamhet

I förvaltningsberättelserna som följer redogör nämnderna för sitt arbete utifrån respektive verksamhetsområden och Kommunfullmäktiges fyra strategiska inriktningsområden. Det senare sker via nämndernas mål och styrtal. Samtliga nämndmål utgår från något av de strategiska inriktningsområdena och måluppfyllelsen kontrolleras via styrtal, med kopplade måltal.

Årets utfall, i förhållande till måltalet, avgör om ett styrtal är uppnått (grönt), delvis uppnått (gult) eller inte uppnått (rött).

Görs inga specifika inställningar när styrtalet sätts upp gäller standardintervallen:

- ≤ 80 %
- ≤ 81 - 99 %
- = 100 %

Ett nämndmål kan endast bedömas vara uppnått eller inte uppnått (grönt eller rött) och beror av uppfyllelse av de styrtal som hör till målet. Såväl måluppfyllelse som styrtalens utfall följs av en analyserande text.

I linje med kommunens strategi för jämställdhetsintegrering skall all individbaserad data redovisas könsuppdelad. Eventuella avsteg från detta skall kommenteras och motiveras.

Kommunstyrelsen

Kommunledningsförvaltning

Kommunledningsförvaltningen svarar i huvudsak för stödfunktioner, samordning och ledning. I detta uppdrag ingår ansvar för HR, Ekonomi, Upphandling, Kansli, Kommunikation, IT, samt ansvaret för de gemensamma nämnder kommunen ingår i, Räddningsnämnden samt Överförmyndarnämnden. Förutom det stödjande uppdraget svarar förvaltningen även för ledning och samordning avseende styrning för god ekonomisk hushållning samt att vara en hållbar arbetsgivare. Utöver detta ansvarar förvaltningen för tillväxt- och näringslivsfrågor, arbetsmarknadsfrågor samt daglig verksamhet för personer med funktionsvariation. Kommunledningsförvaltningen svarar även för det tjänstemannastödet som ges i samband med kommunens arbete med granskning och kunskapsuppbyggnad avseende frågan om slutförvar av använt kärnbränsle. Kommunstyrelsen ansvarar även för tjänstemannastödet för Valnämnden.

Årets viktigaste händelser

Då Kommunstyrelsen under 2019 inte haft egna mål, utan följt kommunfullmäktiges mål och styrtal, redovisas här ett utdrag av de viktigaste händelserna under året i rubrikform.

- *Samorganisering av kommunens tillväxt-, näringslivs-, och myndighetsarbete*
- *Beslut om framtagande av VA-plan samt kapacitetshöjning av dricksvattentillförsel till Alunda-Österbybruksområdet*
- *Fördjupade inventeringar av fastigheter, vägar och gator samt framtagande av lokalförsörjningsplaner*
- *Byggnationen av vårt enskilt största investeringsprojekt, Frösåkersskolan, håller tidplan och budget*
- *Inom HR har vi under året, infört ett helt nytt rapporterings/HR-system, lanserat en Karriärsida, genomfört Aspirantprogram, samt synliggjort och påbörjat ett arbete i syfte att minska de idag stora sjuktalen*
- *Inom kommunikation har vi minskat vår organisation med 40%*
- *Inom ekonomi har vi tagit fram en ny styrmodell, som antagits i kommunfullmäktige. Dessutom har vi tagit fram populärpublikationer för budget och bokslut.*
- *Under året startade vår gemensamma IT-nämnd, ett samarbete med Knivsta, Heby, Tierp och Älvkarleby*
- *Vår kundtjänst är fortfarande rankad som en av Sveriges fem bästa kundtjänster*
- *På upphandlingsområdet har antalet upphandlingar ökat avsevärt*
- *Inom säkerhet och beredskap har våra största åtaganden handlat om Övning Havsörn, en 36 timmarsövning med flera scenarios samt hanteringen under och efter stormen Alfrida.*

Ekonomiskt utfall

Kommunstyrelsen exklusive tekniska kontoret visar ett överskott på 9 mnkr jämfört med budget. Orsaken är dels kommunstyrelsens pott för oförutsedda utgifter som inte gått åt pga besparingar. Enheten för arbete och sysselsättning har inte gjort slut på sin budget. Dessutom har den gemensamma IT-nämnden kostat mindre än budgeterat. Kommunens finansverksamhet visar också överskott vilket beror på utdelning från Kommuninvest och ett gynnsamt räntelläge.

Kommunstyrelsen kommunledningsförvaltning

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	75,6	85,5	78,9
Kostnader	-179,8	-190,2	-178,6
varav personalkostn	-77,0	-86,4	-79,2
varav lokalkostn	-5,9	-5,2	-5,0
Nettokostnader	-104,2	-104,7	-99,7
Årsbudget	-110,8	-118,2	-108,7
Årets resultat	**6,6**	**13,4**	**9,0**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Politik	-8,7	-8,0	0,7
Stab	-3,9	-3,1	0,8
MoK, ÖD, Upph, SHpl	-17,4	-16,9	0,5
Lednings- o verksamhets-stöd	-25,8	-24,2	1,6
Oförutsedda o projekt	-4,1	-2,2	1,9
RTJN o ÖFN	-28,4	-28,0	0,3
IT-nämnd	-12,5	-11,6	1,0
AME	-8,0	-5,7	2,3
Summa	**-108,7**	**-99,7**	**9,0**

Kommunstyrelsen finansförvaltning exkl skatter och räntor

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	1 265,6	1 293,3	1 336,9
Kostnader	-76,1	-69,8	-74,7
varav personalkostn	-33,5	-35,8	-28,2
varav lokalkostn	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	1 189,5	1 223,5	1 262,2
Årsbudget	1 177,0	1 220,6	1 262,2
Årets resultat	**12,5**	**2,9**	**0,0**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Övrigt	0,0	-0,1	-0,1
Kostn vid omvandl VA	0,0	-0,2	-0,2
Stiftelsen Östh.hem	0,0	-3,9	-3,9
Pensioner	-32,0	-28,0	4,1
Kapitalkostnader	16,7	19,9	3,2
Summa	**-15,3**	**-12,4**	**3,0**
Skatter och räntor	1 268,8	1 271,7	2,9
Finansnetto	-1,5	2,9	4,5
Årets resultat	**1 251,9**	**1 262,2**	**10,3**

Kommunstyrelsen

Teknisk förvaltning

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet, med teknisk verksamhet avses strategiskt ansvar samt drift och underhåll av kommunens mark och fastigheter, vi säkerställer rätt städade verksamhetslokaler. Vi ansvarar även för att gator, parker, skog och allmän platsmark förvaltas och underhålls.

Måltidsenheten ryms i uppdraget och dess syfte är att erbjuda barn och ungdomar i förskola och skola samt äldre i särskilt och ordinärt boende bra, säkra och näringsriktiga måltider. Den taxefinansierade avfallshanteringen och renhållningen finns också inom teknisk verksamhet.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Bra att bo	
En hållbar kommun	Minskad klimatpåverkan	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Nämndmål: Bra att bo

Smidig hantering, kundvänlig avfallshantering. Återvinning utifrån kommuninvånarnas behov. Mötas av offentliga lokaler, såsom skolor, bibliotek mm, som har hög standard vad gäller lokalvård. Möjlighet att vistas i levande och attraktiva utemiljöer, "yttre vardagsrum" för kommuninvånarna. Säkra och framkomliga vägar genom alla säsonger. Offentliga byggnader som är väl vårdade och välskötta över tid. Effektivt utnyttjade lokaler som är ändamålsenliga för bedriven verksamhet. Att kommuninvånarna upplever att barn och äldre blir serverade vällagade, näringsriktiga och smakrika måltider. Kunna ha tillgång till platser att nyttja för tillfälliga och långsiktiga aktiviteter såsom torghandel, evenemang, näringsverksamhet och liknande.

På helheten uppnår vi inte målet , detta beror på att flera av våra lokaler under året tyvärr på grund av ålder och slitage och i viss mån bristande underhåll , inte kan nyttjas fullt ut . Ett exempel är simbassängen i Frösåkershallen som dömdes ut under innevarande år. Nu är samtliga kommunalt ägda lokaler statusinventerade och underhållsplaner upparbetas

Nämndmål: Minskad klimatpåverkan

Möjliggöra för mer återvinning för kommuninvånarna. Lokalvård med modern miljömässig teknik anpassad efter lokalens beskaffenhet. Underlätta för kommuninvånare att välja alternativa färdsätt till bilen. Effektivt nyttjande av fordon vid tjänsteutövande. Se till miljöpåverkan vid fordonsanskaffning. Långsiktigt hållbara planteringar. Skapa förutsättningar för energieffektiviseringar. Skapa förutsättningar för den prioriterade bredbandsutbyggnaden. Följa upp verksamheterna och tillse utveckling över tid. Minska och hantera matsvinn på ett hållbart sätt.

Inom målet är det framför allt ett effektivare användande av fordon i tjänsten som minskat, ett nytt tänk kring planteringar och bevattning där regnvatten används har också lett till en minskad klimatpåverkan.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Företagsklimat - Markupplåtelse					
Nöjdhet Måltid, Ordinärt boende	90%	80%	38%	63%	
Sommararbetares nöjdhet	90%	90%			
Livsmedelssvinn	4	4			
Hushållsavfall till förbränning	4 900	4 900			

Årets viktigaste händelser

Samtliga fastigheter har statusinventerats, detta ger oss en aktuell bild av underhållsbehovet på våra fastigheter, tyvärr finns det en enorm underhållsskuld. Likaså har alla kommunala vägar och gator inventerats så där finns nu också en tydlig bild av hur vi bör prioritera underhåll och förnyelse av vårt gatu och vägnät.

Ekonomiskt utfall

Året började med stormen Alfrida vilket gav en ökad kostnad i form av röjning i skog och omhändertagande av träd, en hel del belysning behövdes repareras och bytas helt. Under april överfördes fastigheter och medarbetare från Kultur och fritid till Tekniska. Delar av överföringen har budgetmässigt reglerats via interna hyror, dock saknas överförda medel för några medarbetare. Fastigheternas skick har föranlett akuta åtgärder som det inte fanns utrymme för i budget.

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	245,5	261,8	287,2
Kostnader	-295,8	-305,5	-347,5
varav personalkostn	-58,9	-60,6	-68,7
varav lokalkostn	-51,9	-56,5	-57,5
Nettokostnader	-50,2	-43,7	-60,3
Budget	-48,5	-47,8	-53,9
Årets resultat	**-1,7**	4,1	**-6,4**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Fysisk, teknisk plan	-19,0	-20,9	-1,9
Gator och vägar	-18,7	-22,3	-3,7
Parker	-6,4	-6,7	-0,3
Bostadsanpassningsbidrag	-0,6	-0,6	0,0
Näringsliv o bostäder	-3,9	-4,8	-0,9
Lokaler, verksamhets	-5,2	-5,0	0,2
Summa	**-53,9**	**-60,3**	**-6,4**
Nettoinvesteringar	**195,0**	**110,1**	**84,8**

Kommunstyrelsen

Teknisk förvalt. renhållning

RESULTATRÄKNINGMNKR	2017	2018	2019
Intäkter	40,1	40,4	41,5
Kostnader	-40,1	-40,4	-41,5
varav personalkostn	-4,1	-4,7	-5,7
varav lokalkostn	0,0	0,0	-0,1
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0
Budget	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**0,0**	0,0	**0,0**

	BUGET 2019	UTFALL 2019	AVVI-KELSE
Nettoinvesteringar	**4,0**	**1,6**	**2,4**

BALANSRÄKNING MNKR	2018	2019
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	16,3	
Summa anläggningstillgångar	16,3	
Kortfristiga fordringar	1,3	
Summa omsättningstillgångar	1,3	
Summa tillgångar	**17,6**	
Eget kapital och skulder		
Balanserad vinst - avräkningskonto	1,0	
Årets resultat	0,5	
Summa eget kapital	1,5	
Avsättning deponi	15,2	
Summa långfristiga skulder	15,2	
Upplupna kostn. och förutbet. intäkter	0,9	
Summa skulder och avsättning	16,1	
Summa eget kap. o skulder	**17,6**	

Lokala säkerhetsnämnden

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	0,4	0,4	0,4
Kostnader	-0,4	-0,4	-0,5
varav personalkostn	-0,2	-0,3	-0,3
varav lokalkostn	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	0,0	0,0	-0,1
Årsbudget	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	**0,0**	**0,0**	**-0,1**

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten samt de inriktningsområden som fullmäktige har fastställt.

Barn- och utbildningsnämnden ansvar för följande verksamheter: förskola, fritidshem, fritidsklubb, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, vuxenutbildningens olika skolformer inklusive lärvux, yrkeshögskolan och svenska för invandrare samt kulturskola. Nämnden har även ansvar för kommunens aktivitetsansvar KAA.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.	
En hållbar kommun	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.	
En lärande kommun	Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.	
	Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö.	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena
Nämndmål:

Skolan ska vara attraktiv och konkurrenskratig.

BeskrivningSkolan ska vara förstahandsvalet för alla elever, familjer och arbetstagare.

Personalomsättningen för året ligger högre än måltalet 7 %. Det finns dock en osäkerhet i korrektheten i framtagagandet av styrtalet, då kommunen bytt personalsystem under året. Färre elever har sökt sig till andra kommuners skolor jämfört med föregående år.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel elever som söker sig till andra grundskolor i åk 9, i andra kommuner ska minska.	16 st	11 st	6 st	5 st	

Kommentar
Det finns tre möjligheter till orsaker, varför det är färre och färre elever som väljer annan grundskola i annan kommun. Ett kvalitativt perspektiv är dels att Olandsskolans kvalitet har blivit bättre vilket visar sig genom att ryktet om skolan har förbättrats samt att elever som valt annan kommun, kommer tillbaka. Anledningen till att bara Olandsskolan nämns är att det är framförallt från Alundaområdet man sökt annan kommuns grundskola. Det finns ytterligare två orsaker till att vi nått målet. Det ena är det beslut som nämnden tagit att elever inte har rätt till busskort om man väljer annan skola än den anvisade skolan. Den sista anledningen kan vara att den nya timplanen försvårar för profiler, som det ofta varit i val av grundskola i annan kommun.

Personalomsättningen ska vara låg.	7%	9%			

Kommentar
Att omsätta personal kan ge en konkret möjlighet att få in ny kompetens, nya perspektiv och nya frågeställningar i verksamheten. Det gäller speciellt om ekonomiska utrymmet är begränsat. Personalomsättningstalet kan även tolkas som en indikator på hur det upplevs att jobba på ett visst ställe. Där personalen går till arbetet med lätta steg varje dag, ser många egna utvecklingsmöjligheter och dagligen får uppmuntran från chefer/kollegor/kunder verkar det väl osannolikt att personalomsättningen skulle vara högre än på ett ställe som utmärks av motsatsen. I vissa verksamheter används låg personalomsättning t. o. m. som kvalitetsindikator (t. ex skolan).

Nämndmål:

Alla elever ska ha en skolgång som präglas av trygghet och hälsa.

Beskrivning
Barn och elevernas trygghet och hälsa påverkar lärandet. Att alla är trygga och trivs i skolan är en förutsättning för att inlärning ska ske.
Barnen och eleverna behöver vara trygga i alla situationer och miljöer inom skolan. Tryggheten ska innefatta även måltider, korridorer, utemiljöer, lägerskolor, utflykter, studiebesök, sociala medier och praktik med mera och därmed utgör allt detta också lärandemiljön.

En otrygg miljö kan handla om allt från hur lokaler och utomhusmiljö är utformade till hur personal, barn elever behandlar varandra med respekt.
För att barn och elevers lärande och hälsa ska främjas kan skolan ge; stöd och uppskattning från pedagoger och lärare, information om vad man förväntas åstadkomma i god tid innan resultat ska redovisas, tydliga mål för vad som krävs för att få ett visst betyg, respekt och acceptans från jämnåriga, en skolmiljö som är fri från mobbing.

Målet är inte uppnått i grundskolan, trots intensivt arbete för att kunna ge alla elever en bra trygghet och en god hälsa. Att nå ett resultat där alla elever känner sig trygga kommer inte att vara möjligt. Trygghet är en känsla som för eleverna är föränderlig utifrån de förutsättningar som de utsätts för. De mätmetoder vi använder oss av, gör endast ett nedslag just i den stund som enkätfrågan svaras på. Vi behöver arbeta för att hitta fler kvalitativa sätt att mäta trygghet på.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers upplevelse av att kunna påverka skolarbetet i årskurs 9 ska öka.	70%	46%			

Kommentar
Index inom detta område (delaktighet och inflytande) var 5,1 i Östhammars kommun vilket det också var för alla medverkande enheter. Detta är en förändring i index på 0,3 för Östhammars kommun. Här skiljer sig index med 0,4 mellan flickor och pojkar där flickor upplever en lägre grad av delaktighet och inflytande. Hos alla medverkande enheter är denna skillnad 0,3. På frågan På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter svarar 46% att de är det. Vid 2017 års mätning svarade 48% att det var det.

Elevers trygghet i årskurs 9 ska öka.	70%	79%			

Kommentar
Index inom detta område (trygghet) är 7,7, vilket är lika med alla medverkande enheters. Även här skiljer sig index mellan flickor och pojkar, och då med 0,7. Flickor känner sig mindre trygga än pojkar. Detta är också fallet hos alla medverkande enheter men då skiljer sig index på 0,4. På frågan jag känner mig trygg i skolan svara 79% av eleverna att de är det. Detta är en minskning från mätningen 2017 då andelen var 82%.

Nämndmål:
Alla elever ska ha en skolgång som präglas av studiero.

Klassrumsmiljön har god kvalitet om det finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och där elever ges möjlighet att ta ansvar för att göra de uppgifter läraren har planerat och inte blir störda när de utför dessa.

Det är också viktigt att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö.

Enligt Läroplanen ska alla elever dvs 100% ha den studiero som krävs för att kunna utföra sina studier. Det är av två anledningar vi inte når målet. Studiero uppfattas olika och betyder olika för alla elever. De har olika behov i sin studiemiljö, som vi i dagsläget inte kan tillgodose med våra klassrumsmiljöer. Vi kommer aktivt arbeta med lärares och rektorers uppdrag, utifrån inkluderande lärmiljöer med stöd av Specialpedagogiska Skolmyndigheten, SPSM.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers studiero i årskurs 9 ska öka.	75%	55%			

Kommentar
Index inom detta område (studiero) var 4,8 i Östhammars kommun jämfört med 5,2 på alla medverkande enheter. Ingen förändring i index har skett sedan 2017 års mätning vad gäller Östhammars kommun. Här skiljer sig index mellan flickor och pojkar med 0,3, där flickorna upplever en lägre grad av studiero. Detta följer trenden hos alla medverkande enheter som också har en skillnad i index på 0,3.

Nämndmål:
Alla elever ska mötas av en inkluderande lärmiljö
Med inkluderande lärmiljö menar vi att skolan möter alla barn och elevers behov och ser olikheter som en norm. Olika lärmiljöer erbjuds till barn och elever utefter deras behov.

Vi ser att viktiga faktorer att arbeta med är ledarskap på alla nivåer, tillit, goda relationer, stimulerande av barn och elevers motivation.

Även om vi enligt forskningens syn gör allt det vi kan för att skapa en inkluderande lärmiljö, kommer det alltid finnas elever som inte känner sig inkluderande, då målet bygger på en subjektiv känsla. Analysen visar att vi behöver flytta fokus från eleven till undervisning. Den högsta ökade behörigheten till gymnasiets yrkesprogram står pojkarna för, medan flickor har legat i en relativt jämn nivå de senaste åren. Östhammars kommun följer den trend som riket har.

Lärares kompetens att utforma inkluderande undervisning behöver utvecklas och ledarskapet på alla nivåer behöver stärkas. Kollegialt lärande både bland rektorer och lärare ska öka det pedagogiska ledarskapet. Vi kommer även att inleda ett arbete med inkluderande lärmiljöer med stöd av Specialpedagogiska Skolmyndigheten. På sikt förväntas ett bättre resultat då vi haft en genuspedagog som arbetat med värdegrundsarbetet utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Elevers motivation i årskurs 9 ska öka.	75%	49%			

Kommentar
Index på detta område (stimulans) var 4,8 i Östhammars kommun jämfört med 5,3 på alla medverkande enheter. I jämförelse med 2017 års enkät har index inom området sjunkit med 0,6. På frågan om jag stimuleras av skolarbetet så svarar 49 % av eleverna att de gör det. Senaste mätningen av samma fråga (2017) gav ett värde på 57%. Inom detta område skiljer sig inte index åt mellan pojkar och flickor liksom det inte heller gör för alla medverkande enheter.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram ska öka.	74,1%	78,2%	75%	81%	

Kommentar

Styrtalets måltal är uppnått för helår 2019. Andelen elever totalt som är behöriga till yrkesprogram har ökat med 4,1 % det senaste året. Den största ökningen står pojkarna för. Skillnader mellan pojkar och flickor har minskat de senaste åren. Flickor har legat på en relativt jämn nivå, medan andelen pojkar har ökat de senaste åren. Även om vi har uppnått målet, så har vi mycket kvar att göra för att komma upp i riksnivå, i synnerhet för flickorna.

Årets viktigaste händelser

Projektet om- och tillbyggnad av Österbyskolan med 150 grundskoleplatser dröjer något då upphandlingen är överklagad. Planeringen för nya förskolor i Östhammar och Österbybruk fortskrider. Första spadtaget för den nya skolan i Östhammar togs i februari. Efter uppdrag från nämnd att genomlysa nämndens verksamheter, så har beslut tagits om att vissa verksamheter kommer att upphöra. Ett nytt elevhanteringssystem för alla nämndens verksamheter har upphandlats och är under införande. Beslut från Skolinspektionen att Forsmarks skola ska övergå från kommunal till privat regi under 2020. Under hösten 2019 startades en ny verksamhet i Gimo, en fritidsklubb (öppen fritidsverksamhet) för 10-12-åringar.

Ekonomiskt utfall

Årets utfall för barn- och utbildningsnämndens driftbudget är ett underskott om 0,1 mkr, dvs en budget i stort sett helt i balans (-0,01%).

Nämndverksamheten redovisar ett mindre underskott vilket beror på ny överenskommelse kring ledamöternas arvode inför budgetåret. Även Kulturskoleverksamheten visar ett mindre underskott vilket beror satsningar på bl a teaterresor för grundskoleelever under året.

Verksamheten barnomsorg omfattar öppen förskola, förskola, pedagogisk omsorg, öppen fritidsverksamhet samt fritidshem. Verksamheterna visat totalt ett underskott om 2,2 mkr (-1,4 %). Underskottet kommer i huvudsak av svårigheter att hålla budget i balans i egen verksamhet med den tilldelade barnpengen. Under året har även en öppen fritidsverksamhet, även kallat fritidsklubb, öppnat i Gimo vilket inneburit vissa merkostnader.

Grundskoleverksamheten inklusive förskoleklass visar ett överskott om 10,6 mkr (+4,4%) Överskottet kommer huvudsakligen ifrån lägre kostnad för köp av extern grundskola samt lägre kostnader för skolskjuts.

Grundsärskoleverksamheten visar ett underskott om 0,3 mkr (-3,8 %) vilket beror på ökat behov under året i egen verksamhet.

Gymnasieskoleverksamheten visar ett underskott om 4,4 mkr (-4,6 %). Underskottet kommer av ökade kostnader för köp av extern gymnasieskola dvs köp av gymnasieskola i annan kommun och friskolor.

Östhammars kommun driver ingen egen gymnasiesärskola utan köper detta av annan kommun eller friskolor. Verksamheten visar överskott om 1,7 mkr (+21,4 %) vilket beror lägre kostnad för köp av skolplatser. Kostnaden är svår att budgetera då den beror på vad eleverna väljer för utbildning och var skolan ligger i förhållande till hemmet.

Vuxenutbildningen visar ett underskott om 2,8 mkr (-19,2%) vilket beror på ökade behov inom områdena köp av kurser på gymnasienivå, svenska för invandrare, yrkeshögskola samt uppdragsutbildning. Möjligheter till vuxenutbildning är viktig för den enskilde individen men verksamheten är också en viktig arbetsmarknadsinsats och viktig i integrationsperspektiv då nyanlända ofta behöver både stöd med språk och utbildning för att kunna ta sig in i det svenska samhället. Vuxenutbildningens uppdrag och omfattning behöver diskuteras vidare inom kommunen under kommande period.

Posten övrigt inom barn- och utbildningsnämnden består av nämndövergripande administration (bl a kostnad för BOU-kontoret och skolutvecklingsenheten) och korttidstillsyn (kostnad för tillsyn av barn och ungdomar över 12 år inom särskolans personkrets). Sammantaget visar denna post ett underskott om 2,4 mkr (-11,7%) vilket huvudsakligen beror på förändringar inom skolutvecklingsenheten under året.

Barn- och utbildningsnämnden har arbetat med en investeringsbudget om 5,3 mkr 2019 och 2,2 mkr har utnyttjats. De största projekten under året har varit köp av inventarier till Alma förskola samt inköp till Olandsskolan och Gimos grundskolor. En tillgänglighetsanpassning har också gjorts i Öregrund skola. Barn- och utbildningsnämnden begär flytt av 1,0 mkr av investeringsbudgeten från 2019 till 2020 för att kunna slutföra påbörjat projekt kring utemiljön vid förskolan Furustugan i Alunda.

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	78,8	91,5	84,2
Kostnader	-601,5	-628,8	-632,4
varav personalkostn	-341,0	-357,5	-365,1
varav lokalkostn	-87,7	-88,5	-91,8
Nettokostnader	-522,8	-537,3	-548,2
Årsbudget	-522,8	-537,2	-548,1
Årets resultat	**0,1**	**-0,1**	**-0,1**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Nämnd	-1,2	-1,4	-0,2
Kulturskola	-6,4	-6,5	-0,1
Förskoleverksamhet	-155,1	-155,8	-0,7
Grundskola	-238,4	-229,2	9,2
Grundsärskola	-8,5	-8,8	-0,3
Gymnasieskola	-95,0	-99,4	-4,4
Gymnasiesärskola	-8,1	-6,4	1,7
Vuxenutbildning	-14,8	-17,6	-2,8
Övrigt	-20,7	-23,1	-2,4
Summa	**-548,1**	**-548,2**	**-0,1**
Nettoinvesteringar	**5,3**	**2,2**	**3,1**

Socialnämnden

Socialförvaltningens uppdrag

Socialförvaltningens uppdrag är att tillhandahålla en god vård och omsorg i Östhammars kommun samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv.

Socialförvaltningens huvuduppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring, tillhandahålla en god vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra och känna sig trygg i hur service och omvårdnad tillgodoses. Enligt gällande lagstiftning ska den enskildes rätt till stöd och bistånd prövas.

Socialförvaltningens beslut ska vara rättssäkra och tydliga.

Socialförvaltningens verksamhet omfattar:

- individ- och familjeomsorg
- äldreomsorg
- hälso- och sjukvård
- stöd till personer med funktionsvariationer
- uppsökande, förebyggande och öppna insatser
- färdtjänst
- hjälpmedel och bostadsanpassning

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare som arbetar strategiskt med personalförsörjning för att säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig	
	Socialnämnden tillhandahåller tjänster av god kvalitet med inflytande över insatsernas genomförande	
En hållbar kommun	Socialnämndens verksamhet bedrivs med största möjliga nytta för kommuninvånare och stärker individer till ett självständigt liv	
	Miljökonsekvenser beaktas alltid och negativa miljökonsekvenser förebyggs	
	Socialnämnden digitaliserar vilket skapar trygghet för brukarna och effektiviserar verksamheten	
En lärande kommun	Socialnämnden samverkar aktivt med skolor, universitet och andra vårdgivare, huvudmän och civilsamhället	
	Socialnämnden har en innovativ socialtjänst som kännetecknas av delaktighet och ständig förbättring	
	Socialnämnden verkar för en ökad kompetensutveckling och karriärmöjligheter inom organisationen	

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En öppen kommun	Socialnämnden främjar delaktighet, öppenhet, allas lika värde och att alla synpunkter tas tillvara	
	Socialtjänsten har en tydlig och förståelig myndighetsutövning	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Nämndmål:
Socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare som arbetar strategiskt med personalförsörjning för att säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig

Vård och omsorg
Trots ambitioner att klara personalförsörjningen och framförallt minska behovet av inhyrd personal kvarstår ett läge med höga sjukskrivningstal och konstanta rekryteringsbehov, framförallt gällande biståndshandläggare och sjuksköterskor. Inom hemtjänsten har rekryteringsläget förbättras något under hösten.
För hälso- och sjukvårdspersonal anges hög arbetsbelastning och bristande ledarskap vara faktorer som påverkar möjligheten att anställa och behålla personal. Detta gäller dock inte alla områden inom vård och omsorg.

Under 2019 fick förvaltningen, efter omfattande arbete, återcertifieringen godkänd av Vård och Omsorgscollege. Arbetet fortsätter med fokus på personalförsörjning och fortbildning, främst för undersköterskor. Ytterligare validering av undersköterskor har också gjorts i samarbete med gymnasieskolorna. För närvarande har cirka 300 vårdpersonal genomgått BPSD-utbildning i demensvård och utbildning för Silvasystrar har fortsatt enligt nämndens plan. En sjuksköterska har utsetts som huvudhandledare för att ge stöd till handledare för sjuksköterskeprogrammet. Samarbetet med skolor, universitet, vårdgivare och andra huvudmän har varit mycket gott.

Sjukskrivningstalen är höga i förvaltningen och det kan finnas samband mellan hur ledarskapet fungerar och hur personalen mår. Konkreta åtgärder som start av rehabiliteringsprojekt har vidtagits inom vissa områden och har redan gett visad effekt på sjukfrånvaron.

En medarbetarundersökning genomfördes under hösten. Av de 343 svar som kom in visade totalvärdet ett resultat inom den högsta nivån av tre, bra/mycket bra.

Identifierade utvecklingsområden :

- *Arbetsbelastning och krav (särskilt på chefsnivå), t.ex. arbetsbelastning, tid för arbetsuppgifter.*
- *Ledarskap, t.ex. handledning, avlastning, konflikthantering.*
- *Återhämtning, t.ex. möjlighet att använda raster för avkoppling, tid för reflektion.*
- *Säkerhet och hälsa, t.ex. hot och våld, konflikter, störande ljud och avbrott.*
- *Viktiga friskfaktorer, t.ex. stämning på arbetsplatsen, trygghet inför framtiden.*

Flera verksamheter har många medarbetare per chef vilket kan vara en faktor som har betydelse för utfallet i undersökningen.

Individ- och familjeomsorg

IFO har arbetat med att bli en tydlig organisation med god kvalitet. Att arbeta inom socialtjänsten är psykiskt påfrestande och då behöver arbetet där det är möjligt vara så förutsägbart som möjligt. Det är viktigt att informationen till medarbetarna är tydlig och att det finns tydliga rutiner och riktlinjer. IFO arbetar med arbetsbelastningen för att på så sätt få personalen att stanna kvar i förvaltningen. Det är också viktigt att ha möjlighet till reflektionstid. IFO har och kommer att fortsätta se över lönenivåerna.

Verksamheten har utmaningar med att rekrytera socionomer samt högskoleutbildad personal. Här pågår ett arbete med att analysera vad som kan locka personer med högskoleutbildning att söka sig till individ- och familjeomsorgens verksamheter.

Ett aktivt arbete pågår med fokus på personalförsörjning, fortbildning och validering.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Helhetsintrycket av vår organisatoriska och sociala arbetsmiljö ska förbättras	76	76			

Kommentar
Styrtalet når det måltal som är satt för året. Det totala helhetsintrycket ligger exakt på måltalet men utfallet ser väldigt olika ut beroende på verksamhet inom socialförvaltningen. Hemtjänstens personal har generellt en lägre upplevelse av att arbetsmiljön är bra, men det korrelerar inte med andel nöjda brukare inom hemtjänst totalt sett. Östhammar ligger högre än liknande kommuner och riket. Östhammar har de senaste åren ökat sin kvalitet inom hemtjänsten, vilket skulle kunna betyda att trots att medarbetare inte är helt nöjda med arbetsmiljön, så ger de en kvalitativ omsorg om de äldre.

Andel heltidsanställda	50%	41,8%			

Det ser väldigt olika ut inom förvaltningen. Att vara heltidsanställd är inte samma sak som heltidsarbetande. Det är många av förvaltningens anställda som väljer att inte arbeta heltid. Problemet för verksamheten är att det är svårt att organisera efter heltid, där medarbetare som arbetar heltid ska täcka upp för exempelvis sjukskrivningar. Alla är inte sjuka samtidigt och det är vid vissa tillfällen under dagen som antal händer i verksamheten behövs, det vill säga att det förekommer en ojämn arbetsbörda under dygnet. Visst skulle medarbetare kunna vikariera på andra ställen än sina egna arbetsplatser men det har visat sig mindre populärt bland de anställda. Socialförvaltningen kommer att ha svårt att erbjuda heltid för nyanställda inom de närmaste åren med tanke på det budgetläge kommunen står inför.

Andel anställda män.	11,1%	9,4%			

Nämndmål:

Socialnämnden tillhandahåller tjänster av god kvalitet med inflytande över insatsernas genomförande

Vård och omsorg
Årliga brukarundersökningar är ett sätt att mäta nöjdhet och mätningar har genomförts under hösten. Målet är uppnått inom särskilt boende och hemtjänsten.

Inom hemtjänsten har utförandet av de beviljande insatserna ökat under året, vilket innebär att hemtjänsttagaren har fler utförda timmar, dock ligger nöjdheten totalt sett fortsatt runt 90%. Enligt Kolada så är 90 % av hemtjänsttagarna i kommunen nöjda med att det tas hänsyn tillåsikter och önskemål. Inom funktionshinderområdet har antalet svar varit för få för att ge ett resultat.
Individens behov i centrum (IBIC) är ett verktyg för att kvalitetssäkra biståndsbedömningar och insatser. Detta är ett sätt att kunna mäta kvalitet på ett bättre sätt. Metoden används till viss del inom förvaltningen, framförallt i biståndsbedömningen, men även inom LSS och vissa delar av äldreomsorgens utförarverksamheter. IBIC behöver utvecklas för att ge full effekt på både myndighetssidan och utförarsidan.

Individ- och familjeomsorg
Under 2019 har arbetet fortsatt med att utveckla och förbättra kvaliteten på IFO trots en ansträngd ekonomisk situation.

Bland annat har arbetet utvecklats kring att säkerställa utredningstiderna och att utredningarna håller en god kvalitet och är skrivna så att den enskilde förstår.

De insatser vi erbjuder inom, EKB, boendestöd samt Råd & Stöd planeras så långt det är möjligt i samråd med den enskilde.

I början av oktober hade Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) en genomgång av synpunktshanteringen och Lex Sarah. De gjorde även en inspektion av handläggningen på Barn- & Ungdom myndighet. Vi har i dagsläget inte erhållit beslut i ärendet av IVO.

Det som framkom i förhandsinformationen var att man identifierat några mindre brister i dokumentationen och att vårt journalföringssystem gjorde det svårt att följa beslut, utredningar och journalanteckningar kronologiskt. Det konstaterades att det är viktigt att hänvisa till de olika dokumenten i samma ärende.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Brukarundersökning IFO, helhet	85%	83%	75%	91%	

Kommentar
Resultatet per helår når inte upp till årets måltal. Andelen brukare som är nöjda med IFO i sin helhet har minskat med två andelar det senaste året, vilket följer rikets trend, trots den låga svarsfrekvensen i Östhammars kommun. Kvinnor är den grupp som har lägre andel nöjda brukare än män, totalt sett. Om jämförelse görs på alla de delfrågor som undersöks så finns det endast ett område som kvinnor och män anser att de får en likvärdig hjälp från IFO, det är hur de kan påverka den hjälp de kan få. För övrigt anser män i högre grad att de är mer nöjda i de delfrågor som finns i IFOs uppföljning i Kolada.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Den största skillnaden mellan män och kvinnor är frågan om man upplever att man fått en förbättrad situation sedan man kontaktade socialtjänsten. Är det så att våra insatser möter mäns behov bättre än kvinnors? Eller kommer kvinnor till socialtjänsten när problemen redan är stora? Den delfråga som har lägsta resultat i sin helhet är just den frågan om att kunna påverka den hjälp de kan få. Vilket betyder att vi än mer måste arbeta med att brukaren får mer inflytande över den hjälp de behöver och kan få, samt att tydligare beskriva vad som är möjligt enligt lag.					
Brukarundersökning Funktionshinder, helhet					
Kommentar För få svar för att kunna uppskatta måluppfyllelsen					
Brukarundersökning SäBo, helhet	81%	83%	83%	81%	
Kommentar Styrtalet är uppnått på helår men är inte uppe i nivå med 2017. Brukarnöjdheten har i sin helhet ökat från föregående år med sju procentandelar. Kommunen ligger i paritet med länets kommuner och något över riket. Det är kvinnorna som står för den ökningen. En fråga som verksamheten behöver ställa sig är om vi erbjuder sociala aktiviteter som mer vänder sig till kvinnor än män. I nöjdhet med sociala aktiviteter, totalt sett, ligger kommunen långt över riket. Det finns trots detta stora förbättringspotentialer inom SäBos verksamhet såsom utomhusvistelse, trivsel med sina rum/lägenheter samt matsituationen. Dock finns 100% nöjdhet med de alternativ till huvudrätt som erbjuds. Trots, enligt personal, ett alltmer stressigare arbete och med höga sjuktal, så upplever 94% av de äldre i SäBo att bemötandet är gott. Att komma ihåg vid analys av styrtalet är den låga svarsfrekvensen 42,6 %.					
Brukarundersökning Hemtjänst, helhet	90%	92%	91%	92%	
Kommentar Det är en hög andel brukare som är nöjda med sin hemtjänst i sin helhet. Det ligger stabilt kring 90 % och strax däröver. Östhammars kommun står sig väl i jämförelsen MED både länet och riket. Det finns i stort sett ingen skillnad mellan mäns och kvinnors upplevelse. Kvinnors och mäns upplevelse av personalens bemötande har sjunkit något från föregående år rent andelsmässigt, där kvinnor ligger i paritet med riket, medan män ligger under riksgenomsnittet. Hänsyn ska dock tas till att kommunen har en högre andel kvinnor 65+ jämfört med män. I Östhammar svarade 56,7 % på årets enkät för äldre med hemtjänst.					

Nämndmål:

Socialnämndens verksamhet bedrivs med största möjliga nytta för kommuninvånare och stärker individer till ett självständigt liv

Vård och omsorg

Individens behov i centrum (IBIC) är en metod som används inom vård och omsorg och som kvalitetssäkrar både biståndsbedömning och insatser. IBIC behöver utvecklas och användas av både biståndshandläggare och utförare på ett mer systematiskt sätt för att metoden ska kunna stärka brukarens självständighet.

Individ- och familjeomsorg

Kvaliteten på utredningar och insatser inom IFO har höjts och utredningstiderna hålls. Verksamheten arbetar med att ständigt utveckla öppenvården på bästa sätt så att det stärker individen till ett självständigt liv. Det finns dock förbättringsområden såsom inflytande för unga 13 år och äldre, samt hur deras livssituation skulle kunna förändras. Vårdnadshavare som varit i kontakt med sociala barn- och ungdomsvården anser i högre grad än unga att de har inflytande över förändring.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Återaktualiseringar inom ett år, Barn och unga	90%	84%	84%	84%	
Kommentar Avser ej återaktualiserade barn och ungdomar inom ett år efter avslutad utredning eller insats. Trots att målet inte uppnåtts och att resultatet försämrats jämfört med föregående år så ligger man bättre än i förhållande till andra kommuners genomsnittliga värde som är 74 %.					
Återaktualiseringar inom ett år, Missbruk	75%	76%	67%	81%	
Kommentar Under 2019 har 81% inte återaktualiserats inom försörjningsstödet, dvs. endast 19 % har återkommit för utredning/insats inom ett år. Målet är uppnått och resultatet är bättre jämfört med föregående år och alla kommuners genomsnittliga värde. Redovisas inte könsuppdelat då kvinnor står som registerledare, dvs. att akten registreras på kvinnan, vid gemensamt hushåll.					
Utfall i förhållande till budget	100%	102%			

Nämndmål:

Miljökonsekvenser beaktas alltid och negativa miljökonsekvenser förebyggs

Byte av den fossildrivna fordonsflottan pågår kontinuerligt. Socialförvaltningen har köpt in elbilar för att minska negativa miljökonsekvenser. Personalen åker buss där det är möjligt. Cyklar och elcyklar finns tillgängligt för personal. Bilen är dock ett viktigt färdmedel på grund av kommunens areal och demografi. Socialförvaltningen har under 2019 arbetat med att minska användandet av plast inom förvaltningen.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel miljöbilar i verksamheten	50%	40%			

Kommentar
I dagsläget har förvaltningen totalt 20 stycken miljöbilar (3 elbilar och 17 hybrider).

Nämndmål:

Socialnämnden digitaliserar vilket skapar trygghet för brukarna och effektiviserar verksamheten

Vård och omsorg
I nuläget används kamera enbart för natt samt för ren tillsyn. Kamera kan även användas övrig tid och är då en tillsynskamera. Under hösten har vår leverantör av kameror haft leveransproblem, vilket lett till att antalet installerade kameror inte utvecklas rätt i förhållande till efterfrågan. Kameran har ökat integriteten för den enskilde och minskat antal besök nattetid. Under året förstärktes trygghetslarmen med GPS, vilket ökade tryggheten för anhöriga.

Målet med digitalisering för att öka trygghet hos brukarna och ett mer effektivt arbete har därigenom nåtts.

Individ- och familjeomsorg
Under 2019 har IFO arbetat med att lägga in rutiner och riktlinjer på INES. Arbetet med att höja medvetenheten och kunskapen kring användningen av Stratsys har fortsatt. Alla chefer jobbar numera med målen i Statsys.

Det finns i nuläget inga planer på att skapa möjlighet att ansöka om försörjningsstöd digitalt. Bedömningen är att en sådan förändring skulle innebära merarbete för handläggarna, samt att det goda arbete som mottagningen utför skulle gå förlorat. Brukarna är väl förberedda och det skapar ett mindre spänningsfält när man fått korrekt information. Andelen felaktiga ansökningar tenderar också att minska.

På Barn-& Ungdom, Råd och Stöd pågår ett arbete mot digitalisering. Under slutet av 2019 startades ett arbete med att införa digital signering av ordförandeförandebeslut i vissa brådskande ärenden enligt LVU och LVM. Detta skapar förutsättningar för säker överföring av integritetskänsliga personuppgifter och snabbare beslut.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel med nattillsyn via kamera	100%	100%			

Kommentar
Idag finns det 18 brukare som har tillsynskamera. Det förebyggande arbetet innebär att det för närvarande inte finns behov av ytterligare en nattpatrull. Det finns också 47 personer som fått beviljat ett GPS-larm, vilket ger möjlighet för den enskilde att kunna få ett mer rörligt liv, men ändå kunna larma vid behov. 655 personer har beviljats vanligt trygghetslarm. Nu har 702 personer sammanlagt beviljats någon typ av larm, vilket ökar tryggheten i hemmet och möjligheten till att bo kvar längre i det egna hemmet.

Nämndmål:

Socialnämnden samverkar aktivt med skolor, universitet och andra vårdgivare, huvudmän och civilsamhället

Vård och omsorg
Fördjupat samarbete och avtal med grundskolorna om praktisk yrkesorientering (PRAO) har lett till att fler elever i årskurs 8 och 9 har tagits emot i verksamheterna med mycket gott resultat. Att öka intresset för arbete inom vård och omsorg redan i årskurs 8 ökar möjligheterna och kan underlätta personalförsörjningen inom verksamheterna.

Vård och omsorgs yrkesambassadörer har medverkat vid gymnasieskolans samhällsorienterade studiedagar. Bruksgymnasiet har planerat och utbildat undersköterskor till handledare/ språkstödjare och även genomfört validering till undersköterska.

Socialförvaltningen och daglig verksamhet har tillsammans med skolor, kommunal och arbetsförmedlingen arbetat fram och fått en fortsatt godkänd certifiering av verksamheten inom Vård och Omsorgscollege.

Samarbetet med universiteten har inneburit att fler elever från sjuksköterskeprogrammet kunnat tas emot i verksamheterna. En utsedd huvudhandledare har ökat möjligheten att ge samlat stöd till sjuksköterskor som handleder elever.

Ett samarbete med Stockholms universitet har inletts under året. Förvaltningen kommer att medverka i forskning med fokus på delaktighet och inflytande inom äldreomsorgen med perspektiv från äldre, anhöriga och medarbetare.

Närvårdssamarbetet med regionen har under året intensifierats i och med satsningen Nära vård, Effektiv och nära vård och Utveckling av Vårdcentrum. Även inom samarbetet med Trygg hemgång efter en sjukhusvistelse har Östhammars kommun lyfts fram som ett mycket gott exempel på trygg utskrivning till hemmet.

Anhörigföreningen i Östhammars kommun anordnade en demensdag i november, där kommunen deltog.

En dialog och workshop med civilsamhället kring hur den gemensamma samverkan om frivilliginsatser kan förbättras genomfördes under november.

Individ- och familjeomsorg

Under 2019 har IFO haft samarbete med Bruksgymnasiet vad gäller information om socialtjänsten. Detta är ett utvecklingsområde att få ett mer bredare samarbete med universitet och högskolor inom vårt område.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Samverkansdokument		Upp-fylld			

Kommentar
Under 2019 har 81% inte återaktualiserats inom försörjningsstödet, dvs. endast 19 % har återkommit för utredning/insats inom ett år. Målet är uppnått och resultatet är bättre jämfört med föregående år och alla kommuners genomsnittliga värde. Redovisas inte könsuppdelat då kvinnor står som registerledare, dvs. att akten registreras på kvinnan, vid gemensamt hushåll.

Nämndmål:

Socialnämnden har en innovativ socialtjänst som kännetecknas av delaktighet och ständig förbättring

Trots ökade insatser för delaktighet är målet inte uppnått. Delaktighet är en subjektiv upplevelse som mäts vid enstaka tillfällen under året. Delaktigheten för brukaren, det vill säga inflytande över olika parametrar finns inte givet för 2019 ännu. Det är svårt att tro att andelen brukare som känner att de upplever sig ha inflytande har ökat med 50 % sedan 2018, för att uppnå målet.

När det gäller internt mot medarbetare så har även där stora insatser skett, initialt med en större mängd information som är mer riktad och gemensam till medarbetare. Detta ger signalen om att förvaltningen önskar vara öppen i sin kommunikation och ge medarbetare en större insyn. Ett formulär för synpunkter och förbättringsförslag har skapats på kommunens intranät för att socialförvaltningen ska bli en ännu bättre arbetsgivare.

En utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet har påbörjats och förväntas leda till ständiga förbättringar med bättre utvärderingar och uppföljningar.

Nämndmål:

Socialnämnden verkar för en ökad kompetensutveckling och karriärmöjligheter inom organisationen

Vård och omsorg
Arbete pågår med framtagande av en kompetensutvecklingsplan för varje medarbetare i samband med medarbetarsamtalen. Planerna kommer att på aggregerad nivå vara till grund för planeringen av fortbildning och utbildningsinsatser, främst inom hälso-och sjukvård, vilket också redovisas i nämndens årliga

Patientsäkerhetsberättelse. Socialnämnden har fastställt en plan för utbildning av undersköterskor i demensvård, Silviasysterutbildning.

Individ- och familjeomsorg
Alla medarbetare skall ha en kompetensplan som görs tillsammans med respektive chef vid medarbetarsamtalet. Det finns också en kompetensplan för hela IFO där behovet av utbildning och rekrytering framgår.

En övergripande kompetensplan som styr utbildning behöver tas fram på förvaltningsnivå.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Andel medarbetare med upprättad kompetensutvecklingsplan	80%	80%			

Kommentar
I samband med medarbetarsamtalet så görs en kompetensplan med varje medarbetare som skall följas upp under året. Det har varit svårt att tillgodose en del av behoven då vissa utbildningar inte varit tillgängliga vid rätt tidpunkt och det på grund av svårigheter att rekrytera inte varit möjligt för personalen att kunna prioritera vissa utbildningar.

Nämndmål:

Socialnämnden främjar delaktighet, öppenhet, allas lika värde och att alla synpunkter tas tillvara.

Vård och omsorg
Vård och omsorg arbetar aktivt med att integrera och utveckla kultur i vården. På nämndens äldreboenden finns mötesplatser på vissa tider där även lokalbefolkningen bjuds in till att delta. Aktiviteterna är uppskattade och välbesökta.

Vård och omsorg har fungerande brukarråd inom de särskilda boendena. Där diskuteras, planeras och informeras om bland annat mat och aktiviteter. Det finns även mötesplatser på vissa tider dit lokalbefolkningen bjuds in. Brukare på särskilda boenden, samt de som har hemtjänst, anser i hög grad att man tar hänsyn till deras åsikter och önskemål.

Enligt Kolada så har Östhammars kommun en hel del på individnivå att utveckla när det gäller delaktighet och inflytande för att kunna påverka tider för insatser.

Ett arbete med Stockholms universitet har initierats för att involvera brukares delaktighet.

Synpunkter används för att ständigt förbättra inom verksamheterna.

Individ- och familjeomsorg

IFO arbetar ständigt med att förbättra verksamheten och göra den tydlig för medborgarna i kommunen. Som ett led i detta arbete är synpunktshanteringen ett viktigt verktyg i det ständiga förbättringsarbetet. Synpunkter är en viktig del för att kunna utveckla verksamheten för de anställda och medborgarna. Förutom de synpunkter som kommer in och utreds under året genomför IFO en extra drive, en synpunktsmånad i maj varje år.

Under oktober genomfördes en brukarundersökning i samarbete med SKR. IFO fick väldigt goda resultat i stort, jämfört med landet som helhet.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Genomföra Medborgardialoger		Upp-fylld			

Kommentar
Nämnden har deltagit i förvaltnings- och nämndövergripande medborgardialoger under året. Andra typer av dialoger och forum för att möta medborgare behöver utvecklas.

Nämndmål:

Socialtjänsten har en tydlig och förståelig myndighetsutövning

Vård och omsorg

Socialförvaltningen arbetar för att använda ett enkelt och tydligt språk i dokumentation, beslut och information till enskilda. Med arbetsmetoden IBIC ges förutsättningar för den enskilde att uttrycka synpunkter och få svar på frågor.

En förutsättning för att socialtjänstens myndighetsutövning ska kunna uppfattas som tydlig och förståelig är att det internt finns en tydlig organisation och ett nära samarbete. Det finns idag en viss osäkerhet inom förvaltningen om ansvarsområden.

Individ- och familjeomsorg

På förvaltningen arbetas det med begreppet klarspråk. Det är viktigt att den enskilde förstår det som vi skriver och de beslut vi fattar.

Vi har kollegial genomläsning av utredningar samt att samordnare eller chef går igenom så att det som upprättas är korrekt och begripligt. Enligt förvaltningslagen (FVL) görs också en genomgång av utredning tillsammans med den enskilde, om behov finns.

Det är dessutom viktigt att besluten är tydligt formulerade.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Utredningstid (dagar), LSS	60	39			

Kommentar
Detta styrtal mäts utifrån egna mätningar under hösten för delår 2, 2019, vilket gör att det inte går att jämföra med annan kommun eller riket. I Kolada kan man se en annan siffra, 86, vilket mäter alla LSS insatser de första sex månaderna på året. I den jämförelsen ligger verksamheten över riksgenomsnittet med 37 dagar.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Därutöver är utredningstiden även över i antalet dagar jämfört med länet och liknande kommuner för LSS i Östhammar. En förklaring kan vara den personalsituation som för tillfället råder. En stressig arbetssituation ger inte någon bra förutsättning för god kvalitet i handläggning och uppföljning av ärenden.					
Utredningstid (dagar), Missbruk	60	38	46	35	
Kommentar Resultatet avser medelvärdet av antal dagar en utredning pågår. Målet är uppnått och resultatet är betydligt bättre än genomsnittet för alla kommuner. Då den totala medianen är 19 dagar så kan det konstateras att utredningstiden i enskilda ärenden varierar mycket, vilket kan vara en orsak till att utfallet att kvinnor har längre utredningstid					
Utredningstid (dagar), BoU	100	84	113	70	
Kommentar Resultatet avser medelvärdet av antal dagar en utredning pågår. Målet är uppnått och resultatet är bättre än kommuners genomsnittliga värde. Det högre värdet för flickor beror till en stor del på att socialnämnden i högre grad är beroende av utlåtanden från andra myndigheter.					
Utredningstid (dagar), Äldreomsorg	14	6			
Kommentar Det är en osäker mätning eftersom handläggarna använder verksamhetssystemet på olika sätt. Implementeringen av systemet har inte varit tillfredsställande för en gemensam samsyn och likvärdighet. Antalet utredningsdagar kan inte jämförs med riket eller övriga då det är en egen mätning under en månad halvår två 2019. Konstateras kan att oavsett mätmetod så har måluppfyllelsen blivit bättre än föregående år.					

Årets viktigaste händelser

Årets viktigaste händelser kan sammanfattas enligt följande:

Vård och omsorg

- *Ny organisation för förvaltningen fastställd med samorganisering av hälso- och sjukvård och rehabilitering*
- *Start av rehabiliteringsprojekt i samverkan med HR, med syfte att minska sjukfrånvaron*
- *Utvecklat verktyg för uppföljning av hemtjänsten på utförarsidan*
- *Påbörjat arbete för en enklare inloggning till tidredovisningssystem inom hemtjänsten (Phoniro)*
- *Nyckelfri hemtjänst införd, vilket underlättar och säkrar för den enskilde och för vårdpersonal*
- *E-signering för god och säker omsorg samt att följa lagrum och direktiv är införd. Dessutom kunna följa upp och mäta resultatet.*
- *Återcertifiering av Vård och omsorgscollege. Målet är att få fler intresserade av att söka vård-och omsorgsprogrammet, handledarutbildningar/språkstödjare och arbeta inom vård och omsorg*
- *Övertagande av ansvar för bostadsanpassningsbidrag från tekniska förvaltningen*
- *Innovationspris från BPSD-registret*

Individ- och familjeomsorg

- *Avveckling av stödboende 18+ på Solbacken och kommer bara att ha verksamhet i Gimo.*
- *Genomförd genomlysning av de HVB placeringar som gjorts under året för att utreda behov av egna insatser.*
- *Översyn av arbetet med våld i nära relation (VNR)*
- *Påbörjade diskussioner om att slå ihop öppenvård B&U samt öppenvård Vuxen för att bättre kunna arbeta med hela familjen och maximera insatserna för den enskilde.*
- *Rekrytering av hemterapeut för att kunna arbeta med hemmaplanslösningar så långt det är möjligt.*
- *Genomförande av efterfrågad utbildningssatsning i MI för all personal som saknat den.*

Ekonomiskt utfall

Socialnämndens budgetram för 2019 uppgår till 487,3 mnkr, vilket kan jämföras med föregående års budget på 447,6 mnkr och utfall på 496,1 mnkr. Socialnämnden redovisar nettokostnader på 496,6 mnkr och ett underskott på -9,2 mnkr.

Förvaltningsövergripande verksamhet

De förvaltningsövergripande verksamheterna redovisar ett överskott på 10,1 mnkr, vilket är i nivå med de tillfälliga resursutökningar på 10 mnkr som förvaltningen fick för året.

Vård och omsorg

Verksamheten redovisar ett underskott på 19,7 mnkr där de större avvikelserna mot budget fördelas enligt nedan:

- *Gemensamt VoO, +3,2 mnkr*
- *Hemtjänst, beställare -4,0 mnkr*
- *Hemtjänst, egen regi -7,5 mnkr*
- *Särskilt boende, äldre, -1,8 mnkr*
- *Hälso-och sjukvård, HSL, -3,5 mnkr*
- *Externa boendeplaceringar LSS, -3,1 mnkr*

Verksamheterna inom vård och omsorg (VoO) har arbetat intensivt under hela år 2019 för att komma i balans.

Inom särskilt boende äldre redovisar samtliga enheter förbättrat resultat jämfört med 2018. Två enheter redovisar överskott, två enheter underskott och en enhet är i balans. De totala kostnaderna för de särskilda boendena uppgick 2019 till 112,1 mnkr vilket kan jämföras med budgeten på 110,2 mnkr och utfallet 2018 på 117,3 mnkr.

Inom hemtjänsten är problemställningen en annan då denna verksamhet finansieras genom ett fast timpris. Verksamheten har arbetat intensivt med att öka personalens arbetade tid hos brukaren då detta ökar utförarnas ersättning och därmed verksamhetens ekonomi. Bättre planering och mer sammanhållna insatser ska leda till lägre kostnader. Under december månad påbörjades arbetet med att införa en centraliserad planeringsfunktion inom hemtjänsten. Det kommer minska kostnader för administration och flytta ut resurser i det direkta omvårdnadsarbetet.

Antalet brukare och beviljade timmar inom hemtjänsten har ökat med cirka 5 procent sedan ett år tillbaka. För antalet utförda timmar inom hemtjänst har ökningen varit ännu större, där ökningen på ett år är cirka 20 % (här är jämförelsesiffror för 2018 lite osäkra). Detta innebär en kvalitetsökning i form av mer tid hos brukaren men samtidigt en kostnadsökning.

Hemtjänsten i egen regi har även ökat debiteringsgraden (hur mycket av den arbetade tiden som är hos brukare) från cirka 55% till idag cirka 62%. Nämndens mål för 2019 är 65% debiteringsgrad. Ökningen av debiteringsgraden innebär en effektivisering av verksamheten. Detta har inte gett någon stor påverkan på 2019 års totala resultat. De tre sista månaderna har underskottet minskat med c:a 800 tkr per månad. Under våren 2020 kommer vi se synbara effektiviseringar jämfört med tidigare år. Arbetet har fokus på att anpassa kostnaden och planering av omsorgen inom befintlig personalstruktur. Här är den centrala planeringsfunktionen en viktig framgångsfaktor.

Hemsjukvården har omorganiserats och återfinns nu som sammanhållna verksamheter. Detta har lett till att förvaltningens möjlighet att rekrytera sjuksköterskor har förbättrats. Den kraftiga kostnadsökningen som vi såg 2017 och 2018 delvis pga. rekryteringsproblem har avstannat men 2019 års kostnad på 30,5 mnkr ger ändå ett underskott om -3,5 mnkr.

Avvikelser återfinns även inom funktionshinderområdet på grund av ett ökat antal ärenden samtidigt som det är platsbrist i vår egen regi, vilket leder till relativt dyra externa placeringar. Kostnader för externa boendeplaceringar LSS uppgår till 7,2 mnkr och förutom en kraftig kostnadsökning jämfört med 2018 års kostnad på 2,0 mnkr så innebär det ett underskott på 3,0 mnkr. Daglig verksamhet LSS genererar nettokostnader på 16,7 mnkr, jämfört med budgeterade 15,9 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten redovisar ett överskott på 0,4 mnkr där de större avvikelserna fördelas enligt nedan:

· Övergripande IFO, +2,5 mnkr

· Myndighetsutövning BoU, +2,6 mnkr

· Försörjningsstöd, +0,4 mnkr

· Socialpsykiatri, +1,4 mnkr

· Familjehem, -4,1 mnkr

· HVB/Stödboende/Boende, -2,5 mnkr

· Kontaktstöd BoU, -3,1 mnkr

· Ensamkommande, +1,4 mnkr

Inom individ och familjeomsorgen (IFO) har man arbetat med genomlysning av samtliga HVB placeringar i syfte att hitta bättre och mer kostnadseffektiva insatser. Avtal för familjehemsplaceringar har omförhandlats för att sätta press på leverantörerna att sänka kostnaderna vid placeringar.

IFO har också stärkt upp arbetet med återsökning av kostnader från Migrationsverket och har genom hårt arbete ansökt och blivit beviljade 3,7 mnkr mer i intäkter jämfört med budgeterade intäkter. Medel har också ansökts och beviljats för placeringskostnader för HVB och SIS placeringar i ordinarie verksamhet BoU.

Stort arbete med att rekrytera personal har också genomförts för att minska behovet av hyrpersonal. Tyvärr är den höga personalomsättningen en utmaning även om situationen senaste tiden har förbättrats. Vid årsskiftet var endast två hyrsocionomer kvar.

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	235,2	164,8	191,0
Kostnader	-681,5	-661,0	-687,6
varav personalkostn	-368,1	-373,4	-377,1
varav lokalkostn	-56,0	-58,8	-60,1
Nettokostnader	-446,3	-496,1	-496,6
Årsbudget	-428,7	-447,6	-487,3
Årets resultat	**-17,7**	**-48,6**	**-9,2**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Nämnd	-0,7	-1,2	-0,4
Gem. Socialkont + flykting	-40,7	-27,7	13,0
Vård o omsorg enl SOL o LSS	-394,4	-410,5	-16,1
Individ o famoms	-51,4	-57,1	-5,7
Summa	**-487,3**	**-496,6**	**-9,2**
Nettoinvesteringar	**4,6**	**3,4**	**1,2**

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden har bland annat i uppdrag att handlägga och besluta i ärenden inom plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen, miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Verksamheten riktar sig till invånare, företag, föreningar och fastighetsägare i kommunen samt besökare. Idag och i framtiden.

Den långsiktigt hållbara tillväxten för kommunen står i fokus för verksamheten. Nämndens arbete utgår från lagstiftningen som ram och förutsättning, med målsättningen att det alltid ska märkas för vem vi är till. Vi kallar detta för det dubbla perspektivet och vi uppfattar att vårt uppdrag är avgörande för både kommunens attraktivitet och tillväxt. För nuvarande och kommande generationer.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Bygg- och miljönämnden ska vara öppen, inbjudande och ha en hög servicenivå mot företag och allmänheten.	
En hållbar kommun	Bygg- och miljönämnden ska verka för en minskad negativ miljöpåverkan på vatten.	
En öppen kommun	Bygg- och miljönämnden ska kännetecknas av god kommunikation, respekt och tillgänglighet.	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Verksamhetsåret 2019 är sista verksamhetsåret med ”de gamla målen” ovan (nya mål fastställdes av den nya nämnden efter valet 2018 att gälla från 2020).

Vi kan redovisa en bra måluppfyllelse för målet kopplat till vattenmiljön med anledning av att vi lyckats inventera avlopp enligt uppsatt mål. De andra två målen når vi inte eftersom vårat Nöjd Kund Index (NKI) inte kommer upp till de nivåer vi siktat på i två av de fyra styrtalen samt att handläggningstid för bygglov på marginalen avviker från uppsatt mål i två av de tre styrtalen.

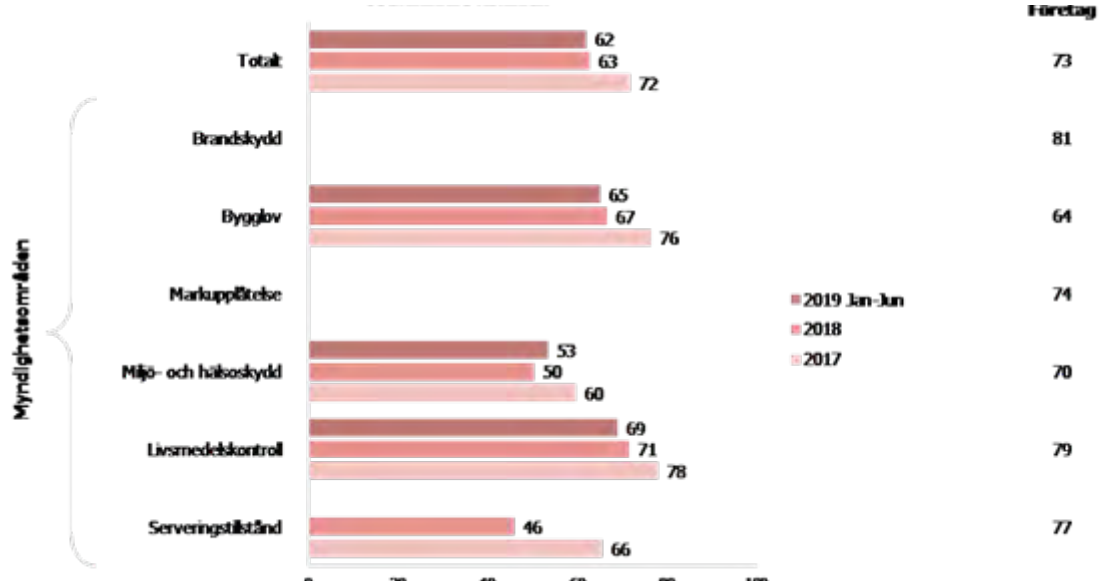
Nämndmål:
Bygg- och miljönämnden ska vara öppen, inbjudande och ha en hög servicenivå mot företag och allmänheten.

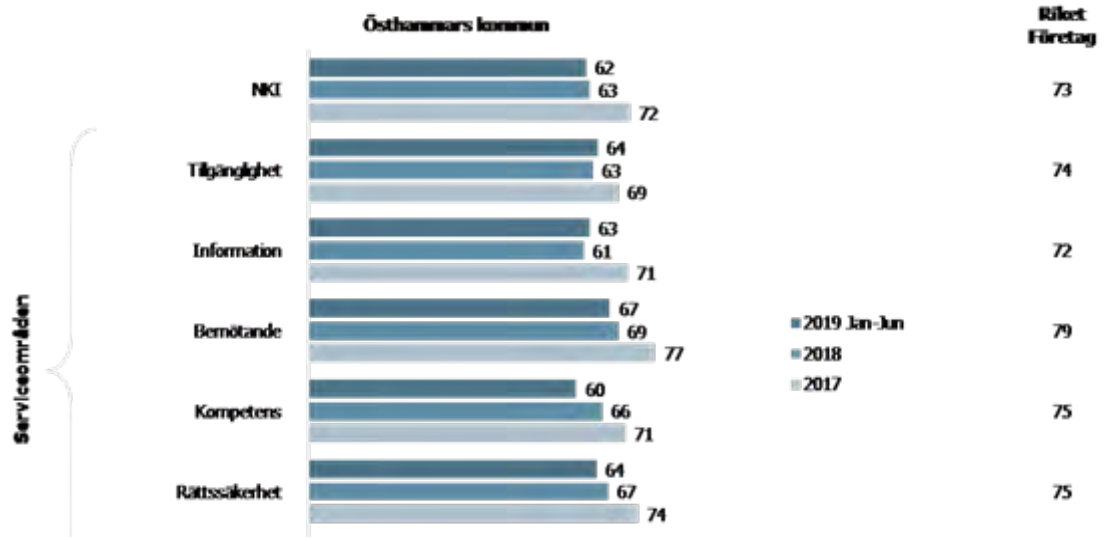
Nöjd Kund Index (NKI)

Vi når inte de måltal vi siktat på vad gäller NKI i två av de fyra styrtalen.. Personalomsättningen är fortsatt alltför hög. Rekrytering och infasning av ny personal tar stora resurser i anspråk. När handläggare byts ut fortlöpande kan kunderna uppleva en minskad servicenivå. Noterbart i sammanhanget är att våra tydligaste förbättringsområden inte ligger inom bemötande. Tabellerna nedan visar NKI för det första halvåret.

Under andra halvåret har vi preliminära uppgifter på att NKI utvecklats positivt. De når då två av de fyra uppsatta måltalen. Inom de två områden där måltalen nås, Livsmedelstillsyn respektive Serveringstillstånd, har vi haft en stabil personalsituation.

Då slutgiltiga NKI inte redovisas förrän i april efterföljande år har vi valt att följa upp vår måluppfyllelse mot de resultat vi kunnat få från ”Sveriges Kommuner och Regioner” avseende innevarande år vilket betyder tio månader.

Handläggningstid Bygglov

Vi har tre styrtal avseende handläggningstid för bygglov. Enkla bygglov med delegation och utan grannhöran har vi satt måltalet till tre veckor. Det är ett internt mål. Enkla bygglov med delegation och med grannhöran har vi satt måltalet till fem veckor. Även detta är ett internt mål. Bygglov som inte tas på delegation, det vill säga beslutas i nämnd har vi satt målet till tio veckor. Att handlägga bygglov inom tio veckor är lagstadgat. Det gäller såväl för enkla bygglov, där vi själva satt interna mål på tre respektive fem veckor, som för bygglov som beslutas av nämnd.

För bygglov med tioveckors bygglov når vi målet. För bygglov med tre respektive fem veckors handläggningstid uppnår vi inte målet. Det är en medveten prioritering av de så kallade tioveckorsbyggloven som gjort att tre- och femveckorsbyggloven inte klarat sina mål, om än på marginalen (3,1 respektive 5,1).

Handläggningstid för bygglov baseras på en mätning över rullande tolv månader. För tre- och tioveckors bygglov når vi målet. Viktigt att tänka på att resultatet är den genomsnittliga tiden för samtliga ärenden. I praktiken kan vissa ärenden därför ligga under det satta målet och andra över. För treveckorsärenden översteg 33,9% måltalet, för femveckorsärenden översteg 36,1% måltalet och för tioveckorsärenden översteg 3,4% måltalet.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
NKI för bygglovsärenden	75	65			
NKI för miljö- och hälsoskyddsärenden	75	59			
NKI för serveringstillståndsärenden	75	97			
NKI för ärenden enligt livsmedelstillsyn	75	76			
Handläggningstid för bygglovsansökan, med grannhöran och remisser, som kan tas på delegation.	5	5,1			
Handläggnings tid för bygglovsansökan, som inte kan tas på delegation.	10	5,7			
Handläggningstid för enkla bygglov som inte kräver grannhöran och kan tas på delegation.	3	3,1			

Nämndmål:

Nämndmål:

Bygg- och miljönämnden ska verka för en minskad negativ miljöpåverkan på vatten.

Vi har en väl fungerande verksamhet för inventering av enskilda avlopp. Det digitala verktyg som utvecklats för att effektivisera arbete i fält ger nu önskade effekter.

Vi har noterat att den allmänna debatten kring enskilda avlopp och miljöpåverkan fortsatt under 2019. Nämnden följer kunskapsutvecklingen nära utifrån att med våra resurser skapa största miljönytta samt följa riktlinjer och lagstiftning i kombination med goda förutsättningar för kommunen att även utveckla möjligheterna för boende på landsbygden.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal inventerade avlopp per år.	350	373			

Nämndmål:

Bygg- och miljönämnden ska kännetecknas av god kommunikation, respekt och tillgänglighet.

Detta mål delar styrtal med målet "Bygg- och miljönämnden ska vara öppen, inbjudande och ha en hög servicenivå mot företag och allmänheten". Vi använder oss av NKI som styrtal i båda fallen. Analysen blir därför den samma och upprepas inte i detta avsnitt.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
NKI för bygglovsärenden	75	65			
NKI för miljö- och hälsoskyddsärenden	75	59			
NKI för serveringstillståndsärenden	75	97			
NKI för ärenden enligt livsmedelstillsyn	75	76			

Årets viktigaste händelser

Vi bildar en ny förvaltning

Samhällsbyggnadsförvaltningen, med uppdraget att:

a) skapa ett tydligare budskap till företagare och medborgare

b) en sammanhållen verksamhet i samhällsbyggnadsarbetet med gemensamma prioriteringar

c) en tydlig gemensam målbild med en gemensam utgångspunkt (nuläge)

d) en hållbar och lärande organisation och med

e) fokus på fullmäktiges mål

Den del av den nya förvaltningen som arbetar på uppdrag av Kommunstyrelsen kommenteras inte ytterligare i detta dokument.

En alltmer tydlig och tillväxthämmande VA-situation.

Situationen slår mot vår möjlighet att få detaljplaner att vinna laga kraft, bevilja förhandsbesked samt – i en tänkbar förlängning – bevilja bygglov. Därför minskar vi också vår bemanning på bygglovssidan och i planverksamheten.

Detta påverkar – i sin tur – vår förmåga att stå emot sjukdomar och annan frånvaro i dessa myndighetsförvaltningar.

Personer anslutna till komm. VA	Idag anslutna	Möjlig nyanslutning, avlopp	Möjlig nyanslutning vatten
Alunda	2 300	200	0
Gimo	2 800	3 050	200
Hargshamn	270	380	50
Öregrund*	1 500	500**	100**
Österbybruk	2 700	650	100
Östhammar	4 830	50***	200

** antal personer dubbleras under sommaren*

*** Omfattar även nyanslutning säsongsboende*

**** Gäller utifrån nuvarande trend i inkommande belastning inte försämras.*

Ett fördjupat samarbete på tjänstemannanivå med våra grannkommuner (Älvkarleby och Tierp)

*V*i har fört diskussioner på enhetschefsnivå, vilket bl.a. lett till delade tjänster och samrekryteringar. Under andra halvan av kalenderåret har samtalen genomförts på förvaltningschefsnivå för att närmare se på möjligheterna till ett än mer fördjupat samarbete. Idéer har hämtats från den förstudie som presenterades för de tre kommunerna 2015. Sedan dess har motsvarande samarbeten bland annat etablerats i Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning samt Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning

Under 2018 och 2019 har Livsmedelsverket vid ett antal uppmärksammade tillfällen pekat på brister i kommunernas tillsyn i kommuner som är små och som därmed har begränsade möjligheter till inspektioner. När inspektionerna är få beror det ofta på att någon blivit sjuk eller slutat. Eftersom de minsta kommunerna har få inspektörer – i flera fall handlar det inte ens om en heltidstjänst – blir verksamheten sårbar, vilket i förlängningen riskerar att drabba till exempel restaurangbesökare.

Vår region är inget undantag från detta – tvärtom, ser vi tydligt den potential som finns i ett fördjupat samarbete. I detta har vi en gemensam ambition att vara aktiva

Ett nytt ledarskap

Under året har inte bara en ny förvaltning bildats med verksamheter som organisatoriskt varit placerade i olika förvaltningar tidigare – ledarskapet har också bytts ut på förvaltningschefsnivå och på tre av fyra enheter. Två enhetschefer är rekryterade från den egna organisationen och är helt nya som ledare. Till stora delar är det alltså en helt ny ledningsgrupp.

Kundfokus

Vid varje nämndmöte redovisar vi från och med i år de synpunkter som inkommit på verksamheten i olika kanaler. Den viktigaste kanalen är förstås vår kundtjänst som hanterar huvuddelen av antalet ärenden till myndigheten. Vi får även in synpunkter på andra sätt (direkt till förvaltningen, till förtroendevalda m.m.). Synpunktshanteringen fungerar sedan som värdefull information till både nämnden och förvaltningen i utvecklingsarbetet.

Generellt kan sägas att vårt uttalade fokus på att också utveckla kundnöjdheten kopplat till vår myndighetsutövning fick förnyad kraft under andra halvåret 2019 då vi också fick en näringslivsutvecklare på plats med det särskilda uppdraget att ”hålla ihop” detta arbete.

Bygglov

Även om de större byggloven minskat i antal till följd av en minskad kapacitet i vårt VA-system, så har vi samtidigt sett en ökning av de ”mindre” bygglovsansökningarna. Detta är bl.a. kopplat till en ökad efterfrågan på solceller och eldstäder.

Detaljplan

Efter överenskommelse med Länsstyrelsen i Uppsala län överprövas inte antagna detaljplaner där kommunen själv är uppdragsgivare och markägare, trots att exploateringar inte är möjliga i närtid. Detta har bl.a. medfört att en detaljplan i Alunda kan vinna *laga kraft under* 2019 trots att kapacitet saknas för de bostäder planen omfattar.

Miljö

Enheten har tillförts ett nytt lagområde att utöva tillsyn på (Tobakslagen). Detta tillsynsområde har hanterats genom vår alkoholhandläggare.

Ekonomiskt utfall

Huvudskälen till den negativa budgetavvikelsen är intäktsnivån minskat väsentligen inom bygglovsverksamheten (till följd av flertalet mindre bygglov) samt att vi har betydande begränsningar att planlägga mark (vilket i sig minskar intäkterna i den verksamheten).

I samband med detta förtjänar att sägas att nämndens personalkostnader under 2019 varit 1,1 mnkr lägre än budgeterat. Detta har åstadkommits genom personalminskningar. Nämnden har sålunda inlett en omställning när det gäller personalbudget för att anpassa verksamheten till ett annat marknadsläge. I kombination med en fördjupad samverkan med grannkommunerna ska detta leda till en hållbar, rättssäker och ekonomiskt effektiv myndighetsutövning i vår kommun över tid. Nämnden har också tillförts budgetmedel i 2020 års budget för detta arbete.

Vi har även haft oförutsedda större kostnader av engångskaraktär under året som påverkat resultatet negativt.

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	14,11	14,23	13,2
Kostnader	-22,26	-21,80	-23,3
varav personalkostn	-16,77	-17,49	-18,6
varav lokalkostn	-0,59	-0,63	-0,6
Nettokostnader	-8,15	-7,57	-10,1
Budget	-6,59	-5,86	-6,8
Årets resultat	**-1,6**	-1,7	**-3,3**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL	AV-VIKELSE
Nämnd	-0,8	-1,1	-0,3
Kartverksamhet	-1,1	-1,1	0,0
Bygglovsverksamhet	0,2	-1,1	-1,3
Planeringsverksamhet	-0,9	-1,9	-1,0
Miljö- o hälsoskydd	-4,1	-4,9	-0,8
Summa	**-6,8**	**-10,1**	**-3,3**
Nettoinvesteringar	**0,2**	**0,1**	**0,1**

Kultur- och fritidsnämnden

Enligt reglementet för Kultur- och fritidsnämnden fastslås nämndens uppdrag enligt 1 §:

Kultur- och fritidsnämnden ska verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare, som de är nöjda med. I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande:

- *Ungdomsråd*
- *Ungas mötesplatser*
- *Stöd till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom*
- *nämndens område*
- *Verksamhet i idrotts-, fritids-, kulturanläggningar*
- *Rörligt friluftsliv*
- *Simskola*
- *Stipendier inom nämndens område*
- *Biblioteksverksamhet*
- *Evenemang*
- *Kultur i vård och omsorg*
- *Offentlig konst*
- *Kulturmiljövård*
- *Folkhälsoforum*
- *Lokalbokning av utrymmen som disponeras av nämnden*
- *Regional och statlig samverkan inom kultur- och fritidsområdet*

Rörande biblioteken ska Kultur- och fritidsnämnden (hädanefter förkortat KFN) förvalta och utveckla kommunens biblioteksverksamhet. Litteraturförsörjning inom förströelse- och faktalitteratur, samt punktvis och långtgående hjälp inom MIK (medie- och informationskunnighet) såsom informationssökning och källgranskning mm åligger förvaltningen. Målgruppen för kommunens bibliotek är samtliga invånare i kommunen, med särskild prioritet för personer med funktionsvariationer, med annat modersmål än svenska (i synnerhet minoritetsspråkstalande) samt barn och ungdomar. Inom förvaltningens ansvar finns även kommunens uppdrag om Finskt förvaltningsområde.

Kultur och fritidsnämnden ansvarar för föreningsstöd, omfattande dels kontant föreningsbidrag enligt nämndens föreningsbidragsnormer, dels subvention av lokaler som används för föreningarnas verksamhet. I nämndens ansvarområden ingår även rörligt friluftsliv, där de nationella friluftsmålen kan ses som vägledning.

I KFNs verksamhet ingår enheten för fritidsanläggningar, vars område innefattar sim- och sporthallar, ishallar, tempererat utomhusbad, strandbad, Idrotts- och fritidsanläggningar utomhus, friidrottsområden, elljusspår, tennisbanor, mm. Fyra av anläggningarna är bemannade med omkring 15 medarbetare för service och värdskap vid öppettideer i t ex bad, gym öppettider, lokalbokning för uthyrning av utrymmen som disponeras av nämnden, på uppdrag av BuN så utförs simskola för elever.

KFN skall tillhandahålla och utveckla ungdomsgårdar, fritidsverksamhet, lovaktiviteter och attraktiva aktiviteter för ungdomar. I detta

arbete strävar vi efter att skapa trygga mötesplatser för ungdomar på orten i årskurs 7 till 17 år. Vi strävar efter att erbjuda öppet varje vardagkväll på minst en ort.

Målsättningen för KFN är att erbjuda ett brett kulturutbud med både smalare och mer breda satsningar. Genomförandet ska ske både i egenregi och i samarbete med andra aktörer. Förvaltningen förmedlar även bidrag och stöd till kulturutövare och föreningar i kommunen.

STRATEGISKT INRIKTNINGSOMRÅDE	NÄMNDMÅL	
En attraktiv och växande kommun	Kommunens invånare har tillgång till ett mångsidigt fritidsutbud som de är nöjda med.	
	Kommunens unga i åldern 13-19 år erbjuds attraktiva aktiviteter	
En hållbar kommun	Kommunens invånare har tillgång till ett jämlikt och inkluderande kultur- och fritidsutbud	
	I kommunen finns goda möjligheter för målgruppen 65+ att vara aktiva på fritiden	
En lärande kommun	Biblioteken är forum för information, bildning och dialog även inom hälsa, samhällsfrågor och vetenskap	
En öppen kommun	Kommunens invånare erbjuds möjlighet att vara delaktiga i arbetet kring kommunens kultur- och fritidsutbud.	

Måluppfyllelse utifrån de strategiska inriktningsområdena

Nämndmål:
Kommunens invånare har tillgång till ett mångsidigt fritidsutbud som de är nöjda med.

Beskrivning. Mäts enligt NMI Fritid

Målet med NMI Kultur uppnås 2019. Bidragande orsaker till det kan vara att förvaltningen i hög grad försökt anpassa kulturstöden efter de behov samhället har. I kombinationen med detta arbetar KFN ständigt med att både uppmuntra föreningar till att skapa eget utbud, och ett eget programutbud som kan komplettera utbudet för att skapa mångsidighet och nå fler målgrupper. En kontinuerlig dialog med kommunens kulturutövare och föreningar pågår. Det som tidigare varit kulturvecka i endast Östhammar är nu förlagd till hösten, en period som annars saknar större evenemang inom kulturområdet. Därtill är upplägget ändrat till att gälla hela kommunen och alla tätorter. Då 2019 var första året med detta så var det en utmaning att få ideella och fristående aktörer att engagera sig.

För att nå ut med information om kultur- och fritidsutbudet har stor vikt lagts vid kommunikation. Genom denna satsning ökas invånarnas kännedom om det utbud som finns i kommunen.

KFN har ett resultat nära måltalet NRI Fritid men hamnar strax under det uppsatta målet. Vi ser att kvinnor är något mer nöjda än männen med det utbud som finns. Detta är ett utvecklingsområde som även kommer att vara i fokus för 2020. Resultatet påverkas sannolikt av att simhall och bio under året har stängt i Östhammar. Samtidigt har öppettider på ungdomsgårdarna utökats och biblioteken har påbörjat försök med helgöppet.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
(NMI Kultur)	58%	58%	62%	53%	

Kommentar
Det är glädjande att utvecklingen är positiv och att målet är uppnått. Under året har fokus varit på att nå fler grupper och alla kommunens tätorter. Det är fortsatt en större utmaning att nå ut till männen än kvinnorna. Kvinnorna är i högre grad nöjda med kulturutbudet än männen och utvecklingen för kvinnorna är tydligt positiv medan männen dessvärre haft en negativ utveckling. I förvaltningens arbete under året har det ingått att försöka nå de målgrupper som är minst benägna att ta del av kulturlivet för att ta reda på vad som vore intressant för dem.

(NRI-index Fritid)	NRI Regionindex	56%	54%	55%	53%

Kommentar
Detta mål är inte uppnått. Differensen är inte stor men tillräcklig för att detta ska vara ett utvecklingsområde även framgent. Förklaringen till den negativa utvecklingen är troligen statusen på kommunens anläggningar. Under året har en av tre simhallar stängt och flera av de andra anläggningarna lider av eftersatt underhåll. Utöver detta har förvaltningen tillsammans med Tekniska kontoret inventerat fastigheterna och börjat skapa rutiner och ordning på anläggningarna vad gäller bokningar och tillgänglighet. Under tidigare år har det funnits otaliga nycklar till fastigheterna ute och möjligheten att komma och gå har varit stor. Detta har lett till skadegörelse samt att vissa grupper känt sig undanskuffade av andra. Det nya systemet innebär att den som bokar endast har tillgång till fastigheten under sin bokade tid. Detta har lett till stort missnöje hos vissa medan andra uppskattar att inte bli störda på sina tider vilket varit ett problem tidigare.

Allt detta sammantaget är troligen en del av förklaringen. En annan del är att föreningar upplever att det saknas tider i kommunens hallar. Denna kritik har lett till att förvaltningen tagit fram beläggningsgraden på fastigheterna (vardagar kl 16-22 och helger kl 8-22). Det framkommer då att majoriteten av fastigheterna är bokade till ca 60%. Den fastighet som har högst beläggning är bokad till 83%. Kritiken och den upplevda tidsbristen beror troligen på att många helst vill träna mellan kl 18-20.

Nämndmål:
Kommunens unga i åldern 13-19 år erbjuds attraktiva aktiviteter

Beskrivning. Mäts enligt NMI Kultur

Under året har nämndens arbete med målgruppen utvecklats på flera sätt.
Tiderna på ungdomsgårdarna har utökats och under sommaren har en mobil ungdomsgård ambulerat på de olika tätorterna. Tidigare somrar har ungdomsgårdar inte erbjudits under sommaren. Satsningen har visat sig mycket uppskattat på fyra av orterna. På den femte var intresset obefintligt.

Under året har arbete inletts för att skapa trevligare lokaler. Fortsatt arbete med detta är planerat för 2020 med projektdirektiv för Gimo och Österbybruks ungdomsgård.

Under hösten öppnades en fjärde ungdomsgård, i Alunda. Målsättningen om 70 unika besökare första månaden uppnåddes redan första kvällen och trenden har varit god. Beslutet att starta upp ännu en ungdomsgård inom budget togs då det fanns en upplevelse i samhället att det höll på att bildas en mindre positiv kultur hos ungdomarna på orten.

Statistiken för 2019 visar fler antal besökare på två ungdomsgårdar.

Marknadsföring och kommunikation riktad till ungdomar har prioriterats och har genomförts via flera kanaler. Instagram är en direkt dialogväg till ungdomarna där frågor om öppettider, aktiviteter mm ofta inkommer. Inför vidare arbete behövs kommunikation prioriteras ytterligare, framförallt mer digitalt och något mindre av "gammelmedia". Det nya app-systemet kommer förhoppningsvis att kunna skapa fler dialogvägar och delaktighet med kommunens unga under kommande år.

Föreningslivet har bjudits in till utbildning om värdegrundsarbete i projektet High Five. Syftet har varit att skapa ett föreningsliv som präglas av en öppenhet och som välkomnar alla.

Under alla lov har ett stort antal aktiviteter erbjudits till kommunens ungdomar: gratis bad, turneringar, övernattningar, matlagning, konstprojekt, filmskapande, biovisning, musikskapande osv. Detta har varit uppskattat.

Programpunkter speciellt för ungdomar har genomförts på biblioteken under 2019 och dessa har över lag varit välbesökta. Under året har förvaltningen haft en provmånad med öppethållande på övriga bibliotek, som normalt ej har öppet på lördagar. I Östhammar blev det också söndagsöppet denna period. Enkäter, besök och utlåningsstatisk samlades in under denna provmånad och finns med inför framtida planering. Under våren 2020 kommer biblioteken att ha öppet en lördag per månad, undantaget Östhammars bibliotek, som fortsätter med lördagsöppet som tidigare under hela året.

Antalet ungdomar på Gimo bibliotek har ökat under året.

Under året har lovaktiviteter riktade till målgruppen genomförts med bl a utökade öppettider på de anläggningar som förvaltningen förfogar över, fler fritidsgårdstillfällen etc.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal deltagare vid program för målgruppen på bibliotek/annan lokal (inkl vid tillfällen vi ger bidrag)					

Kommentar

Inför 2020 har förvaltningen mätbara mål för detta. För 2019 har målet inte varit prioriterat att mäta med undantag för försöksperioden med lördagsöppet på biblioteken. Anledningen till att detta inte varit prioriterat är att styrtalet inte är relaterat till det nämndmål som det knutits till.

Nämndmål:
Kommunens invånare har tillgång till ett jämlikt och inkluderande kultur- och fritidsutbud

Detta mål kan aldrig ses som "klart".
Under året har nämnden haft ett brett utbud av aktiviteter för personer med funktionsvariation och flera evenemang riktade till gruppen har hållits. Utöver kommunens och Brunnens egna aktiviteter har även vuxenskolan och FUB erbjudit aktiviteter.
Under året har tre föreläsningar riktade till funkis-gruppen ägt rum (två på våren och en på hösten) Varje föreläsning har haft 40-60 deltagare. Träffar på biblioteken och besök på de olika tillgänglighetsgrupperna var 15 stycken totalt. Depositionsverksamhet till äldreboenden samt vissa glesbygdskolor och förskolegrupper utanför tätorter har under våren 2019 varit 19 till antalet och under hösten 15.

För att nå fler grupper samarbetar nämnden med kulturskolan, svenska kyrkan, föreningar etc.

Nämnden har påbörjat ett arbete med att kartlägga fördelningen av kommunala stöd och hur utfallet ser ut vad gäller genus, ålder etc. Här finns utvecklingspotential och arbetet med detta är prioriterat.
Arbete med föreningarnas värdegrund i projektet High Five fortgår.
Arbete med att tillgängliggöra de naturbad kommunen erbjuder pågår med bl a badramper för rörelsehindrade.
På biblioteken finns bibliotekarie med tillgänglighetsansvar som arbetar med att tillgängliggöra biblioteken för medborgarna. En annan bibliotekarie arbetar särskilt med grupperna äldre, nyanlända samt funkis. En del i detta arbete är samarbetet mellan biblioteken och Regionbiblioteket i projekten Digitalt först, Alla kan läsa - och hör sen.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal insatser för att förbättra jämställdhet, integration/inkludering, jämlikhet och tillgänglighet.					

Nämndmål:
I kommunen finns goda möjligheter för målgruppen 65+ att vara aktiva på fritiden.

Under perioden har förvaltningens personal haft informationsträffar på alla kommunens gym där gruppen 65+ särskilt bjudits in. Vid dessa tillfällen har gymmens utrustning gåtts igenom och träningstips har givits. Under hösten har bl a särskilda tillfällen i fallteknik hållits för gruppen. Även spontanträningsanläggningarna har haft tillfällen där gruppen bjudits in för genomgång och träningstips.

Målgruppen 65+ har varit prioriterad under året och kommer att vara det även fortsättningsvis (dock kommer målgruppen att vara 70+ från 2020). Förvaltningens gyminstruktör finns till hands och roterar på anläggningarna med målsättningen att utöka möjligheten att få hjälp att komma igång med lämplig träning och därigenom skapa ett friskare och mer aktivt liv.

Hösten 2019 kunde inte Frösåkershallens simhall öppna som vanligt. Det har inneburit att det inte längre finns samma möjlighet för vattengymnastik i varmt vatten i kommunen.

Detta har varit en negativ utveckling för delar av nämnda grupp då inte heller regionens bassäng på sjukhusområdet i Östhammar finns att tillgå.

Filosoficaféet på Storbrunn har varit välbesökt av pensionärer.

Förvaltningen stärktes under hösten av en hälsoutvecklare. Denne har under hösten prioriterat arbete med kommunens seniora medborgare. Möten har hållits på alla orter och föreningar har besökts för att diskutera förutsättningar och önskemål om aktivitet.

Under hösten genomfördes Hälsotåget 70+ då gyminstruktör och hälsoutvecklare genomförde aktiviteter i Österbybruk, Östhammar och Öregrund. Ca 20 deltagare per ort kom och drygt 60 personer i åldersgruppen deltog sammanlagt. Aktivitetstillfällena varade i tre timmar och information och diskussion hölls om fysisk aktivitet, hjärnans behov och åldrande (utifrån Anders Hansens bok Hjärnstark), kostråd, fysiska övningar att göra hemma. Alla grupper lyfte den sociala samvaron och trygga relationer som de enskilt viktigaste variablerna för god livskvalitet.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal rapporterade aktivitetstillfällen					

Kommentar
Under året har stora insatser gjorts för gruppen pensionärer. En ny tjänst är tillsats för att arbeta med hälsoutveckling och som framförallt prioriterat att möta denna grupp. Möten har hållits med målgruppen i alla tätorter och olika typer av hälsofrämjande aktiviteter har erbjudits. Gymmen har haft speciella tillfällen för pensionärer med instruktörer på plats för att skapa bra prova-på-tillfällen. En instruktör har roterat på kommunens anläggningar för att stötta de som önskat i deras träning

En utmaning är att hjälpa gruppen att komma över tröskeln att röra sig mellan kommunens orter för att ta del av aktiviteter och på så vis få del av ett större utbud.

Nämndmål:
Biblioteken är forum för information, bildning och dialog även inom hälsa, samhällsfrågor och vetenskap

Biblioteken har ett digert program och anordnar kontinuerligt aktiviteter. Ett exempel är filosoficaféet som inbjuder till diskussion om samhällsfrågor. Förvaltningens bibliotekarier har olika ansvarsområden vilket gör att de kan ge riktat stöd och input. Exempel på ansvarsområden är digitalisering, tillgänglighet, funkis och äldre, barn osv.

Därutöver fungerar biblioteken alltmer som informationscentraler där medborgare kan komma in och fråga om digitala samhällsfunktioner, demokrati, juridik, hälsa mm. Många medborgare engagerar sig också i bibliotekens verksamhet genom frågor och åsikter kring programpunkter och annat. Under året föreläsningar inom dels hälsa, miljö, historia och tillgänglighetsfrågor bl.a. i samarbete med Infoteket i Uppsala, hållits på biblioteken. Sammantaget var snittantalet besökare per tillfälle 31 och summan av alla tillfällen gav 409 besökare. Under året har helgöppet testats och utvärderats.

Arbetet med att utveckla kommunens bibliotek är särskilt prioriterade under 2020 vad gäller kommunikation, program och omvärldsspaning. För att detta mål ska kunna anses uppnått behöver vi hjälpa fler människor att hitta till biblioteken och det utbud som finns. Utbudet är bra men behöver nå flera. Där spelar öppettider och kommunikation en stor roll och är ett arbete förvaltningen kommer att prioritera även fortsättningsvis.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal program (där hälsa, samhällsfrågor eller vetenskap är tema	15	13			

Nämndmål:
Kommunens invånare erbjuds möjlighet att vara delaktiga i arbetet kring kommunens kultur- och fritidsutbud.

Beskrivning. Mäts i LUPP-enkäten

Nämnden och förvaltningen har under året genomfört flera dialogturnéer: tillsammans med kommunens övriga nämnder och förvaltningar, föreningsdialog, äldredialog osv, för att skapa forum för dialog och delaktighet.

Under årets första hälft låg stort fokus på att ha en dialog med medborgare och föreningar om den framtida idrottsanläggning som ska byggas i Östhammar. Dialog har förts med föreningarna och invånarna har inbjudits till samtal samt att delta i en enkät om vad de ser som viktigt.

Ungdomarna har fått inkomma med förslag kring nämndens område under en temavecka på våren och en på hösten. Deltog gjorde kommunens samtliga elever i årskurs 8.

För att skapa en mer kontinuerlig dialog med

ungdomarna, och för att få fler att engagera sig i utbud och aktiviteter har en app upphandlats. Denna kommer att tas i bruk under 2020. Ungdomarna kommunicerar främst via våra digitala kanaler redan idag.

Då efterfrågan varit stor på andra bibliotekstider testas nu detta under en månad för att se om intresset är så stort som angivet. Biblioteken kommer att ha en viktig roll som arena för delaktighet i kommunen i framtiden.

Ett antal organisatoriska förändringar är vidtagna för att snabbare kunna återkoppla till medborgare och därmed skapa en starkare känsla av delaktighet.

Under året har större energi lagts på kommunikation, dels för att skapa en medvetenhet om de erbjudanden som finns samt att snabbare nå ut med information.

Styrtal	Måltal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Måluppfyllelse
Antal deltagare/svarande vid dialoger, enkäter, föreningsträffar och liknande					
Kan följa Delaktighetsindex (KKiK) bland nyckeltalen, samt mätningen i LUPPEN kring ungas önskan att påverka i frågor liksom upplevd möjlighet att					

Kommentar
LUPPEN planeras att genomföras under 2020. Det har varit svårt att nå ett större segment av gruppen unga och beslut fattades under våren att införskaffa ett app-system för att kunna nå ut till kommunens unga och också få ta del av deras önskemål och idéer. Avtal tecknades efter upphandling i december och appen kommer att vara i bruk våren 2020.
Förvaltningen har deltagit i kommunens dialogturné för att stärka delaktigheten. Ett antal organisatoriska förändringar är vidtagna för att snabbare kunna återkoppla till medborgare. Enkätundersökningar har gjorts både kring en ny planerade idrottsanläggning i Östhammar och på kring bibliotekens öppettider.

Årets viktigaste händelser

Under året har ett läsprojekt genomförts med kommunens grund- och gymnasieskola samt Uppsala Universitet. Projektet var ett pilotprojekt som syftade till att stärka ungdomars läsupplevelse. Ca 300 ungdomar läste Den utvalde och responsen blev över förväntan. Under 2020 kommer därför projektet genomföras igen, denna gång med alla elever i kommunal skola från åk 4 till åk 3 i gymnasiet. Detta blir internationellt unikt och mycket intressant som forskningsunderlag.

Då avtal saknades med tidigare boleverantör har upphandling av bioleverantör för bion genomförts och en ny leverantör kommer att starta verksamheten 2020-01-31.

Simhallen i Frösåkershallen bedömdes under

våren vara i så dåligt skicka att beslut fick tas att inte återöppna den efter sommaruppehållet. Detta har varit en fråga som väckt många känslor i samhället och som påverkar upplevelsen av attraktivitet.

Under sommaren fick konstutställningen Crossroads i Ånghammaren Österbybruk mycket uppmärksamhet. Utställningen gjordes av en japansk- och en svensk konstnärsgrupp.

Nämnden har i uppdrag att skapa ett kulturcentrum i Österbybruk samt att under tre år öka engagemanget i herrgårdsområdet och med kompetens bidra till att skapa ekonomisk hållbarhet och utveckling.

Sommarens nytänk med en mobil ungdomsgård var mycket uppskattad och en bra prioritering.

Under hösten blev fastighetsgenomgångarna klara och det är mycket tydligt att majoriteten av de fastigheter som nämnden förfogar över har ett stort underhållsbehov.

Ekonomiskt utfall

Nämnden gör ett överskott för 2019 om 3,9 mkr. Till detta finns flera förklaringar.

Förvaltningen har haft lägre personalkostnader mot budget i och med att en del personal gick över till Tekniska. Detta justeras i och med att hyran blir högre för de anläggningar KFN förfogar över under 2020 (t ex sker all lokalvård nu i tekniskas regi). Till 2020 kommer detta alltså inte längre skapa ett överskott.

En annan förklaring är att vid årets början låg en buffert under ansvar 32 (anläggningar) och en betydande del av denna är oförbrukad nu. Organisationsförändring under hösten kommer sannolikt att kunna skapa en mer följsam budgethantering. Buffert kommer inte att finnas under ansvar 32 utan istället fördelas på en post för kultur och en för fritid.

Förutom ovanstående har nämnden en mycket bra budgetföljsamhet för hela verksamheten där endast mindre avvikelser förekommer.

RESULTATRÄKNING MNKR	2017	2018	2019
Intäkter	11,0	13,6	14,9
Kostnader	-45,3	-46,6	-50,9
varav personalkostn	-14,6	-15,9	-17,5
varav lokalkostn	-10,7	-12,8	-14,6
Nettokostnader	-34,3	-32,9	-36,0
Budget	-36,9	-39,3	-39,8
Årets resultat	**2,6**	6,4	**3,8**

VERKSAMHETSOMRÅDE MNKR	BUGET 2019	UTFALL 2019	AV-VIKELSE
Nämnd	-0,4	-0,6	-0,2
Turismanläggningar	-0,1	0,0	0,1
Folkhälsa	-0,3	-0,1	0,2
Allmän kultur- o fritidsverks	-10,7	-10,3	0,4
Bibliotek	-12,5	-12,5	-0,1
Idrotts-och fritidsanläggningar	-13,4	-10,3	3,2
Ungas mötesplatser	-2,3	-2,1	0,2
Summa	**-39,8**	**-36,0**	**3,8**
Nettoinvesteringar	**0,2**	**0,1**	**0,1**

Fem år i sammandrag

RESULTATRÄKNING (MNKR)	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Intäkter	306,1	373,5	350,1	317,7	315,6
Kostnader	-1 318,2	-1 375,7	-1 465,2	-1 489,9	-1 514,9
Avskrivningar	-57,2	-60,2	-59,8	-62,2	-63,8
Verksamhetens nettokostnader	-1 069,3	-1 062,4	-1 175,0	-1 234,3	-1 263,0
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 092,6	1 135,4	1 197,8	1 234,2	1 271,7
Verksamhetens resultat	23,3	73,0	22,9	-0,1	8,6
Finansnetto	-3,3	-1,9	0,6	1,2	2,6
Resultat efter finansiella poster	20,0	71,0	23,5	1,1	11,2
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	20,0	71,0	23,5	1,1	11,2
NETTOINVESTERINGAR (MNKR)	81,8	77,7	122,3	136,4	122,8
BALANSRÄKNING (MNKR)					
Anläggningstillgångar	1 172,8	1 193,2	1 123,2	1 210,8	1269,8
Omsättningstillgångar	217,7	276,9	383,1	275,9	229,0
Summa tillgångar	1 390,5	1 470,1	1 506,3	1 486,6	1 498,9
Eget kapital	640,2	711,2	734,7	735,8	747,0
Skulder och avsättningar	750,4	758,9	771,6	750,9	707,2
Summa skulder och eget kapital	1 390,6	1 470,1	1 506,3	1 486,7	1 498,9
FINANSIELLA NYCKELTAL					
Resultatets andel av skatteintäkter (%)	1,8%	6,3%	2,0%	0,1%	0,9%
Verksamhetens nettokostnad av skatteintäkter (%)	98,2%	93,7%	98,0%	99,9%	99,1%
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	94%	169%	68%	46%	61%
Soliditet (%)	46%	48%	49%	49%	50 %
Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	10%	16%	18%	19%	20%
ÖVRIGT					
Antal invånare 12-31	21 563	21 822	21 927	22 048	22 250
Utdebitering (kr)	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Tillgångar (kr/inv.)	64 485	67 367	68 697	67 428	67 365
Eget kapital (kr/inv.)	29 690	32 591	33 506	33 371	33 572
Skulder/avsättningar (kr/inv.)	34 800	34 775	35 190	34 057	33 792

Resultaträkning

MNKR		KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Verksamhetens intäkter	Not 1	317,7	315,6	518,9	552,5
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 489,9	-1 514,9	-1 622,1	-1 686,4
Avskrivningar	Not 3	-62,2	-63,8	-102,4	-103,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 234,3	-1 263,0	-1 205,7	-1 237,5
Skatteintäkter	Not 4	1 029,5	1 068,6	1 029,5	1 068,6
Generella Statsbidrag o utjämning	Not 5	204,7	203,0	204,7	203,0
VERKSAMHETENS RESULTAT		-0,1	8,6	28,6	34,1
Finansiella intäkter	Not 6	2,1	4,1	1,1	2,6
Finansiella kostnader	Not 7	-0,9	-1,5	-7,8	-8,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		1,1	11,2	21,8	28,3
Extraordinära poster		0,0	0,0		0,0
ÅRETS RESULTAT		**1,1**	**11,2**	**21,5**	**28,3**

Kassaflödesanalys

MNKR		KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		1,1	11,2	21,5	28,3
Ökning (+) /minskning (-) av avsättningar	Not 17	0,4	1,2	-4,9	5,2
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar		-3,0	0,0	0,0	0,0
Justering för bokslutsdispositioner o skatt	Not 8	0,0	0,0	-0,4	-5,0
Koncernmässig justering		1,1	0,0	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	Not 3	62,2	63,8	102,4	103,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		61,8	76,2	118,7	137,1
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	Not 14	11,4	-26,0	1,4	-39,9
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm	Not 13	0,1	0,1	0,1	0,1
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	Not 19	-17,3	1,0	103,2	-3,9
Summa den löpande verksamheten		**55,9**	**51,3**	**223,4**	93,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	Not 9	-2,2	-2,9	-2,2	-2,9
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	Not 10,11	-134,2	-119,9	-196,1	-167,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 12	0,0	0,0	0,0	1,4
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	Not 10,11	-11,2	0,0	-11,3	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 12	0,0	0,0	0,0	0,0
Omfört till omsättningstillgångar	Not 13	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringsverksamheten		**-147,6**	**-122,8**	**-209,6**	-168,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+)/minskning (-) av långfristiga skulder	Not 18	-3,9	-1,3	-103,5	-20,1
Summa finansieringsverksamheten		**-3,9**	**-1,3**	**-103,5**	-20,1
ÅRETS KASSAFLÖDE		**-95,7**	**-72,8**	**-89,7**	**-95,7**
Likvida medel vid årets början	Not 15	230,8	135,1	247,2	157,5*
Likvida medel vid periodens slut		135,1	62,3	157,5	62,3

*Av dessa är likvida medel som som tillhör Östammar vatten AB placerde hos koncernkonto för Gävle kommun.

Balansräkning

MNKR		KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	not 9	16,4	15,4	16,4	15,4
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 10	1 055,7	1 113,3	2 114,1	2 176,9
- varav pågående byggnadsproduktion		171,7	108,9	142,9	151,6
Maskiner o inventarier	not 11	65,1	67,5	85,0	85,7
Finansiella anläggningstillgångar	not 12	73,6	73,6	14,0	14,5
Summa anläggningstillgångar		**1 210,8**	**1 269,8**	**2 229,4**	**2 292,5**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd/exploatering	not 13	0,9	0,8	0,9	0,8
Kortfristiga fordringar	not 14	139,9	165,9	159,3	199,2
Kassa och bank	not 15	135,1	62,3	155,6	62,3
Summa omsättningstillgångar		**275,9**	**229,0**	**315,8**	**262,3**
Summa tillgångar		**1 486,6**	**1 498,9**	**2 545,3**	**2 554,8**
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL	not 16				
Årets resultat		1,1	11,2	21,5	28,3
Resultatutjämningsreserv		22,3	22,3	22,3	22,3
Övrigt eget kapital		712,4	713,5	878,8	900,5
Summa eget kapital		**735,8**	**747,0**	**922,6**	**951,1**
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	not 17	28,3	29,1	28,3	29,1
Uppskjuten skatt				32,1	35,4
Övriga avsättningar		15,2	15,5	15,6	16,6
Summa avsättningar		**43,5**	**44,7**	**75,9**	**81,1**
SKULDER					
Långfristiga skulder	not 18	436,2	434,9	1 056,0	1 035,9
Kortfristiga skulder	not 19	271,2	272,2	490,7	486,6
Summa skulder		**707,4**	**707,2**	**1 546,6**	**1 522,5**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1 486,7**	**1 498,9**	**2 545,3**	**2 554,8**

Balansräkning

MNKR		KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	Not 21	467,1	456,8		
Övriga ansvarförbindelser					
Ställda panter					
Borgen och andra åtaganden mot kommunens företag	Not 20	710,1	724,4		
Kommunal borgen för egna hem					
Leasing	Not 22	9,6			
Externa hyresavtal	Not 22	450,2			

Noter

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningen	675,2	711,4	568,1	603,8
- varav reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna poster kommunen/elimineringar inom koncernen	-357,4	-395,8	-49,2	-51,3
Summa verksamhetens intäkter	317,7	315,6	518,9	552,5
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisningen	-1 847,3	-1 910,7	-1 671,3	-1 737,7
-varav reaförlust vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna poster kommunen/elimineringar inom koncernen	357,4	395,8	49,2	51,3
Summa verksamhetens kostnader	-1 489,9	-1 514,9	1 622,1	-1 686,4
Not 3 Avskrivningar	2018	2019	2018	2019
Planenliga avskrivningar	-62,2	-63,8	-102,4	-103,6
Nedskrivningar av anl.tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-62,2	-63,8	-102,4	-103,6
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	1 034,1	1 080,7	1 034,1	1 080,7
Slutavräkning föregående år	-3,2	-2,6	-3,2	-2,6
Slutavräkning innevarande år, prognos	-1,3	-9,5	-1,3	-9,5
Mellankommunal utjämning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	1 029,5	1 068,6	1 029,5	1 068,6
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	169,2	164,6	169,2	164,6
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag	3,5	15,5	3,5	15,5
Generella bidrag	8,6	4,8	8,6	4,8
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	58,8	59,3	58,8	59,3
Kostnadsutjämningsbidrag	-9,9	-14,7	-9,9	-14,7
Avgift för LSS utjämning	-25,4	-26,4	-25,4	-26,4
Summa generella bidrag och utjämning	204,7	203,0	204,7	203,0

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Not 6 Finansiella intäkter	0,5	2,5	1,1	2,6
Ränteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning aktier och andelar	1,6	1,6	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	2,1	4,1	1,1	2,6
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-0,4	-1,1	-7,4	-7,1
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,3	-0,4	-1,3
Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella kostnader	-0,9	-1,5	-7,8	-8,4
Not 8 Skatter och bokslutsdispositioner				
Avsättning till periodiseringsfond	-	-	-	-
Uttag från periodiersingsfond	-	-	-	-
Skatt på årets resultat	-	-	-	-
Justering obeskattade reserver	-	-	-	-
Summa skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	18,1	16,4	18,1	16,4
Årets investeringar	2,2	2,9	2,2	2,9
Avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Årets avskrivningar	-4,2	-4,8	-4,2	-4,8
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0,6	1,0	0,6	1,0
Redovisat värde vid årets slut	16,4	15,4	16,4	15,4
Avskrivningstid	3-5 år	3-5 år	3-5 år	3-5 år
Linjär avskrivningtid för alla tillgångar				
Not 10 Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 798,4	1 904,0	3 360,5	3 466,1
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-742,6	-790,7	-1 241,1	-1 289,1
Bokfört värde	1 055,7	1 113,3	2 1141,1	2 177,0
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Redovisat värde vid årets början	978,9	1 055,7	2 003,2	2 114,2
Förvärv av andelar i dotterbolag	0,0	0,0	11,5	0,0
Investeringar	123,0	105,7	183,8	214,7
Avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0,0	0,0	-0,3	-1,0
Avskrivningar	-41,2	-48,0	-78,9	-88,9
Överföring från eller till annat slag av tillgång	-4,9	-0,1	-5,3	-61,9
Redovisat värde vid årets slut	1 055,7	1 113,3	2 114,1	2 177,0
Not 11 Maskiner och inventarier	2017	2019	2018	2019
Anskaffningsvärde	201,2	214,5	247,1	259,3
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-136,1	-147,0	-162,2	-173,7
Bokfört värde	65,1	67,5	85,0	85,6
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				
Redovisat värde vid årets början	68,4	65,1	88,9	84,9
Förvärv av andelar i dotterbolag	0,0	0,0	0,5	0,0
Investeringar	11,2	14,2	12,2	14,7
Avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-6,6	0,0	-6,6	-0,4
Avskrivningar	-12,2	-10,9	-14,4	-13,0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	4,3	-0,9	4,3	-0,5
Redovisat värde vid årets slut	65,1	67,5	85,0	85,6
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar koncernföretag				
Östhammars Industrifastigheter AB	0,6	0,6	-	-
Östhammars Vård och Omsorg AB	1,0	1,0	-	-
Hargs Hamn AB	44,6	44,6	-	-
Östhammars Vatten AB	10,0	10,0	-	-
Grundfondskapital Östhammarshem	4,3	4,3	-	-
Summa aktier och andelar koncernföretag	60,5	60,5	-	-
Aktier och andelar				
Gästrike Vatten AB	0,5	0,5	0,5	0,5
SKL företag	0,0	0,0	0	0

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Kommuninvest	8,5	8,5	8,5	8,5
Visit Östhammar AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga	0,1	0,1	1,0	1,4
Summa aktier och andelar	9,2	9,2	10,1	10,5
Övriga				
Förlagsbevis Kommuninvest	3,8	3,8	3,8	3,8
Bostadsrätter	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa övriga	3,9	3,9	3,9	3,9
Långfristiga fordringar				
Ideella föreningar	-	-	0,0	0,0
Dannemora Förvaltning AB	-	-	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	73,6	73,6	14,0	14,4
Not 13 Förråd				
Exploatering bostadstomter	0,9	0,8	0,9	0,8
Övriga förråd och lager	-	-	-	-
Summa förråd	0,9	0,8	0,9	0,8
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	17,6	24,5	34,5	40,6
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	30,6	37,2	32,0	38,9
Upplupen fastighetsavgift	51,6	58,9	51,6	58,9
Övriga kortfristiga fordringar	40,0	45,3	41,4	60,8
Summa kortfristiga fordringar	139,9	165,9	159,3	199,2
Not 15 Kassa och bank				
Plusgiro	0,0	0,0	13,8	0,0
Bank	135,1	62,3	141,8	62,3
Summa kassa och bank	135,1	62,3	155,6	62,3
Not 16 Eget kapital				
Ingående balans eget kapital enligt fastställd balansräkning	734,7	735,8	897,6	922,6
varav resultatutjämningsreserv	22,3	22,3	22,3	22,3

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Eliminering internt aktieinnehav			-9,6	-
Eliminering obeskattade reserver BR			13,1	11,4
Justering för EK Dannemora gruvfastighet AB				0,2
Årets resultat	1,1	11,2	21,4	16,9
Summa eget kapital	735,8	747,0	922,6	951,1
Not 17 Avsättningar				
Avsättning till pensioner, Skandias beräkning				
Ingående avsättning	28,2	28,3	28,2	28,3
Pensionsutbetalningar	-1,3	-1,2	-1,3	-1,2
Nyintjänad pension	-1,3	1,1	-1,3	1,1
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	0,4	0,7	0,4	0,7
Förändring löneskatt	0,0	0,2	0,0	0,2
Övrigt	2,3	0,1	2,3	0,1
Summa utgående avsättning till pensioner	28,3	29,1	28,3	29,1
varav löneskatt	5,5		-5,5	
Övriga avsättningar				
Återställande av deponi				
Ingående värde vid årets början	14,8	15,2	15,0	15,6
Nya avsättningar	0,4	0,4	0,6	0,4
Utgående avsättning deponi	15,2	15,5	15,6	16,0
Avsättning skadestånd VA-huvudman				0,6

Avsättningen avser återställande av deponi samt efterbehandlingskontroll. Första delen av deponin beräknas täckas 2017 till en beräknad utgift om 5,1 mkr, den andra delen beräknas täckas 2041 tilll en beräknad utgift om 5,1 mkr

Avsättning obeskattade reserver och uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	-	-	37,7	32,1
Tidigare års ej elimininerade obeskattade reserver	-	-	-0,3	
Nya avsättningar	-	-	-5,3	3,3
Utgående avsättning	0,0	0,0	32,1	35,4
Summa avsättningar	43,5	44,7	76,0	81,1

Noter

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Not 18 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	420,0	420,0	1 014,8	996,7
Anslutningsavgifter och investeringsbidrag	13,3	12,0	38,3	37,9
Övriga långfristiga skulder	2,9	2,9	2,9	1,2
Summa långfristiga skulder	436,2	434,9	1 056,0	1 035,9
Not 19 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	101,3	91,0	126,9	111,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	146,9	151,0	162,4	169,1
Förutbetalda skatteintäkter		9,5		9,5
Övriga kortfristiga skulder	23,1	20,8	201,5	196,8
- varav Renhållningsverksamheten	1,5	3,1	2,0	3,1
Summa kortfristiga skulder	271,2	272,2	490,6	486,7
Not 20 Borgensåtaganden				
Stiftelsen Östhammarshem	539,2	539,2	539,2	539,2
Östhammar vatten AB	137,4	133,8	137,4	133,8
Hargs Hamn AB	42,9	40,4	42,9	40,4
Summa kommunägda företag	719,4	713,4	719,4	713,4
Egna hem och småhus	0,2	0,2	0,2	0,2
Föreningar	4,8	4,8	4,8	4,8
Summa borgensåtaganden	724,4	718,4	724,4	718,4

”Östhammars kommun har i juni 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.
Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.
Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Östhammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Östhammars kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 287 599 847 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 285 775 110 kronor.

Not 21 Pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse	467,1	456,8	467,1	456,8
Pensionsutbetalningar	-19,4	-20,0	-19,4	-20,0
Nyintjänad pension	8,3	0,0	8,3	0,0

MNKR	KOMMUN 2018	KOMMUN 2019	KONCERN 2018	KONCERN 2019
Ränte- och basbeloppsuppräkning	7,2	11,2	7,2	11,2
Förändring av löneskatten	-2,0	-2,2	-2,0	-2,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	-	0,0	-
Byte av tryggande		-3,0		-3,0
Övrigt	-4,4	3,0	-4,4	3,0
Summa utgående ansvarsförbindelse	456,8	445,7	456,8	445,7
varav löneskatt	89,2		89,2	
Del av ansvarförbindelsen som försäkrats	1,9	4,9	1,9	4,9
Utredningsgrad				
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	3	3	3
Tjänstemän	0	0	0	0
Not 22 Förpliktelser operationell leasing				
Årets avgifter				
Leasing	4,5			
Serviceavtal	0,0			
Externa hyresavtal kostnader	54,2			
Summa årets avgifter	58,6			
Framtida avgifter				
Leasing	5,4			
- varav förfaller inom ett år	3,4			
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år	2,0			
- varav förfaller senare än fem år	0,0			
Serviceavtal	0,0			
- varav förfaller inom ett år	0,0			
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år	0,0			
- varav förfaller senare än fem år	0,0			
Externa hyresavtal	433,8			
- varav förfaller inom ett år	54,2			
- varav förfaller senare än ett år men inom fem år	150,5			
- varav förfaller senare än fem år	229,1			
Summa framtida avgifter	439,1			

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och bokföring och gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Intäkter har bokförts i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och att de kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har gjorts.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen syftar till att ge en sammanställd bild av kommunens och bolagens ekonomi och verksamhet. I den sammanställda redovisningen ingår samtliga bolag där kommunen har ett avgörande inflytande. Stiftelsen Östhammarshem är formellt sett självbestämmande men då kommunen står som borgenär för stiftelsens lån bedöms kommunen ha ett ett avgörande inflytande över verksamheten. Ingående i sammanställd redovisning är förutom kommunen, Östhammarshem, Hargs hamn, Östhammar vatten och Dannemora gruvfastighet.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter är SKR:s decemberprognos. Det innebär att kommunen i bokslutet har intäktsfört den definitiva slutavräkningen för 2018 och den preliminära slutavräkningen för 2019.

Kassa och bank

I kassaflödesanalysen är samtliga kommunkoncernens likvida medel medtagna. Den del av kommunkoncernens likvida medel som finns i bolaget Östhammar vatten AB är dock inte placerade i kommunens koncernkonto i banken. Östhammars vattens likvida medel återfinns hos Gävle kommun eftersom det är genom deras koncernkonto m som Östhammars vattens likvida medel hanteras. Detta gör att kassa enligt balansräkning och likvida medel i kassaflödesanalysen inte överensstämmer med faktiskt banktillgodohavande enligt kontoutdrag från banken.

Pensioner

Pensioner är redovisade enligt blandmodellen. Pensioner intjänade före 31 december 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionsåtaganden som intjänats under 2018 har kostnadsförts under året. Det gäller både den premiebestämda delen på 4,5 procent upp till 7,5 basbelopp och den förmånsbestämda delen överstigande 7,5 basbelopp. Pensionsutbetalningar avseende pensioner som redovisats som ansvarsförbindelse har kostnadsförts med fakturabeloppet som fakturerats kommunen under året. Detta skiljer sig från lämnad prognos från pensionsadministratören. Pensioner för förtroendevalda är redovisade.

Revisionsberättelse

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Östhammars kommun
Stångörsgatan 10, Box 66 • 74221 Östhammar
Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se
Hemsida: www.osthammar.se • Orgnr: 212000-0290

Revisorerna i Östhammars kommun

1(2)

Till

Fullmäktige i Östhammars kommun

Org.nr: 212000-0290

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda förtroendevalda revisorer och lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i stiftelse och företag.

Granskningen har även omfattat den gemensamma räddningsnämnden där Uppsala är värdkommun, den gemensamma överförmyndarnämnden där också Uppsala är värdkommun, den gemensamma IT-nämnden där Tierp är värdkommun samt den gemensamma nämnden för kunskapsstyrning där Region Uppsala är värdorganisation.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Samtliga revisionsrapporter avseende kommunens nämnder och styrelse har löpande under året överlämnats till fullmäktiges presidium och till berörd nämnd. Revisionen har biträtts av KPMG AB. Granskningens omfattning redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Kommunens resultat för 2019 uppgår till 11,2 mkr vilket är 3,9 mkr bättre än budget. Kommunens prognostiserade resultat vid delåret (augusti) uppgick till -4,4 mkr, en avvikelse mot utfallet på 15,6 mkr.

Kommunens balanskravsresultat uppgår till 9,3 mkr sedan återställning av tidigare negativt resultat från 2018 på -1,9 mkr skett. Återställning av tidigare års negativa resultat ska ske inom 3 år.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Östhammars kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

AB

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt, då ett flertal av de indikatorer som finns under respektive verksamhetsmål inte är uppfyllda.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed.

Östhammar den 6 april 2020

[redacted]

Mats Sjöborg Ingemar Eriksson Gunnar Rydvall

[redacted]

Anne Fridlund Adam Bexell

Till revisionsberättelsen hör:
Revisorernas redogörelse, bilaga till revisionsberättelsen
Förteckning över de sakkunnigas rapporter
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolagen

Bilaga 1 till revisionsberättelsen för 2019

Revisorerna i Östhammars kommun

Revisorernas redogörelse för år 2019

Kommunrevisionens uppgift är att granska kommunens räkenskaper, s.k. redovisningsrevision, samt dess verksamheter, s.k. förvaltningsrevision. Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en revisionsplan för 2019.

Redovisningsrevision

Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom styrelser och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl a granskat kommunens årsredovisning för år 2019 och delårsrapporten per den 31 augusti 2019.

De finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning som finns i Östhammars kommun är att resultatöverskottet i % av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning minst ska uppgå till 2 % samt att styrelse och nämnder ska följa budget. Vår samlade bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen inte har uppnåtts 2019.

Östhammars kommunfullmäktige har antagit strategiska inriktningsområden som gäller från och med 2018. Östhammars kommun ska ha en ekonomi och verksamhet med god ekonomisk hushållning, både i kort- och långsiktigt perspektiv. Till de fyra inriktningsområdena; en attraktiv och växande kommun, en hållbar kommun, en lärande kommun och en öppen kommun finns 12 resultatmått.

Uppföljningen av måluppfyllelsen är bra beskriven i årsredovisningen. Sammanfattningsvis är vår bedömning att kommunen efterlever KL:s krav på avstämning av mål för verksamheten.

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade målen inte har uppnåtts då ett flertal av de indikatorer som finns under respektive mål inte uppfyllts.

Vår slutsats är dock att kommunens årsredovisning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och att den i allt väsentligt är upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed. Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG som kommer att lämna särskild rapport från granskningen av bokslut och årsredovisning.

Förvaltningsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d.v.s. en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner samt att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. I förvaltningsrevisionen har Kommunstyrelsen och samtliga nämnder granskats övergripande med inriktning på ändamålsenlighet och effektivitet. Särskild granskning med skriftlig avrapportering har skett genom granskning av kommunens IT-säkerhet, kommunens hantering och kontroll av anställdas bisysslor, hantering av leverantörsfakturor samt kundfakturering inklusive betalningsbevakning, löneprocessen samt en uppföljning av de revisionsgranskningar som skedde 2017.

Övrig granskning

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av styrelsens och alla nämnders protokoll och haft sammanträffanden med kommunfullmäktiges presidium, styrelse och nämnder samt utvalda förtroendevalda och tjänstemän.

Som lekmannarevisor i kommunens bolag och förtroendevalda revisorer i stiftelsen har följande utsetts:

Hargs Hamn AB	Anne Fridlund
Stiftelsen Östhammarshem	Gunnar Rydvall och Anne Fridlund
Dannemora Gruvfastighets AB	Mats Sjöborg
Östhammars Vård och Omsorg AB	Mats Sjöborg
Östhammars Industrifastigheter AB	Mats Sjöborg
Östhammar Vatten AB	Ingemar Eriksson
Gästrike Vatten AB	Ingemar Eriksson

De utvalda lekmannarevisorerna har granskat bolagen samt stiftelsen och lämnat granskningsrapporter för genomförd granskning.

Bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2019

Förteckning över de sakkunnigas rapporter

Granskning av Delårsrapport 2019

Granskning av Kommunens IT-säkerhet

Granskning av Kommunens hantering och kontroll av anställdas bisysslor

Granskning av Hantering av leverantörsfakturor samt kundfakturering inklusive betalningsbevakning

Granskning av Löneprocessen

Uppföljning av 2017 års revisionsrapporter

Granskning av Bokslut och årsredovisning 2019

Lekmannarevisor i Dannemora Gruvfastighets AB
556387-4824

Östhammar den 6 april 2020

Till årsstämman i Dannemora Gruvfastighets AB
Organisationsnummer 556387-4824

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Dannemora Gruvfastighets ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Östhammar dag som ovan

[redacted]

Mats Sjöborg
Lekmannarevisor

Lekmannarevisor i Hargs Hamn AB
556300-6625

Östhammar den 6 april 2020

Till årsstämman i Hargs Hamn AB
Organisationsnummer 556300-6625

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Hargs Hamn ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har en fördjupningsgranskning genomförts. Granskningen har omfattat rutiner och processer kring verksamhets- och ekonomistyrning, uppföljning av intern kontroll, offentlighetsprincipen samt inköp och upphandling.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att bolaget i huvudsak skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig. Bolaget har till stor del fastställda rutiner och processer inom granskade områden men det finns likväl vissa utvecklingsområden vad gäller dessa. I samband med granskningen lämnades ett antal rekommendationer.

Östhammar dag som ovan

[redacted]

Anne Fridlund
Lekmannarevisor

Lekmannarevisor i Stiftelsen Östhammarshem
814400-3111

Östhammar den 6 april 2020

Till årsstämman i Stiftelsen Östhammarshem
Organisationsnummer 814400-3111

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2019

Vi, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedda förtroendevalda revisorer, har granskat Stiftelsen Östhammarshems verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med stiftelselagen och kommunallagens krav och god revisionssed för att i rimlig grad försäkra oss om att stiftelsens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Utsedda förtroendevalda revisorer ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har en fördjupningsgranskning genomförts. Granskningen har omfattat rutiner och processer kring verksamhets- och ekonomistyrning, uppföljning av intern kontroll, offentlighetsprincipen samt inköp och upphandling.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att stiftelsen i huvudsak skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig. Stiftelsen har till stor del fastställda rutiner och processer inom granskade områden men det finns likväl vissa utvecklingsområden vad gäller dessa. I samband med granskningen lämnades ett antal rekommendationer.

Östhammar dag som ovan

[redacted]
Gunnar Rydvall

[redacted]
Anne Fridlund

Lekmannarevisor i Östhammars Vård och Omsorg AB
556019-7278

Östhammar den 6 april 2020

Till årsstämman i Östhammars Vård och Omsorg AB
Organisationsnummer 556019-7278

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Östhammars Vård och Omsorg ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Östhammar dag som ovan

[redacted]

Mats Sjöborg
Lekmannarevisor

Lekmannarevisor i Östhammars Industrifastigheter AB
556087-4090

Östhammar den 6 april 2020

Till årsstämman i Östhammars Industrifastigheter AB
Organisationsnummer 556087-4090

Till fullmäktige i Östhammars kommun

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av fullmäktige i Östhammars kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Östhammars Industrifastigheter ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Östhammar dag som ovan

[redacted]

Mats Sjöborg
Lekmannarevisor

Årsredovisning 2019

Räddningsnämnden
Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

fastställd av räddningsnämnden 2020-02-12
diarienummer RÄN-2020-00010

TIERPS KOMMUN

Uppsala kommun

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

INNEHÅLL

	Sida
Räddningsnämnden	3
Ordförande - kommentar	4
Brandchef - kommentar	5
Information och rådgivning	6
Tillsyn och tillstånd	7
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	8
Förbereda och genomföra räddningsinsatser	9
Åtgärder efter räddningsinsats	12
Samordning och samverkan	12
Krisberedskap	13
Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap	13
Nettokostnad och resultat	14
Investeringar	16
Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst	17
Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen	18

Bilagor

1 Resultaträkning	48
2 Resultaträkning per verksamhet	49
3 Pågående investeringar	50
4 Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun	51
5 Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning	53

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd i vilken Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner samarbetar, med Uppsala som värdkommun. Samarbetet startade 2012 och i nämnden sitter ledamöter från alla tre kommuner. Räddningsnämnden ansvarar för räddningstjänstverksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och i tillämpliga delar kommunernas uppgifter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Under året har nämnden tagit fram ett förslag till nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Respektive kommuns kommunfullmäktige i de tre kommunerna har sedan fastställt handlingsprogrammet.

Nämnden har arbetat med att skapa långsiktig hållbarhet i lokalförsörjningen. Nya hyresavtal i Uppsala kommun tecknades i slutat av året med tydliga gränsdragningslistor. Det är en stor förbättring mot föregående hyresavtal där till och med hyresnivån i avtalen ledde till tvister med fastighetsägare.

Nämnden har även tagit fram ett förslag till nytt avtal mellan kommunerna om den gemensamma nämnden och förslag till nytt reglemente. Respektive kommun har sedan fastställd nytt avtal och nytt reglemente att gälla från och med 2020. En översyn av kostnadsfördelningen mellan kommunerna har genomförts och budgetarbetet har tydliggjorts i avtalet.

Ordförande: Patrik Kjellin
vice ordförande: Jan Ulmander

RÄDDNINGSNÄMNDENS LEDAMÖTER

Ledamot:	Parti	Kommun	Ersättare:	Parti	Kommun
Patrik Kjellin (ordförande)	S	Uppsala	Maria Östberg	S	Uppsala
Jan Ulmander (vice ordförande)	C	Uppsala	Dominic Ankerstål	S	Uppsala
Catrin Johansson	S	Uppsala	Tomas Lindh	S	Uppsala
Anders Gustafsson	S	Uppsala	Niklas Hjelm Smith	L	Uppsala
Raymond Hammarberg	L	Uppsala	Finn Hedman	MP	Uppsala
Sanna Sundvall	MP	Uppsala	Linus Bäcklund	M	Uppsala
Maria Jansson	M	Uppsala	Markus Jansson	M	Uppsala
Christian Hermanson	KD	Uppsala	Håkan Tribell	M	Uppsala
James Jonsson	V	Uppsala	Johan Jakobsson	V	Uppsala
Margareta Widén Berggren	S	Östhammar	Sven Lokander	M	Tierp
Lennart Owenius	M	Östhammar	Margareta Magnusson	S	Tierp
Peter Staland	C	Tierp	Anders Beckman	C	Östhammar
Lars-Olof Färnström	S	Tierp	Mikael Holmqvist	M	Östhammar

ORDFÖRANDE | KOMMENTAR

När vi nu summerar 2019 kan jag konstatera att det känns skönt att stänga böckerna med ett positivt ekonomiskt resultat utan att för den delen ha tummat på verksamhet eller kvalité. Även fast Uppsala brandförsvar är en av Sveriges bästa räddningstjänster innebär det inte att vi inte saknar utmaningar för att utvecklas och bli än bättre.

Under året fick verksamheten två nya brandstationener, en i Gimo och en i Tierp. Med dessa har vi möjlighet att erbjuda en bättre arbetsmiljö i moderna lokaler. För att fortsätta med att skapa en bättre arbetsmiljö har nämnden investerat i anläggningar så att delar av övningsverksamheten ska kunna bedrivas renare ur ett miljöperspektiv.

Som ett led i utvecklingen av verksamheten och medarbetarnas kompetens så stod Uppsala brandförsvar värd för skadeplats 2019. En möjlighet för professionen att träffa kollegor och se nya arbetsmetoder och utrustning. Att delta på sådana konferenser ser nämnden som väldigt viktigt.

På samma sätt måste nämnden och politiken utvecklas. Under nämndsammanträdena har det varit kortare utbildningsinslag, likaså har nämnden varit på en del verksamhetsbesök. Under året återuppstod ett politiskt nätverk bestående av politiker från räddningstjänster i kommuner med ett invånarantal på 100 000 personer eller fler. Liknande konstillationer finns för förebyggare och chefer inom räddningstjänsterna.

Nämnden har också följt arbetet med att utveckla samarbetet med de externa aktörer som finns utanför tätorter. Dessa aktörer bestående av eldsjälar genomgår utbildning och kan larmas via sms om det skulle inträffa något i deras närhet. De kan då med hjälp av den utrustning som finns i våra utplacerade materialdepåer göra en viktig insats i väntan på räddningstjänst.

Jag skulle vilja å nämndens vägnar tacka alla frivilliga som ställer upp och all personal som gör Uppsala brandförsvar till vad det är. Jag skulle även vilja tacka nämnden för ett intresserat och idogt arbete under det gångna året.

Patrik Kjellin, ordförande i räddningsnämnden

BRANDCHEF | KOMMENTAR

Det blev en blåsig start på året när stormen Alfrida drog fram. Särskilt i Knutby fick brandförsvaret en viktig roll under det efterföljande strömavbrottet. Brandstationen hölls öppen för de som behövde hjälp med dricksvatten eller att kontakta 112. Under 2019 har vi ökat vår förmåga att hantera kriser, dels med lärdomar av Alfrida men också genom arbetet med planer och krisövningar - inte minst kärnkraftsövningen ”Havsörn” som genomfördes under hösten.

Innan sommaren flyttade vi in i två nya brandstationer; den 5 april i Gimo och den 31 maj i Tierp. Styrkorna i Gimo och Tierp var verkligen värda den förbättrade arbetsmiljön! I Tierp blev även det geografiska läget mycket bättre.

I våras kom ett nytt kollektivavtal för RiB, och just nu ser bemanningsläget på RiB-stationerna bättre ut än på många år. Stor eloge till deltidsbrandmännen för deras engagemang för att skapa trygghet i sina närområden – de är verkligen värdefulla för verksamheten och uppskattade i kommunerna! Varmt tack även till deras huvudarbetsgivare.

Sommaren blev inte alls lika tuff som sommaren 2018. Vår förmåga att hantera omfattande skogsbränder har ökat genom både nationella och regionala samarbeten. Även om den här sommaren blev lugn kommer säkert situationer framöver då vi har nytta av det förbättrade samarbetet oavsett om det är skogsbränder eller andra större händelser.

I september välkomnade vi många kollegor från andra räddningstjänster till den nationella konferensen ”Skadeplats”. Två konferensdagar genomfördes på Uppsala Konsert & Kongress och en dag på vårt övningsfält Viktoria. Särskilt dagen på Viktoria blev mycket uppskattad, vi fick mycket beröm för vårt övningsfält som rustats upp under året.

Bland tillsynerna vill jag lyfta fram alla radhustillsyner. Under året gjordes hela 192 radhustillsyner. Det är en satsning som är otroligt viktig för att minska den stora risken för person- och egendomsskador i radhus där brandskyddet brister.

Bland årets räddningsinsatser har antalet trafikolyckor varit ovanligt många. Tyvärr hade några av olyckorna mycket allvarliga konsekvenser.

Utbildning och övning har bland annat genomförts inom områdena stabs- och ledningsförmåga, kemikalieolyckor och insatser vid pågående dödligt våld (terror).

Samarbetet i regionen fortsätter att utvecklas och har nu även fått ett namn: Räddningsregion Mitt. Från årsskiftet byter också vår räddningscentral namn till Räddningscentral Mitt (RC Mitt). Många andra räddningstjänster i landet arbetar för att skapa motsvarande samarbeten, helt i linje med den räddningstjänstutredning som regeringen tog emot 2018.

Flera informationsinsatser inom brandområdet genomfördes under året. Vi mötte nästan 4 000 skolelever i den planerade skolinformationen. Efter ett tillbud på Gränbyskolan gjordes en särskild satsning och vi besökte skolans alla 19 klasser under en vecka. Sammanlagt har vi fått möjlighet att prata om brandsäkerhet med fler än 4 300 elever. Vi har också informerat nyanlända om brandskydd genom ett samhällsorienteringsprojekt som genomförts i Uppsala län, fortsatt satsningen på information till boende i glesbygd och många andra aktiviteter. Vår närvaro på Facebook verkar mycket uppskattad och antalet följare fortsätter att öka.

Efter år med tvister om våra lokalhyresavtal för brandstationerna i Uppsala kommun har vi nu äntligen undertecknade avtal. När avtalen nu är undertecknade kan vi äntligen sätta fart med att iordningsställa omklädningsrum för både damer och herrar på de stationer som fortfarande inte har det.

Det var ett intensivt år, och jag är stolt och tacksam över alla engagerade och duktiga medarbetare!

Elisabeth Samuelsson, brandchef

Information och rådgivning

För att underlätta för den enskilde att kunna förebygga och själv hantera bränder och andra olyckor är information och rådgivning ett viktigt mål för nämnden.

Brandförsvaret ger information och rådgivning till medborgare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att förebygga och hantera olyckor och bränder. Det sker främst genom brandförsvarets webbplats, telefonservice och vid olika publika evenemang.

Telefonservicen är öppen på vardagar mellan 09.00-11.00. Webbplats utvecklas ständigt för att möta informationsbehovet hos medborgarna, företag och andra organisationer. Brandförsvaret deltar i olika publika evenemang där främst de operativa styrkorna informerar och ger råd i brandskyddsfrågor.

Riktade informationsinsatser genomförs kontinuerligt och sker främst genom annonsering i olika media samt direktutskick till särskilda målgrupper.

En viktig grupp att nå ut med information till är boende i glesbygd. Information till dessa sker främst i samband med sotning och brandskyddskontroll i småhus genom att informationsblad om brandskydd i hemmet delas ut. Brandförsvaret informerar och utbildar även personer boende i glesbygd genom att träffar på hembygdsgårdar och i övriga närbelägna samlingslokaler.

En annan viktig grupp är nyanlända där brandförsvaret utbildar i brandskydd genom ett samhällsorienteringsprojekt som genomförts i Uppsala län.

Årligen under vecka 37 har brandförsvaret öppet hus på samtliga brandstationer och värn för att visa sin verksamhet och informera de besökande om hur de kan skydda sig mot brand och andra olyckor. På första advent informerar brandförsvaret om brandskydd på olika publika platser i kommunerna.

Åldersanpassad information om brandskydd ges till elever i förskoleklass, årskurs 5 och 7. Både när elever besöker brandstationer och när brandförsvaret besöker förskolor och skolor.
Brandförsvaret fick besök eller besökte under året:
- 62 förskoleklasser med sammanlagt 1 333 elever
- 39 klasser i årskurs 5 med sammanlagt 994 elever
- 76 klasser i årskurs 7 med sammanlagt 1638 elever

En riktad informationsinsats har genomförts vid Gränbyskolan i 19 klasser med sammanlagt 354 elever.

Brandförsvarets facebooksida, med tre inlägg per vecka, hade vid årets slut strax under 2 000 följare.

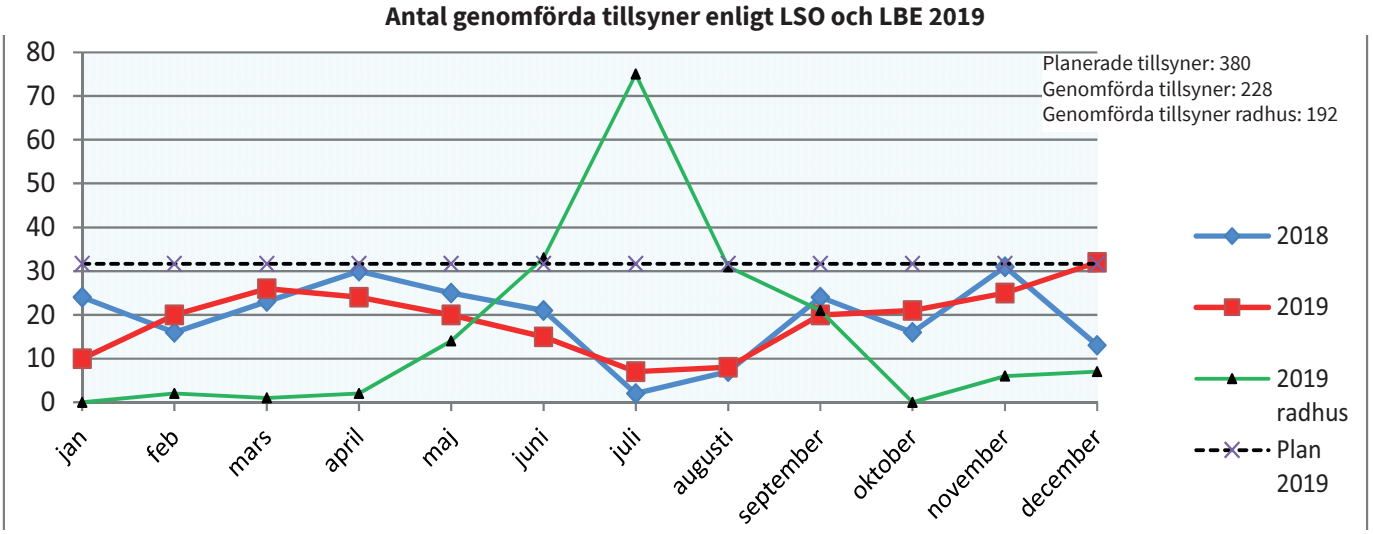
Tillsyn och tillstånd

En viktig verksamhet för att förebygga bränder och andra olyckor är de tillsyns- och tillståndsbeslut som fattas enligt lagen om skydd mot olyckor och enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. I byggnader innehållande brandfarlig vara utförs vanligtvis tillsyn enligt båda lagstiftningarna, så kallad samplanerad tillsyn.

En ny tillsynsplan har implementerats under 2019 med fokus på att tillsyna de verksamheter där tillsynerna bedöms få göra mest nytta. Exempel på sådana verksamheter är hotell, vandrarhem, nattklubbar, studentnationer, sjukhus och vårdboenden. Tillsyner har även genomförts på höga hus, modulbyggnader i trä, uppställningsplatser för räddningsfordon vid flerfamiljshus och på farliga verksamheter där det finns speciella risker som kan behöva åtgärdas.

Tillsyn av brandavskiljningar på radhusvindar pågår fortlöpande och vid årets slut är 32% av samtliga adresser tillsynade och åtgärdade och ytterligare cirka 17 procent pågår åtgärder. Många radhusägare väljer nu att åtgärda sina vindar på eget initiativ, utan att brandförsvaret har genomfört en tillsyn, vilket är mycket glädjande. Under året har 420 tillsyner utförts varav 192 var tillsyn av radhus.

En digitalisering av tillståndsansökningar är genomförd och driftsatt under 2019 i syfte att underlätta ansökan för den sökande.

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner utförts främst av de två entreprenörerna som räddningsnämnden har avtal med. Entreprenörerna utför rengöring och brandskyddskontroller av fasta förbränningsanordningar och därtill hörande rökkanaler och imkanaler i restauranger och storkök.

Lagen om skydd mot olyckor möjliggör för kommunen att medge att den enskilde själv eller låter annan rengöra sin egen förbränningsanordning. Ett sådant medgivande kan bara ges om rengöringen sker på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.

Medgivande för rengöring av egen anordning i den egna fastigheten lämnas efter att brandskyddskontroll utförts och en särskild ansökan upprättats och godkänts av brandförsvaret. Under året har 71 ansökningar inkommit från fastighetsägare om att själva rengöra eller låta annan utföra rengöringen. Sex av ansökningarna har avslagits av nämnden varav två avslag har överklagats. Ett av dessa beslut bifölls av länsstyrelsen och det andra återförvisades för fortsatt handläggning. Under året har det inkommit 13 återkallelser av egensotning, det vill säga där fastighetsägaren återigen vill att nämnden genom den avtalade entreprenörerna utför sotning på deras anläggning.

Respektive skorstensfejarmästare ansvarar, via delegation från räddningsnämnden, för att uppdatera och underhålla nämndens förteckning över objekt för rengöring och brandskyddskontroll.

För att säkerställa att förelägganden utfärdade av entreprenörerna på fasta förbränningsanordningar är rättssäkra och i övrigt av god kvalité har brandförsvaret kontinuerligt möten med entreprenörerna som utför brandskyddskontrollen på uppdrag av nämnden.

Under året har rutiner för förelägganden och övrig protokollskrivning framtagits för att förenkla och förbättra processen. En ny rutin för nyttjandeförbud vid soteld har också tagits fram och är implementerad i verksamheten.

Under våren genomförde länsstyrelsen en tillsyn som var inriktad på sotnings- och brandskyddskontrollverksamheten. Tillsynen var utan anmärkning och länsstyrelsen bedömde att brandförsvarets arbete med sotning och brandskyddskontroller väl uppfyller lagens krav.

Förbereda och genomföra räddningsinsatser

Räddningsinsatser genomförs vid olyckor och vid överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. I Tierps, Uppsalas och Östhammars handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor anges vilken förmåga kommunerna har för att genomföra räddningsinsatser.

Räddningsinsatser förbereds genom utbildning, övning, objektsorienteringar, insatsplanering samt fordons- och materielunderhåll. I förberedelserna ingår också utveckling av metod och taktik, samt fysisk träning och fysiska tester.

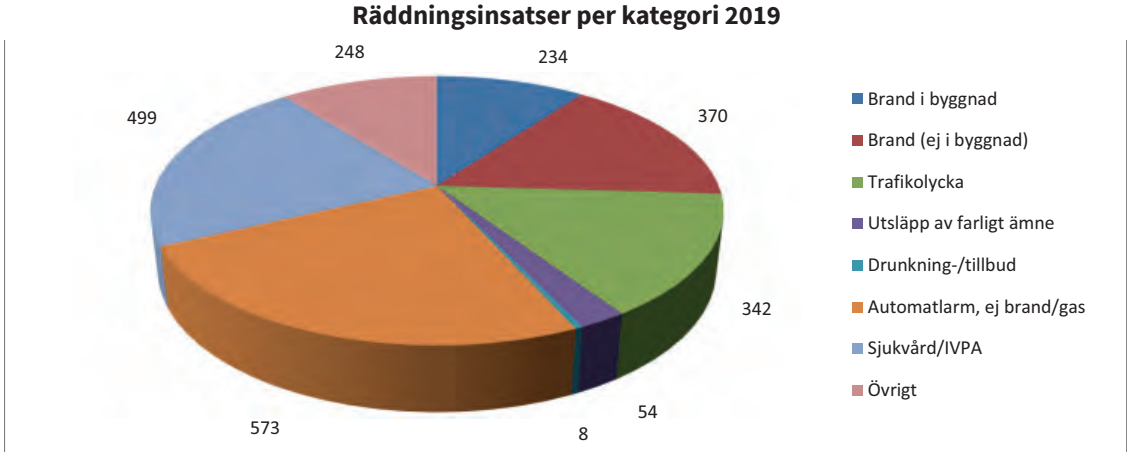
Under året var fokus för utbildning och övning på grundläggande övningar med fordon och räddningsmateriel såsom övningar med stegar och uppställning av fordon. En regional brandbefälsutbildning genomfördes också tillsammans med andra räddningstjänster i regionen. Den gemensamma utbildningen ger förutsättningar för att bättre samarbeta över kommungränserna.

Under året genomfördes 2 328 räddningsinsatser. Genom samarbetet Räddningsregion Mitt där 25 kommuner ingår har brandförsvaret hjälpt till vid 62 räddningsinsatser i andra kommuner och fått hjälp vid 22 räddningsinsatser från andra kommuner. Samarbetet innebär att allmänheten får en bättre och snabbare hjälp vid olyckor. En stor fördel med samarbetet är också att kommunernas samlade räddningsresurser kan nyttjas på ett snabbare och effektivare sätt vid en större och/eller långvarig räddningsinsats.

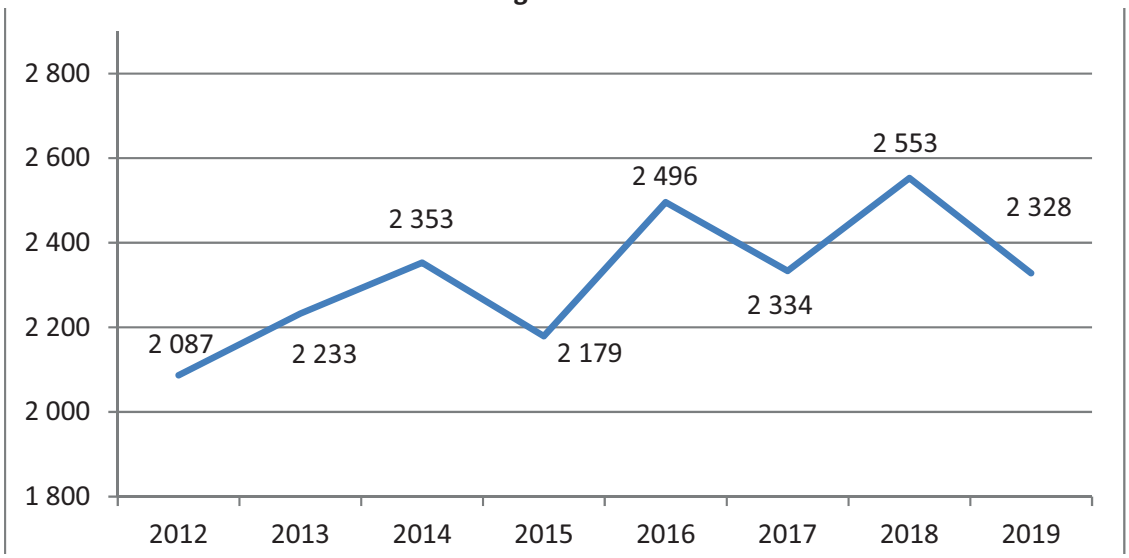
Sommaren 2018 var extremt torr och varm med många bränder i skog och mark som följd. Sommaren 2019 blev mer normalt avseende vädret och antal bränder i skog och mark var tillbaka på en normal nivå. Antal trafikolyckor ökade jämfört med föregående år, vissa av dem fick tyvärr mycket allvarliga konsekvenser. Med färre bränder i skog och mark och en bättre personalplanering så har sommarperioden varit betydligt bättre ur arbetsmiljösynpunkt för personalen än föregående år.

Under hösten har brandförsvaret reviderat automatlarmsplanerna till objekt som hanterar stora mängder brandfarligvara. En översyn visade att räddningsresurserna behövde utökas vid ett larm för att möta de risker som finns på dessa objekt.

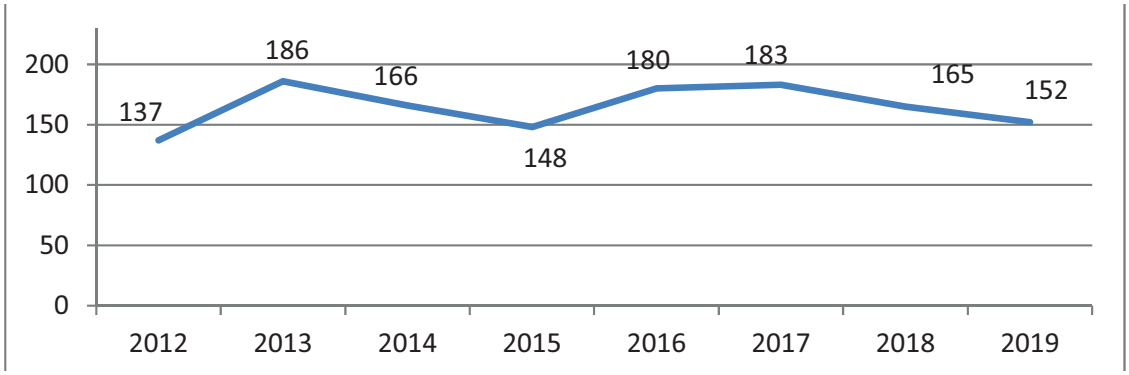
Två nya brandstationer har tagits i drift under året och ersatt två gamla stationer, en i Gimo och en i Tierp. Det har förbättrat förutsättningarna för personalen att bedriva en bra verksamhet i dessa nya lokaler och en förbättrad arbetsmiljö.

Antal räddningsinsatser 2012 till 2019

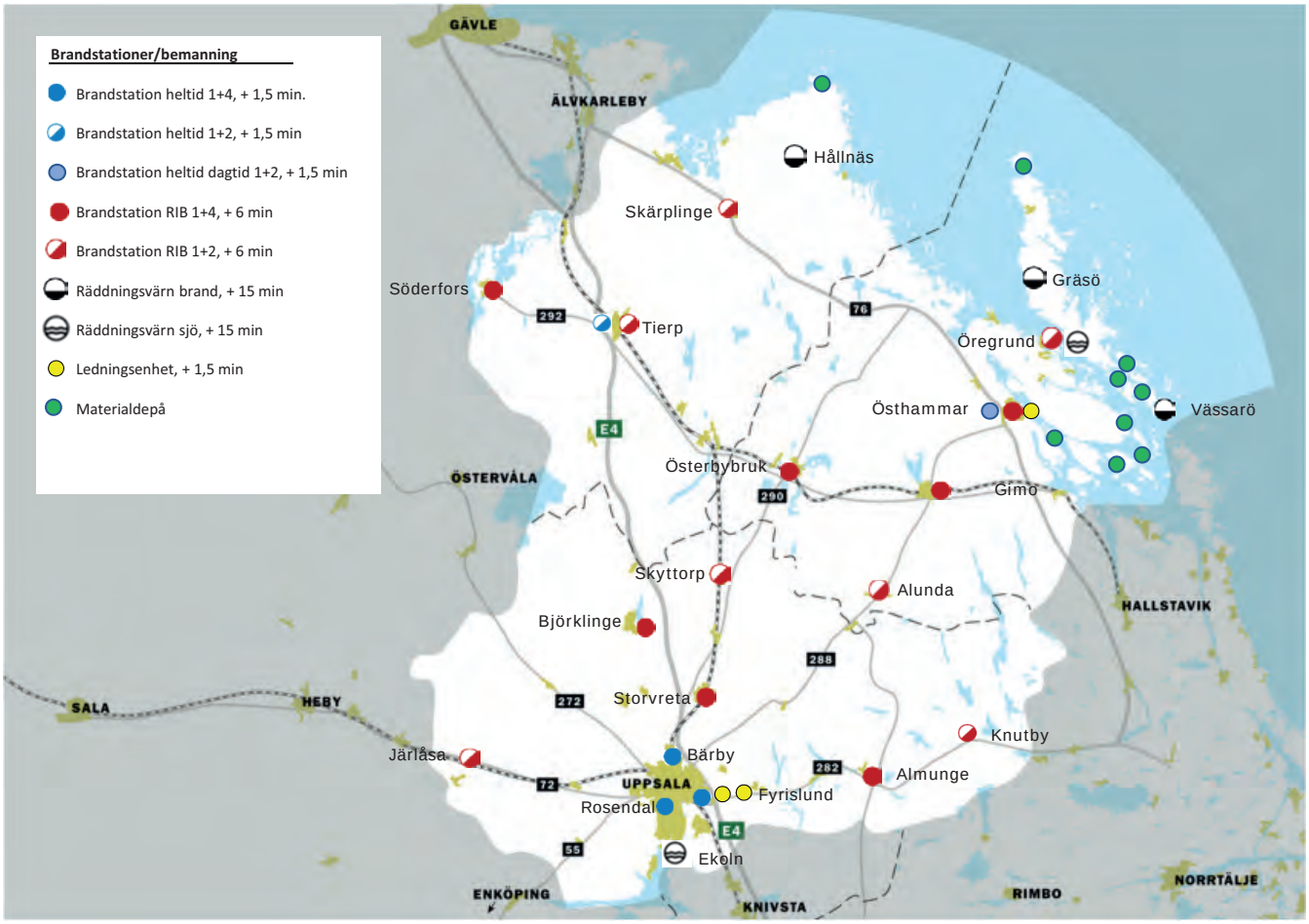

Antal anlagda bränder 2012 till 2019[1]

[1]enligt brandförsvarets bedömning.

Brandstationer

Uppsala brandförsvar har brandstationer på de orter som markerats i kartbilden ovan. Alla brandstationer, tillsammans med omkringliggande räddningstjänster i andra kommuner, utgör ett nät av räddningsresurser. Beredskapsform och bemanning
på brandstationerna är olika för att svara mot riskbilden.
Vid respektive brandstation är bemanningens beredskapsform markerad med färg och omfattningen i siffror. De blå cirklarna markerar brandstationer bemannade med heltidspersonal och de röda cirklarna markerar brandstationer bemannade
med räddningspersonal i beredskap (RiB). I Tierp och Östhammar, markerade med röd och blå cirkel, finns både heltids och RiB-personal. De vita cirklarna markerar räddningsvärn som bemannas av frivilliga.
Heltidsmedarbetarna arbetar på brandstationen och ska vara på väg till en insats 1,5 minut efter ett larm. RiB-medarbetarna har en annan huvudarbetsgivare och ska de veckor de har beredskap vara på väg till en insats efter 6 minuter. Bemanningen anges i formen brandbefäl+brandmän. På Fyrislund och i Östhammar finns tre brandbefäl i jour. Dessa cirklar är gula. På Fyrislund är det ett brandbefäl i ledningsnivå 3 (vakthavande brandingenjör, VBI) och ett brandbefäl i ledningsnivå 2 (insatsledare, IL). I Östhammar är det ett brandbefäl i ledningsnivå 2.
Det finns nio materialdepåer i skärgården, gröna cirklar på kartan. Materialdepåerna finns i Fågelsundet, Örskär, Ormön, Stora Risten, Rävsten, Fälön, Länsö , Sundsveden och Raggarön.

Åtgärder efter räddningsinsats

Åtgärder efter räddningsinsats omfattar dels att informera de drabbade om behovet av restvärdesräddning, sanering, bevakning och andra åtgärder, och dels att utreda olycksorsak och olycksförlopp. Utredning av olycksorsak och olycksförlopp görs primärt i den händelserapport som skrivs vid varje räddningsinsats. Vid vissa händelser kan fördjupade undersökningar göras.

Utöver detta ska också en utvärdering av insatsen genomföras. Även den dokumenteras i händelserapporten. Vid de räddningsinsatser där man kan se att det finns erfarenhet att återföra till den egna organisationen, och i vissa fall andra organisationer, görs en utvärdering med metoden AAR (After Action Review). Syftet med AAR är att ta tillvara på erfarenheter och göra kommande räddningsinsatserna effektivare.

Under året har en översyn och revidering av rutiner, instruktioner, samt arbetssätt gällande olycksutredningar genomförts och dessa kommer att implementeras under 2020.

Samordning och samverkan

Nämndens arbete för att Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner ska vara säkra och trygga kommuner sker till stora delar genom samarbete och samverkan med ett flertal förvaltningar, organisationer och myndigheter både lokalt, regionalt och nationellt.

Brandförsvaret samarbetar på ett likvärdigt sätt med de tre kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden, med vissa variationer utifrån den lokala riskbilden. Samverkan sker exempelvis genom kontinuerliga möten med andra förvaltningar, deltagande i konferenser, informationsmöten med företag samt dialog med medborgare.

Ett gott exempel på viktig samverkan är hjärtstopps- och IVPA-larm (I Väntan På Ambulans) som brandförsvarets utryckningsstyrkor larmas till på uppdrag av regionen. Ett annat bra exempel är att brandförsvaret larmas för AOSP, Akut Omhändertagande av Självmordsbenägen Person.

En mycket viktig del i det förebyggande arbetet är att samverka i kommunernas olika byggnadsprocesser. Som exempel kan nämnas framtagande av nya detaljplaner där brandförsvaret särskilt arbetar för att risker för olyckor ska minimeras i samhället. Under året har brandförsvaret tagit fram riktlinjer för samverkan mellan brandförsvaret och våra tre kommuners byggenheter. Detta i syfte att säkerställa att det som byggs har ett bra brandskydd genom att underlätta att samverkan.

Brandförsvaret är också remissinstans för andra förvaltningar, organisationer och myndigheter. Brandförsvaret bistår polismyndigheten med utlåtanden inför publika sammankomster. Sakkunnigutlåtanden om brand- och rökspridning lämnas till åklagare och polismyndighet. Remissvar beträffande serveringstillstånd lämnas till miljöförvaltningarna, som är tillståndsgivare inom kommunerna.

Brandförsvaret deltar tillsammans med andra myndigheter och förvaltningar samt kommunala bostadsbolag i olika trygghetsskapande aktiviteter, exempelvis trygghetsvandringar.

Krisberedskap

Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner har inom sina respektive geografiska områden ansvaret för att samordning av krishanteringsfrågor sker. Räddningsnämnden är en av flera nämnder som berörs i händelse av en krissituation. Det är därför nödvändigt att samordnade övningar och gemensamma planeringar genomförs, både internt i kommunerna och tillsammans i länet. Brandförsvaret samverkar med kommunerna och länsstyrelsen i krisberedskapsfrågor för att säkerställa en god förmåga vid allvarliga samhällsstörningar.

Arbete pågår med att stärka brandförsvarets krisberedskap. Nyckelpersonal har genomgått en halvdagsutbildning i krisberedskap och säkerhetsskydd. Samma personal har även krisövats under våren. Under hösten deltog brandförsvaret i övningen Havsörn och övade krisorganisationen. Inom Havsörn genomfördes även en mätnings- och indikeringsövning för radioaktivitet där brandförsvarets indikeringsorganisation prövades. En ledningsplan inför och vid allvarliga störningar för brandförsvaret har tagits fram och beslutats. En utredning gällande brandförsvarets drivmedelsförsörjning är slutförd.

Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap är idag eftersatt och planeringen har i praktisk mening legat nere under flera år. Mot bakgrund av förändringar i omvärlden behöver förmågan stärkas.

En strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänst under höjd beredskap ska utformas. Förmågeuppbyggnaden kommer att intensifieras när de centrala myndigheterna länsstyrelsen och myndigheten för skydd mot olyckor kommer ut med närmare anvisningar för arbetet. De första anvisningarna väntas komma under 2020 eller 2021.

Krigsplacering av brandförsvarets personal genomförs nu enligt rutin. Viss personal som är placerad i annan myndighet återstår att pröva i samråd med aktuella myndigheter. Under året har säkerhetsskyddet stärkts och en säkerhetsskyddsanalys har genomförts.

Nettokostnad och resultat

	Nettokostnad 2019	Budget 2019	Resultat 2019	Nettokostnad föregående år	Nettokostnads-förändring	Nettokostnads-förändring i procent
Räddningsnämnden	**210 585**	**212 456**	**1 871**	**205 234**	**5 351**	**2,6 %**
varav Tierp	24 980	25 334	354	23 994	986	**4,1 %**
varav Uppsala	159 710	160 859	1 149	156 387	3 323	**2,1 %**
varav Östhammar	25 896	26 263	367	24 854	1 042	**4,2 %**

belopp i tkr (tusentals kronor)

Resultatanalys

Nettokostnaden för året på 210 585 tkr är något lägre än budget vilket ger ett positivt resultat på 1 871 tkr. Det positiva resultatet beror dels på att nämnden under året vidtagit åtgärder för att få en ekonomi i balans. Bland annat minskade lönekostnaden de sista sex månaderna med 3 000 tkr jämfört med de första sex månaderna genom bättre personalplanering och anställningsstopp.

Dels på att nämnden fått ett utökat kommunbidrag på 2 200 kr för att förstärka deltidsorganisationen med fler deltidsbrandmän som inte hunnit blivit genomfört under 2019. Nämnden har även fått utökat kommunbidrag för ökade lokalhyror för nya brandstationer i Tierp och Gimo. Brandstationerna blev klara under våren/sommaren så nämnden har inte haft den ökade lokalkostnader under hela året vilket gett en positiv påvekan på resultatet på 1 000 tkr. Nämnden har även haft en ofinansierad kostnad på 1 100 kr för brandpostnätet i Uppsala.

Sammantaget ger dessa tre poster en positiv påverkan på resultatet på 2 100 tkr. Resultatet är något lägre vilket påvisar att nämnden har en lite för stor nettokostnad.

Nettokostnaden har ökat med 2,6 procent jämfört med föregående år. Förra året var dock extremt avseende den torra och varma sommaren som innebar ökade kostnader med cirka 2 200 kr. Korrigerar man för denna kostnadökning föregående år är nettokostnadsökningen 3,7 procent. Ökningen på 3,7 procent beror till största del på löne- och prisökningar och ökade lokal-hyreskostnader för nya brandstationer i Tierp och Gimo.

Antagligen kommer vi oftare se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen och det kommer medföra större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Sedan styr även befolkningsförändringar kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

Nettokostnaden ökar mer för Tierps kommun och Östhammars kommun på grund av att Uppsala kommun föregående år ensamt tog hela kostnadsökningen för förändrat PO-pålägg. I år fördelas kostnadökningen för förändrat PO-pålägg på alla tre kommuner.

Kostnad för brandpostnätet i Uppsala kommun på 1 100 tkr belastar enbart Uppsala kommun och har inte fördelats på Tierp och Östhammars kommuner.

Nettokostnadsökningen på 3,7 procent är något högre än prisindex för kommunal verksamhet (PKV) på 2,4 procent för 2019.

Nettokostnad per invånare för räddningstjänst (2018):

Kommun	kr/invånare	medel respektive kommungrupp
Tierps kommun	1 138	857
Uppsala kommun	702	672
Östhammars kommun	1 127	1 109

För de kommande två åren 2020 till 2021 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2020.

Nettokostnadsökning 2013 - 2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nettokostnad i tkr[1]	166 053	169 740	172 889	178 065	183 929	191 340	205 234	210 585
Nettokostnadsökning i procent		2,2 %	1,9 %	3,0 %	3,3 %	4,0 %	7,3 %	2,6 %
Prisindex kommunal verksamhet[2]		2,2 %	2,3 %	3,0 %	2,7 %	3,7 %	3,2 %	2,4 %

belopp i tkr (tusentals kronor)

[1] exklusive jämförelsestörande poster.

[2] prisindex för kommunal verksamhet (PKV) från Sveriges kommuner och landsting (SKL). Ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling som beskriver sektorns kostnadsutveckling avseende lönekostnadsökningar och prisökningar.

Investeringar

Under året uppgick investeringarna till 19 584 tkr. Investeringsutrymmet för året är 26 050 tkr, skillnaden mellan utfallet och budget beror på tre investeringar som är påbörjade men inte avslutade under året.

Fordon:	belopp (tkr)	Status
Befälsfordon 1180	1 254	Avslutad
Brandbil Bas 4	4 155	Avslutad
SWX811 släckbil Scania	895	Avslutad
FiP fordon	607	Avslutad
Brandbil Bas 4	865	Pågående
Brandbil Bas 4	605	Pågående
Båt Öregrund	656	Avslutad
Övrigt:		
Utalarmeringsutrustning Gimo	35	Avslutad
Passersystem Gimo brandstation	57	Avslutad
Möbler Gimo brandstation	126	Avslutad
18A fibröst containersystem	460	Avslutad
Brage utbildningssal	15	Avslutad
Skyddskläder 2019	2 206	Avslutad
Bursystem rökdykning Fyrislund	34	Avslutad
Diskmaskin rökskydd Tierp	78	Avslutad
Barriärtvättmaskin Tierp WSB 5200H	187	Avslutad
Utalarmeringsutrustning Tierp	328	Avslutad
Styrsystem gasolövningsmodul	690	Avslutad
Värmekamera FLIR K55	54	Avslutad
Brandslang	508	Avslutad
Möbler inventarier Tierps brandstation	829	Pågående
Väggkartor	50	Avslutad
Drönare	66	Avslutad
Passersystem RC	135	Pågående
Möbler Storvreta stn	40	Avslutad
Möbler stn Fyrislund kontor förebyggande	26	Avslutad
Ytbärgardräkter	42	Avslutad
Lyftkudde Type MD, 521482	73	Avslutad
Verktyg sommarskötsel Viktoria	189	Pågående
Sepura STP9000 Rakel radio	90	Avslutad
Mobilt ledningssystem	44	Pågående
Övningsmodul Sulitec	2 403	Pågående
Stängsel Viktoria	1 599	Pågående
Löpband Tierp	41	Avslutad
Löpband Gimo	41	Avslutad
Fordon för klippövning	3	Pågående
Dörrmoduler	96	Pågående
Summa	19 584	

Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Uppföljningen av inriktningsmålen görs utifrån indikatorernas utfall och av aktiviteter kopplade till målen.

Inriktningsmål	**Utfall 2019**	**Prognos 2020**
Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor.		
Stärka förmågan till krisberedskap.		
Återuppta planering för civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap.	 [1]	
Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer.		
Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen.		
Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning.		
Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras.		
Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor.		

[1] Se sida 22

Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2016-2019

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Den planerade verksamheten är genomförd inom de flesta verksamhetsområden. Området civilt försvar har inte nått så långt som planerat, främst på grund av att nationella riktlinjer ännu inte tagits fram.

1: Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor

Det förebyggande arbetet står i fokus. Bränder och olyckor ska så långt möjligt förhindras från att inträffa. Arbetet är komplext och berör många olika ansvariga aktörer och ideella aktörer i samhället. Samarbete är en förutsättning för att nå ut och påverka. *Målet syftar till att brandförsvaret ska vara drivande i en bred ansats i hela samhället mot bränder och andra olyckor.*

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Samarbetet med polis och ambulans har utvecklats och förbättrats. Samarbetet inom kommunerna fungerar väl och fortsätter i samma omfattning som tidigare.

ÅTGÄRDER

Utbildning av och information till andra aktörer i samhället som kan påverka brandskyddet i hemmiljön för att åstadkomma en bättre spridning av kunskap och ett mer medvetet agerande hos utsatta grupper.

Status

Färdig

Kommentar:
För att uppnå detta mål genomför Uppsala brandförsvar bland annat brandskyddsutbildningar främst riktad till personal inom vård och omsorg. Brandförsvaret lämnar information och rådgivning löpande till medborgare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att hantera olyckor och bränder. Ett uppstartsmöte tillsammans med Östhammars kommun angående individanpassat brandskydd har genomförts.

Samarbeta med kommunernas grundskolor i syfte att ge skolelever kunskap om brandrisker och brandskydd.

Status

Kommentar:
Alla elever i förskoleklass, årskurs 5 och årskurs 7 erbjuds brandutbildning.

På grund av många brandtillbud på en skola gjordes en riktad informationsinsats, och alla klasser i årskurs 6 till 9 på den skolan fick besök av brandförsvarets medarbetare.

Samarbeta med polis och ambulans för att ytterligare utveckla verksamheternas förmåga, exempelvis beträffande insatser vid pågående dödligt våld.

Status

Färdig

Kommentar:
Rutiner och larmplaner har fastställts för insatser med pågående dödligt våld. Samverkansövningar för insatser med pågående dödligt våld genomfördes under våren tillsammans med länsstyrelsen, polis och ambulans.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet mot anlagd brand.

Status

Färdig

Kommentar:
Samarbetet mot anlagd brand sker bland annat genom skolutbildningar och genom den kommungemensamma handlingsplanen i Uppsala kommun för Gottsunda/Valsätra.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet med att ge äldre och personer med funktionsnedsättning ett bättre brandskydd i sina bostäder genom tekniska hjälpmedel

Status

Påbörjad

Kommentar:
I Uppsala kommun sker arbetet löpande och uppföljningsmöten med äldreförvaltningen och kommunledningskontoret har genomförts.

Med Östhammars kommun har ett samarbete inletts så att de ska komma igång att arbeta med checklistor för hemvårdande personal.

Under 2020 kommer samarbete sökas med Tierps kommun.

Delta i samverkansforum om till exempel trafiksäkerhet och evenemangssäkerhet med andra nämnder och myndigheter

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret deltar vid samverkansmöten inför större evenemang. Brandförsvaret svarar regelbundet på remisser och har upprättat rutiner för det.

2: Stärka förmågan till krisberedskap

Skogsbranden i Västmanland sommaren 2014 visade på behoven av en stärkt krisberedskap. Vid hanteringen av många kriser kommer kommunernas organisation för räddningstjänst att vara en naturlig aktör. Även om kommunernas ansvar för samordning av krishanteringsfrågor inte ligger inom brandförsvarets uppdrag har organisationen kunskaper och förmåga att hantera samhällsstörningar som är en tillgång. Samtidigt kan kunskaper om krisberedskapssystemet och civilsamhället utvecklas.
Målet syftar till att planera, öva och förbereda egen organisation och samhället för kriser.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

Brandförsvaret har antagit en ledningsplan inför och vid allvarliga störning, och organisationen har övats. Arbete pågår med ytterligare åtgärder för att stärka förmågan vid en allvarlig störning

ÅTGÄRDER

Öva och utveckla brandförsvarets krisberedskapsorganisation.

Status

Färdig

Kommentar:
Nyckelpersonal har utbildats i krisberedskap och säkerhetsskydd. Samma personal har även krisövats. Arbete pågår med säkerhetsskydd, planering av brandförsvarets uthållighet i kris och andra förmågehöjande åtgärder. En ledningsplan för brandförsvaret har tagits fram. En utredning gällande brandförsvarets drivmedelsförsörjning är slutförd. Under hösten genomfördes övning och utbildning i samband med övningen Havsörn.

Brandförsvaret deltar regelbundet i olika forum tillsammans med kommunerna, länsstyrelsen m. fl.

Delta vid samverkansövningar med andra samhällsaktörer, exempelvis länsstyrelsens kärnkraftsövning Havsörn 19.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret har deltagit i samverkansövningar under året, bland annat höstens stora kärnkraftsövning Havsörn 19.

Delta i kommunernas utveckling av krisberedskap, ex i arbetet beträffande RSA, risk och sårbarhetsanalys.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret har bidragit till kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys. Brandförsvaret deltar regelbundet i olika forum tillsammans med kommunerna, länsstyrelsen med flera.

3: Återuppta planering för civilförsvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilförsvar och räddningstjänst under höjd beredskap är eftersatt idag och planeringen har i praktisk mening legat nere. Mot bakgrund av förändringar i omvärlden behöver den stärkas. Förmågan till civilförsvar är dessutom nära förknippad med förmågan till krishantering, och ska bygga på denna. *Målet syftar till att etablera en känd och övad planering för civilförsvar och räddningstjänst under höjd beredskap.*

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	↗

Kommentar:

Personal vid brandförsvaret har krigsplacerats. Arbete för ett stärkt säkerhetsskydd pågår, en säkerhetsskyddsanalys har gjorts och åtgärder för att förstärka skyddet planeras. Övningar och kontinuitetsplanering för fredstida kriser stärker förmågan även i ofred. Nämnden inväntar inriktningar för det civila försvaret från nationella och regionala myndigheter för att fortsätta planeringen.

ÅTGÄRDER

Ta fram en långsiktig strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänsten under höjd beredskap.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Tillgång till personal vid höjd beredskap har säkerställts genom att personalen har krigsplacerats och det genomförs nu enligt rutin. Åtgärder har vidtagits gällande säkerhetsskydd och en säkerhetsskyddsanalys är genomförd. Vidare inväntar brandförsvaret riktlinjer och anvisningar från centrala myndigheter såsom MSB och länsstyrelsen.

Ta fram en kontinuitetsplan för brandförsvarets personalförsörjning under höjd beredskap.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Internt arbete med kontinuitetsplanering har påbörjats, och en ledningsplan för brandförsvaret har tagits fram.

Delta i kommunernas säkerhetsskyddsarbete och utveckling av civilt försvar.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvarets säkerhetsskyddsarbete är under uppstart, grundläggande åtgärder är genomförda och en säkerhetsskyddsanalys genomfördes under hösten. Brandförsvaret deltar i kommunens arbete gällande säkerhetsskydd och civilt försvar.

4: Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer

Sårbarheten är större på landsbygd och i glesbygdsområden. För att åstadkomma ett likvärdigt skydd mot olyckor krävs mer insatser för dem som bor, verkar och vistas där. Lokal närvaro och lokala aktörer är en viktig resurs i det arbetet. *Målet syftar till att med såväl egna resurser som genom lokala nätverk och fördjupade samarbeten åstadkomma ett stärkt skydd mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd.*

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:
Brandskyddsutbildningar riktade mot de som bor i glesbygd har genomförts.

Antalet materialdepåer i Tierps och Östhammars skärgård har utökats till nio depåer, och kontaktpersoner vid materialdepåerna kan nu larmas via SMS. Erfarenheterna från materialdepåerna och SMS-larm kommer att tas med i det fortsatta arbetet med att stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygden.

ÅTGÄRDER

Riktade informationsinsatser om risker för bränder och andra olyckor och hur de kan hanteras till de som bor i landsbygd och glesbygd.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret har träffar med bland annat hembygdsföreningar och har på så sätt kunnat informera boende i landsbygden. Vid sotning och brandskyddskontroll lämnar entreprenörerna skriftlig brandskyddsinformation.

Utveckla möjligheter att med frivilliga resurser stärka skyddet mot bränder och olyckor i glesbygd.

Status

Färdig

Kommentar:
Kontaktpersoner vid de materialdepåer som finns i Tierps och Östhammars skärgård kan nu larmas via SMS. Antalet depåer har utökats till nio, under 2019 etablerades en materieldepå på Raggarön.

Materieldepåer är depåer med brandmateriel. Frivilliga på orten kan med hjälp av dessa påbörja en räddningsinsats i väntan på att brandförsvaret kommer på plats.

5: Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen

Nya risker ska så långt skäligen möjligt undvikas vid utvecklingen av våra samhällen. Den mark vi bebygger idag ställer krav på vår beredskap i morgon och om hundra år. Samhällsplanering är en komplex, långsiktig process med många aktörer. Brandförsvarets möjlighet att påverka ligger mer i att förmedla kunskap än att ställa krav. *Målet syftar till att påverka sammanhanget så att risker hanteras så tidigt och tydligt som möjligt i processen.*

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:
Arbetet sker löpande i form av deltagande i olika forum tillsammans med berörda aktörer och handläggning av ärenden gällande planprocessen. Formerna för brandförsvarets samarbete med de tre kommunernas byggenheter har utvecklats under året.

ÅTGÄRDER

Delta i regionalt och annat lokalt arbete beträffande riskhantering i samhällsplaneringen, exempelvis med länsstyrelsen.

Status

Färdig

Kommentar:
Samarbete sker främst med Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner i syfte att hantera risker i planprocessen. Samarbete sker även med länsstyrelsen och andra berörda aktörer.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i översiktsplaner.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret deltar på möten i samband med framtagandet av översiktsplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker och lyfta frågor om hållbart brandskydd.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i fördjupade översiktsplaner.

Beskriv åtgärder

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret deltar på möten i samband med framtagandet av fördjupade översiktsplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker.

Samarbete inom kommunerna i syfte att hantera risker i detaljplaner.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret deltar på samråd och svarar på remisser i samband med framtagandet av nya detaljplaner. Syftet med deltagandet är att hantera eventuella risker tidigt i samhällsplaneringen.

Samarbete inom kommunerna i tidigt skede beträffande planering av infrastruktur.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret svarar på remisser från Trafikverket gällande planering av infrastruktur. Brandförsvaret medverkar också på möten och samråd i framtagandet av ny översiktsplan och detaljplan där frågor angående infrastruktur hanteras.

Utveckla räddningsnämndens delaktighet i byggprocessen, exempelvis genom framtagande av strategiska dokument ihop med plan- och byggnadsnämnderna.

Status

Färdig

Kommentar:
Delaktigheten fungerar mycket bra i dagsläget och utvecklas löpande genom avstämningar och möten. En rutin för brandförsvarets samverkan med våra tre kommuners byggenheter är framtagen, beslutad och i stort sett implementerad.

6: Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning

Den enskilde har i många fall bäst förutsättningar att minska riskerna i sin omgivning, och är dessutom oftast på plats där bränder och olyckor inträffat innan det offentligas resurser hunnit fram. Informations- och kunskapsspridning har underlättats mycket, men många utsatta målgrupper är fortfarande svåra att nå. Det är viktigt att information, råd och utbildning anpassas till målgruppen. *Målet syftar till att med stöd av befintliga och vidareutvecklade metoder rusta den enskilde med stärkt förmåga till såväl förebyggande som skadeavhjälpande åtgärder.*

Bedömning	Trend
Helt uppfyllt	↗

Kommentar:
Brandförsvarets information till enskilda om brandskydd och riskmedvetenhet har fortsatt att utvecklas med bättre plattformar och tydligare budskap. Planerade informationsinsatser har genomförts.

Informationen i brandförsvarets samtliga externa informationskanaler har planerats och samordnats för att underlätta för enskilda att kunna ta till sig informationen. Brandförsvarets Facebook-sida har fått stort genomslag.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser om förebyggande brandskydd i olika forum och kommunikationskanaler.

Status

Färdig

Kommentar:
Utbildning och information om brandskydd har genomförts på grundskolor, och brandförsvarets rådgivningstelefon är bemannad vardagar 9-11.

Brandförsvaret har deltagit också vid olika evenemang för att sprida kunskap om brandskydd, och särskilda insatser har gjorts med "Öppet hus" på alla brandstationer i september och brandvarnardagen vid första advent.

Brandförsvarets facebooksida har gått mycket bra under perioden med tre inlägg i veckan.

En ny folder med brandskyddsinformation som distribueras via sotningsentreprenörerna har tagits fram.

Två nya informationsfilmer har producerats. En om säkert julfirande och en om hur man firar ett säkert nyår. Dessa visades i brandförsvarets egen och de tre kommunernas webb- och sociala mediekanaler. Även nyhetstexter i ämnet togs fram och publicerades på den egna och kommunernas webbplats.

Medarbetare har medverkat vid flera tillfällen i media och pratat brandsäkerhet.

Genomföra utbildningsinsatser främst riktad till kommunernas omsorgspersonal.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret genomför kontinuerligt brandskyddsutbildningar till kommunernas omsorgspersonal.

Utveckla arbetet med uppsökande informationsbesök efter inträffade bränder i bostäder, skolor och andra offentliga lokaler.

Status

Färdig

Kommentar:
Arbetet har utvecklats med erfarenheter från genomförda informationsbesök, och rutiner för att utveckla uppföljningen har skapats.

7: Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras

Det är i det tidiga skedet som störst möjlighet finns att påverka förloppet, även med små medel. Snabbhet är en central del i responsen (samhällets svar på eller åtgärder vid) till olyckor. Samtidigt måste kvaliteten vara god, vilket ställer krav på materiel och kunskap. Övningsverksamheten är därför viktig. *Målet syftar till att under programperioden utveckla responskedjans alla delar så att snabbare och effektivare hjälp lämnas till den nödställde.*

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Tidigare vidtagna åtgärder, införande av så kallade "Första insatspersoner" och funktionen "förlarm" har gett goda resultat och har medfört att brandförsvaret är snabbare på plats vid skadeplatsen. Nu sker arbete löpande med att anpassa larmplaner och vidareutbilda larmoperatörer vid räddningscentralen. Uppsala brandförsvar har tillsammans med andra brandförsvar knutna till räddningscentralen en fortsatt dialog med andra samverkande aktörer som till exempel SOS-alarm för att förkorta handläggningstiderna i utalarmeringsskedet.

ÅTGÄRDER

Vara snabbt på plats vid räddningsinsatser med rätt typ av räddningsresurser.

Status

Färdig

Kommentar:
Fortlöpande utbildning av personal på räddningscentralen har genomförts för att öka förståelsen för Uppsala brandförsvars operativa organisation. Larmplaner har reviderats för att optimera resurstillsättningen på varje händelsetyp.

Samarbetet med Gästrike räddningstjänstförbund har utvecklats då att direktalarmering av varandras räddningsresurser kan ske när olycka inträffat.

Utreda förutsättningar för FIP-enheter vid Månkarbo, Vänge, Karlholm och Lindbacken.

Status

Färdig

Kommentar:
Efter ett nytt inriktningsbeslut ska bemanningen stärkas vid befintliga brandstationer istället för att starta upp verksamheter på nya orter. Räddningsnämnden avser fatta närmare beslut om förstärkningen under 2020.

8: Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor

Samhället förändras kontinuerligt, och nya risker uppkommer. Det finns ett starkt behov av att kontinuerligt utveckla såväl det förebyggande som det skadeavhjälpande arbetet. En central del i detta är lärande från inträffade händelser. *Målet syftar till att vidareutveckla rutiner och processer så att egna och andras erfarenheter snabbt omsätts i kunskap och arbetsmetoder.*

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Arbete med utbildning, övning och utveckling av samverkan har skett under perioden. Ett särskilt fokus har varit stabs- och ledningsförmåga vid stora händelser, till exempel skogsbränder. Andra fokusområden har varit kemikalieolyckor och insatser vid pågående dödligt våld (terror). Förmågan att hantera stora olyckor har utvecklats, bland annat tack vare de resurssatsningar som MSB gjort.

Samarbetet med Gästrike räddningstjänst har utvecklats under perioden, primärt vad gäller direkt utalarmering av resurser.

Omvärldsbevakning sker löpande, och ett fokusområde är att ta tillvara på möjligheten att använda digital teknik vid utbildning och övning.

En ny tillsynsplan har implementerats. Syftet med den nya planen är att kraftsamla på verksamheter där tillsyn gör mest nytta.

ÅTGÄRDER

Omvärldsbevaka och ta tillvara på erfarenheter och lärdomar från andra organisationer i syfte att tidigt fånga upp händelser/trender där det föreligger behov av förebyggande åtgärder.

Status
Färdig

Kommentar:
Räddningsnämnden deltar årligen vid den nationella Brandkonferensen. Nämnden har också utvecklat sitt utbyte med andra räddningstjänster i det så kallade 100 000-samarbetet, alltså andra räddningstjänstorganisationer som har kommuner med mer än 100 000 invånare. Nämndens arbetsutskott deltog i en nätverksträff genomfördes i Jönköping i slutet av november.

Brandförsvaret deltar i relevanta konferenser och har ett omfattande utbyte av erfarenheter med andra räddningstjänster i regionen. Brandförsvaret deltar också i nationella nätverk, och bevakar media löpande.

Utbilda och öva av ledning, taktik, metod och teknik för effektiva räddningsinsatser.

Status

Färdig

Kommentar:
Utbildning i ledning, taktik, metod och teknik sker kontinuerligt för brandförsvarets personal. Samövningar med andra räddningstjänster i regionen samt polis och ambulans genomförs också kontinuerligt.

Under våren låg fokus vid utbildningar och övningar på insatser vid pågående dödligt våld och trafikolyckor med tunga fordon. Under hösten har insatser vid kemikalieolyckor vara ett fokusområde.

Arbete för att i större omfattning kunna använda digitala hjälpmedel, till exempel VR-teknik, vid utbildning och övning pågår.

Implementering av utvecklad tillsynsplan

Status

Kommentar:
Tillsyn sker enligt den utvecklade tillsynsplanen. Implementeringen av tillsynsplanen har medfört ett merarbete vad gäller registervård i verksamhetsledningssystemet. Arbetet med registervård kommer att behöva pågå löpande under en längre period.

Uppsala kommuns inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En hållbar kommun. • Ett effektivt resursutnyttjande, ej skadar miljön och arbetar långsiktigt för att ta ansvar för kommande generationer

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämnden har en långsiktig ekonomi i balans. Nämnden arbetar kontinuerligt med att minska negativ miljöpåverkan av nämndens verksamhet. Vid olyckor där brandförsvaret gör räddningsinsatser är målsättningen att minimera miljöpåverkan, bland annat genom samarbete med miljökontoret.

Nämndens strategi:
En god kontroll och styrning av verksamhet och ekonomi. Kontinuerligt anpassa verksamheten utifrån tilldelade kommunbidrag från kommunerna.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämnden har en långsiktig ekonomi i balans. Nämnden arbetar kontinuerligt med att minska negativ miljöpåverkan av nämndens verksamhet. Vid olyckor där brandförsvaret gör räddningsinsatser är målsättningen att minimera miljöpåverkan, bland annat genom samarbete med miljökontoret.

ÅTGÄRDER

En god kontroll över vilket behov som kommunerna har inom nämndens ansvarsområde.

Status

Färdig

Kommentar:
Handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor tas fram vart 4:e år. Fortlöpande sker en bedömning av till exempel behovet av brandtillsyn och hur stora riskerna är för bränder och andra olyckor som kan föranleda räddningsinsats.

En god uppföljning av verksamheten och ekonomin.

Status

Färdig

Kommentar:
Nämnden har en god uppföljning av verksamheten och ekonomin. Månadsuppföljningar beslutas i nämnden och rapporteras till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Förutom

månadsuppföljningarna har nämnden två delårsuppföljningar och årsredovisningen som också rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden.

Uppdrag

KVAR FRÅN 2018: 1.2 Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt

Status

Färdig

Kommentar:
Förutsättningar finns för att fortsatt digital utveckling ska ske löpande, dels genom utveckling av brandförsvarets webb-sida men också genom utveckling av brandförsvarets verksamhetsledningssystem.

1.12 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 1.4 Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Status

Väntar

Kommentar:
Planeras att genomföras under 2020.

Uppsala kommuns inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i.
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En attraktiv och växande kommun.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:

Nämndens kärnverksamhet bidrar till måluppfyllelse. Kärnverksamheten fortgår med oförändrad omfattning och kvalitet.

Uppdrag

KVAR FRÅN 2018: 2.12 Ta fram ett förslag till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner på ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor som ska gälla från och med 2020 (RÄN)

Status

Färdig

Kommentar:
Vid nämndens möte i september kommer fastställdes förslag till nytt handlingsprogram. Handlingsprogrammet antogs sedan av de tre kommunernas fullmäktigen under november och december.

KVAR FRÅN 2018: 2.9 Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret har fastställt en ledningsplan för allvarliga störningar. Planen har prövats vid övning. Fortsatt utveckling kommer att ske fortlöpande.

2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 2.11 Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (KS)

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret bidrar bland annat genom utbildning av skolelever i årskurs 5 och 7.

Arbete enligt handlingsplan Gottsunda/Valsätra fortlöper också.

ÅTGÄRDER

Samarbete med främst polis och andra kommunala verksamheter för att förebygga social oro.

Status

Färdig

Kommentar:
Brandförsvaret träffar polisen inför varje helg. Samordningsmöten angående handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra sker en gång/månad. Stora områdesgruppen för Gottsunda har möte två gånger/termin.

2.9 Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.

Status

Färdig

Kommentar:
Personal har genomgått utbildning i "klarspråk", och blanketter har digitaliserats och förenklas. Rutiner och resurser har setts över så att remisser handläggs inom önskad tid. Brandförsvaret arbetar också med att underlätta för enskilda som behöver förnya tillstånd för brandfarliga varor.

ÅTGÄRDER

Vid tillsyn och tillståndsgivning anpassa kommunikationen efter den tillsynades förutsättningar så långt som det är möjligt.

Status

Färdig

Kommentar:
Utbildning i klarspråk har genomförts i syfte att förenkla och förtydliga kommunikationen med de vi möter. Ansökningsblanketter i tillståndsprocessen har digitaliserats.

Svara på remisser skyndsamt och inom önskad tid.

Status

Färdig

Kommentar:
”Sista önskat svarsdatum” efterfrågas från de som skickar remisser till nämnden, på så sätt underlättas prioriteringsarbetet och remisserna kan hanteras inom önskad tid. Vidare har resurserna på enheten för samhällsskydd anpassats så att remisser kan hanteras inom önskad tid.

Uppsala kommuns inriktningsmål 3 Uppsala stad och landsbygd ska växa smart genom ett hållbart samhällsbyggande.

Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp, Successivt utveckla tätorterna med början i Tierp genom att verka för ökat antal bostäder med attraktiva miljöer. Minska kommunens negativa klimatpåverkan genom att minska kommunens utsläpp av växthusgaser och att minska kommunens energiförbrukning.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområden Östhammar, En attraktiv och växande kommun. En hållbar kommun.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämnden bidrar i viktiga kommunprocesser för att stad och landsbygd ska växa smart och hållbart. Nämnden fokuserar särskilt på riskhänsyn i samhällsplaneringen och ett säkerhetsperspektiv i planprocesser.

Uppdrag

3.1 Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 3.1 Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt.

Status

Färdig

Kommentar:
Digital utveckling sker bland annat genom mobila applikationer i verksamhetsledningsverktyg. Digital teknik för utbildnings- och övningsverksamhet för personal inom räddningstjänstområdet utvecklas.

ÅTGÄRDER

Klimatanpassa fordonsparken.

Status

Färdig

Kommentar:
Personfordon som inte är utryckningsfordon klimatanpassas.

Utryckningsfordon behöver ha en hög tillförlitlighet och fungera under alla förhållanden och här finns för närvarande inte några miljöanpassade alternativ.

Klimatanpassa brandförsvarets övningsverksamhet.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Klimatanpassning sker bland annat genom att öka andelen distansutbildning med hjälp av digital teknik. Möjlighet till att i större utsträckning använda VR-teknik och andra digitala hjälpmedel vid utbildning och övning analyseras också.

För att minska klimatpåverkan vid brandövningar planeras för en ny övningsanläggning som omhändertar såväl brandrök som släckvatten och minimerar utsläppen.

Ha förmåga att vid räddningsinsatser kunna minimera miljöpåverkan.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Omvärldsbevakning för att kunna implementera nya tekniker och metoder.

3.10 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande

Motsvaras i Mål och budget 2018 av Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Tidigare 3.14

Status

Färdig

Kommentar:
Dialog med hyresvärdar pågår om att minska energiförbrukningen i brandstationerna.

ÅTGÄRDER

Energieffektivisera brandstationerna i samarbete med hyresvärd.

Status

Färdig

Kommentar:
Vid nybyggnationer tas frågan om energieffektivisering aktivt med. Så hög miljöcertifiering som möjligt eftersträvas. Dialog med hyresvärd om energieffektiviseringar pågår avseende befintliga lokaler.

KVAR FRÅN 2018: 3.3 Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Lydelse i Mål och budget 2017: "Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling."

Status

Färdig

Kommentar:
Nämnden bidrar med kompetens till de strategiska planeringsprocesserna för hållbar stads- och landsbygdsutveckling. Rutiner för löpande samarbete är upprättade.

Uppsala kommuns inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En öppen kommun

Bedömning	Trend
Delvis uppfyllt	↗

Kommentar:
Nämnden bidrar till målet bland annat genom att stärka nämndens kunskap om barnkonventionen och hur den påverkar nämndens verksamhet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag

Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

Status

Färdig

Kommentar:
Utbildningsinsatser har gjorts.

ÅTGÄRDER

Stärka kunskapen vid brandförsvaret om barnkonventionen.

Status

Färdig

Kommentar:
Nämnd och chefer vid brandförsvaret är informerade om barnkonventionen och hur den påverkar nämndens verksamhet.

Inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En lärande kommun.

Bedömning	Trend
Ej uppfyllt	→

Kommentar:
Nämnden har inte bidragit till målet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag

I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.

Status

Färdig

Kommentar:
Inga områden har identifierats.

Åtgärder

Identifiera områden som skulle vara lämpligt för daglig verksamhet att utföra.

Status

Färdig

Kommentar:
Inga områden har identifierats ännu.

Uppsala kommuns inriktningsmål 8 Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.
Tierps kommuns övergripande inriktningsmål Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.
Östhammars kommuns strategiska inriktningsområde Östhammar, En öppen kommun

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämnden avser bidra till målet genom att ta fram en informationshanteringsplan som ska tydliggöra hur ärenden handläggs. Det ska också bli lättare att lämna synpunkter på brandförsvarets webb.

Vid framtagande av nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst har ett flertal medborgardialoger hållits, förslaget har även skickats på remiss till flertal organisationer. Förslag och synpunkter från allmänheten och organisationer har tagits om hand och värderats.

Uppdrag

8.8 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering

Tidigare 8.7

Status

Påbörjat

Kommentar:
Arbete pågår, beräknas vara klart under 2020.

ÅTGÄRDER

Ta fram informationshanteringsplan.

Status

Påbörjat

Kommentar:
Arbetet har påbörjats och beräknas vara klart 2020.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala, Tierp och Östhammar

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämndens åtgärder verkställs som planerat. Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under året. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:
Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under perioden. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

ÅTGÄRDER

Säkra en god arbetsmiljö.

Status

Färdig

Kommentar:
Rutiner har fastställts, och utbildningsinsatser har gjorts för att höja chefers kompetens.

Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:

Under året har arbete med implementering av värdegrunden gjorts. Arbete med chefs- och ledarutveckling fortlöper.

ÅTGÄRDER

Utveckla chef - ledarskap och medarbetarskap.

Status

Påbörjat

Kommentar:
Samtliga chefer haft uppdrag att arbeta med värdegrund - med fokus på beteenden- med sina medarbetare. Syftet är att främja dialog om beteenden som främjar en god, hållbar och inkluderande arbetsmiljö och en god service och bemötande såväl internt som externt, mot medborgaren. Alla planerade aktiviteter har dock inte genomförts, så arbetet kommer att fortsätta under 2020. Arbete för att stärka det kommunikativa ledarskapet har också genomförts.

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Tierp, Uppsala och Östhammar.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	→

Kommentar:
Nämndens åtgärder har genomförts som planerat. Insatser för att stärka brandförsvarets chefer och utveckla arbetsmiljöarbetet har gjorts under året. Resultat från årets medarbetarundersökning visar mycket bra resultat.

Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för räddningsnämnden som arbetsgivare med fokus på bristyrken.

Bedömning	Trend
I hög grad uppfyllt	↗

Kommentar:
Arbete för att minska personalomsättningen hos deltidsbrandmän och brandingenjörer fortlöper.

Bemanningen på RiB-stationerna har under året varit god, och omsättningen av brandingenjörer har varit obefintlig.

ÅTGÄRDER

Säkra strategisk och långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Status

Färdig

Kommentar:
Det utvecklingsarbete för rekrytering av deltidsbrandmän som påbörjades under 2018 fortsatte under 2019, bland annat genom riktad information till huvudarbetsgivare för potentiella deltidsbrandmän.

Besök hos brandingenjörsutbildningarna vid Luleås och Lunds tekniska högskolor har gjorts för att väcka studenternas intresse för Uppsala brandförsvar. Brandförsvaret tar emot praktikanter och sommarjobbare från utbildningarna och är måna om att de ska känna sig välkomna och inkluderande.

Uppdrag

9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Kommunens lönekartläggning ger, på grund av att det är så fåtal kvinnor anställda inom brandförsvaret, inget underlag för analys av om strukturella löneskillnader på grund av kön förekommer.

Arbete med värdegrund ses som en viktig del i arbetet för att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Arbete återstår innan det finns acceptabla omklädnings- och duschmöjligheter för olika kön på brandstationerna.

ÅTGÄRDER

Utveckla jämställdhetsarbetet.

Status

Påbörjad

Kommentar:
Förvaltningsledningen har fastställt mål för jämställdhet, och implementering av värdegrund pågår. Kvinnor inom brandförsvaret genomför nätverksträffar i syfte att stödja varandra och peka på utvecklingsmöjligheter. Arbete kommer att fortsätta 2020.

Uppdrag vid sidan av verksamhetsplanen

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Beslutspunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Status

Färdig

Kommentar:
Ledningsplanen är antagen.

Särskilda frågor om synpunktshantering

Status

Påbörjad

Titel	Status	Färdiggrad
Har nämnden/styrelsen en systematisk hantering av synpunkter?	Påbörjad	

Kommentar:
Nämnden tar emot synpunkter via personliga besök, telefon och e-post. Ärendena handläggs i vanlig ordning, inget särskilt system finns för just synpunktshantering.

Hur många synpunkter har kommit in på den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för under 2019?	Ej påbörjad	

Kommentar:
Nämnden har ingen samlad bild över antalet synpunkter.

Vilka förbättringsområden har, utifrån dessa synpunkter, identifierats i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Påbörjad	

Kommentar:
De synpunkter som kommer är oftast positiv återkoppling, till exempel tack-kort och teckningar från barn. Önskemål om att utveckla brandförsvarets webbsida har också tagits emot.

Vilka förändringar har, utifrån dessa synpunkter, genomförts eller planeras i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Färdig	

Kommentar:
Utveckling av brandförsvarets webbsida kommer att ske nästa år.

BILAGA 1

Resultaträkning

Period: 201900-201912

Benämning	Ackumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Ackumulerad budget
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter	222,3	82,6	60,0
Taxor och avgifter	6 787,9	6 879,4	7 988,1
Hyror och arrenden	1 925,3	1 418,7	1 357,8
Bidrag	51 227,8	49 007,7	51 914,0
Förs. av verksamhet och konsul	3 796,2	7 078,1	4 554,7
Realisationsvinster från förs. av	14,0	3,5	0,0
Summa verksamhetens intäkter	**63 973,4**	**64 470,1**	**65 874,6**
- Varav externa	62 022,6	61 962,1	64 032,0
- Varav mot dotterbolag	705,5	799,7	408,4
- Varav kommuninternt	1 245,3	1 708,3	1 434,2
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Övriga lämnade bidrag	-169,5	-215,8	-146,0
Löner	-93 857,6	-92 842,4	-97 637,3
Upplupna semesterlöner, förändring	138,4	-511,5	0,0
PO-pålägg	-41 189,4	-40 624,2	-42 753,7
PO-pålägg semesterlöneskuld	54,1	-203,2	0,0
Övriga personalkostnader	-884,9	-444,7	-236,0
Lokal- och markhyror	-30 690,6	-27 938,0	-29 523,0
Fastighetskostn. och fast.entrep	-4 241,3	-1 598,5	-505,0
Övriga främmande tjänster	-10 016,1	-9 617,6	-8 033,0
Realisationsförluster från förs. a	-152,5	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-17 963,3	-22 123,8	-20 987,6
Indirekta kostnader från KLK	0,0	-2 732,1	-2 806,0
Kommungemensamma kostnad	-12 303,0	-9 246,9	-9 497,0
Övriga gemensamma kostnade	0,0	0,0	-819,1
Summa verksamhetens kostnader	**-211 275,6**	**-208 098,7**	**-212 943,6**
- Varav externa	-129 549,7	-129 719,6	-135 922,1
- Varav mot dotterbolag	-1 430,3	-378,7	-105,0
- Varav kommuninternt	-80 295,6	-78 000,4	-76 916,5
Avskrivningar	-11 479,8	-11 588,2	-12 540,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	**-158 782,1**	**-155 216,8**	**-159 609,0**
Kommunbidrag	160 859,0	153 648,8	160 859,0
Summa skatteintäkter, generalla stat	**160 859,0**	**153 648,8**	**160 859,0**
Finansiella intäkter	2,8	1,8	0,0
Summa finansiella intäkter	**2,8**	**1,8**	**0,0**
Finansiella kostnader	-5,1	-4,8	0,0
Internränta	-925,4	-1 166,7	-1 250,0
Summa finansiella kostnader	**-930,6**	**-1 171,6**	**-1 250,0**
-Finansnetto	-927,7	-1 169,7	-1 250,0
RESULTAT FÖRE EXTRAORD. POST	**1 149,2**	**-2 737,8**	**0,0**
ÅRETS RESULTAT	**1 149,2**	**-2 737,8**	**0,0**

Benämning	Ackumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Årsbudget
Årets investeringar			
Årets investeringar utgifter	-19 584,2	-8 403,8	-26 050,0
Årets investeringar netto	-19 584,2	-8 403,8	-26 050,0

BILAGA 2

Resultat per verksamhet

Period (t.o.m.) 201912
tkr

Benämning	Ackumulerad redovisning	Ack. Redovisning föregående år	Årsbudget
* Totalt			
KOSTNADER	-223 686,0	-220 858,4	-226 733,6
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	63 976,2	64 471,9	65 874,6
NETTOKOSTNAD	-159 709,8	-156 386,5	-160 859,0
KOMMUNBIDRAG	160 859,0	153 648,8	160 859,0
RESULTAT	1 149,2	-2 737,8	0,0
* POLITISK VERKSAMHET (1)			
KOSTNADER	-1 104,6	-1 095,3	-1 261,8
NETTOKOSTNAD	-1 104,6	-1 095,3	-1 261,8
KOMMUNBIDRAG	1 182,0	1 151,1	1 182,0
RESULTAT	77,4	55,8	-79,8
* INFRASTRUKTUR, SKYDD M.M. (2)			
KOSTNADER	-222 581,4	-219 761,9	-225 471,8
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	63 976,2	64 470,1	65 874,6
NETTOKOSTNAD	-158 605,2	-155 291,8	-159 597,2
KOMMUNBIDRAG	159 677,0	152 497,7	159 677,0
RESULTAT	1 071,8	-2 794,1	79,8

Kommentar
Uppsala kommun är värdkommun för den gemensamma räddningsnämnden. Den gemensamma nämnden ingår därmed i Uppsala kommuns organisation och nettokostnad och resultat i resultaträkningen är här endast Uppsala kommuns.

BILAGA 3

Pågående investeringar

Pågående investeringar att överföras till investeringsbudget 2020
Nämnd: Räddningsnämnden

Investerings-budget 2019	Redov. netto-investeringar 2019-12-31	Återstår
26 050	19 584	6 466

Objekt	Belopp (tkr)	Kommentar
Brandbil Bas 1	3 000	Försenad leverans
Brandbil Bas 1	3 000	Försenad leverans
Fordon för klippövning	200	Försenat

SUMMA att överföra till 2019	**6 200**

BILAGA 4

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

Räddningsnämnden – bokslut 2019

RÄDDNINGSNÄMNDEN		Resultat		
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	1	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	160	1	-3	0
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	**161**	**1**	**-3**	**0**

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	**26**	**20**	**8**	**26**

Resultat per verksamhet

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun. KF-budgeten på 160 mnkr (miljoner kronor) är kommunbidraget från Uppsala kommun, ersättningarna (kommunbidragen) från Tierp och Östhammars kommuner uppgick till 51 mnkr

Kostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare och verksamheten hade en ekonomi i balans (0-resulat).

Resultatet för verksamhet räddningstjänst, som ingår under Infrastruktur, skydd mm, är 1 mnkr. Det positiva resultatet beror dels på att nämnden under året vidtagit åtgärder för att få en ekonomi i balans. Bland annat minskade lönekostnaden de sista sex månaderna med 3 mnkr jämfört med de första sex månaderna genom bättre personalplanering och anställningsstopp. Dels på ökade kommunbidrag för ökning av deltidsorganisation där kostnaden kommer 2020, för lokalhyror för nya brandstationer där kostnaden inte varit under hela året och på en ofinansierad kostnad för brandpostnätet i Uppsala. Sammantaget ger dessa tre poster en positiv resultateffekt på 1 mnkr.

Förra året var extremt avseende den torra och varma sommaren som innebar ökade kostnader med cirka 2,2 mnkr med ett negativt resultat på 2,7 mnkr som följd. Antagligen kommer vi oftare se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen och det kommer medföra större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Sedan styr även befolkningsförändringar kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

BILAGA 4

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

För de kommande två åren 2020 till 2021 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2020.

Investeringar

Under året uppgick investeringarna till 20 mnkr. Investeringsutrymmet för året är 26 mnkr, skillnaden mellan utfallet och budget beror på tre investeringar som är påbörjade men inte avslutade under året. Orsaken till att de inte är avslutade är försenade leveranser. Dessa investeringar blir klara 2020 och investeringsmedel för dessa på 6 mnkr förs även över till 2020.

BILAGA 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Räddningsnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

I årets början drog stormen Alfrida fram. Särskilt i Knutby fick räddningsnämnden en viktig roll under det efterföljande strömavbrottet då brandstationen hölls öppen för de som behövde hjälp med dricksvatten eller att kontakta 112. Under 2019 har förmågan att hantera kriser ökat, dels med lärdomar efter stormen Alfrida men också genom arbete med planer och krisövningar. Kärnkraftsövningen ”Havsörn” genomfördes under hösten.

Sommaren 2019 blev ur räddningstjänstens perspektiv betydligt lugnare än 2018. Inför sommaren hade förmågan att hantera omfattande skogsbränder har ökat genom utbildning, övning och utökade regionala och nationella samarbeten.

Ansökning av tillstånd för brandfarliga och explosiva varor har underlättats genom digitala tjänster på brandförsvarets webbisda. Annan verksamhet, till exempel planering av räddningsinsatser och deltidsbrandmännens tidsredovisning har också effektiviserats med hjälp av digitala verktyg.

Räddningsnämndens arbete för att minska klimatpåverkan har bland annat resulterat i förändrade brandsläckningsövningar, till exempel genom investeringar i övningsanläggningar som minimerar miljöpåverkan. Efter omfattande utredningar har räddningsnämnden också säkerställt att rening av PFAS från övningsfältet Viktoria sker.

Måluppfyllelse

RÄDDNINGSNÄMNDEN

		Resultat		
Belopp i miljoner kronor	**Kommunbidrag 2019**	**Bokslut 2019**	**Bokslut 2018**	**Helårsprognos 201908**
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	160	1	-3	0
Nämnden totalt	**161**	**1**	**-3**	**0**

	KF-budget 2019	**Bokslut 2019**	**Bokslut 2018**	**Helårsprognos 201908**
Investeringar	26	20	8	26

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun. Kommunbidraget från Uppsala kommun är 160 miljoner kronor.

BILAGA 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Kostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare. Verksamheten hade en ekonomi i balans.

Resultatet för verksamhet räddningstjänst, som ingår under Infrastruktur, skydd mm, är 1 miljoner kronor.

I stort har nämnden bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Förutsättningar för att uppfylla målet att återuppta planeringen av det civila försvaret har dock inte funnits då planeringsdirektiv från centrala myndigheter har saknats. Planeringsdirektiven förväntades komma under året.

Räddningsnämnden har arbetat mycket mot målet att kommunen ska vara en trygg kommun för alla. Bland annat har personal inom vård och skola utbildats i brandskydd, samarbetet med polisen och socialförvaltningens ungdomsjour har förbättrats brandförsvaret har medverkat i arbetet med att förbättra tryggheten i särskilt utsatta områden.

För verksamhetsåret 2019 fick räddningsnämnden uppdraget att förstärka den operativa organisationen och kommunbidraget ökades med 2,2 miljoner kronor. Under året har en ny inriktning för förstärkningen utretts och fastställts, men inte hunnit verkställas.

Räddningsnämnden har haft en ofinansierad kostnad på 1,1 miljoner kronor för brandpostnätet, en kostnad som tidigare hanterades av Uppsala Vatten AB. Räddningsnämndens avsikt är att ansöka om utökat kommunbidrag för att täcka dessa kostnader framöver.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

Förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor väntas under 2020. De förslag som lämnades i utredningen *En effektivare kommunal räddningstjänst* (SOU 2018:54) stämmer väl överens med hur räddningsnämnden redan arbetar, framför allt gällande regionala samarbeten av den typ som räddningsnämnden redan har avtal om. Det visar att Räddningsnämnden legat i framkant. Ledningsförmågan måste dock fortsätta att utvecklas, bland annat för att effektivt kunna ta emot internationellt stöd och hjälp från frivilliga.

Räddningsnämndens tillsynsverksamhet utmärker sig för en hög rättssäkerhet. Tydligheten har ökat med förelägganden och utvecklad kommunikation med verksamhetsutövare. Räddningsnämnden kommer att fortsätta utveckla bemötande, kompetens, tillgänglighet, information och rättssäkerhet i hela verksamhetsområdet.

Räddningsnämnden kommer fortsätta arbetet för att öka andelen kvinnor inom brandförsvaret. I dag är 8 procent av medarbetarna vid brandförsvaret kvinnor. Vid en nationell jämförelse är andelen deltidsanställda kvinnor i nivå med de andra R9-kommunerna, men andelen heltidsanställda kvinnor är lägre.

Bilaga 5

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Framtida utmaningar
På grund av klimatutvecklingen finns det en risk att extrema varma och torra somrar som 2018 blir mer frekventa. Räddningsnämnden behöver fortsätta se över vilka åtgärder som behöver vidtas för att kunna hantera de risker som ett förändrat klimat medför.

Den planerade utökningen av de södra stadsdelarna i Uppsala tätort med en stor befolkningsökning kommer ställa krav på en utökad räddningstjänst.

Fortsatt är personalomsättningen av deltidsbrandmän (räddningspersonal i beredskap) en utmaning. Räddningsnämnden ser mycket positivt på kommunfullmäktiges inriktning att fler kommunanställda ska kunna kombinera sin anställning med att vara deltidsbrandman.

Att allt fler byggnader uppförs med brännbara material innebär utmaningar vad gäller brandsäkerheten. Bränder i dessa konstruktioner blir mer komplexa och möjligheten att göra snabba och effektiva släckinsatser försvåras. Insatser i miljöer där det förekommer hot och våld, till exempel stenkastning mot brandmän, är också mer resurskrävande än normalt.

Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Även befolkningsförändringar styr kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad.

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

TIERPS KOMMUN

Uppsala kommun

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum

Uppsala KOMMUN

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid

Aspen, Stationsgatan, kl. 13:00-14:30
Måndagen den 24 februari 2020

Beslutande

Bertil Brunn (S) Uppsala	**ordförande**
Heikki Tiitinen (KD) Enköping	**vice ordförande**
Ann-Cathrine Lövling (S) Enköping	**ledamot**
Rose-Marie Westerholm (S) Älvkarleby	**tjg. ersättare**
Christer Lindström (M) Östhammar	**ledamot**
Lotta Carlberg (C) Tierp	**ledamot**
Mårten Blix (M) Uppsala	**ledamot**
Mats Hallor (L) Uppsala	**ledamot**
Gunilla Hamrin (S) Heby	**ledamot**
Bo Johnson (M) Håbo	**ledamot**
Birgitta Ljungberg Jansson (C) Knivsta	**ledamot**

Övriga deltagande

Kjell Hansson (S) Enköping	**ersättare**
Inga Alm (C) Östhammar	**ersättare**
Maha Mikari (S) Uppsala	**ersättare**
Jan-Erik Wikström (L) Uppsala	**ersättare**
Torsten Tornberg (KD) Uppsala	**ersättare**
Bernt Ove Stenmark (KD) Heby	**ersättare**
Solweig Lundkvist (S) Håbo	**ersättare**
Ida Hellrup	**chef**
Johan Ahlström	**sekreterare**

Utses att justera

Justeringens plats och tid **Uppsala 2020-03-03 kl. 10:00**

Underskrifter Sekreterare [redacted]

Paragraf **nr 28-59**

Johan Ahlström

Ordförande [redacted]

Bertil Brunn

Justerande [redacted]

Heikki Tiitinen

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat avseende § 28-59

Organ **Överförmyndarnämnden**

Sammanträdesdatum **2020-02-25**

Datum för anslags uppsättande **2020-03-03** Datum för anslags nedtagande **2020-03-24**

Förvaringsplats för protokollet **Överförmyndarförvaltningen**

Underskrift [redacted]

Johan Ahlström

012 315 - © Copyright SKL Kommentus 15-04

§ 54

Beslut årsbokslut och sammanställd analys inför årsredovisningen

att godkänna årsbokslutet och den sammanställda analysen inför årsredovisningen

Föredragande
Ida Hellrup

Bakgrund
Nämnden har upprättat ett årsbokslut och en analys inför årsredovisningen.

Motivering
Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommunernas bidrag till den gemensamma budgeten. Resultatet är budgeterat till noll kronor. Helårsprognosen i augusti har ett positivt resultat på 1,9 miljoner kronor och per december avviker resultatet positivt med 2,8 miljoner kronor vilket alltså utgör årets resultat. Samma period under fjolåret visade en positiv avvikelse med 4,7 miljoner kronor. Även om det budgeterats för en fortsatt minskning vad gäller ensamkommande barnärenden så har minskningen varit större än vad man trott. Överskottet delas ut till samverkanskommunerna fördelat enligt procentsatsen av det ekonomiska bidraget till nämndens budget.

Delges: Beslut och bilagor delges kommunledningskontoren i samtliga samverkande kommuner

012 315 - © Copyright SKL Kommentus 15-04

Överförmyndarnämnden - bokslut 2019

Gemensam nämnd

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN		Resultat		
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	14,4	-5,0	5,8	-4,1
Flyktingmottagande (61)	8,8	7,9	-1,0	5,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	**23,2**	**2,8**	**4,7**	**1,9**

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	**0,1**	**0,0**	**0,6**	**0,1**

Nämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, den har en gemensam budget, prognos och utfall. Precis som den gemensamma nämnden har sitt resultat och sina avvikelser mot budget och prognos så har varje ingående kommun på motsvarande sätt sin egen budget och avvikelse. I slutet av denna analys redovisas de ingående kommunernas del av resultatet.

Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommunernas bidrag till den gemensamma budgeten. Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet består av övriga ställföreträdare (ej gode män för ensamkommande), kanslikostnader och mindre kostnader för den gemensamma nämnden (tex utlägg för politikerna). Periodens resultat per december är ett underskott om 5,0 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 5,3 miljoner kronor lägre än budget för perioden. Att verksamheten har ett underskott beror på att kommunbidraget ligger fel mellan verksamhetskoderna.

I budgeten för detta år ligger 2 650 ärenden för övriga ställföreträdare. Ärendena för övriga ställföreträdare förblir rätt så konstanta över tiden. Vid december månads utgång har nämnden 2 693 ärenden.

Flyktingmottagande

Verksamheten Flyktingmottagande består av gode män för ensamkommande barn och vissa kanslikostnader. Periodens resultat per december är ett överskott om 7,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 8,1 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Att verksamheten har ett överskott beror till stor del på att kommunbidraget ligger fel mellan verksamhetskoderna. Även ersättningar till uppdragstagare ligger lägre än budget beroende på en nedgång i antal ärenden för ensamkommande barn.

I budgeten för detta år ligger 250 ärenden, vid december månads utgång finns 84 ärenden. Minskningen kan delvis hänföras till att ungdomar som varit placerade i Uppsala län men anvisade någon annan kommun i landet flyttats till anvisningskommunen.

Fördelning av preliminärt under/överskott i gemensam nämnd

Periodens resultat för den gemensamma överförmyndarnämnden per december är ett överskott om 2,8 miljoner kronor. Tabellen nedan visar den fördelningen av överskottet för de samverkande kommunerna.

Gemensam budget 2019			Preliminärt överskott	
			Utfall per dec	Helårsprognos8
	tkr	*Procent*	*tkr*	*tkr*
Enköping	4 641	11,9	334,0	222,4
Heby	2 067	5,3	148,7	99,0
Håbo	2 223	5,7	160,0	106,5
Knivsta	1 326	3,4	95,4	63,5
Tierp	2 223	5,7	160,0	106,5
Uppsala	23 244	59,6	1 672,6	1 113,7
Älvkarleby	975	2,5	70,2	46,7
Östhammar	2 301	5,9	165,6	110,3
	39 000	100,0	2 806,4	1 868,7

Investeringar

Inga investeringar 2019.

Uppsala kommun

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN		Resultat		
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	2019	2018	201908
Politisk verksamhet (1)	14,4	-6,2	4,9	-4,9
Flyktingmottagande (61)	8,8	8,9	-0,1	7,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	**23,2**	**2,7**	**4,8**	**2,1**

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	**0,1**	**0,0**	**0,6**	**0,1**

I analysen för Uppsala kommun ligger i botten det gemensamma resultatet och analysen ovan. Därtill kommer de intäkts- och kostnadsposter som endast gäller Uppsala kommun. Det är reglerande av under/överskott gentemot de andra kommunerna, kostnaderna för Uppsalapolitikerna (liksom övriga kommuner står Uppsala kommun för sina egna politikers arvoden och övriga kostnader) och bidrag från Migrationsverket. Dessa bidrag fördelas internt inom kommunen och en del tillfaller Uppsala kommuns del av den gemensamma nämnden. Bidragen ska bland annat täcka kostnader för Uppsalapolitikernas arvoden då Överförmyndarnämnden inte får kommunbidrag för detta.

Periodens resultat per december är ett överskott om 2,7 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,7 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader). Även ett bidrag från Migrationsverket på ca 0,7 miljoner kronor som avser 2018.

Politisk verksamhet

Periodens resultat per december är ett underskott om 6,2 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 6,2 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden. För ytterligare förklaring av avvikelsen, se *Politisk verksamhet* ovan under *Gemensam nämnd*.

Flyktingmottagande

På denna verksamhet ligger, förutom de nämndgemensamma posterna, bidrag från Migrationsverket.

Periodens resultat per december är ett överskott om 8,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 8,9 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. I överskottet ligger ett bidrag på ca 0,7 miljoner kronor från Migrationsverket som avser år 2018. För ytterligare förklaring av avvikelsen, se *Flyktingmottagande* ovan under *Gemensam nämnd*.

Investeringar

Se ovan under *Gemensam nämnd*.

Överförmyndarnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

Regeringen har under 2019 beslutat att tillsätta en särskild utredare som ska se över reglerna om gode män och förvaltare. Utgångspunkterna för utredningen presenterades i kommittédirektivet Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare (2019:44). Enligt kommittédirektivet finns det många förbättringsåtgärder som kan övervägas för att säkerställa att reglerna är rättssäkra och moderna. Däremot innebär utredningen inte en översyn av ställföreträdarsystemet i sin helhet, utan fokus ska vara på de områden där brister och problem föreligger. Överförmyndarförvaltningen i Uppsala län är en av de verksamheter i landet som valts ut för djupintervjuer kring hur lagstiftningen fungerar i praktiken av utredningen. Det ger både nämndens politiker och medarbetare en god möjlighet att påverka översynen av lagstiftningen.

Statskontoret har under året presenterat sin rapport En förbättrad samordning av tillsynen och tillsynsvägledningen inom överförmyndarområdet (2019:8). Utvärderingen visar på områden i länsstyrelsernas samordning som kan förbättras för att såväl tillsyn som tillsynsvägledning ska bli mer enhetlig och effektiv. I rapporten påpekar Statskontoret att nuvarande lagstiftning är föråldrad och att den lämnar ett alltför stort tolkningsutrymme. Statskontoret föreslår att regeringen bör utse en länsstyrelse att vara samordningsmyndighet, med syfte att samordna länsstyrelsernas arbete inom området. I dagsläget utövar sju av landets länsstyrelser tillsyn över de kommunala överförmyndarna. Länsstyrelserna ska kontrollera att överförmyndarna i sin tur kontrollerar att ställföreträdarnas sköter sin verksamhet och sina uppdrag på ett korrekt sätt. Enligt Statskontoret skulle samordningsmyndighetens arbete skapa möjlighet att öka överförmyndarnas förståelse för hur länsstyrelserna arbetar. Därtill visar utvärderingen att det saknas en utvecklad rättspraxis att stödja sig på, vilket försvårar för länsstyrelserna att göra likvärdiga bedömningar i tillsynsärenden.

Nämnden har under 2019 utvärderat och omvärldsbevakat olika ärendehanteringssystem för överförmyndare för att kunna hantera nämndens ärenden mer digitalt. Beslut och troligen även införande av nytt verksamhetssystem sker under 2020. Under 2019 har nämnden gått över till en digital kommunikation med tingsrätten. Där alla handlingar till tingsrätten skickas in via domstolsportalen som är en digital tjänst som domstolsverket tillhandahåller.

Grundutbildning för gode män och förvaltare har hållits av en av godmansföreningarna i länet. Under 2019 har förvaltningen tagit fram ett eget utbildningsmaterial och planlagt för att hålla utbildningen i egen regi 2020. På så sätt kan förvaltningen styra innehållet mer och tydligare koppla ihop rekryteringsinsatser som görs med utbildningen.

Måluppfyllelse

Nämnden har arbetat med tre av inriktningsmålen i Mål och budget. Nämnden har uppfyllt två av dessa och ett delvis. Nämndens uppdrag att öka möjligheten till inflytande och egenmakt och intensifiera arbetet med att motverka strukturella skillnader på grund av kön löper på enligt plan. Nämnden har exempelvis arbetat för att öka valfriheten för dem som behöver ställföreträdare. Nämnden har även gjort en analys av strukturella löneskillnader på grund av kön i samband med löneöversynen där inga strukturella löneskillnader kunnat påvisas.

Ett arbete med rekryteringsträffar för att hitta personer som är intresserade av att ta uppdrag som god man och förvaltare(ställföreträdare) har som vanligt genomförts under året. Nämndmålet var att rekrytera 80 nya ställföreträdare. Det nåddes inte riktigt, 69 nya ställföreträdare har rekryterats. Det är utomstående personer dvs personer som inte rekryterats för att enbart ta ett uppdrag för en anhörig eller vän.

Gemensam nämnd

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN				
		Resultat		
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	**2019**	**2019**	**2018**	**201908**
Politisk verksamhet	14,4	-5,0	5,8	-4,1
Flyktingmottagande	8,8	7,9	-1,0	5,9
Nämnden totalt	**23,2**	**2,8**	**4,7**	**1,9**

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	**2019**	**2018**	**201908**
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

Genom att överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, har den en gemensam budget, prognos och utfall. Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommuners bidrag till gemensamma budgeten.
Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

Uppsala

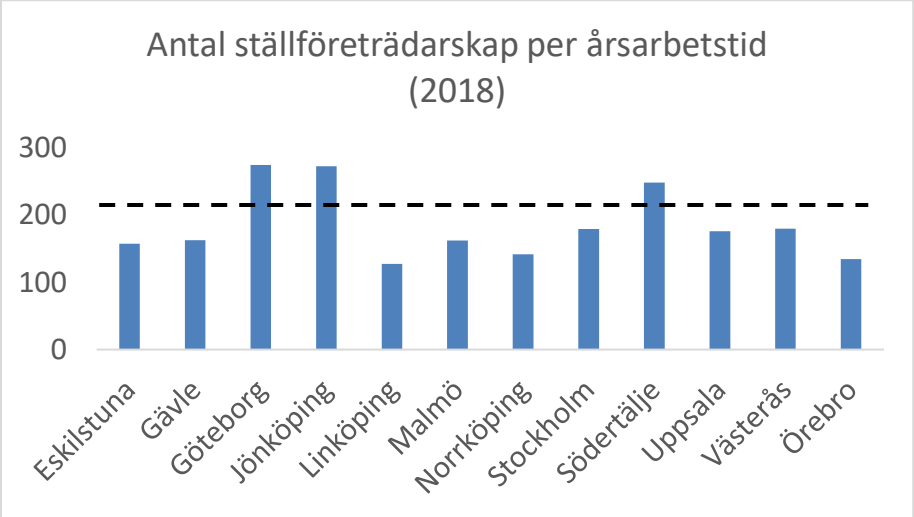
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN				
		Resultat		
	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	**2019**	**2019**	**2018**	**201908**
Politisk verksamhet	14,4	-6,2	4,9	-4,9
Flyktingmottagande	8,8	8,9	-0,1	7,0
Nämnden totalt	**23,2**	**2,7**	**4,8**	**2,1**

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2019	2019	2018	201908
Investeringar	0,1	0,0	0,6	0,1

I Uppsala kommuns resultat ingår Uppsalas del av det gemensamma resultatet, underskott/överskott regleras gentemot övriga kommuner. Därtill kommer de intäkts- och kostnadsposter som endast gäller Uppsala kommun. Det är kostnader för Uppsalapolitikerna och bidrag från Migrationsverket.

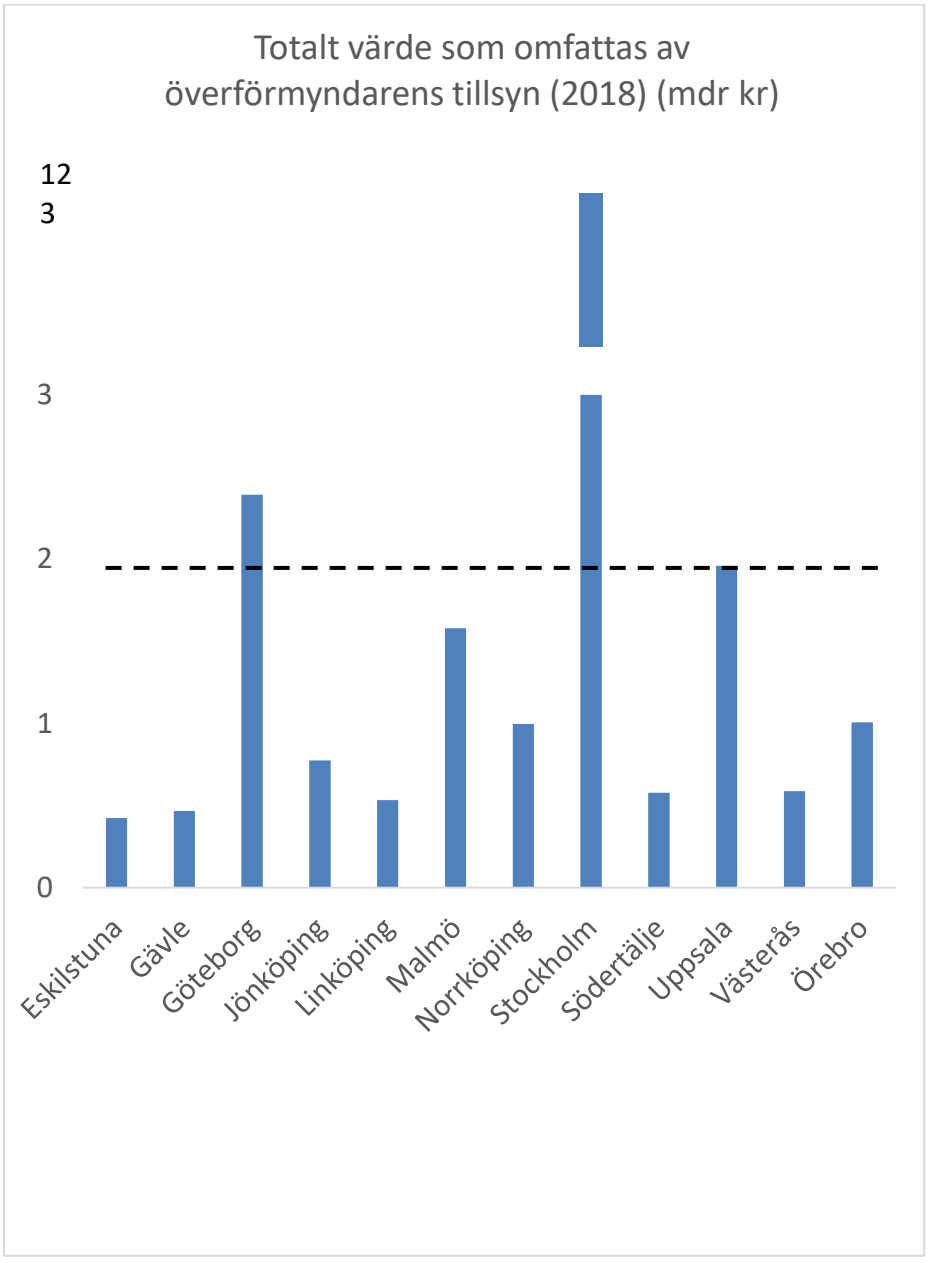
För Uppsala kommuns del redovisar nämnden ett överskott 2,7 mnkr, vilket är en positiv avvikelse i förhållande till budget med 2,7 mnkr. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader). I överskottet ingår även ett bidrag från Migrationsverket på ca 0,7 mnkr som avser 2018.

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

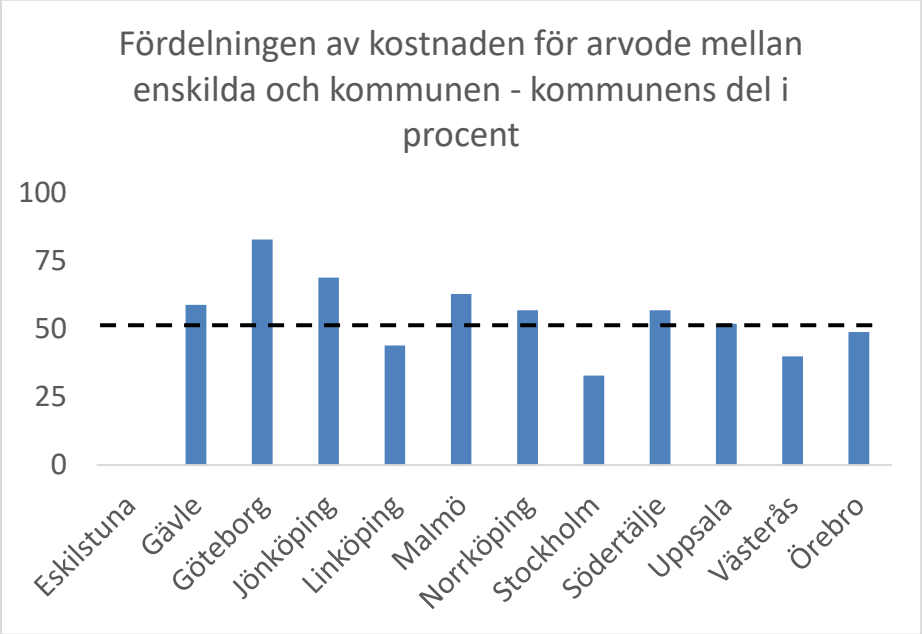

Uppsala läns överförmyndarverksamhet har ungefär samma antal ärenden per anställd som andra större kommuner såsom Stockholm och Malmö, kring 180 ärenden. Av R9-kommunerna (9 kommuner som Uppsala kommun ofta jämför sin verksamhet med) har

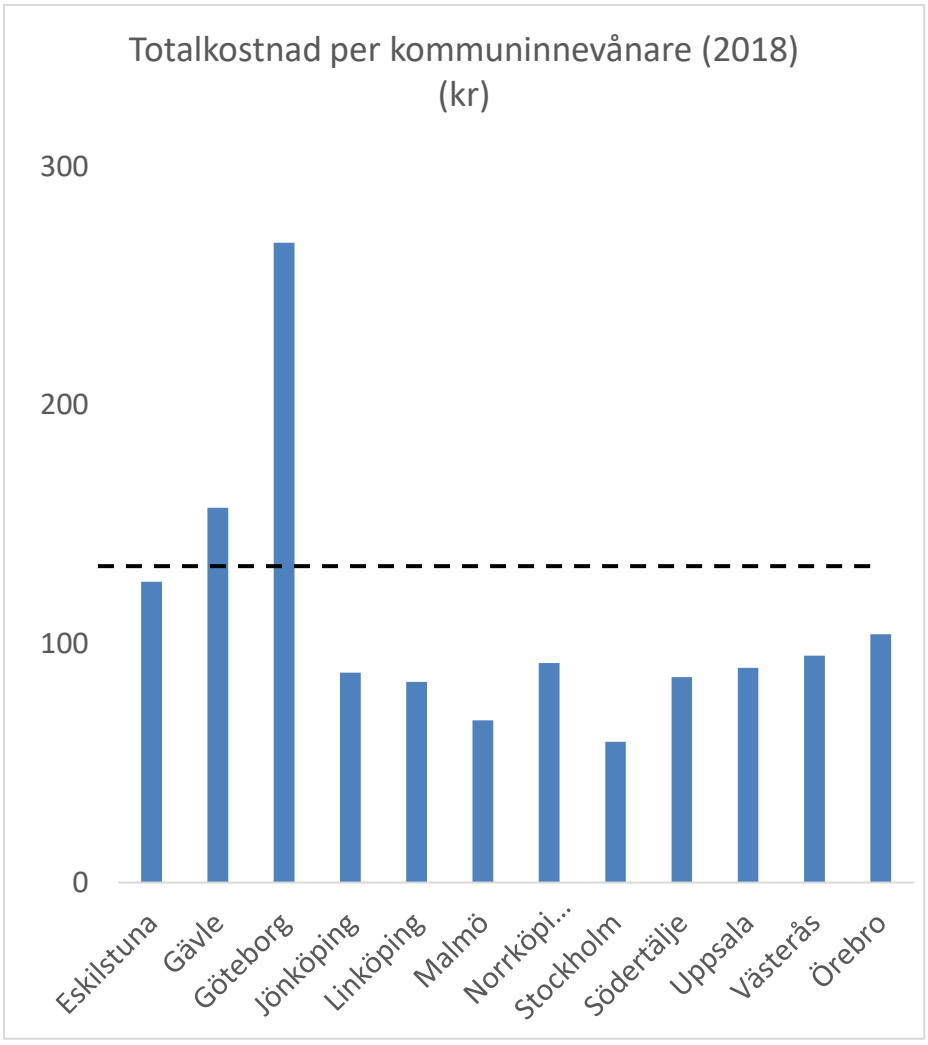
Gävle och Västerås ungefär lika många ärenden per anställd som den gemensamma nämnden. Det finns för 2018 några kommuner som sticker ut med väldigt många ärenden per handläggare över 240; Göteborg, Södertälje och Jönköping. Göteborg har haft ett ökande antal ärenden och är numera förstärkt med mer personal vilket kommer synas i redovisningen av statistiken för 2019. Det är okänt om detsamma gäller för Södertälje och Jönköping. Övriga kommuner i R9 har mellan 128 och 158 ärenden per anställd. Tidigare har samtliga kommuner i R9 haft färre antal ärenden per handläggare än Uppsala. Detta har ändrats med anledning av att antalet ärenden med ensamkommande barn kraftigt minskat. Uppsala hade under 2015 och 2016 ett mycket stort antal ensamkommande barn med över 120 kommuner som placerade barn på HVB-hem i Uppsala län. Antal ärenden hos den gemensamma överförmyndarnämnden i Uppsala län är nu på en nivå att löpande handläggning hinns med utan att stora balanser bildas och utvecklingsarbete kan återigen bedrivas. Statistiken som redovisas är för 2018 eftersom 2019 års statistik inte publiceras av Länsstyrelsen förrän under mars månad 2020.

En stor och viktig del av överförmyndarverksamheten är granskningen av gode männens och förvaltarnas årsredovisningar. I samband med granskning av årsredovisningen skall överförmyndaren kontrollera att den enskilde fått nytt av sina inkomster samt eventuellt kapital och att den enskilde inte lidit några rättsförluster. För att göra en bedömning av hur stor inkomst och förmögenhet som respektive överförmyndarverksamhet har tillsyn över är det intressant att titta på det samlade värdet som omfattas av överförmyndarens tillsyn. Stockholms överförmyndare sticker ut med långt större samlade värden än någon annan överförmyndarverksamhet att ha tillsyn över. Uppsala läns överförmyndarnämnd har tillsyn över knappt 2 miljarder kronor. Nämnden har en välutarbetad granskningsrutin och har på de senaste åren utarbetat ett arbetssätt vid granskning av årsräkningar som gör att granskningen även avslutas i tid.

Arvode till gode män och förvaltare är en stor del av nämndens budget. För 2019 var kostnaden för arvode till vuxna ställföreträdare 12 miljoner kronor drygt och för gode män till ensamkommande barn var kostnaden nästan 3 miljoner kronor. Det är upp till varje överförmyndarnämnd att bestämma vilka arvodesriktlinjer som ska tillämpas. Många överförmyndare tillämpar Sveriges Kommuners och Regioners riktlinjer vilket även överförmyndarnämnden i Uppsala län gör. Vem som är betalningsansvarig för det arvode som överförmyndaren beslutar till god man eller förvaltare framgår av lag. Det styrs av inkomster och tillgångar, enskilda med låga inkomster och ingen förmögenhet betalar inte arvode medan övriga gör det. I Uppsala län står kommunen för arvodet i ungefär hälften av alla ärenden vilket är relativt normalt. I Uppsala län har fördelningen innan inströmningen av ensamkommande barn varit att kommunen betalat arvodet i drygt 40 % av ärendena. Kostnaden för arvode har därför ökat. Eskilstuna kommun har rapporterat att de står kostnaden för arvodet i 200 % av ärendena vilket måste vara fel och därför finns Eskilstuna kommuns procentsats inte med i tabellen ovan.

Kostnaden för överförmyndarverksamheten per kommuninvånare skiljer sig relativt mycket åt mellan kommunerna i R9 och även mellan de större kommunerna i landet. Stockholm har den lägsta kostnaden per kommuninvånare med 59 kronor och Göteborg har den högsta med 268 kronor. Stockholms kommun har låga kostnader för arvodet vilket också återspeglas i en låg totalkostnad per kommuninvånare för överförmyndarverksamheten medan motsatsen är sant för Göteborgs kommun. Uppsala läns överförmyndare har en kostnad om 90 kronor per kommuninvånare vilket ligger i närheten av kostnaden för flera andra kommuner; Jönköping, Linköping, Södertälje och Västerås. Malmö ligger något lägre i kostnad per kommuninvånare men har samtidigt haft problem med stora balanser gällande bland annat ärenden där god man inte kunnat rekryteras. Eskilstuna och Gävle ligger väsentligt högre än övriga kommuner i R9 med en kostnad om 126 respektive 157 kronor per kommuninvånare. Gävle och Eskilstuna har lägre antal ärenden per årsarbetstid än många andra kommuner. Gävle och troligen även Eskilstuna betalar en stor del av arvodena till sina gode män och förvaltare.

Framtida utmaningar

Dagens ställföreträdarsystem är baserat på idealitet, där en stor del av uppdragen innehas av anhöriga till den enskilde. Systemets ideella karaktär grundar sig i föreställningen att en god man ska vara just en god person som kliver in och hjälper en medmänniska. Däremot finns det uppdrag som är mer komplicerade och krävande än genomsnittet och som innebär en större insats från ställföreträdaren. I dagsläget står många överförmyndare inför den stora utmaningen att rekrytera kompetenta ställföreträdare till sådana uppdrag. Vissa kommuner, bland andra Göteborg och Malmö, har inrättat förvaltarenheter med kommunala tjänstepersoner som kliver in som ställföreträdare i särskilt komplicerade uppdrag. I Stockholm stads förslag till budget 2020 meddelas att kommunstyrelsen tillsammans med överförmyndarnämnden ska ta fram ett förslag till implementering av en förvaltarenhet alternativt upphandling av förvaltartjänster. Rekryteringsproblematiken är även del av den översyn av lagstiftningen som nu görs.

Utöver svårigheten att rekrytera till komplicerade uppdrag finns även en särskild problematik kopplad till rekrytering i vissa av länets mindre kommuner, men intresset för att bli ställföreträdare tycks även mattas av i Enköping och Uppsala. En stor del av dagens ställföreträdare är äldre, och det kommer behövas ett generationsskifte i en snar framtid. I dagsläget är det dock svårt att rekrytera yngre personer till uppdraget. Att säkerställa detta generationsskifte av ställföreträdare samt att bredda rekryteringen, inte minst i glesbygd, kommer att vara en utmaning för nämnden under kommande verksamhetsår. Dock har Uppsala län hittills klarat rekryteringen utan stora balanser och långa väntetider vilket många kommuner i landet redan idag brottas med.

Sverige har en åldrande befolkning och det går mot en utveckling där äldre blir både fler i antal och lever längre. I Uppsala län förväntas antalet personer som är 80 år eller att fördubblas under de kommande åren. Detta kommer att ställa större krav på den kommunala verksamheten som helhet, och däribland överförmyndarnämnden. Antalet ärenden kan komma att öka, även om antalet godmanskap och förvaltarskap hittills varit relativt konstant.

Nämndens digitala ärendehanteringssystem behöver moderniseras och effektiviseras. Beslut och troligen även införande av nytt ärendehanteringssystem väntas tas under 2020. Digitalisering är en utmaning för hela överförmyndarområdet, men mycket är på gång. Redan nu finns t.ex. ett system – LEX – hos Göteborgs stads överförmyndare där uttagsansökningar kan skickas digitalt till banken. I dagsläget är det dock enbart Nordea som kan ta emot digitala uttagsansökning och det fungerar enbart i just LEX. Bankföreningen har därför tillsatt en teknisk grupp för att se om, och i så fall hur, det går att få fler banker att via olika ärendehanteringssystem ansluta sig till digitala uttagsansökningar. Nämnden har testat en e-tjänst för hantering av årsredovisningar i slutet av 2019 som infördes i januari 2020. Nämnden ämnar följa den digitala utvecklingen inom relevanta områden för att kunna säkerställa en effektiv och rättssäker överförmyndarverksamhet.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum

Uppsala KOMMUN

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I UPPSALA LÄN

Plats och tid
Aspen, Stationsgatan, kl. 13:00-14:30
Måndagen den 24 februari 2020

Beslutande

Bertil Brunn (S) Uppsala	**ordförande**
Heikki Tiitinen (KD) Enköping	**vice ordförande**
Ann-Cathrine Lövling (S) Enköping	**ledamot**
Rose-Marie Westerholm (S) Älvkarleby	**tjg. ersättare**
Christer Lindström (M) Östhammar	**ledamot**
Lotta Carlberg (C) Tierp	**ledamot**
Mårten Blix (M) Uppsala	**ledamot**
Mats Hallor (L) Uppsala	**ledamot**
Gunilla Hamrin (S) Heby	**ledamot**
Bo Johnson (M) Håbo	**ledamot**
Birgitta Ljungberg Jansson (C) Knivsta	**ledamot**

Övriga deltagande

Kjell Hansson (S) Enköping	**ersättare**
Inga Alm (C) Östhammar	**ersättare**
Maha Mikari (S) Uppsala	**ersättare**
Jan-Erik Wikström (L) Uppsala	**ersättare**
Torsten Tornberg (KD) Uppsala	**ersättare**
Bernt Ove Stenmark (KD) Heby	**ersättare**
Solweig Lundkvist (S) Håbo	**ersättare**
Ida Hellrup	**chef**
Johan Ahlström	**sekreterare**

Utses att justera
Justeringens plats och tid **Uppsala 2020-03-03 kl. 10:00**

Underskrifter Sekreterare [redacted]
Johan Ahlström
Paragraf **nr 28-59**

Ordförande [redacted]
Bertil Brunn

Justerande [redacted]
Heikki Tiitinen

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat avseende § 28-59

Organ **Överförmyndarnämnden**
Sammanträdesdatum **2020-02-25**
Datum för anslags uppsättande **2020-03-03** Datum för anslags nedtagande **2020-03-24**
Förvaringsplats för protokollet **Överförmyndarförvaltningen**

Underskrift [redacted]
Johan Ahlström

§ 57

Beslut verksamhetsuppföljning

att godkänna den föreslagna verksamhetsuppföljningen för 2019.

Föredragande
Ida Hellrup

Bakgrund
I samband med årsbokslut skall kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag samt nämndspecifika mål från verksamhetsplanen följas upp. När det gäller kommunövergripande inriktningsmål och uppdrag följer det värdkommunen Uppsalas.

Motivering
En uppföljning har skett av både de kommunövergripande inriktningsmålen och de nämndspecifika målen från verksamhetsplanen. Uppföljningen biläggs detta beslut.

Delges: Beslut och bilaga delges kommunledningskontoren i samtliga samverkande kommuner

012 315 - © Copyright SKL Kommentus 15-04

Verksamhetsplan 2019

Fas: *Uppföljning per december Verksamhetsplan 2019* ***Rapportperiod:*** *2019-12-31*
Organisation: *5500 - Överförmyndarnämnden (ÖFN)*

INLEDNING

Överförmyndarnämnden kontrollerar att förmyndare, gode män och förvaltare gör sitt jobb korrekt så att inte den som har fått en ställföreträdare utsedd lider personlig, ekonomisk eller rättslig skada.

KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Bedömning
Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Genom att överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd tillsammans med övriga kommuner i länet, har den en gemensam budget, prognos och utfall. Nämnden har en budget på drygt 39 miljoner kronor. Då ingår gemensamma kostnader och alla kommuners bidrag till gemensamma budgeten.

Periodens resultat per december är ett överskott på 2,8 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 2,8 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Överskottet beror främst på färre ärenden för ensamkommande barn samt något lägre kanslikostnader (löne- och verksamhetskostnader).

NÄMNDMÅL

Den gemensammaöverförmyndarnämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndens strategi för att nå målet:

Det är nödvändigt för nämnden med en god kontroll och styrning av verksamhet och ekonomi. Detta kräver vetskap om vilka behov kommunerna har inom nämndens ansvarsområde och en god uppföljning av verksamheten och ekonomin. Nämnden har en bra ordning för detta som ska upprätthållas.

Nämnden arbetar ständigt för att säkerställa att kvinnor och män behandlas lika i myndighetsutövningen. Det finns behov av att utreda såväl om det förekommer omotiverade skillnader mellan kvinnor och män som vad dessa i så fall beror på.

Uppföljning sker genom skriftliga månadsrapporter över det ekonomiska läget till nämndledamöterna. Nämndens ekonomi diskuteras på varje nämndsammanträde.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har en ekonomi i balans och arbetar aktivt med jämställdhetsfrågor.

ÅTGÄRDER

Ägarsamråd och månadsuppföljningar

Förväntade effekter av åtgärderna:

En god och jämställd service till kommuninvånarna och en ekonomi i balans.

Uppföljning:

Ekonomiska nyckeltal.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Det har varit två ägarsamråd ett i maj och ett i november 2019 där nämndens övergripande mål och ekonomi diskuterades med kommunstyrelseordförande i länet. Ekonomin har redovisats och diskuterats i samband med varje nämndsammanträde.

Granskningar av årsräkningar ska vara påbörjade senast den 1 september 2019

Granskning av ställföreträdarnas årsräkningar utgör en viktig och omfattande del av nämndens tillsynsarbete. Ställföreträdare ska enligt lag lämna in sin årsräkning senast den 1 mars varje år. Överförmyndarnämndens mål är att alla årsräkningar ska vara påbörjade senast den 1 september, vilket innebär att granskning utgör en stor del av arbetsuppgifterna på förvaltningen under perioden januari till och med september. Det fortgående granskningsarbetet ska dokumenteras och redovisas till nämnden. I granskningsarbetet ska det under året genomföras ett antal fördjupade granskningar. Dessa fördjupande granskningar kan vara en mer ingående kontroll av underlag för ställföreträdarens redovisning eller kontakt med den enskilde eller personer i hans eller hennes nätverk (hemtjänst, boendepersonal m.fl.) Arbetet med detta redovisas i enlighet med nämndens internkontrollplan för 2019.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Granskningen av årsräkningar är avslutad. De 50-tal årsräkningar som kvarstod efter 1 september har granskats färdigt under hösten. Anledningen till att granskning av årsräkningar kan dra ut på tiden är att de inte kommer in i tid eller att det krävs många kompletteringar för att se om ställföreträdaren skött uppdraget korrekt och att den enskilde inte drabbats av ekonomisk skada.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Bedömning
Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden tillhandahåller gode män och förvaltare till de som har behov av hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. En ställföreträdare är för nämndens målgrupp en

möjlighet att leva ett oberoende liv med rätt insatser och stöd. Nämndens svårigheter med att rekrytera i de svåraste uppdragen gör dock att en del medborgare får vänta alldeles för länge med att få en ställföreträdare. Förvaltningen har i år rekryterat något fler nya gode män och förvaltare än 2018. Det är också så att förvaltningen vid flera tillfällen under 2019 inte haft uppdrag som väntat länge på rekrytering så rekryteringsläget har förbättrats.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämnden ska ha tillräckligt med ställföreträdare

Nämndens strategi för att nå målet:

Överförmyndarnämnden ska alltid arbeta för en jämställd tillsättning och rekrytering av ställföreträdare utan omotiverade skillnader mellan kvinnor och män.

För att nå rekryteringsmålen på såväl kort som lång sikt, ska förvaltningen fortsätta med utvecklingsarbete gällande rekrytering av ställföreträdare. Arbetet ska dokumenteras och redovisas till nämnden.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Rekryinteringsinsatser har gjorts under hösten och förvaltningen rekryterade 69 nya gode män i länet, målet för året var 80. Dock är utfallet för olika kommuner i den gemensamma nämnden olika lyckosamt trots att rekryteringsinsatserna varit detsamma. I Enköping har 3 nya ställföreträdare rekryterats, 4 i Heby, ingen i Håbo, 2 i Knivsta, 5 i Tierp, 47 i Uppsala, 3 i Älvkarleby och 5 i Östhammar.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser och utbildning

Förväntade effekter av åtgärderna:

Rekryteringsmålet nås och personer i behov av ställföreträdare kan få hjälp.

Uppföljning:

Antal rekryterade ställföreträdare.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Två rekryteringsmöten har genomförts i samtliga kommuner i samverkan. I Uppsala har rekryteringsmöten hållits nästan varje månad på grund av att intresseanmälningarna för att ta uppdrag är betydligt fler än i övriga kommuner.

Fortsätta arbeta efter det system där nyligen godkända ställföreträdare erbjuds enklare uppdrag för att få in dem i verksamheten

Förväntade effekter av åtgärderna

Få fler nya ställföreträdare att ta sitt första uppdrag

Uppföljning

Antal och andel rekryterade ställföreträdare som åtar sig uppdrag

Ansvarig	Status
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har fortsatt arbetet med att erbjuda nya ställföreträdare enklare uppdrag.

Rekryteringsträffar nya stf

12 träffar i Uppsala

2 träffar i samverkanskommunerna

Minst en extra rekryteringsinsats under hösten

Statistik till nämnd

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

Rekryteringsträffar har hållits enligt plan.

Den gemensamma överförmyndarnämndens servicenivåer ska upprätthållas

Nämndens strategi för att nå målet:

Servicenivåerna syftar till att garantera att enskilda inte lider rättsförluster och att de får hjälp av ställföreträdare inom rimlig tid. Målsättningen är även att eventuell misskötsamhet hos en ställföreträdare upptäcks och hanteras snabbt och effektivt. Överförmyndarnämnden har beslutat om handläggningstider för olika typer av ärenden som förvaltningen har att följa. Uppföljning av detta sker i enlighet med den beslutade internkontrollplanen. Nämnden klarar i de flesta fall att upprätthålla servicenivåerna. Då vissa omständigheter som påverkar servicenivån ligger utom nämndens kontroll, t ex när det gäller att få in nödvändig utredning från externa parter, uppgår målsättningen till 90 % när det gäller "Antalet huvudmän som får ställföreträdare utsedd inom 90 dagar".

Servicenivån till de aktörer som kommer i kontakt med överförmyndarnämnden ska vara lika oavsett kön. Överförmyndarförvaltningen ska därför analysera om det förekommer omotiverade skillnader i bemötande av huvudmän som kontaktar förvaltningen t ex vad gäller klagomål. Om det förekommer skillnader ska förvaltningen analysera vad dessa beror på.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Stickprover görs av flera av servicenivåerna i samband med uppföljning av interkontrollplanen. I de allra flesta fall håller nämnden sina beslutade servicenivåer.

ÅTGÄRDER

Bevakning av att servicenivåerna upprätthålls

Förväntade effekter av åtgärderna:

God och rättssäker service.

Uppföljning:

Kontroll av uppsatta indikatorer.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Indikatorerna för att servicenivåerna upprätthålls följs upp i internkontrollen. Internkontrollen för kvartal 2 har resulterat i ett par mindre anmärkningar som åtgärdas genom information om rutiner till berörda handläggare. I de flesta fall håller nämnden handläggningstiderna.

UPPDRAG

7.3 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Tidigare 7.2

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

För att detta skall kunna uppfyllas är rekrytering väldigt viktigt så att det finns ett brett urval av ställföreträdare med olika kompetenser att matcha mot de medborgare som behöver hjälp. Förvaltningen har en arbetsgrupp för rekrytering och arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet med rekrytering av nya ställföreträdare.

ÅTGÄRDER

Rekrytering av ställföreträdare

Förväntade effekter av åtgärderna:

Det finns fler möjliga ställföreträdare att matcha mot huvudmännen.

Uppföljning:

Antal ställföreträdare.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämnden ligger bättre till med rekryteringen av nya än för samma period förra året.

Huvudmannens (dvs. den som har rätt till ställföreträdare) önskemål avseende vilken ställföreträdare han eller hon önskar ska tillgodoses i högre grad.

Förväntade effekter av åtgärderna

Ställföreträdarskapet kommer att motsvara huvudmannens önskemål i högre grad.

Uppföljning

Antal huvudmän som kunnat rekryteras i enlighet med huvudmannens önskemål.

Ansvarig	Status
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen försöker så långt det är möjligt att infria huvudmännens önskemål om ställföreträdare.

Riktad rekryteringsinsats för att bredda ställföreträdarnas bakgrund

Tillvarata huvudmannens önskemål i högre grad.

Redovisning av extra rekryteringsinsats

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ett material finns framtaget för att rekrytera ställföreträdare med annan bakgrund. Det har börjat användas.

Jämställd rekrytering av ställföreträdare

Synliggöra eventuellt behov av riktade rekryteringsinsatser.

Uppföljning

Könsuppdelad statistik

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Ej påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Könsuppdelad statistik kommer att tas fram under hösten.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Bedömning
I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen arbetar teambaserat enligt Susan Wheelan effektiva team. Det syns i medarbetarundersökningen att arbetet gett resultat.

NÄMNDMÅL

Den gemensamma överförmyndarnämndens medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala län

Ansvarig	Bedömning
Åsa Hedlund (asa.hedlund2)	I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

2019 har förvaltningen fortsatt att arbeta med det teambaserade arbetssättet, förtydliganden av mål och uppdrag, värdegrund och feedback. Förvaltningen har även genom två föreläsningar och en digitalkurs arbetat med stresshantering.

NÄMNDINDIKATORER

Titel	Kön	Utfall	Mål 2019	Utfall 2018-aug	Bedömning
Korttidssjukfrånvaro	Alla				Värde uppnått
Senaste kommentar (2019-12-31): Korttidsfrånvaron har minskat alla månader utom två, juni var oförändrad och augusti ökande: 1,69 i juni 2018 till 1,72 i juni 2019 1,52 i juli 2018 till 0,84 i juni 2019 1,64 i augusti 2018 till 3,13 i augusti 2019 4,32 i september 2018 och 2,12 i september 2019 2,49 i september 2018 och 1,70 i oktober 2019 2,77 i november 2018 och 1,94 i november 2019 1,76 i december 2018 och 0,83 i december 2019					
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex.	Alla				Värde uppnått
Senaste kommentar (2019-12-31): HME totalindex har ökat från HME 59 2018 till totalindex 78 2019. Det går bara att se totalindex i år och inte HME. HME frågorna är färre än alla de frågor som omfattas av totalindex så därför blir jämförelsen lite haltande.					
Andel avslutade arbetsskador och tillbud i förhållande till antal anmälda.	Alla				Inget värde angivet
Senaste kommentar (2019-12-31): Skador och tillbud har rapporterats i KIA, det är bara två KIA-anmälningar gjorda. Påminnelse har gjorts om att KIA finns samt vikten av att rapportera två gånger under året.					

En större del av den gemensamma överförmyndarnämndens ärenden ska hanteras i e-förvaltning

Nämndens strategi för att nå målet:

Under år 2018 redovisades ca 73 procent av redogörelserna för ensamkommande barn i den elektroniska tjänsten E-Wärna.

E-Wärna innehåller även möjlighet till elektronisk redovisning av årsräkning, delräkning och sluträkning. Förvaltningen hade förhoppningar om att kunna börja använda den under hösten 2017. Till följd av tekniska brister i systemet har detta senarelagts. Under slutet av 2017 lanserade

leverantören (Explizit) en uppdaterad version av Wärna kallad Wärna-Go, som förhoppningsvis möjliggör ytterligare digitalisering av handläggningen. Tester genomförs av Wärna-Go under december 2018 och en hel del brister har upptäckts. I dagsläget är det därför oklart när förvaltningen kan börja använda Wärna-Go. En större utvärdering av resultatet från testerna av Wärna-Go kommer behöva göras under första kvartalet 2019.

Ansvarig	Bedömning
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-12-31):

Nämnden har under december 2019 haft pilot samt beslutat att införa e-wärna för årsräkning under 2020. Det bidrar till att ett mer digitalt arbetsflöde möjliggörs.

Studiebesök samt telefonkontakt med andra kommuner som använder Wärna Go eller Provisum har genomförts. Under 2020 bör ett beslut kunna tas om uppgradering av befintligt verksamhetssystem eller införande av nytt.

UPPDRAG

9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Färdig

Senaste kommentar (2019-12-31):

En analys har gjorts med stöd av HR-chef och inga strukturella löneskillnader på grund av kön har kunnat påvisas. Om det kommer annat material som stöd för att göra analysen kan detta behöva aktualiseras igen.

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Beslutspunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Ska rapporteras från och med delårsuppföljningen per april 2018.

Ansvarig	Status
(christoffer.nilsson)	Påbörjad

Senaste kommentar (2019-12-31):

Förvaltningen har gått utbildning och en ledningsplan finns klar

Särskilda frågor om synpunktshantering

Rapporteras vid helårsuppföljningen.

Ansvarig	Status
Ida Hellrup (ida.hellrup)	Färdig

Titel	Ansvarig	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Har nämnden/styrelsen en systematisk hantering av synpunkter?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	90%
Senaste kommentar (2019-12-31): Nämnden har en utarbetat rutin för att ta emot klagomål och synpunkter i individärenden sedan många år tillbaka. Allmänna synpunkter som inte är hänförliga till ett specifikt ärende hanteras efter vilken karaktär synpunkten har och bedöms från fall till fall, här finns ingen rutin. Det är ovanligt att nämnden får synpunkter som inte är hänförliga till ett visst ärende.					
Hur många synpunkter har kommit in på den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för under 2019?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
Senaste kommentar (2019-12-31): Nämndens verksamhetssystem har inget bra system för att sortera ut detta.					
Vilka förbättringsområden har, utifrån dessa synpunkter, identifierats i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
Senaste kommentar (2019-12-31): Det går inte heller att få fram eftersom vi inte kan titta på alla ärenden och synpunkter tillsammans utan bara ärende för ärende.					
Vilka förändringar har, utifrån dessa synpunkter, genomförts eller planeras i den verksamhet nämnden/styrelsen ansvarar för?	Ida Hellrup (ida.hellrup)	2019-11-22	2020-02-06	Färdig	100%
Senaste kommentar (2019-12-31): Det finns ett kontinuerligt förbättringsarbete med förbättringslogg och uppdatering av rutiner och arbetssätt på förvaltningen.					

TIERPS KOMMUN

Årsredovisning 2019

IT-nämnd

Innehållsförteckning

VERKSAMHETSIDÉ 3
UPPFÖLJNING AV STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ MÅLEN 3
ANALYS AV ÅRETS VERKSAMHET 4
RESULTATRÄKNING 7
KOMMENTAR TILL ÅRSUTFALLET JÄMFÖRT MED ÅRSPROGNOSEN I DELÅRSRAPPORTEN 7
KOMMENTAR TILL BUDGETUTFALL 8
FRAMTIDSBEDÖMNING 8
MÅTT 9

IT-nämnd

Verksamhetsidé

Nämndens ansvarsområde är övergripande IT-strategiska och IT-taktiska frågor samt IT-operativa insatser för kommunerna enligt de definitioner och beslut som tas av nämnden.

Nämnden ska arbeta för att möjliggöra för kommunerna att arbeta i en samverkanskultur för att få mer effektiva lösningar för såväl kärnverksamheterna som IT-verksamheten. Nämndens ansvar är även att medverka i de fem kommunernas digitala utvecklingsarbete samt stödja samordning av verksamhetsutvecklingsinsatser som är IT-relaterade. Nämnden ska sträva efter att arbeta i en samverkans- och samförståndskultur. Nämnden ska även verka för att kontinuerligt effektivisera IT-verksamheten för att kunna leverera IT-tjänster till förvaltningarna till överenskomna servicenivåer. Uppdraget innefattar även att ge överenskommet stöd för IT-relaterade verksamhets- och utvecklingsfrågor.

Uppföljning av strategier för att uppnå målen

IT-nämndens första år har präglats av processkartläggningar och rollbeskrivningar för organisationen samt ett budgetarbete som resulterade i en budget först den 27 juni 2019. Återhållsamhet och överutnyttjande av interna resurser har gett ett stort ekonomiskt överskott totalt för de fem kommunerna, men eftersatt verksamhetsstöd och slitna medarbetare.

Med anledning av de fem kommunernas ansträngda ekonomi och de styrsignaler som mottagits både politiskt och från verksamheten så har ett positivt resultat varit den första och största prioriteringen, speciellt med tanke på SMN:s(Knivsta/Heby) stora negativa resultat under de föregående åren. En ekonomi i balans har varit överordnat allt och medfört återhållsamhet med rekryteringar och projekt. Under en stor del av året så har möten(både fysiska men framförallt digitalt) med de fem kommunernas ekonomichefer skett en gång per vecka.

Övergripande inriktningsmål:

Nämnden ska även verka för att kontinuerligt effektivisera IT-verksamheten för att kunna leverera IT-tjänster till förvaltningarna till överenskomna servicenivåer. Uppdraget innefattar även att ge överenskommet stöd för IT-relaterade verksamhets- och utvecklingsfrågor.

Uppdrag och uppgifter:

Den gemensamma nämnden ansvarar för:

- strategisk och taktisk utveckling av IT-relaterade områden
- support/helpdesk av IT-relaterade områden
- IT-drift av den centrala servermiljön för kommunerna
- att leda en referensgrupp för inköp och logistik av gemensamma IT-produkter och IT-tjänster
- hantering av telefonifunktionen enligt separata överenskommelser med varje kommun
- inventarieadministration för IT-relaterade produkter, samt motsvarande stöd för
- inventarieadministration av förvaltningarnas verksamhetskritiska IT-system
- förvaltningarnas kommunikationsnät
- avtal som är en förutsättning för nämndens ansvarsområden

Dessutom har nämnden i uppdrag att vara stöd:

- i kommunernas digitala utveckling / digitala transformation
- för verksamheterna vid upphandling av förvaltningsspecifika IT-produkter och IT-tjänster,
- inklusive produkt- och modellval
- för förvaltningar vid IT-projekt och andra utvecklingsprojekt

Analys av årets verksamhet

Kund:
Vi ser i de enkäter vi skickat ut att det samlade betyget från verksamheten är diversifierat. I de tre kommunerna med egen regi så har resultatet varit relativt stabilt, något ned i Tierp och Älvkarleby och uppåt i Östhammar. I de tre kommunerna med egen regi är det marginella förändringar som till viss del förklaras av ökat deltagande i enkäten samt att personal från Tierp, Älvkarleby och Östhammar deltar i IT-städningen i Knivsta. Den största försämringen av kundnöjdhet är i Knivsta. I Knivsta så har återkommande problem med nätverk och infrastruktur stor påverkan på kundnöjdheten. En påverkan för två av kommunerna (Heby/Knivsta) som hårdast drabbats av den överklagade upphandlingen av skrivare/ kopiatorer går inte att bortse ifrån. En del av missnöjet kommer från frustrationen av gammal skrivarutrustning.
Sammantaget är det 42 skolor och 61 förskolor som ingår i IT-organisationens ansvar, lägg därtill motsvarande volymer inom samhällsbyggnad och omsorgen så är bilden av en relativt stor organisation med de krav och önskemål som kommer därav klar. IT-organisationen har inte under 2019 klarat av att möte de förväntningarna.

Process:
Städningen i Knivsta har tagit mer än 1800 timmar extra från övriga delar av den egna IT-organisationen, här fortgår städningsprojektet för infrastrukturen under våren 2020 i ett projekt tillsammans med Advania. Kvarvarande ”skräp” i infrastrukturen och i AD:t från tidigare leverantörer påverkar driftsstabiliteten. I anslutning till ovanstående har arbetet startats för ”nytt AD, Active Directory”. Knivsta kommer att vara först ut, men övriga fyra kommuner ska löpande flyttas över i det nya gemensamma AD:t. Denna infrastrukturförändring skapar möjligheter för verksamheterna att samarbeta och samverka kring sina processer och system.
Under året så har utbildningar inom säkerhetsområdet genomförts tillsammans med olika myndigheter. En ökad aktivitet märks kring vår infrastruktur och säkerheten har skärpts under året.

En handfull större upphandlingar har förberetts under 2019(telefoni, datacenter, licenspartner, print/copy, kommunnät Knivsta/Heby) och annonserats. En av de större(print/copy) överklagades tyvärr och har gjorts om. Sammantaget så märks ett klart högre intresse från marknaden då behovet som annonseras nu motsvarar en kommun om ca 86000 kommuninnevånare.
Under 2019 har arbetet med att förenkla och snabba upp processen med ”från behov till leverans” startats upp av våra partneransvariga. Ett förenklat förfarande vid IT-beställningar har införts i ett par av kommunerna med goda erfarenheter. Verksamheterna har egna utbildade beställare som via web direkt kan se och beställa utrustning ur ett standardiserat sortiment med direktleverans till den egna arbetsplatsen. Rutiner för ekonomiprocesserna har arbetats fram tillsammans med de fem kommunernas ekonomichefer.

Under 2019 har de fem kommunernas supportpersonal påbörjat ett samarbete över kommungränserna. Regelbundna gemensamma supportmöten över Skype sker varje vecka för att byta erfarenheter och dryfta aktuella problem. Två IT-tekniker har rekryterats för att förstärka gruppen och låta de mest erfarna teknikerna ta ett steg uppåt internt för att lära sig nya saker.
Numera går det även för supportteknikerna att arbeta över gränserna på distans och åtgärda ärenden i alla kommuner. Något av det viktigaste som gjorts under 2019 är att de fem kommunernas IT-helpdesk samlats i samma helpdesksystem (ServiceDesk+). Detta är första steget för att kunna hjälpa alla användare oberoende av geografin.

IT-organisationen har startat en ”Klientgrupp” med representanter från alla fem kommunernas supportpersonal, gruppens ansvar är att samordna arbetet med de olika klientplattformar som finns i kommunerna med syfte att strömlinjeforma dessa så att de är så lika som möjligt för att underlätta supportens arbete över gränserna.
Supporten har tillsammans med Kundansvariggruppen påbörjat kartläggning och komplettering av processer och rutiner som finns i de olika kommunerna för att se vad som kan göras så lika som möjligt och nyttja ”best practise” i de fall rutinerna för samma arbets-uppgifter ser olika ut.
Under 2019 har arbete med att försöka få bort de datorer som fortfarande har Windows 7 installerat eller i de fall det går, uppgradera dessa till Windows 10. Detta görs för att skärpa säkerheten i klientplattformen för samtliga kommuner. Det finns idag ett fåtal klienter kvar med Windows 7 i kommunerna men arbetet med att byta ut dessa pågår kontinuerligt.

Antal samtal/ärenden till helpdesk 2019	Advania	Intern IT
Knivsta	3749,0	662,0
Heby	2345,0	642,0
Tierp/Älvkarleby		13265/6211**
Östhammar		6030/4170**

*Knivsta och Heby har sin first line-support outsourcad till Advania. Intern IT tar de ärenden som Advania inte kan utföra på distans.
**Första siffran anger antalet inkomna samtal till respektive helpdesk, den andra siffran anger antalet inkomna/registrerade ärenden i ServiceDesk+ via IT:s formulär eller direkta e-post. Alla samtal och på platsen-besök hos IT registreras inte i dagsläget därför är det skillnad i siffrorna.

Införandet av ITIL med bland annat ”change-processen” under 2019 för hela IT-organisationen har medfört ändrade roller och nya arbetssätt Ett nytt förvaltningssystem inom IT har införts(ServiceDesk+) för att stödja processerna inom ITIL på ett bra sätt och hantera de incidenter som inkommer.
Under året har driftmöten varannan vecka införts där personalen dels lyfter pågående förändringar men även planerar framåt. Ett antal mindre forum (drift-kundansvariga, tekniskt råd m.fl.) har startats för att förbättra kommunikationen internt inom IT-förvaltningen.

Vi har förlängt en hel del avtal under året, dels för att vi inte fått till nya avtal men även för att vår tid inte räckt till allt. Konsolideringen och andra gemensamma projekt har inte kommit så långt som vi velat då huvudfokus varit att leverera en stabil drift och support till verksamheterna. Dock har en hel del tid gått till olika inventeringar av hårdvara, mjukvara, rutiner och dokumentation samt till utökat kunskapsutbyte i senare delen av året. Några större investeringar har inte gjorts under året.

De har varit en del av våra medarbetare som jobbat mer över gränserna och det har gjort att vi kunnat minska konsultkostnaderna genom att utnyttja intern kompetens. Vi sitter just nu i en uppdelad miljö där vi på ena sidan har en extern drift (Knivsta/Heby) där vi agerar som beställare och i den andra delen där vi har drift i egen regi (Tierp/Älvkarleby/Östhammar). En

övergripande strävan under året har varit att göra saker så lika som möjligt för att underlätta för drift, men även för support och andra delar.

Några större projekt/förändringar/uppgifter utöver införande av nya system:

GSI – felsökning AD-infrastruktur K/H
Nätverkskommunikation T/Ä/Ö (T.ex, för personalsystem Östhammar, klienter, server)
Specops – remote installation (Tierp, Älvkarleby, Östhammar)
Ureset – Password reset (Tierp, Älvkarleby, Östhammar) Aktiverat 2020 feb men infört 2019
Nybyggnationer nät Knivsta: CIK, Kommunhus, Adolfsberg, Norrgården
Nybyggnationer nät Älvkarleby: Tallmon
Nybyggnationer nät Tierp: Möbeln, Örbyhus skola, TEMAB kontor
Nybyggnationer nät Heby: Östervåla skola
Ny backuplösning (Knivsta, Heby)
Inventeringar av olika delar i vår miljö.
Licensrevision - Microsoft
Planering Trust (sammankoppling av AD T/Ä/Ö)
Ur statistiken gällande förändringar/införande kan läsas att organisationen har genomfört cirka 300 större Changes(förändringar) under året och påbörjat cirka 30st som ej är klara ännu.

För rollen Kundansvariga IT har en stor andel i arbetet under 2019 legat i att finna gemensamma arbetssätt, hur ärenden skall sonderas och drivas. Det första grundfundamentet är ärendeprocessen (nu på version 1.1) som etablerades 2019-10-11. Etablering av arbetsmöten, dvs KA-möten, som numera har utökats till KA + Drift/Support/Nät (roterande schema), PAKA(Partneransvarig-Kundansvarig) möten har etablerats för att kunna lämna över frågor och synpunkter mellan PA ock KA.

Första chefsenkäten som genomfördes för de fem kommunerna skickades ut i början av 2019. Denna visade tydligt olika bedömningarna om extern drift kontra intern drift av IT. När resultatet av chefsenkäten för 2020 analyseras så kan vi jämföra data och se om trenden blivit positivare eller negativare jämfört med 2019. Detta är en etablerad process som framöver kommer att användas för att ta tempen på hela IT-organisationen. Se tabell sista sidan.

Två större upphandlingar av verksamhetssystem inom skola(Älvkarleby, Tierp, Heby) och vård- och omsorg(Tierp, Heby, Knivsta) har genomförts under 2019. Kundansvariga IT har agerat stöttande/rådgivande till verksamheterna under dessa gemensamma upphandlingar. Två verksamheter(barn- och utbildning, socialtjänst) inom flera av Cassiopeia-kommunerna har aktivt träffas för att diskutera arbetssätt och utmaningar inom digitalisering.

Medarbetare:
De nya rollerna kundansvarig och partneransvarig har tagit tid att forma och beskriva. Att sätta processer som fungerar i en matris-organisation där funktioner och processer ska samutnyttjas i fem kommuner är svårt. Chefsorganisationen och ansvaret har gjorts om två gånger under året. Under sista kvartalet klarnade roller och processerna.

Ekonomi:
Kortfattat så kan året beskrivas som löpande budgetarbete under innevarande år. Klargöranden och förtydligande om allt från hyror till kostnader för ”IT-bilar” har skett inom ekonomichefsgruppen. Det ansträngda ekonomiska läget i de fem kommunerna samt det

faktum att Tierps kommun haft köpstopp under stora delar av året påverkar så klart resultatet.

Resultaträkning

(tkr)	Årsprognos i delårsrapport	Årsbudget 2019	Utfall 2019	Avvikelse mot budget	Utfall 2018
Avgifter & ersättningar	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	0	65 181	54 740	-10 441	0
Verksamhetens intäkter	**0**	**65 181**	**54 740**	**-10 441**	**0**
Personalkostnader	0	-24 500	-21 897	2 603	0
Materialkostnader	0	-700	-661	39	0
Tjänster	0	-37 775	-31 447	6 328	0
Övriga kostnader	0	-1 550	-256	1 294	0
Avskrivningar	0	-656	-473	183	0
Verksamhetens kostnader	**0**	**-65 181**	**-54 734**	**10 447**	**0**
Verksamhetens nettoresultat	**0**	**0**	**6**	**6**	**0**
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	-6	-6	0
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bruttoinvesteringar	0	0	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	0	0	0	0

Kommentar till årsutfallet jämfört med årsprognosen i delårsrapporten

Svårigheterna med att ha ekonomin för IT-nämnden i fem kommuners ekonomisystem har varit påfrestande. Inför 2019 planerades att enbart hantera personalens löner i den gemensamma ekonomin i Tierp. Men för att skynda på rationaliseringen så flyttades stora delar av fakturorna från de externa leverantörerna över från de fem deltagande kommunerna löpande under 2019. En stor del av förklaringen till överskottet är att av ovanstående 10 447 tkr så är 5400 odebiterade kostnader från de deltagande kommunerna på posterna tjänster, övriga kostnader samt avskrivningar.

Det innebär att det egentliga resultatet för it-nämnden är 5047 tkr, vilket motsvarar ca 7,7%.

Minskade personalkostnader, 2603 tkr samt ca 1500 av minskade konsultkostnader är de stora anledningarna till överskottet. Ytterligare 400 tkr är reduceringar på grund av uppsagda och samordnade avtal. Den sista posten om ca 550 tkr som skapar nämndens överskott är den allmänna ekonomiska återhållsamhet som präglat 2019 samt Tierp kommuns ”köpstopp”.

Överskottet på personalkostnaderna förklaras av att fem tjänster hållits vakanta under stora delar av året. I Maj anställdes två kundansvariga för Älvkarleby och Knivsta efter en rekrytering under våren. Under oktober tillkom två IT-tekniker. En tjänst inom det

ekonomiadministrativa har varit vakant under hela 2019. Inga utbildningar har genomförts under 2019. Inget deltagande vid konferenser har genomförts under 2019.

Konsultkostnaderna har minskat från tidigare år då större del egen personal har använts från Östhammar, Tierp och Älvkarleby i Heby och Knivsta. Några mindre avtal inom IT-infrastruktur har sagts upp då kompetensen har kunnat hämtas internt.

Kommentar till budgetutfall

Inga projekt har drivits under 2019. Inga investeringar har gjorts under 2019 då ingen investeringsbudget för IT-organisationen fanns framtagen. En allmän återhållsamhet med ekonomin har präglat alla medarbetare i IT-organisationen under 2019.

Driftbudget

Vht nr	Verksamhetsnamn	Överskott (+)/ (Underskott (-) i tkr	Kommentar:
0051	IT-Chef	-21 927	
0052	IT-driftschef	25 529	
0053	Chef förvaltningsstöd	-3 602	

Slutredovisning av avslutade investeringsprojekt

Inga investeringsprojekt har förekommit under 2019.

Sammanfatta året med några korta meningar

IT-nämndens första år har varit turbulent med nya chefer, roller och processer och därav stressande för personalen i den gemensamma IT-organisationen. Leveranserna till våra kunder har tagit stryk under året och det samlade betyget i framförallt i Knivsta, men tyvärr även i Heby har sjunkit. Modellen med en extern leverantör på relativt små kommuner verkar ha en negativ påverkan på resultatet. Dock har betyget för den externa leverantören ökat i Knivsta då den sjunkit drastiskt för den interna IT-resursen. Åtgärder har satts in, rekryteringar gjorts och förändringar görs löpande för att både stärka infrastrukturen och öka kvalitén i leveranserna från den interna IT-organisationen.

Framtidsbedömning

Om 2019 präglats av osäkerhet kring uppdrag, roller och processer samt återhållsamhet i ekonomin så kommer 2020 att var i bjärt kontrast. Flera stora upphandlingar är annonserade, projekt startas, medarbetarna är allt mer bekväma i den nya organisationen, processer blir tydligare och leveranserna ska bli både effektivare och med efterfrågad kvalitet. En ny web samt profil kommer att lanseras under våren 2020 vilket kommer att medföra tydligare kommunikationskanaler till våra kunder.

Mått

Sjukfrånvaro %

	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2018	**2019**	2018	**2019**	2018
Sjukfrånvaro -29 år	**5,4**	0,0	**24,6**	0,0	**2,1**	0,0
varav långtidsjukfrånvaro	**31,3**	0,0	**46,9**	0,0	**0,0**	0,0
Sjukfrånvaro 30-49 år	**1,2**	0,0	**0,0**	0,0	**1,2**	0,0
varav långtidsjukfrånvaro	**0,0**	0,0	**0,0**	0,0	**0,0**	0,0
Sjukfrånvaro 50-	**6,4**	0,0	**2,1**	0,0	**7,6**	0,0
varav långtidsjukfrånvaro	**53,5**	0,0	**0,0**	0,0	**57,7**	0,0
Total Sjukfrånvaro	**3,8**	**0,0**	**5,9**	**0,0**	**3,5**	**0,0**
varav långtidsjukfrånvaro	**40,4**	**0,0**	**37,5**	**0,0**	**41,2**	**0,0**

IT-nämnden startade 2019-01-01, därför saknas statistik för 2018. Sjukfrånvaron var dock lägre i de tidigare IT-organisationerna. Tierp/Älvkarlebys IT-organisation hade under 2018 en sjukfrånvaro på 1,78%, Motsvarande siffra var för Knivsta och Heby 2,53%. Och Östhammar 2,33%. **Rensat från långtidssjukfrånvaron så är 2019 års sjukfrånvaro 2,26%.** Totalt sett så är sjukfrånvaron relativt oförändrat från året före till IT-nämndens första verksamhetsår. Största differensen ses i tidigare Knivsta och Hebys IT-nämnd SMN, som gått från 13,4% för 4 år sedan.

Sjukfrånvaro %

	2016	2017	**2018**
Samverkansnämnden Knivsta/Heby	13,4	5,7	2,5
Tierp Älvkarleby	1,2	2,0	1,8
Östhammar	3,1	4,8	2,3

Antal årsarbetare

	Totalt		Kvinnor		Män	
	2019	2018	**2019**	2018	**2019**	2018
Åldersgrupp -29 år	**7,3**	0,0	**0,9**	0,0	**6,4**	0,0
Åldersgrupp 30-39 år	**6,7**	0,0	**0,0**	0,0	**6,7**	0,0
Åldersgrupp 40-49 år	**10,1**	0,0	**1,2**	0,0	**8,9**	0,0
Åldersgrupp 50-59 år	**11,3**	0,0	**2,0**	0,0	**9,3**	0,0
Åldersgrupp 60 år -	**3,2**	0,0	**1,0**	0,0	**2,2**	0,0
Totalt antal anställda	**38,7**	0,0	**5,2**	0,0	**33,5**	0,0

Under 2019 har fem tjänster delvis vakanthållits med tanke på det osäkra ekonomiska läget under tidiga våren. Från maj till oktober har fyra av de fem tjänsterna återbesatts. Återstår att rekrytera är chef för partneransvariga.

Kundnöjdhet

Kundnöjdhet 2018	Tierp egen it-org	Östhammar egen it-org	Älvkarleby egen it-org	Knivsta egen it-org	Advania för Knivsta	Heby IT egen it-org	Advania för Heby
Mycket missnöjd	0,0%	0,0%	0,0%	11,4%	2,9%	5,9%	0,0%
Missnöjd	3,8%	8,6%	12,0%	28,6%	20,0%	8,8%	11,8%
Nöjd	28,3%	47,1%	32,0%	45,7%	40,0%	55,9%	50,0%
Mycket nöjd	66,0%	42,9%	52,0%	11,4%	37,1%	11,8%	38,2%
ingen åsikt	1,9%	1,4%	4,0%	2,9%	0,0%	17,6%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Neg	3,8%	8,6%	12,0%	40,0%	22,9%	14,7%	11,8%
Pos	94,3%	90,0%	84,0%	57,1%	77,1%	67,6%	88,2%
Ingen åsikt	1,9%	1,4%	4,0%	2,9%	0,0%	17,6%	0,0%

Kundnöjdhet 2019	Tierp egen it-org	Östhammar egen it-org	Älvkarleby egen it-org	Knivsta egen it-org	Advania för Knivsta	Heby IT egen it-org	Advania för Heby
Mycket missnöjd	0,0%	1,4%	0,0%	13,5%	2,7%	12,5%	3,1%
Missnöjd	8,1%	2,8%	13,3%	45,9%	13,5%	15,6%	15,6%
Nöjd	36,5%	36,1%	33,3%	32,4%	45,9%	50,0%	71,9%
Mycket nöjd	55,4%	59,7%	46,7%	5,4%	37,8%	15,6%	9,4%
ingen åsikt	0,0%	0,0%	6,7%	2,7%	0,0%	6,3%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Neg	8,1%	4,2%	13,3%	59,5%	16,2%	28,1%	18,8%
Pos	91,9%	95,8%	80,0%	37,8%	83,8%	65,6%	81,3%
ingen åsikt?	0,0%	0,0%	6,7%	2,7%	0,0%	6,3%	0,0%

Chefsenkätstatistiken:

Resultatet från chefsenkäterna pekar på att rutinbeskrivningar och kommunikationsplaner är de två viktigaste områden som IT-organisationen behöver förbättra sig inom. Statistiken visar också att egen support/drift har generellt en högre nöjdhet bland chefsgrupperna, än att ha IT-stödet outsourcat.

Årsredovisning

för

Stiftelsen Östhammarshem

Org.nr 814400–3111

Räkenskapsåret

2019

VD har ordet

Ett utvecklande och nytänkande år

Året 2019 har präglats av utveckling och förvaltning.

Jag tillträdde den 1 januari i min roll som ny VD och våren bestod mycket i organisatoriska frågor, implementeringar, samt rollfördelningar. Detta för att kunna upprätthålla en fortsatt hög servicenivå. Organisationen har ökat i antal medarbetare. Vid årsskiftet har Östhammarshem 20 medarbetare.

I ett tidigt skede under året kom beskedet att kommunen ser mer restriktivt på detaljplaner och svårigheten i det att planer därav kan antas för att gå vidare mot bygglov. Detta i följd av den stora vatten- och avloppsproblematiken som måste utredas och åtgärdas innan man åter kan anta detaljplaner.

Ledningsgruppen har arbetat mycket med strategier och framlagt förslag om förädling av fastigheter där det är möjligt att skapa fler bostäder i befintligt bestånd. Flera av dessa projekt är uppstartade under 2019 och fortlöper under 2020.

Dessutom har tät dialog förts med kommunen om att Östhammarshem kan överta uthyrningen av bostäder i de fastigheter som kommunen nyttjat till servicebostäder. I Öregrund återgår 14 bostadslägenheter till Östhammarshems bostadskö och öppna marknad.

Under sommaren 2019 lanserade Östhammarshem en ny grafisk profil och logotype, som en ny tidlös varumärkessignatur.

Utveckling av fastighetsbeståndet

Detaljplanearbeten pågår inför granskning för fastigheten Centrumvägen 10 i Alunda. Likaså planarbetet för projektet "Sjöblick" i Östhammar, vilket pågår inför granskningsskedet i planprocessen.

Lokalen vid Österbybruks Torg i fastigheten Vallonvägen 1 har fått en hyresgäst som startar upp ett friskvårdscenter i de 356 m², därav inaktiveras detaljplanearbetet för att bygga om lokalen till bostäder.

Fastigheten Harvik 4:50, Sandvägen i Österbybruk, en icke strategisk fastighet, har varit till försäljning under hösten och lagom till årsskiftet har en köpare funnits. Köp och tillträde sker under 2020.

Solgården, Albrektsgatan 14 i Östhammar, har tjänstgjort som kommunens tillfälliga bostäder för ensamkommande flyktingbarn. Fastigheten är föremål för studier vad gäller framtida användning.

Teknik- och miljöinsatser

Östhammarshem bedriver ett hållbarhetsarbete som strävar mot en minimal miljöpåverkan från våra fastigheters livscykler och under byggskedet av nya bostäder. Det är därför naturligt att vi vid projektering för nya bostäder tar sikte på hållbart byggande med hårda energikrav i upphandlingsfasen. Det är viktigt med långsiktigt hållbara val av material och driftsformer både för företaget och för våra kunder.

Under hösten har arbete lagts på att ta fram underhållsplaner över samtliga fastigheters stora komponenter. Arbetet utgör en grund för vår investeringsplan och även för att kunna planera synkronisering av flera viktiga komponenters underhåll i ett och samma projekt.

Organisation av miljöarbetet

Som underlag för vårt miljöarbete ligger våra treåriga energisparplaner.

Vi kan övervaka och styra energin via fjärravläsningar från kontoret i Gimo. Vårt arbetssätt med återkommande kontroller av värme och ventilationscentraler har ökat omsorgen och delaktigheten hos våra medarbetare. Medarbetarna är uppmärksamma på avvikelser i centraler och därmed kan dess åtgärdas tidigt och undvika dyra driftsstopp.

Under flera år har vi även, med egen personal, monterat vattenbesparande utrustning i våra bostadslägenheter. Denna åtgärd har inneburit en minskad användning av vatten med 12%.

Företagets ekonomiska utveckling

Arbetet med att effektivisera och optimera uthyrningsprocessen fortgår med mycket gott resultat. Vakansgraden har därigenom sjunkit och vid årsskiftet var samtliga bostadslägenheter uthyrda (årets uthyrningsgrad 99,89%).

Översyn av organisationen och arbetsprocesserna genomförs kontinuerligt med kriteriet: "En arbetsplats att trivas på!"

En genomlysning av förvaltningsprocessen har påbörjats med målsättning att med fastighetsförvaltningens egna medarbetare i högre grad utföra reparationsarbeten och därmed minska beställda arbetsinsatser av externa entreprenörer.

Det ekonomiska läget

År 2019 har kännetecknats av en fortsatt stabil och positiv utveckling. Lånekostnaderna under året har vid omsättning av gamla lån minskats bland annat på grund av det låga ränteläget och dessutom har amortering av ett lån genomförts.

Tack till alla medarbetare

Jag vill tacka alla medarbetare för arbetsinsatserna, både inom specialkompetenser, som i de större, bredare uppgifterna och som stort bidrar till det goda resultatet. Varmt och ödmjukt tack för året 2019!

Januari 2020

Jessica Eliardsson VD

Östhammarshem

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Stiftelsen Östhammarshem får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Information om verksamheten

Stiftelsen Östhammarshem har enligt sina stadgar till uppgift att förvärva fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

Stiftelsen har sitt säte i Gimo.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Tidigare ekonomichefstjänst upphörde i januari, och i maj anställdes en ny ekonomichef. En Snabb implementering var viktig för att påbörja årets prognosarbeten och avstämningar.
Implementeringen har varit lyckad och företaget har även strukturerat controller-funktionen, så att styrning av kostnader kan påvisas och föras på ett betydande, korrekt sätt.

Under året har även fokus lagts på att se över våra administrativa system och processer. Detta har bland annat resulterat i ett byte av ekonomisystem, i syfte att underlätta och säkerställa vår ekonomiska administration.

Framtida utveckling och risker finansiering

Företagets förfallna lån har kunnat omsättas till historiskt låga räntenivåer. Räntenivåerna förväntas höjas framöver, vilket i framtiden förväntas medföra ökade lånekostnader.

För att minimera denna risk arbetar företaget aktivt med att säkerställa finansiell beredskap genom att sprida låneförfallen jämnt över tiden och fördelningen av rörlig respektive fast ränta. Kreditinstitutet Kommuninvest har beviljat s.k. Gröna lån, med räntesubvention på grund av Östhammarshems miljöinriktade projekt.

Operationell risk

Företaget är certifierat enligt kvalitetsledningssystemet ISO 9000:2015 sam miljöledningssystemet ISO 1400:2015. Uppföljning görs löpande i syfte att förbättra och förstärka företagets olika arbetsprocesser. Det återkommande externa och interna revisionsarbetet är ett viktigt verktyg för att kartlägga bland annat operationella risker.

Vid sidan av hög medvetenhet i organisationen om dessa risker, finns det policyer och instruktioner gällande hur verksamheten ska bedrivas. Dessa policyer och instruktioner omfattar bland annat system- och personalrelaterade frågor samt administrativa processer.

En viktig aspekt i detta sammanhang är företagets strävan att upprätthålla hög professionalism, god etik, god arbetsmiljö och gott arbetsklimat. Dessa ambitioner tillsammans med strikta policyer och fungerande kontrollrutiner minskar de operationella riskerna.

Strategisk risk

Risker i anslutning till affärsomgivningen

Östhammarshem äger och förvaltar en stor andel av hyresbostäderna inom Östhammars kommun. För närvarande pågår en politisk debatt i Sverige gällande förutsättningarna för olika upplåtelseformer där hyresrätten i flera avseende har varit missgynnad. Byggkostnads-utvecklingen, statliga stimulansåtgärder och beskattningsregler är bland faktorerna som påverkar framtida möjligheter till nyproduktion av hyresrätter. Byggmarknaden i Uppsala stad påverkar möjligheterna och intresset från byggentreprenörerna att åta sig uppdrag i regionens mer perifera delar.

Lokala marknads- och kundrisker

Företagets intäkter är beroende av uthyrningsgraden som under 2019 varit rekordhög. Bostadsefterfrågan och hyresbetalningsförmågan står i direkt förhållande till den lokala arbetsmarknaden i Östhammars kommun. Väg 288:as upprustning och därmed förkortade pendlingstider möjliggör även en efterfrågan från Uppsala stads bostadssökande.

Konkurrenssituations- och prisrisk

En ökad produktion av bostadsrätts-, hyresrättslägenheter och villor inom kommunen påverkar efterfrågan av hyreslägenheter hos Östhammarshem.

Kostnaderna för nyproducerade hyreslägenheter är höga och svåra att få täckning för genom högre hyresnivåer. Fasta kostnader för drift och underhåll av hela bostadsbeståndet ökar och täcks inte av de med hyresgästföreningen förhandlade hyreshöjningar.

Ägarförhållande

Företaget drivs i form av Stiftelse.

Styrelse

Företaget är stiftat av Östhammars kommun och kommunfullmäktige har utsett följande ledamöter för perioden 2019–2022.

Ordinarie ledamöter	Suppleanter
Örjan Mattsson, ordf. (s)	Paul Sandberg (s)
Allan Kruukka, vice ordf. (m)	Peter Lydell (s)
Camilla Strandman (c)	Nina Iversen (c)
Bjarne Tötterman (m)	Ann Wendell (c)
Ylva Lundin (sd)	Stefan Larsson (sd)
Ingvar Skönstrand (s)	Pär-Olof Olsson (m)
Margareta Widen-Berggren (s)	Christina Carlsson (kd)

Revisorer

Räkenskaper och förvaltning har granskats av auktoriserad revisor Daniel Öberg, Ernst & Young AB, samt av kommunfullmäktige utsedda förtroendemannarevisorer Anne Fridlund och Gunnar Rydvall.

Verkställande Direktör

Jessica Eliardsson

Anslutning

Företaget är anslutet till Sveriges Allmännytta, Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation (Fastigo) samt Husbyggnadsvaror (HBV).

Bostadsmarknad
Under 2019 var i genomsnitt alla bostadslägenheter i beståndet uthyrda (99,89% Uthyrningsgrad). Omflyttning har skett i 15,7 % av bostadslägenheterna.

Kapitalhantering
Under året har 150 miljoner kr av lånestocken omsatts.

Investeringar
Under året har ett lån på 20,5 miljoner kr lösts in och därmed avslutats. Vidare har året präglats av drift och förvaltning och satsningar i arbeten som från tidigare år framflyttats i tidsplan.

Hyresförhandlingar
Under höstens hyresförhandlingar avtalades om en hyresökning på 1,6 % för år 2020.

Medel till hyresgästföreningen
Förhandlingsersättningen är 12 kr/lägenhet och ingår i förhandlingsordningen. 100 000 kronor har ytterligare anslagits för bo-inflytandeverksamhet. Till Hyresgästföreningen har för 2019 utbetalats 235 113 kr i förhandlingsersättning och för boinflytandefrågor 6 403 kr.

Underhåll bostadslägenheter
Periodiska underhållsåtgärder har utförts enligt plan. Det innebär att överenskomna underhålls intervaller har följts.
Målning och tapetsering utförs vart 12:e år, byte av golvbeläggning efter behov samt byte av vitvaror vart 17:e år.

Kvalitet
Östhammarshem är kvalificerat av RISE, Research lnstitutes of Sweden, enligt SS - EN ISO 9001:2015 samt miljöcertifierat enligt SS - EN ISO 14001:2015.

Ekonomi

Resultaträkning
Årets omsättning har ökat med 8 666 tkr till 167 524 tkr.

Antalet outhyrda objekt har medfört ett hyresbortfall på totalt 815 tkr (663 tkr).

Hyresbortfallet på bostäder är 0,1% (0,1%)

Förutom det direkta hyresbortfallet tillkommer hyresreduktioner på 251 tkr (323 tkr).

Rörelsens underhållskostnader har ökat med 5 745 tkr (3 619 tkr).

Räntekostnaderna har minskat med 306 tkr (360 tkr).

Den genomsnittliga skuldräntan har under året varit 0,84% (1,15%).

Avskrivningarna uppgår till 26 270 tkr (25 606 tkr)

Under året har byggnader avskrivit med c:a 2% av anskaffningsvärdet.

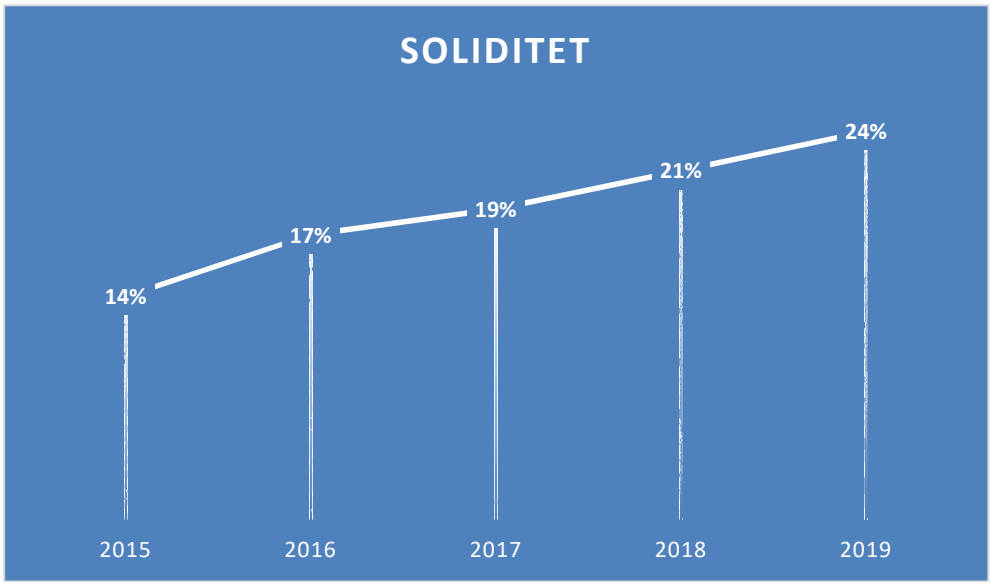
Det redovisade resultatet uppgår till 10 064 tkr (13 094 tkr).

Balansräkning

Balansomslutningen har minskat med 24 545 tkr.

Flerårsöversikt (Tkr)	**2019**	**2018**	**2017**	**2016**
Nettoomsättning	167 524	158 858	155 696	153 198
Resultat efter finansiella poster	15 842	18 101	26 739	33 426
Rörelsemarginal %	13	15	22	27
Avkastning på eget kapital %	9	11	19	27
Balansomslutning	768 927	793 472	802 796	718 813
Soliditet %	24	21	18	17
Antal anställda	20	17	17	20

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

Tkr	Not	2019-01-01 -2019-12-31	2018-01-01 -2018-12-31
Stiftelsens intäkter			
Hyresintäkter	2	162 601	158 257
Rabatter/reduktioner	3	-251	-323
Övriga intäkter	4	5 174	924
		167 524	**158 858**
Stiftelsens kostnader			
Direkta kostnader underhåll	5	-46 012	-40 267
Direkta kostnader drift	6	-45 655	-48 007
Direkta kostnader fastighetsavgift		-1 894	-1 948
Övriga externa kostnader	7, 8, 9, 10	-13 430	-6 588
Personalkostnader	11	-12 285	-11 700
Avskrivningar och nedskrivningar		-26 270	-25 606
Övriga rörelsekostnader		0	-274
		-145 546	**-134 390**
Förvaltningsresultat		**21 978**	**24 468**
Resultat från finansiella poster			
Utdelning aktier och andelar		2	2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		170	244
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-6 308	-6 613
		-6 136	**-6 367**
Resultat efter finansiella poster		**15 842**	**18 101**
Bokslutsdispositioner	13	-3 050	-3 640
Resultat före skatt		**12 792**	**14 461**
Skatt	14	-2 728	-1 366
Årets resultat		**10 064**	**13 094**

Balansräkning

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	15	652 962	668 686
Mark	16	21 829	21 829
Markanläggningar	17	82 837	90 849
Maskiner, inventarier och fordon	18	1 912	2 132
Pågående byggnadsproduktion	19	4 689	6 500
		764 229	**789 996**
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	20	415	398
Summa anläggningstillgångar		**764 644**	**790 394**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Hyresfordringar		369	332
Kundfordringar		129	134
Aktuella skattefordringar		1 833	1 488
Övriga fordringar		458	1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	1 359	1 122
		4 148	**3 077**
Kassa och bank		1	1
Summa omsättningstillgångar		**4 149**	**3 078**
SUMMA TILLGÅNGAR		**768 793**	**793 472**

Balansräkning

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	22		
Bundet eget kapital			
Grundfond		4 306	4 306
Reservfond		17 500	17 500
		21 806	**21 806**
Fritt eget kapital			
Balanserat kapital		131 197	118 103
Årets resultat		10 064	13 094
		141 261	**131 197**
Summa eget kapital		**163 067**	**153 003**
Obeskattade reserver	23	18 037	14 987
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	24	27 634	27 011
Summa avsättningar		**27 634**	**27 011**
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	25, 26	376 308	408 700
Summa långfristiga skulder		**376 308**	**408 700**
Kortfristiga skulder	26		
Checkräkningskredit	27	604	17 075
Skulder till kreditinstitut		162 892	151 750
Leverantörsskulder		10 449	11 976
Övriga skulder		359	340
Förskottsbetalad hyra		5 450	4 785
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	3 992	3 845
Summa kortfristiga skulder		**183 746**	**189 771**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**768 793**	**793 472**

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Grundfond	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	**4 306**	**17 500**	**118 103**	**139 909**
Årets resultat			13 094	13 094
Utgående eget kapital 2018-12-31	**4 306**	**17 500**	**131 197**	**153 003**
Årets resultat			10 064	10 064
Utgående eget kapital 2019-12-31	**4 306**	**17 500**	**141 262**	**160 411**

Kassaflödesanalys

Tkr	**Not**	**2019-01-01**	**2018-01-01**
Den löpande verksamheten			
Förvaltningsresultat före finansiella poster		21 978	24 468
Avskrivningar och rearesultat		26 270	25 774
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet	29	7 308	0
Erhållen ränta		172	246
Erlagd ränta		-6 308	-6 613
Beräknad inkomstskatt		-2 105	-2 405
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av kundfordringar		-32	1 313
Förändring av kortfristiga fordringar		-1 172	1 760
Förändring av leverantörsskulder		-1 527	-9 770
Förändring av kortfristiga skulder		-15 506	-14 748
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**29 078**	**20 025**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-7 812	-19 525
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-16	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-7 828**	**-19 525**
Finansieringsverksamheten			
Amortering av lån		-21 250	-500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-21 250**	**-500**
Årets kassaflöde		**0**	**0**
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		1	1
Likvida medel vid årets slut		**1**	**1**

Noter
Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning
Nettoomsättning
Hyresintäkter intäktsredovisas i den perioden uthyrningen avser.

Redovisningsprinciper för enskilda balansposter
Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs tillanskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som övrig rörelseintäkt respektive övrig rörelsekostnad. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångens avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Stommar	80 år
Elinstallationer	40 år
Värme	20 år
Ventilation	25 år
Ytskikt mm	15 år
Markanläggningar	5-20 år
Maskiner och inventarier	3-10 år

Inga låneutgifter aktiveras.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar
När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererade enheter). För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. I resultaträkningen redovisas nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar i posten av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Stiftelsen Östhammarshem blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och stiftelsen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar/kortfristiga fordringar

Kundfordringar och kortfristiga fordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Leasingavtal

Leasingavtal där företaget är leasingtagare redovisas som operationell (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadgats. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar
Kortfristiga ersättningar i stiftelsen utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I Östhammarshem förekommer enbart förmånsbestämda pensionsplaner. Det är förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med K3:s förenklingsregler, vilket innebär att pensionspremier betalas och dessa planer redovisas som avgiftsbestämda planer.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats och har en kortare löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten. Förändringar i spärrade medel redovisas i investeringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet
Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Rörelsemarginal
Förvaltningsresultat i förhållande till summa intäkter.

Avkastning på eget kapital
Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

Not 2 Hyresintäkter

	2019	2018
Hyresintäkter, brutto		
Bostäder	125 010	121 485
Lokaler	36 088	35 227
Garage	1 616	1 601
Motorvärmare	703	609
	163 417	**158 922**
Hyresbortfall, brutto		
Bostäder	-135	-125
Lokaler	-330	-220
Garage	-274	-215
Motorvärmare	-76	-103
	-815	**-663**
Hyresbortfall i %		
Bostäder	0	0
Lokaler	-1	-1
Garage	-17	-13
Motorvärmare	-11	-17
Andel hyresbortfall	**0**	**-1**
Hyresintäkter, netto		
Bostäder	124 875	121 360
Lokaler	35 758	35 007
Garage	1 341	1 386
Motorvärmare	627	505
	162 601	**158 258**

Not 3 Rabatter/Hyresreduktioner

	2019	2018
Hyresreduktioner	-251	-323
Summa	**-251**	**-323**

Not 4 Övriga intäkter

	2019	2018
Ersättning från hyresgäster	520	722
Realisationsvinst, maskiner	0	67
Försäljning värme och vatten	272	127
Övriga intäkter	4 382	8
	5 174	**924**

Not 5 Underhållskostnader

	2019	2018
Planerat underhåll	-14 367	-11 518
Löpande underhåll/reparationer	-31 645	-28 749
	-46 012	**-40 267**

Not 6 Driftskostnader

	2019	2018
Tillval, lägenhet	-62	-111
Material och köpta tjänster, fastighetstjänster	-11 331	-13 645
Vattenanvändning	-8 414	-7 727
Elanvändning	-5 666	-5 812
Elanvändning, outhyrda lägenheter	-17	-40
Uppvärmning	-14 290	-14 340
Sophantering	-3 577	-3 351
Sotning, OVK, OKK	-607	-407
Försäkringar m.m	-1 691	-2 574
	-45 655	**-48 007**

Not 7 Operationella leasingavtal

Leasingavtal där stiftelsen är leasegivare.

	2019
Lokaler inom ett år	46 221
Lokaler senare än ett år men inom fem år	103 452
Lokaler senare än fem år	161 608
	311 281
Leasingavtal där stiftelsen är leasetagare	
Personbil, scanner, kaffemaskin, kopiator och frankeringsmaskin.	
Kostnadsförda leasingavtal	69

Not 8 Hyresavtal avseende bostäder

Hyresavtal avseende bostäder och garage ingås normalt tillsvidare där hyresgästen har möjlighet att säga upp avtalet med tre månaders uppsägningstid. Utifrån historik kan dock konstateras att uppsägning sällan sker, stiftelsen har mycket låga vakanser.

	2019	2018
Antal kontrakt bostäder	1 640	1 652
Kontraktsvärde, årshyra	109 726	115 628
Antal kontrakt garage och p-platser	602	610
Kontraktsvärde, årshyra	2 313	2 373

Not 9 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2019	2018
E&Y		
Revisionsuppdrag	-407	-338

Not 10 Övriga externa kostnader

	2019	2018
Transportmedel, driftskostnader	-712	-780
Lokalhyror	-1 225	-1 191
Marknadsföring	-653	-280
Styrelse och revision	-608	-501
Hyresförluster	-86	-107
Fakturaförluster	-8	-20
Övriga adm. kostnader	-9 905	-3 482
Medel till hyresgästföreningen	-233	-227
	-13 430	**-6 588**

Not 11 Anställda och personalkostnader

	2019	2018
Medelantalet anställda		
Kvinnor	7	6
Män	13	11
	20	**17**
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 019	1 208
Övriga anställda	6 632	6 394
	7 651	**7 602**
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	75	18
Pensionskostnader för övriga anställda	127	508
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	2 551	2 369
	2 753	**2 895**
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	**10 404**	**10 497**

Avgångsvederlag

Verkställande direktören har en uppsägningstid på 6 månader om uppsägningen är från bolagets sida. Väljer verkställande direktören att avsluta sin anställning är uppsägningstiden 6 månader.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	43 %	43 %
Andel män i styrelsen	57 %	57 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	40 %	40 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	60 %	60 %

Not 12 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2019	2018
Räntekostnader till koncernföretag	-1	-1
Räntor på fastighets- och underhållslån	-5 228	-5 533
Borgensavgift	-1 078	-1 079
Kostnadsränta för skatter och avgifter	0	-1
	-6 307	**-6 614**

Not 13 Bokslutsdispositioner

	2019	2018
Avsättning till periodiseringsfond	-3 050	-3 640

Not 14 Aktuell och uppskjuten skatt

	2019	2018
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-2 105	-2 405
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-623	1 039
Totalt redovisad skatt	**-2 728**	**-1 366**

Avstämning av effektiv skatt

	2019		2018	
	Procent	**Belopp**	**Procent**	**Belopp**
Redovisat resultat före skatt		12 793		14 460
Skatt enligt gällande skattesats	21,40	-2 738	22,00	-3 181
Ej avdragsgilla kostnader	0,08	-10	0,08	-12
Schablonintäkt periodiseringsfonder	0,13	-16	0,06	-9
Justering uppskjuten skatt avseende ändrad skattesats	-0,28	36	-12,69	1 836
Redovisad effektiv skatt	**21,53**	**-2 728**	**9,45**	**-1 366**

Not 15 Byggnader

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	944 069	884 617
Inköp	3 504	0
Försäljningar/utrangeringar	-2 839	-306
Omklassificeringar	0	79 373
Erhållna bidrag	0	-19 616
Korrigeringar	2 268	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**947 002**	**944 068**
Uppskrivning av fastigheter	68 272	68 272
Nedskrivning av fastigheter	-62 219	-62 219
Netto uppskrivningar och avskrivningar	**6 053**	**6 053**
Netto anskaffningsvärde	**953 055**	**950 121**
Ingående avskrivningar	-281 437	-262 670
Försäljningar/utrangeringar	2 839	31
Årets avskrivningar	-19 173	-18 797
Korrigering	-2 321	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-300 092**	**-281 436**
Utgående redovisat värde	**652 962**	**668 686**

Uppgifter om förvaltningsfastigheter		
Redovisat värde	754 226	781 364
Verkligt värde	1 363 300	1 363 300
Taxeringsvärden byggnader	580 668	611 149

Den externa Marknadsvärderingen gjordes under år 2015 och ledningen har bedömt att detta marknadsvärde minst motsvarar det verkliga marknadsvärdet även år 2019.

Not 16 Mark

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	21 829	21 829
Obebyggd tomtmark	0	0
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**21 829**	**21 829**
Netto anskaffningsvärde	**21 829**	**21 829**
Utgående redovisat värde	**21 829**	**21 829**

Not 17 Markanläggningar

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	134 049	121 924
Inköp	681	0
Omklassificeringar	0	12 125
Korrigeringar	-2 266	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**132 464**	**134 049**
Netto anskaffningsvärde	**132 464**	**134 049**
Ingående avskrivningar	-43 200	-36 951
Årets avskrivningar	-6 426	-6 250

Korrigeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-49 626**	**-43 201**
Utgående redovisat värde	**82 837**	**90 849**

Not 18 Maskiner, inventarier och fordon

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 505	3 885
Inköp	451	990
Försäljningar/utrangeringar	-52	-370
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**4 904**	**4 505**
Netto anskaffningsvärde	**4 904**	**4 505**
Ingående avskrivningar	-2 373	-2 183
Försäljningar/utrangeringar	52	370
Årets avskrivningar	-671	-560
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-2 992**	**-2 373**
Utgående redovisat värde	**1 912**	**2 132**

Not 19 Pågående byggnadsproduktion

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående nedlagda kostnader	6 500	59 847
Under året nedlagda kostnader	4 402	38 150
Under året genomförda omfördelningar	-6 213	-91 498
Utgående nedlagda kostnader	**4 689**	**6 499**
Utgående redovisat värde	**4 689**	**6 499**

Not 20 Aktier och andelar

	2019-12-31	2018-12-31
Husbyggnadsvaror (HBV) 1 andel	40	40
Innestående medel i HBV	375	358
	415	**398**

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda försäkringspremier	1 162	1 122
Övriga förutbetalda kostnader	197	0
	1 359	**1 122**

Not 22 Disposition av vinst eller förlust

	2019-12-31
Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:	
Balanserad vinst	131 197
Årets vinst	10 064
	141 262
Disponeras så att	
i ny räkning överföres	141 262
	141 262

Not 23 Obeskattade reserver

	2019-12-31	2018-12-31
Periodiseringsfond 2016	5 847	5 847
Periodiseringsfond 2017	5 500	5 500
Periodiseringsfond 2018	3 640	3 640
Periodiseringsfond 2019	3 050	0
	18 037	**14 987**
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	16	9

Not 24 Uppskjuten skatt på temporära skillnader

2019-12-31

Temporära skillnader	**Uppskjuten skattefordran**	**Uppskjuten skatteskuld**	**Netto**
		-27 634	-27 634
	0		0
	0	**-27 634**	**-27 634**

2018-12-31

Temporära skillnader	**Uppskjuten skatteskuld**	**Netto**
	-27 011	**-27 011**

Förändring av uppskjuten skatt

	Belopp vid årets ingång	**Redovisas i resultaträk.**	**Belopp vid årets utgång**
Temporära skillnader hänförlig till skattemässiga avskrivningar på byggnader	**27 011**	**623**	**27 634**

Not 25 Långfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	0	0
	0	**0**

Not 26 Skulder som avser flera poster

Företagets banklån om 539 200 000 kronor redovisas under följande poster i balansräkningen.

	2019-12-31	2018-12-31
Långfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	**376 308**	**408 700**
Kortfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	**162 892**	**151 750**

Not 27 Checkräkningskredit

	2019-12-31	2018-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	50 000	50 000
Utnyttjad kredit uppgår till	604	17 075

Sedan juli 1997 utnyttjas en kredit, med en kreditlimit på 50 mkr, där huvudkontot ägs av Östhammars kommun.

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna löner	58	94
Upplupna semesterlöner	893	888
Upplupna pensionskostnader	46	0
Upplupna sociala avgifter	222	196
Upplupna räntekostnader	556	672
Övriga upplupna kostnader	2 216	1 995
	3 991	**3 845**

Not 29 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2019-12-31	2018-12-31
Omklassificeringar från pågående arbete till direkta kostnader	4 987	0
Omklassificeringar från byggnader till direkta kostnader	2 321	0
	7 308	**0**

Not 30 Eventualförpliktelser

	2019-12-31	2018-12-31
Fastigo	**126**	**132**

Not 31 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets slut.

Gimo

Örjan Mattson
Ordförande

Allan Krukka
Vice Ordförande

Ylva Lundin

Ingvar Skönstrand

Camilla Strandman

Bjarne Tötterman

Margareta Widén-Berggren

Vår revisionsberättelse har lämnats av

Daniel Öberg
Auktoriserad revisor

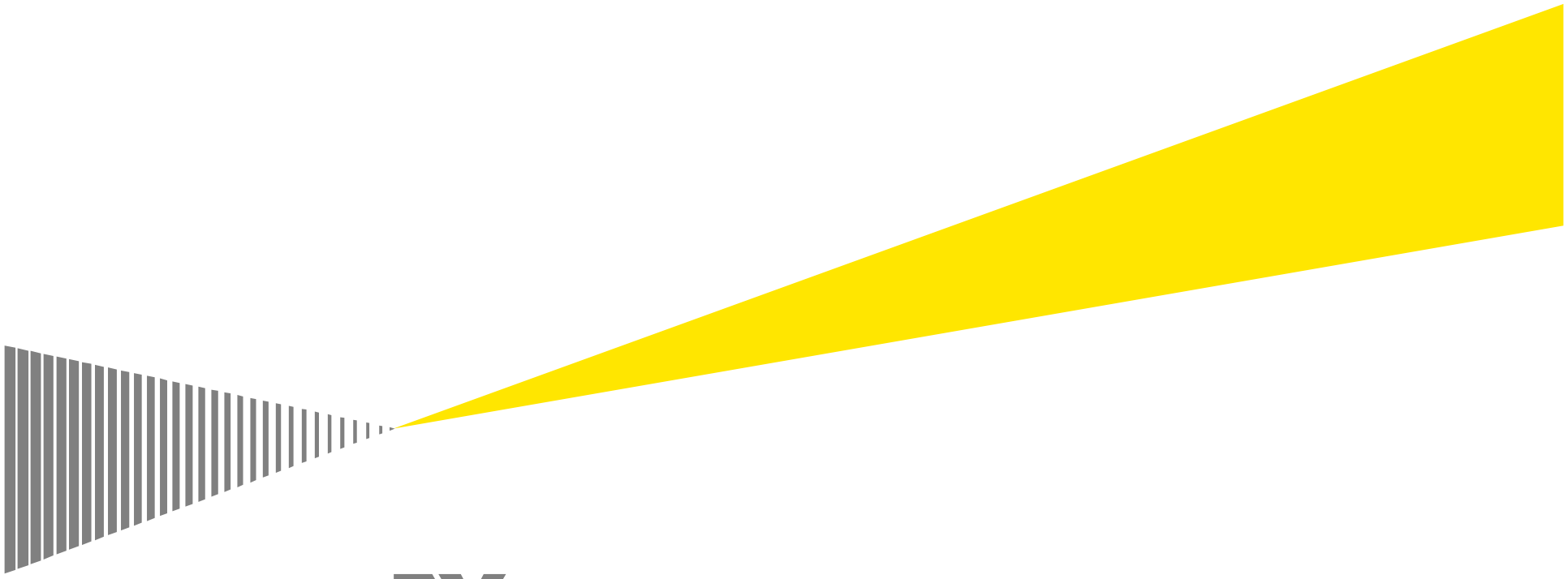
Anne Fridlund
Förtroendemannarevisor

Gunnar Rydvall
Förtroendemannarevisor

Stiftelsen Östhammarshem

Rapportering av revision per den 31 december 2019

Mars 2020

Building a better working world

Mars, 2020

Ledningen/Styrelsen

Vi har i denna rapport sammanfattat de mer väsentliga iakttagelserna från vår revision av Stiftelsen Östhammarshem.

Vår revision är anpassad till Stiftelsens verksamhet och är primärt utformad för att vi ska kunna avge en revisionsberättelse på Stiftelsens årsredovisning för räkenskapsåret 2019. I enlighet med god revisionssed har vi i vår revision gjort en bedömning avseende Stiftelsens interna kontroll kopplat till den finansiella rapporteringen, vilket påverkar hur vi planerat revisionen och bestämt utformning, tidpunkt och omfattning av specifika granskningsåtgärder.

Denna rapport är enbart avsedd för Ledningen/Styrelsen och inte för att distribueras till utomstående.

Vi ser fram emot att träffa er för att diskutera innehållet.

Med vänlig hälsning

Daniel Öberg
Auktoriserad revisor,
Partner

Maria Lennmark
Auktoriserad revisor

Agenda

- Händelser under året
- Analys av året som gått
- Iakttagelser, övriga punkter från vår granskning
- Summering av noterade avvikelser
- Trender och händelser med möjlig påverkan på verksamheten
- Konsultationer/diskussioner under året
- Diskussionspunkter

Händelser under året som gått

- Stiftelsens hyresintäkter har ökat något mot föregående år, 2,7 %. Övriga intäkter/övriga externa kostnader har ökat med ca. 4 mkr. Detta avser främst att projektet Tallparksstrand avslutats under året och i enlighet med avtal skulle Östhammars kommun betala för nedlagda kostnader vid händelse av att projektet ej slutförs.

- Högre driftskostnader under året till följd av ökat behov av reparation och underhåll.

- Nästan obefintliga vakanser/mycket hög uthyrning.

- Lägre finansieringskostnader till följd av fortsatt än lägre räntekostnader.

- Årets investeringar uppgår till 8 mkr, vilket är lägre än fg år då investeringarna uppgick till nästan 38 mkr, i huvudsak beroende av nybyggnationer.

- Ny logotyp, nytt ekonomisystem, ekonomichef och redovisningsansvarig under 2019.

Resultatanalys

Nedan visas en sammanfattande resultaträkning samt en jämförelse med föregående års resultat. De största förändringarna och orsaker till förändringarna kommenteras nedan.

Sammanfattning och kommentarer

- Intäkterna har ökat mot fg år om 8,7 mkr. Ökningen är hänförlig till hyresökningar, men även att projektet Tallparksstrand lades ned och kommunen då betalad för nedlagda kostnader. Hyresbortfallet uppgår till -0,8 mkr (-0,6), vilket är en mindre ökning mot fg år och avser framförallt hyresbortfall avseende lokaler.
- Underhållskostnaderna har ökat med 5,7 mkr. Väsentliga reparationer /underhåll aktiveras i enlighet med K3, se kommande sidor. Den främsta anledningen till ökningen är att fastighetsbeståndet generellt är äldre, vilket medför mer underhållsarbete som till sin natur inte jämt belastar olika räkenskapsår. Under året har det gjorts en del underhåll avseende tak, ventilation samt vattenbesparande åtgärder.
- Driftskostnader har ökat med 5,1 mkr, vilket till störst del förklaras av Tallparksstrand enligt ovan. Även lönekostnaderna påverkar något då dessa har ökat med ca. 0,6 mkr under året. Även det faktum att det numera finns ytterligare enheter påverkar driftskostnader vad gäller t.ex. värme, vatten och el.
- Avskrivningarna har ökat med 0,4 mkr, vilket främst förklaras av större projekt som togs i drift under 2018.
- Räntekostnaderna har minskat, vilket beror på ett fortsatt gynnsamt ränteläge.
- Bokslutsdispositioner avser avsättning till p-fond då stiftelsen gör ett positivt skattemässigt resultat.
- Årets skatt uppgår till -2,7 mkr, av vilket 0,6 mkr är hänförligt till uppskjuten skatt på den temporära skillnaden mellan det skattemässiga och redovisningsmässiga värdet på fastigheterna och resterande är hänförligt till skatt på årets skattemässiga resultat, -2,1 mkr.

Område	2019-12-31	2018-12-31	Dev i %
Rörelseintäkter	167 524	158 858	5%
Underhållskostnader	-46 012	-40 267	14%
Driftskostnader (ink lön och övriga externa kostnader)	-71 370	-66 295	8%
Fastighetsavgift	-1 894	-1 949	-3%
Avskrivningar	-26 270	-25 879	2%
RÖRELSERESULTAT	21 978	24 468	-10%
Resultat från finansiella poster	-6 136	-6 367	-4%
Bokslutsdispositioner	-3 050	-3 640	-16%
Skatt	-2 728	-1 366	100%
ÅRETS RESULTAT	10 064	13 094	-23%

Balansräkningen

Nedan visas en sammanfattad balansräkning samt en jämförelse med föregående år. De största förändringarna och orsaker till förändringarna kommenteras nedan.

Sammanfattning och kommentarer

- Materiella anläggningstillgångar har minskat med -3 %. Årets aktiveringar uppgår till ca. 8 mkr och avskrivningar till 26 mkr. Det har vidare skett en utrangering om 3 mkr avseende målning, men även att projektet Tallparksstrand avslutades och kostnadsfördes, -4 mkr. Eftersom kommunen inte beviljat några bygglov, har stiftelsen ej startat några större projekt under året. Extern värdering från januari 2015 visar på ett marknadsvärde om ca. 1.363 mkr. Stiftelsens bedömning är att detta marknadsvärde även är aktuellt i årsbokslutet då de menar att inga väsentliga förändringar skett på marknaden sedan dess.
- Omsättningstillgångarna har ökat med 1,2 mkr, vilket främst beror på inbetald preliminärskatt är högre än årets totalt skatt som ska betalas.
- Eget kapital har ökat med 10 mkr till följd av det positiva resultatet. Obeskattade reserver har kommenterats under RR.
- Avsättningar avser uppskjuten skatt på skillnad mellan det skattemässig och bokföringsmässiga värdet på fastigheterna. Ökningen om 0,6 mkr beror på redovisningsmässiga aktiveringar som kostnadsförs skattemässigt.
- Långfristiga skulder (inkluderar här även det som förfaller inom 1 år) har minskat med 21 mkr till följd av ett lån som löstes. Östhammars kommun har ett kommunalt borgenstak om 613 mkr. Långivare är Kommuninvest.
- Kortfristiga skulder har minskat med 17 mkr, vilket främst förklaras av att checkräkningskrediten endast är utnyttjad till 0,6 mkr (17 mkr fg år), då stiftelsen inte haft lika mycket utgifter för investeringarna runt årsbokslutet.

Område	2019-12-31	2018-12-31	Dev i %
Materiella anläggningstillgångar	764 229	789 995	-3%
Finansiella anläggningstillgångar	415	398	4%
Omsättningstillgångar	4 148	3 077	39%
SUMMA TILLGÅNGAR	768 927	793 472	-3%
Eget kapital	-163 067	-153 003	7%
Obeskattade reserver	-18 073	-14 987	21%
Avsättningar	-27 634	-27 011	2%
Långfristiga skulder	-539 200	-560 450	-4%
Kortfristiga skulder	-20 854	-38 021	-45%
SUMMA SKULDER, EGET KAPITAL	-768 927	-793 472	-3%

Iakttagelser från vår granskning

Nedan sammanfattas de iakttagelser och kommentarer vi har efter gjord granskning av årsbokslutet inklusive granskning av internkontroll, bolagets förvaltning och årsredovisningen.

Område	Iakttagelse och kommentar
Materiella anläggnings-tillgångar	► Från och med 2014 tillämpar stiftelsen K3. Detta innebär att stiftelsen tillämpar komponentredovisning avseende fastigheterna. Om en komponent byts ut, ska den gamla utrangeras och den nya aktiveras. Årets aktiveringar på byggnader (där avskrivningar påbörjats) uppgår till 4 mkr. Utrangering har även skett av viss målning som företagsledningen inte bedömer har något värde. Bedömningen kring vilka kostnader som ska aktiveras sker främst i samband med årsbokslutet och ledningen har haft diskussioner för att identifiera vilka åtgärder som ska aktiveras eller kostnadsföras. I samband med årsbokslutet gjordes en genomgång och vissa poster (ex. investering i brandväggar) aktiverades istället för att kostnadsföras. Efter gjorda korrigeringar anser vi att stiftelsen hantering av såväl fördelning av komponenter och aktiveringar är väsentligen korrekt, vi rekommenderar dock at stiftelsen gör bedömning kring vilka kostnader som ska aktiveras löpande och utarbeta en rutin för att tidigare bestämma hur dessa ska klassificeras. ► Stiftelsens interna gräns för aktivering är ca. 100 tkr. Vi har stickprovsvis granskat årets aktiveringar samt kostnader för reparation och underhåll och bedömer utifrån denna granskning att årets aktiveringar i allt väsentligt är korrekt. Skattemässigt utnyttjas möjlighet till direktavdrag inom det utvidgade reparations begreppet, vilket innebär att 3,5 mkr dras som kostnad direkt (minskar det skattemässiga resultatet och det skattemässiga värdet på bolagets fastigheter). ► Vi har även rimlighetsbedömt årets avskrivningar och kan konstatera att avskrivningar sker i snitt med 2,0 % (1,92 %), vilket är i nivå medföregående år. I enlighet med K3 har stiftelsen gjort bedömningar kring olika typer av komponenters specifika livslängd. ► Vi noterade i samband med granskningen 2018 att årets erhållna investeringsbidrag har nettoredovisats mot anläggningstillgången i anläggningsregistret. Eftersom det exempelvis finns viss risk att stiftelsen kan bli återbetalningsskyldig för delar av bidraget, rekommenderar vi att detta ska redovisas brutto i anläggningsregistret. Detta kommer ses över i samband med att stiftelsen lägger in anläggningsregistret i det nya ekonomisystemet. ► Vi konstaterar att ledningen inte har gjort någon förnyad dokumenterad bedömning kring värderingen av fastigheterna, utan hänvisar till värdering som skedde 2015. Enligt den information som vi erhållit har de ej skett några väsentliga händelser som skulle kunna föranleda att den värdering som då skedde, inte skulle vara tillämplig. Vi noterar ledningens bedömning och konstaterar att övervärdet är betydande även om det är en äldre värdering. Vi rekommenderar ledningen att uppdatera värderingen under 2020.

Iakttagelser från vår granskning

Som ett resultat av vår granskning vill vi även ge några råd och kommentarer kring frågor som är av mer ägarkaraktär och har en påverkan på räkenskaperna

Område	Iakttagelse & rekommendation
Uppskjuten skatt	► Skillnaden mellan det skattemässiga och bokföringsmässiga värdet på fastigheterna uppgår till 134 mkr, vilket genererar en uppskjuten skatt om ca 28 mkr. Detta är främst hänförligt till direktavdrag, vilket avser kostnader som aktiverats i redovisningen men som inom ramen för det utvidgade reparationsbegreppet dras av i inkomstdeklarationen. Direktavdragen för 2019 uppgår till 4 mkr. Stiftelsen nyttjar även möjligheten att skriva av ytterligare 2 % på nybyggnationerna som aktiverades under 2018. Detta kan göras totalt sex år från färdigställandet (ett s.k. primäravdrag). ► Sammanställningen över de skattemässiga värdena har tidigare gjorts i excel. I samband med att stiftelsen bytte ekonomisystem (se vidare nedan) kommer även de skattemässiga värdena läggas in i systemet. I samband med detta försökte ledningen koppla de skattemässiga värdena till respektive komponent i anläggningsregistret. Detta innebar att i många fall fick ledningen göra ganska stora omklassificeringar mellan fastigheterna. Det totala skattemässiga värdet är dock detsamma (beaktat årets förändringar). Vi har ej möjlighet att bedöma om dessa omklassificerar är korrekta eller ej och det finns även en risk kopplat till detta då vissa fastigheter som tidigare varit fullt avskrivna, nu fått ett avskrivningsunderlag igen. Vi kan dock konstatera att totalbeloppet är detsamma och rekommenderar stiftelsen att lämna ett öppet yrkande kring detta i deklarationen.
Byte av ekonomisystem	► I slutet av 2019 bytte stiftelsen ekonomisystem från Incit till Fenix. Övergången har enligt ledningen gått bra och avstämningar har skett av systemleverantören gällande att övergången skett korrekt. I samband med övergången skedde viss uppdatering av kontoplanen, vilket innebär att en del konto inte är jämförbara mellan Incit och Fenix. I samband med bytet såg även ledningen över attestflödet, så att detta bättre skulle spegla den organisation som nu är på plats och strama upp attestreglerna än mer. Attest på manuella bokföringsordrar infördes under slutet av 2019, men har således inte tillämpats hela året. Framåtriktat finns även planer på att digitalisera avtal samt köpa in systemet Injett, som kontrollerar utbetalningar innan dessa sker i banken. ► Vi har översiktligt kontrollerat övergången från Incit till Fenix genom att stämma av att korrekt IB har bokats in samt att summan av årets samtliga transaktioner överensstämmer med UB i SIE-filen. Så när som på en oväsentligt differenser på 3 kr, är bedömningen att överföringen skett korrekt.

Iakttagelser från vår granskning

Som ett resultat av vår granskning vill vi även ge några råd och kommentarer kring frågor som är av mer ägarkaraktär och har en påverkan på räkenskaperna

Område	Iakttagelse & rekommendation
Frivillig skattskyldighet för moms på kommersiella lokaler	► Östhammarshem har flertalet kommersiella lokaler där frivillig skattskyldighet för dessa kan medföra ytterligare avdrag för ingående moms. Under året har stiftelsen analyserat de finansiella effekterna av en frivillig momsregistrering och beslutat att börja med detta under 2020.
Intäkter - kontrakt	► I samband med vår granskning av intäkter, noterade vi i samband med avstämning mot avtal att det i vissa fall hade missats att läggas in indexjusteringen enligt kontraktet på korrekt sätt i aviseringssystemet. Detta utreddes av stiftelsen efter vår notering och justering kommer ske under 2020.
Andel i vindkraftverk	► Under 2018 har Östhammarshem köpt andelar samt aktier i ett Vindkraftverk och detta ligger även i bokslutet per 2019 bokat på konto 1181 som pågående. Stiftelsen har ännu inte utrett hur de ska gå vidare i detta ärende. Vår rekommendation är fortsatt att andelarna och aktierna delas mellan anläggningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar.
Kvarvarande revisionsåtgärder	► Slutligt granskning & påskrift av årsredovisning ► Uttalande från stiftelsens ledning ► Uppföljning av händelser efter balansdagen

Summering av noterade avvikelser

Nedan beskrivs väsentliga avvikelser som vi har noterat under vår årsbokslutsgranskning samt dess påverkan på det redovisade resultatet.

Avvikelse/effekt	Korrigering ökar (minskar) redovisat resultat (TSEK)
Fastställda korrigerade avvikelser Noteringar	-
Fastställda avvikelser Noteringar	-
Bedömda avvikelser Noteringar	-
Summa ej korrigerade avvikelser före skatteeffekt	-
Skatteeffekt	-
Summa ej korrigerade avvikelser efter skatteeffekt	-

Diskussionspunkter

- Uppdatering av stadgarna
  - Översyn pågår och utkast upprättat på en förnyelse under tidigare år. Nuvarande stadgar är från 1979 och innehåller hänvisningar till gamla nämnder mm
- Investeringsbidrag, nya ansökningar?
- Framtid, investeringsbehov?

Trender och händelser med möjlig påverkan på verksamheten

- Generell ränteavdragsbegränsning
  - En generell begränsning av interna och externa ränteavdrag i bolagssektorn har införts. Begränsningen innebär att avdrag för negativt räntenetto begränsas till 30% av ”skattemässigt EBITDA”. Med skattemässigt EBITDA avses skattemässigt resultat före avdrag för räntor och avskrivningar. Detta innebär bl.a. att koncernbidrag kommer beaktas vid fastställande av avdragsunderlaget samt att underskott från tidigare år som huvudregel kommer att minska underlaget.
  - En förenklingsregel har införts som innebär att ett negativt räntenetto upp till 5 000 000 kronor (beräknat på koncernnivå) alltid får dras av. Ett kvarstående negativt räntenetto får sparas och med vissa begränsningar nyttjas under sex år efter räntenettot uppkom. Rätten att utnyttja kvarstående räntenetto upphör vid en ägarförändring.
  - Definitioner av begreppen ränteutgifter och ränteinkomster införs. Begreppen är något vidare än tidigare oxh omfattar exempelvis vissa valutakursvinster och förluster.
- Bolagsskattesänkning
  - Bolagsskatten sänks från 22 % till 20,6 %. Sänkningen sker i två steg. Den sänks till 21,4% från och med 2019 och till 20,6% från och med 2021.
- Värdeminskningsavdrag på hyreshus
  - Reglerna om värdeminskningsavdrag avseende hyreshus ändras på så sätt att, utöver ordinarie avdrag för värdeminskning, får 2 % av utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad dras av per år under de sex första åren från det att hyreshuset färdigställs (ett s.k. primäravdrag).
- Coronaviruset
  - Folkhälsomyndigheten gick den 16 mars 2020 ut med en rekommendation i Stockholmsområdet om att de som kan jobba hemma bör göra så, vilket av naturlighet får påverkan på alla verksamheter och som medfört försiktighetsåtgärder. Fler restriktioner kommer löpande och länder/regioner stänger och effekterna på framtiden kan inte med enkelhet förutses.

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

Om EY

EY är ett världsledande företag inom revision, redovisning, skatt, transaktioner och affärsrådgivning. Våra tjänster och insikter hjälper till att skapa förtroende och hållbar tillväxt på finansmarknader och i ekonomier världen över. För att hålla våra löften till våra intressenter utvecklar vi ledare och medarbetare som arbetar i team över gränserna. Vi vill att allt vi gör ska bidra till att affärsvärlden och arbetslivet fungerar bättre – för våra medarbetare, våra kunder och de samhällen vi verkar i.

EY refererar till den globala organisationen samt kan avse en eller flera medlemsföretag i Ernst & Young Global Limited. Varje medlemsföretag utgör en egen juridisk person.

© 2015 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

Building a better working world

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Datum	Dnr	Sid
2019-11-13	SN-2019-211	1 (4)

Socialnämnden

Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun

Sedan den 1 januari 2012 gäller lag (2010:1065) om kollektivtrafik som stadgar att det i varje län ska finnas en regional kollektivtrafikmyndighet med samlat ansvar för kollektivtrafiken i regionen. Inom regionen så är Region Uppsala ansvarig kollektivtrafikmyndighet och UL kollektivtrafikförvaltning.

Enligt kollektivtrafiklagen ska kollektivtrafikmyndigheten upprätta ett trafikförsörjningsprogram för hela länet. Eftersom Östhammars kommun har valt att inte överlåta huvudmannaskapet för färdtjänst och riksfärdtjänst till regionala kollektivtrafikmyndigheten ska kommunen enligt kollektivtrafiklagen upprätta ett eget trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Färdtjänsttillstånd

Ansvarig nämnd för färdtjänsttillstånd i Östhammars kommun är socialnämnden. Tillstånd för färdtjänst utreds och bedöms av kommunens färdtjänsthandläggare som utifrån Lagen (1997:736) om färdtjänst samt kommunens antagna riktlinjer beslutar i ärendet. Syftet är att personer med varaktig funktionsnedsättning som överstiger tre månader, som har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer, ska ha möjlighet att förflytta sig i samhället.

Tillståndet kan förenas med individuella villkor. Vid behov av personlig assistans beviljas ledsagare som åker kostnadsfritt. Ledsagare beviljas endast under färdtjänstresans genomförande. I beslutet anges om beslutet gäller tills vidare eller för begränsad tid. Samtliga beslut ska innehålla en reservation för att beslutet ska kunna omprövas ifall det sker lagändringar eller förändringar av kommunens riktlinjer.

Östhammars kommun är medlem i SFF, Svenska Färdtjänstföreningen.

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Datum	Dnr	Sid
2019-11-13	SN-2019-211	2 (4)

Socialnämnden

Riksfärdtjänst

Tillstånd för riksfärdtjänst utreds och bedöms enligt lagen (1997:735) om riksfärdtjänst och kommunens färdtjänsthandläggare beslutar i ärendet. En skriftlig ansökan görs för varje enkelresa eller för varje tur- och returresa. Resor i samband med arbete, utbildning eller medicinsk behandling liksom resor som bekostas av stat, landsting eller annan huvudman beviljas i regel ej som riksfärdtjänst.

Innan beslut fattas görs en utredning om funktionshindrets omfattning och ändamålet för resan samt bedömning om en merkostnad för resan föreligger på grund av resenärens funktionshinder. I första hand ges tillstånd med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare om detta bedöms möjligt utifrån resenärens funktionsnedsättning, resmål och restid.

Under 2019 har ca 120 personer nyttjat riksfärdtjänst.

Färdtjänst med båt

Den som är folkbokförd på någon av öarna inom Östhammars kommun kan beviljas färdtjänst med båt. Insatsen beviljas till och från närmaste brygga mellan ön och fastlandet. Den som beviljats färdtjänst med båt kan genomföra två enkelresor/vecka. Om särskilda skäl finns kan ytterligare resor beviljas. Dessa resor medför motsvarande egenavgift som ordinarie resa inom Östhammars tätort. Om färdtjänst nyttjas till eller från båten på fastlandet utgår en separat egenavgift för denna resa.

Omfattningen av färdtjänst i Östhammars kommun

Innehavare av färdtjänsttillstånd i Östhammars kommun kan genomföra 250 enkelresor/år. Om särskilda skäl finns kan ytterligare resor beviljas. Arbetsresor räknas inte in i detta antal utan kan beviljas utöver dessa resor. Resan börjar eller slutar alltid i Östhammars kommun och kan genomföras inom Östhammars kommun, till delar av angränsade kommuner samt till Arlanda. Resan ska beställas senast dagen före avresan. Bokning av resa samma dag är

möjlig, men endast i mån av plats och till en förhöjd avgift. Samåkning ska ske i största möjliga utsträckning.

Under 2019 fanns det 815 personer med färdtjänsttillstånd i kommunen och under 2018 genomfördes ca 12 400 resor med färdtjänst. Under 2018 uppgick kostnaden för färdtjänst till 5 023 000 och 5 649 000 om riksfärdtjänst och sjötaxi också räknas in.

Prissättning av färdtjänst

Färdtjänstresenären betalar en egenavgift för resan som betalas till chauffören. Egenavgifterna för färdtjänst beslutas av kommunfullmäktige och uppgår till:

Från	**Till**	**Avgift**
Östhammars kommun	Östhammars kommun	40
Östhammars kommun	Uppsala kommun (del av)	120
Östhammars kommun	Norrtälje kommun (del av)	120
Östhammars kommun	Tierps kommun	120
Östhammars kommun	Arlanda	225
Uppsala kommun (del av)	Östhammars kommun	120
Norrtälje kommun (del av)	Östhammars kommun	120
Tierps kommun (del av)	Östhammars kommun	120
Arlanda	Östhammars kommun	225

Omfattningen av riksfärdtjänst i Östhammars kommun

Riksfärdtjänst kan beviljas en person som vid resa utanför kommunen, inom Sverige får en merkostnad för resan till följd av en omfattande och varaktig funktionsnedsättning. Syftet med riksfärdtjänst är att en person med funktionsnedsättning ska kunna resa från en kommun till en annan till normala kostnader.

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Datum	Dnr	Sid
2019-11-13	SN-2019-211	4 (4)

Socialnämnden

Prissättning av riksfärdtjänst

Resenären betalar en egenavgift för resan, som är beroende av reslängden oavsett färdmedel. Resenärer under 26 år och studerande som innehar Centrala Studiestödsnämndenens rabattkort eller någon av studentkårernas studentkort som Mecenat eller studentkortet betalar endast 70% av egenavgiften.

Egenavgiften är fastställd av regeringen och är mellan 105-705 kr.

Överklagan och synpunktshantering

Överklagan av beslut sker till förvaltningsrätten i Uppsala men ska alltid ställas till Östhammars kommun, socialförvaltningen som vidarebefordrar överklagan.

Synpunkter lämnas via e-tjänst på kommunens hemsida, www.osthammar.se, eller särskild blankett som skrivs ut från kommunens hemsida eller hämtas på socialförvaltningen.

Entreprenören som kommunen har avtal med måste garantera att miljökraven i avtalet följs, detta innebär bland annat att:

- Fordon med maximalt 6 passagerare som används inom ramen för transportuppdraget ska uppfylla kriterierna för miljöbilsdefinitionen från 1 januari 2013 eller likvärdigt enligt Vägtrafikskattelagen (2006:227) §11. Vilka bränslen som används måste kunna redovisas och fordon som kan drivas med förnybara bränslen måste till minst 80 % köras på sådant bränsle.

- Övriga fordon som använder diesel eller bensin måste använda drivmedel av miljöklass 1 om det finns kommersiellt tillgängligt lokalt/ regionalt där transportören är verksam.

- Bilvårdsprodukter måste uppfylla eller motsvara produktkriterierna för miljömärkningen Svanen, EU-blomman eller Bra miljöval, såvida inte särskilda funktionskrav som förhindrar att detta finns.

Reglemente för styrelse och nämnder

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Valnämnden

Antaget i fullmäktige 2020-02-18, § 7
Revidering § 45 beslutad i fullmäktige 2020-04-21, § 50

ÖSTHAMMARS KOMMUN
– EN DEL AV ROSLAGEN

Innehåll

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter 5
Sammansättning 5
Ledningsfunktionen 5
Styrfunktionen 6
Kommunstyrelsens övriga verksamheter 6
Ekonomisk förvaltning 6
Arbetsgivarpolitiken 7
Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd 7
Uppgifter enligt speciallagstiftning 8
Krisledningsnämnd 8
Övrig verksamhet 9
Delegering från kommunfullmäktige 9
Ansvar och rapporteringsskyldighet 10
Barn – och utbildningsnämnden 11
Sammansättning 11
Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden 11
Delegering från kommunfullmäktige 12
Allmänna skyldigheter 12
Ansvar och rapportskyldighet 12
Bygg- och miljönämnden 13
Sammansättning 13
Bygg- och miljönämndens ansvarsområde 13
Delegering från kommunfullmäktige 13
Allmänna skyldigheter 14
Talerätt 14
Ansvar och rapportskyldighet 14
Trafikuppgifter 15
Kultur – och fritidsnämnden 16
Sammansättning 16
Kultur – och fritidsnämndens ansvarsområden 16
Talerätt 17
Delegering från kommunfullmäktige 17

Allmänna skyldigheter 17
Ansvar och rapportskyldighet 17
Socialnämnden 18
Sammansättning 18
Socialnämndens ansvarsområden 18
Delegering från kommunfullmäktige 18
Allmänna skyldigheter 19
Ansvar och rapportskyldighet 19
Valnämndens uppgifter 20
Sammansättning 20
Valnämndens ansvarsområden 20
Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna 21
Personalansvar 21
Behandling av personuppgifter 21
Medborgarmotion 21
Arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna 23
Tidpunkt för sammanträden 23
Kallelse till sammanträden 23
Öppna sammanträden 24
Sammanträde på distans 24
Närvarorätt vid sammanträden 24
Insynsplats i kommunstyrelsen 24
Ordföranden 25
Presidium 25
Ersättare för ordföranden 26
Kommunalråd 26
Inkallande av ersättare 26
Ersättarnas tjänstgöring 27
Jäv och avbruten tjänstgöring 27
Yrkanden 27
Omröstning (votering) 28
Deltagande i beslut 28
Reservation 28

Justering av protokoll 28
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m. 29
Delgivning 29
Undertecknande av handlingar 29
Underlag och samråd 29
Utskott 30

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Sammansättning

§ 1
Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare.

Ledningsfunktionen

§ 2
Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

§ 3
I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat:

1. utvecklingen av den kommunala demokratin
2. personalpolitiken och jämställdhet i arbetslivet
3. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten
4. mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
5. långsiktig energiplanering samt främjandet av god energihushållning
6. miljövårds- och naturvårdspolitiken, införandet av miljöledning i kommunens egen organisation samt att verka för en god miljö i kommunen
7. trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
8. informationsverksamheten
9. arbetet med att utveckla det kommunala regelverket
10. arbetet med att effektivisera administrationen och övrig organisation
11. utvecklingen av informationsteknik- system och kommunikation
12. utvecklingen av medborgar- och brukarinflytande
13. krisberedskapsfrågor och säkerhetsskyddsfrågor

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa:

14. socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas samt verka för att övrig för verksamheten reglerad lagstiftning uppfylles
15. den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård

16. skolväsendet och verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas
17. kultur- och fritidspolitiken och verka för en god kultur- och fritidsverksamhet i kommunen
18. kommunal teknik och lokala trafikfrågor

Styrfunktionen

§ 4
I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd
2. övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt
3. tillse att uppföljning sker till kommunfullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och cheferna för nämndkontoren
5. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi, och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
6. tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i
7. utfärda riktlinjer för personalpolitik och personaladministration.

Kommunstyrelsens övriga verksamheter

Ekonomisk förvaltning

§ 5
Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade riktlinjer för denna.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i rätt tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

1. ansvara för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom

2. ansvara för den lösa egendom som ej anförtrotts annan nämnd
3. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
4. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
5. svara för kommunens upphandlingspolicy med regler och anvisningar

Arbetsgivarpolitiken

§ 6

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utvecklar arbetsgivarpolitiken inom kommunen. Kommunen ska arbeta för likabehandling, mångfald, inkludering och jämställdhet i arbetslivet samt mot olaga diskriminering i arbetslivet.

Bland annat ska styrelsen föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och ska bland annat:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- förhandla på kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11 – 14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- besluta om stridsåtgärd,
- lämna uppdrag enligt 6 kap 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- besluta om anställningsstopp som omfattar mer än en nämnd,
- besluta om angelägna kommunövergripande arbetsmiljö- och hälsofrågor,
- utfärda riktlinjer och anvisningar inom det personalpolitiska området.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens pensionsmyndighet.

Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd

§ 7

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet;

1. Kommunens mark och fastigheter inklusive fastighetsskötsel, investeringar och underhåll
2. Tillhandahålla verksamhetslokaler åt kommunens samtliga verksamheter i egenregi

3. Gator, parker och allmän platsmark samt skog och annat markinnehav
4. Vatten och avloppsverksamhet
5. Avfallshantering och renhållningsverksamhet
6. Måltidsverksamhet

Uppgifter enligt speciallagstiftning

§ 8

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd

Kommunstyrelsen är förmedlingsorgan för låne- och bidragsgivning till bostadsförsörjningens främjande

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Kommunstyrelsen svarar för registrering och tillstånd enligt lotterilagen.

Kommunstyrelsen är registeransvarig för de personuppgifter som styrelsen för i sin verksamhet och förfogar över.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för verksamhet inom Säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Krisledningsnämnd

§ 9

Krisledningsnämnden består av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Krisledningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom följande områden:

- arbetet enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får krisledningsnämnden överta delar eller hela verksamhetsområdet från övriga nämnder i den utsträckning som krisledningsnämnden finner nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

Övrig verksamhet

§ 10

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

1. sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
2. turism och besöksnäring
3. gymnasieskola som bedrivs inom ramen för Gimo utbildnings AB (Wilhelm Haglunds gymnasium),
4. driften av daglig verksamhet enligt LSS i egen regi,
5. kommunens centrala informations- och kommunikations verksamhet,
6. inköps- och upphandlingsverksamhet
7. konsumentvägledningen,
8. utveckling av kommunstyrelsens regelverk och utformningen av kommunfullmäktiges handlingar,
9. granskning, informations- och kunskapsuppbyggnad i frågan om slutförvar för använt kärnbränsle
10. Trygg i Östhammars kommun (TRÖ)
11. Kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta (KPF)
12. utvecklingsgrupperna
13. internationella kontakter och EU-frågor
14. gästhamnar samt campingar
15. de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 11

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

1. vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som kommunfullmäktige angivit.
2. ingå borgen till stöd för bostadsförsörjningen.
3. låne- och bidragsgivning avseende bostadsförsörjningen.
4. styrelsens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.
5. sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.
6. avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen.
7. utöva kommunens beslutanderätt i ärenden angående heraldiska vapen.
8. rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
9. köp, försäljning, byte av fastighet eller fastighetsdel med en kostnadsram på köp och försäljningspris på högst 1 000 000 kronor (en miljon kronor) och ett taxeringsvärde på högst 750 000 kronor (sjuhundrafemtiotusenkronor)

Köp, försäljning eller byte av mark som enligt översiktsplan eller detaljplan ska användas till gator, vägar eller annan infrastruktur.

10. Utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom i högst 10 år.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

§ 12

Kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Barn – och utbildningsnämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen ska följande gälla i Östhammars kommun:

Sammansättning

§ 13
Barn- och utbildningsnämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden

§ 14
I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige anger fullgör barn- och utbildningsnämnden kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt Skollagen (2010:800) och tillämpliga skolförordningar.

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter omfattar skolformerna:

- Förskola
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Vuxenutbildning

I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan. Vidare omfattas vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet.

I ovanstående ansvarsområden ingår också att bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med skollag och skolförordningar.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar också för den frivilliga musik- och kulturundervisningen som bedrivs inom den kommunala Kulturskolan.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, skolförordningen, gymnasieförordningen m fl., samt för övriga myndighetsbeslut och huvudmannafrågor som förekommer inom nämndens ansvarsområde.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 15
Barn- och utbildningsnämnden ska besluta i följande ärenden:

- nämndens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som kommunfullmäktige har fastställt
- omdisponering av medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna

Allmänna skyldigheter

§ 16
Barn- och utbildningsnämnden ska hålla sig informerad om uppväxtvillkoren för barn och ungdomar och vidta åtgärder för att förbättra dessa inom nämndens ansvarsområden barnomsorg och utbildning.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente
- reformering av nämndens regelbestånd.

Barn- och utbildningsnämnden har vidare hand om:

- att föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde om inte kommunfullmäktige beslutar annat
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som har tilldelats nämnden.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 17
Barn- och utbildningsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelserna i detta reglemente.

Barn- och utbildningsnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Bygg- och miljönämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen ska följande gälla.

Sammansättning

§ 18
Bygg- och miljönämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Bygg- och miljönämndens ansvarsområde

§ 19
I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar bygg- och miljönämnden för:

- kommunens uppgifter inom plan-, byggnadsområdet, allt i enlighet med Plan- och bygglagen, samt i erforderlig utsträckning tillämpa och förhålla sig till annan berörd lagstiftning.
- kommunens mättekniska verksamhet för uppgifter inom plan- och byggområdet.
- kommunens uppgifter enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om handel med vissa receptfria läkemedel.
- att genomföra strategisk planering.
- att utföra kommunens uppgifter inom miljö-, livsmedels, smittskydds-, och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullföljas av den kommunala nämnden och inte regleras i annan nämnds reglemente.
- prövning, tillsyn och kontroll enligt föreskrifter i EG-direktiv och förordningar samt svenska lagar, förordningar och föreskrifter inom nämndens ansvarsområde.
- myndighetsutövning samt för övriga myndighetsbeslut och huvudmannaskapsfrågor som förekommer inom nämndens ansvarsområde.
- trafikuppgifter som avses i 1§ Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor

Delegering från kommunfullmäktige

§ 20
Bygg- och miljönämnden ska besluta i följande ärenden:

- nämndens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.
- tillstånd- och tillsynsärenden enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.
- anta, ändra eller upphäva planer som handläggs
  a) enligt standardförfarande, begränsat standardförfarande, samordnat förfarande, förenklat förfarande vid förlängning av genomförandetiden samt förenklat

standardförfarande vid upphävande av detaljplan i enlighet med bestämmelserna i PBL.

b) då planen överensstämmer med fullmäktiges direktiv i översiktsplanen eller motsvarande översiktliga beslutsunderlag.

En förutsättning är att kommunstyrelsen inte har någon erinran mot åtgärden och att bestämmelserna inte reglerar exploateringssamverkan.

Nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastlagda anslagsnivåerna.

Allmänna skyldigheter

§ 21

I bygg- och miljönämndens uppgifter ingår att:

- uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning, samt följa utvecklingen inom kommunen i miljöskydd-, hälsoskydd- och smittskyddshänseende samt inom livsmedelskontrollen och arbeta fram de förslag som krävs samt medverka i planering där dessa frågor berörs.
- ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning byggande och fastighetsbildning.
- ta tillvara de möjligheter lagen ger att förenkla och underlätta ärenden för enskilda.

Bygg- och miljönämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden.
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden.
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente.
- regelreformering inom sitt ansvarsområde.

Talerätt

§ 22

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 23

Bygg- och miljönämnden ska bedriva verksamheten enligt förvaltningslagen.

Bygg- och miljönämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med:

– de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat.
– de föreskrifter som finns i EG-direktiv, lag eller förordning.
– ingångna avtal.
– bestämmelserna i detta reglemente.

Bygg- och miljönämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Trafikuppgifter

§ 24

Bygg- och miljönämndens arbetsutskott fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Kultur – och fritidsnämnden

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning ska följande gälla för kultur- och fritidsnämnden.

Sammansättning

§ 25

Kultur- och fritidsnämnden består av sju ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Kultur – och fritidsnämndens ansvarsområden

§ 26

Kultur- och fritidsnämnden ska verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare.

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande:

- Ungas mötesplatser
- Stöd till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom nämndens område
- Verksamhet i idrotts-, fritids-, kulturanläggningar
- Verka för att tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet
- Aktivt friluftsliv
- Stipendier och utmärkelser inom nämndens område
- Biblioteksverksamhet
- Evenemang och samordning av dessa
- Kultur i vård och omsorg
- Offentlig konst
- Kulturarvsfrågor som inte åligger annan nämnd
- Hälsofrämjande och förebyggande arbete inom folkhälsa
- Regional och statlig samverkan inom kultur- och fritidsområdet
- Finskt förvaltningsområde

§ 27

Kultur- och fritidsnämnden ska

- hålla sig underrättad om utvecklingen inom nämndens verksamheter samt ta de initiativ och framlägga de förslag som nämnden ser som nödvändiga
- svara för planerings- och utvecklingsfrågor inom nämndens verksamhetsområde
- verka för en jämställd kultur- och fritidsverksamhet
- stimulera ungas delaktighet och inflytande
- främja tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet för alla
- tillsammans med föreningar, organisationer och enskilda verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare

Målgruppen barn och unga i åldern 7-20 samt äldre ålder 70+ ska prioriteras.

Talerätt

§ 28
Kultur- och fritidsnämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 29
Kultur- och fritidsnämnden ska besluta i följande ärenden:

- Nämndens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.
- Nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
- inom ramen för fastställda normer besluta om bidrag till föreningar, studieförbund och organisationer och därigenom medverka till en attraktiv, innehållsrik, geografiskt spridd verksamhet inom kultur- och fritidsområdet
- inom ramen för de medel fullmäktige avsätter i nämndens budget besluta om bidrag till föreningar verksamma inom Östhammars kommun utifrån ansökningar om verksamhetsbidrag samt kostnadstäckning för taxor och avgifter

Allmänna skyldigheter

§ 30
Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för

- Information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden.
- Diarieföring och arkivvård enligt arkivreglementet.
- Regelreformering inom sitt ansvarsområde.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 31
Kultur- och fritidsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelser i detta reglemente.

Kultur- och fritidsnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Socialnämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen samt det som föreskrivs i socialtjänstlagen ska följande gälla i Östhammars kommun:

Sammansättning

§ 32
Socialnämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Socialnämndens ansvarsområden

§ 33
I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige anger, ansvarar socialnämnden för kommunens socialtjänst samt hemsjukvård enligt:

- Socialtjänstlag (SoL)
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Hälso- och sjukvårdslag (HSL)
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning och de uppgifter i övrigt som enligt lag ankommer på socialnämnd och som inte särskilt anförtrotts annan nämnd i kommunen

Socialnämnden ansvarar för handläggning enligt:

- Lag om färdtjänst
- Lag om riksfärdtjänst
- Skuldsaneringslag
- Lag om bostadsanpassningsbidrag och Trafikförordning, detta avser endast bostadsanpassningsbidrag och parkeringstillstånd för rörelsehindrade (KF § 83/2019)

Delegering från kommunfullmäktige

§ 34
Socialnämnden ska besluta i följande ärenden:

- nämndens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
- nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av fullmäktige fastställda anslagsnivåerna
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning

Allmänna skyldigheter

§ 35

Socialnämnden ska hålla sig informerad om människors levnadsvillkor och vidta åtgärder för att främja:

- människors ekonomiska och sociala trygghet
- en god hälsa och en vård på lika villkor
- jämlikhet i levnadsvillkor
- ett aktivt deltagande i samhällslivet

Socialnämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente
- regelreformering inom sitt ansvarsområde

Socialnämnden har vidare hand om:

- att föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde om inte kommunfullmäktige beslutar annat
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som har tilldelats nämnden.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 36

Socialnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelser i detta reglemente.

Socialnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Valnämndens uppgifter

Sammansättning

§ 37
Valnämnden består av sju ledamöter och sju ersättare.

Valnämndens ansvarsområden

§ 38
Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen (1997:157), kommunallagen (1991:900), lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden.

Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna

Personalansvar

§ 39
Kommunstyrelsen/nämnderna är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning. Kommunstyrelsen/nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för de frågor som anges i § 6 (arbetsgivarpolitik) i detta reglemente.

Behandling av personuppgifter

§ 40
Kommunstyrelsen/nämnderna är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen/nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens/nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar. Kommunstyrelsen/nämnderna ska utse dataskyddsombud.

Medborgarmotion

§ 41
Den som är folkbokförd i kommunen kan skapa eller stödja en medborgarmotion om något i Östhammars kommun i kommunens e-tjänst medborgarmotion. När en medborgarmotion skapas är det viktigt att förslagsställaren skriver ett förslag som andra kan ta ställning till och stödja om de vill.

Medborgarmotionen granskas innan den publiceras på webbsidan för att se att den följer de regler som gäller för medborgarmotioner. Andra kan skriva under en motion först efter att den publicerats.

Om minst 1 % av kommunens folkbokförda invånare skriver under medborgarmotionen överlämnas medborgarmotionen till kommunstyrelsen som beslutar hur motionen ska hanteras. Nämnderna ska handlägga de medborgarmotioner som kommunstyrelsen beslutat att respektive nämnd ska hantera.

Möjligheten att stödja en medborgarmotion ges under max sex månader.

När medborgarmotionen har utretts och beslut ska fattas kommer förslagsställaren att bjudas in till det sammanträde med kommunstyrelsen/nämnden då medborgarmotionen ska

behandlas. Förslagsställaren ges rätt att delta i överläggningen i ärendet rörande medborgarmotionen. Beslutet ska delges förslagsställaren och kommunfullmäktige samt publiceras på kommunens webbplats.

Om medborgarmotionen inte genererat namnunderskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda eller fler under en sexmånaders period så avslutas namninsamlingen. Detta noteras på webben och förslagsställaren informeras brevledes.

Redovisning av pågående namninsamlingar, medborgarmotioner som lämnats till nämnd, beslut i kommunstyrelse/nämnd om medborgarmotion och avslutade namninsamlingar på grund av att 1 % inte uppnåtts inom sex månader sker till kommunfullmäktige vid tre tillfällen per år.

Arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna

Tidpunkt för sammanträden

§ 42

Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer dag och tid för sina sammanträden.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammaträde ska göras skriftligen hos ordförande och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordförande ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena. Om ordförande beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordförande se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse till sammanträden

§ 43

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen. Kallelse ska ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordförande bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt och/eller inom annan tid.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingarna som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

När varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen/nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Öppna sammanträden

§ 44
Kommunstyrelsen/nämnden medges rätt att besluta om dess sammanträden ska vara offentliga och i och med det även besluta om en allmänhetens frågestund ska hållas i anslutning till sammanträdet.

Sammanträde på distans

§ 45
Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarade på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 14 dagar i förväg anmäla detta till kommunstyrelsens/nämndens kansli. Ordförande avgör om närvaro får ske på distans.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/nämnden.

Närvarorätt vid sammanträden

§ 46
Vid kommunstyrelsens/nämndens och dess utskotts sammanträden ska tjänsteman närvara enligt ordförandes avgörande.

Kommunalråden får närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten vid sammanträden i nämnder även om kommunalråden inte är ledamöter eller ersättare i nämnderna. Kommunalråden har i sådant fall att iaktta gällande sekretessbestämmelser. Vid behandlingen av ärenden enligt socialtjänstlagen som rör enskilda får inte kommunalråden delta i eller närvara vid handläggningen.

Insynsplats i kommunstyrelsen

§ 47
Parti i kommunfullmäktige som inte har ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen har rätt till en insynsplats. Fullmäktige utser förtroendevald till sådan insynsplats samt en ersättare. Ersättaren kallas om ordinarie har anmält förhinder. Den förtroendevalde har rätt att få närvara under kommunstyrelsens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i

besluten samt få sin mening antecknad till protokollet. Vid deltagande i sammanträde utgår ersättning enligt kommunens riktlinje för ersättningar till förtroendevalda.

Ordföranden

§ 48

Det åligger ordföranden:

- att leda kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i kommunstyrelsen/nämnden vid behov är beredda
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i kommunstyrelsen/nämnden
- bevaka att kommunstyrelsens/nämndens beslut verkställs

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

- närmast kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder
- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall

Nämndens ordförande ska:

- närmast under nämnden ha uppsikt över nämndens förvaltning och verksamhet
- uppmärksamt följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan den egna nämnden och kommunens övriga nämnder
- representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämt annat i ett särskilt fall.

Presidium

§ 49

Kommunstyrelsens/nämndens presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden

§ 50

Om varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen/nämnden längst tid ordförandens uppgifter. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem tjänstgöra som ordförande.

Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under längre tid får kommunstyrelsen/nämnden utse en annan ledamot som ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Kommunalråd

§ 51

Nyvalda kommunfullmäktige utser på det första sammanträdet under mandatperioden kommunalråd till det antal fullmäktige beslutar. Valet sker efter att val av kommunstyrelse har skett.

Kommunstyrelsens ordförande är finanskommunalråd. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är andre majoritetsråd och kommunstyrelsens andre vice ordförande är oppositionsråd.

Kommunalråd ska ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Inkallande av ersättare

§ 52

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska själv underrätta sin personlige ersättare. Om den personlige ersättaren inte kan delta i sammanträdet anmäls detta till kommunstyrelsens/nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid kommunstyrelsens/nämndens kansli som underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Även de ersättare, som inte tjänstgör, får närvara vid sammanträdena och har rätt att delta i överläggningarna. Ordförande i kommunstyrelsen/nämnden medges rätt att bevilja icke tjänstgörande ersättare att få sin mening, i korta ordalag, antecknad i protokollet.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 53

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamoten bör börja tjänstgöra sedan pågående ärende handlagts.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§ 54

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Yrkanden

§ 55

När kommunstyrelsen/nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte kommunstyrelsen/nämnden enhälligt beslutar att medge det. Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Omröstning (votering)

§ 56
Vid omröstning avges rösterna efter upprop. Upprop sker enligt uppropslistan. Ordföranden uppropas och avger sin röst sist.

Avgiven röst får inte ändras efter det att uppropet och avgivande av röster har förklarats avslutade genom klubbslag. Ledamot eller tjänstgörande ersättare som inte varit närvarande vid uppropet får efter denna tidpunkt inte utöva sin rösträtt.

Resultatet protokollförs med en tabell i protokollet alternativt med tabell kopplad till separat närvarolista.

Deltagande i beslut

§ 57
En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunstyrelsen/nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

§ 58
Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

§ 59
Nämndernas protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsens protokoll justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen/nämnden justerar den.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

§ 60
Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta kommunstyrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivning

§ 61
Delgivning med kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden, förvaltningschef eller annan anställd som kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 62
Skrivelser, avtal och andra handlingar från kommunstyrelsen/nämnden ska på kommunstyrelsens/nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren. Vid förfall för ordförande inträder förste vice ordförande och vid förfall för denna inträder andre vice ordförande.

Kommunstyrelsen/nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av kommunstyrelsen/nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på kommunstyrelsens/nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

Underlag och samråd

§ 63
Kommunstyrelsen/nämnden och dess utskott får begära in de yttranden och upplysningar från kommunens nämnder, beredningar och arbetstagare som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Kommunstyrelsen/nämnden ska samråda med övriga nämnder, andra myndigheter och med enskilda föreningar och organisationer som berörs av nämndens verksamhet.

Utskott

§ 64
Kommunstyrelsen ska tillsätta ett arbetsutskott samt får i övrigt tillsätta de utskott som styrelsen bestämmer och fastställa deras uppgifter. Arbetsutskottet består av fem ledamöter och fem ersättare.

Kommunstyrelsens utskott kan vara beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana beslutsbefogenheter fastställs i styrelsens delegationsordning.

Har styrelsen beslutat att tillsätta utskott ska bestämmelserna nedan gälla.

§ 65
Inom barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden ska det finnas ett arbetsutskott för respektive nämnd. Arbetsutskottet består av tre ledamöter och tre ersättare.

§ 66
Kommunstyrelsen/nämnden väljer för den tid kommunstyrelsen/nämnden bestämmer en ordförande och en vice ordförande bland utskottets ledamöter. Utskott får utse två vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får kommunstyrelsen/nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

§ 67
Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ledamot som är förhindrad att tjänstgöra ska meddela sin personliga ersättare samt utskottets kansli, som säkerställer att ersättare inkallas. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av kommunstyrelsen/nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskott, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

§ 68
Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden ska också hållas när ordförande anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

§ 69
Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Socialnämndens arbetsutskott får handlägga individärenden bara när samtliga ledamöter är närvarande.

§ 70

De ärenden som ska avgöras av kommunstyrelsen/nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden, kommundirektören eller förvaltningschefen överlämnar sådana ärenden till utskottet. När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

§ 71

Det som föreskrivs för kommunstyrelsen/nämnderna gällande kallelse, yrkanden, deltagande i beslut, reservation samt jäv och avbruten tjänstgöring gäller i tillämpliga delar också utskotten.

Utskottens sammanträden ska protokollföras på samma sätt som nämndernas. Utskottens protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Paragrafer som ska justeras omedelbart bör redovisas skriftligt innan justering.

Närvarorapport

Tjänstgöringstid för ersättare och ordinarie ledamöter.

2020-04-21 17:54:08 Kommunfullmäktige 21 april 2020

Ärendenumrering:

NR	ÄRENDE
§ 31	1. Bordläggning av ärenden och fastställande av ärendelistan
§ 32	2. Godkännande av årsredovisning för Östhammars kommun 2019
§ 33	3. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen
§ 34	4. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden
§ 35	5. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden
§ 36	6. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för kultur- och fritidsnämnden
§ 37	7. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för socialnämnden
§ 38	8. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för valnämnden
§ 39	9. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för krisledningsnämnden
§ 40	10. Godkännande av årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2019
§ 41	11. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam räddningsnämnd
§42	12. Godkännande av årsbokslut, analys och verksamhetsuppföljning för gemensam överförmyndarnämnd 2019
§ 43	13. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam överförmyndarnämnd
§ 44	14. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2019
§ 45	15. Revisionsberättelse 2019 för Östhammars kommun samt beviljande av ansvarsfrihet för gemensam IT-nämnd
§ 46	16. Årsredovisning, revisionsberättelse och beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Östhammarshem 2019

NR	ÄRENDE
§47	17. Beslut om organisationsförändring
§ 48	18. Fastställande av egenavgifter för färdtjänst
§ 49	19. Fastställande av Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Östhammars kommun
§ 50	20. Ändring i reglemente för styrelse och nämnder avseende deltagande på distans
§ 51	21. Anmälningsärende, Krisledningsnämndens protokoll

Närvarodata:

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
Närvarande ledamöter					
1	Margareta Widén-Berggren (S)	2020-04-21 17:43:57	18:48:52	p. 1-21	p. 3,9,10,11,16
2	Tomas Bendiksen (S)	2020-04-21 17:39:51	18:48:52	p. 1-21	p. 3,5,9
3	Sanne Lennström (S)	2020-04-21 17:57:29	18:48:52	p. 1-21	
4	Roger Lamell (S)	2020-04-21 17:51:04	18:48:52	p. 1-21	p. 3,9
5	Lisa Norén (S)	2020-04-21 17:43:33	18:48:52	p. 1-21	p. 3,7,9
6	Jonas Lennström (S)	2020-04-21 17:53:44	18:48:52	p. 1-21	p. 3,6
7	Anna Frisk (S)	2020-04-21 17:45:55	18:48:52	p. 1-21	p. 3,6
9	Caroline Schnell (S)	2020-04-21 17:57:00	18:48:52	p. 1-21	p. 7
10	Mika Muhonen (S)	2020-04-21 17:50:14	18:48:52	p. 1-21	p. 3,8
13	Ann–Charlotte Grehn (S)	2020-04-21 17:57:15	18:48:49	p. 1-21	p. 3,4,5
14	Tomas Näslund (S)	2020-04-21 17:55:02	18:48:52	p. 1-21	p. 5
17	Jacob Spangenberg (C)	2020-04-21 17:57:37	18:48:50	p. 1-21	p. 3,9
19	Inger Abrahamsson (C)	2020-04-21 17:45:56	18:48:52	p. 1-21	p. 3,5
20	Håkan Dannberg (C)	2020-04-21 17:51:10	18:48:52	p. 1-21	p. 5
22	Lisa Landberg (C)	2020-04-21 17:55:17	18:48:52	p. 1-21	p. 6

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
26	Anna–Lena Söderblom (M)	2020-04-21 17:53:48	18:48:52	p. 1-21	p. 7
27	Pär–Olof Olsson (M)	2020-04-21 17:56:43	18:48:52	p. 1-21	p. 3,9,16
28	Lennart Owenius (M)	2020-04-21 17:28:32	18:48:52	p. 1-21	p. 3,8,9,10,11,14,15
32	Allan Kruukka (M)	2020-04-21 17:52:29	18:48:52	p. 1-21	
33	Lars O Holmgren (BOA)	2020-04-21 18:02:14	18:48:52	p. 1-21	p. 3,5
34	Jan–Olof Ahlinder (BOA)	2020-04-21 17:56:11	18:48:52	p. 1-21	
36	Sabina Stål (KD)	2020-04-21 18:01:15	18:48:52	p. 1-21	p. 4
37	Lena Hagman (KD)	2020-04-21 17:40:00	18:48:46	p. 1-21	p. 3
39	Julia Carlström (L)	2020-04-21 17:58:17	18:48:52	p. 1-21	p. 7
42	Martin Wahlsten (SD)	2020-04-21 18:00:05	18:48:49	p. 1-21	p. 3,8,9
43	Mats Olsson (SD)	2020-04-21 17:59:00	18:48:52	p. 1-21	
49	Stefan Larsson (SD)	2020-04-21 18:01:42	18:48:52	p. 1-21	p. 5,16
Tjänstgörande ersättare					
210	Gunnel Wahlgren (C)	2020-04-21 17:49:24	18:48:52	p. 1-21	
231	Richard Halvarsson (SD)	2020-04-21 17:58:54	18:48:49	p. 1-21	p. 8

Frånvarande ledamöter

8 Kristina Woxdal Pihl (S)
11 Suzan Karagöz (S)
12 Örjan Mattsson (S)
15 Désirée Mattsson (S)
16 Linus Westin (S)
18 Bertil Alm (C)
21 Cecilia Bernsten (C)
23 Josefine Nilsson (C)
24 Ingeborg Sevastik (V)
25 Mohammad Sabur (V)
29 Jan Holmberg (M)
30 Fabian Sjöberg (M)
31 Christer Lindström (M)

NR	DELEGAT	STARTTID	SLUTTID	NÄRVARO	JÄVIG
35	Fredrik Jansson (BOA)				
38	Madelene Alpsjö (KD)				
40	Irmeli Bellander (L)				
41	Kerstin Dreborg (MP)				
44	Ylva Lundin (SD)				
45	Bo Persson (SD)				
46	Håkan Sjöblom (SD)				
47	Sirlis Persson (SD)				
48	Lennart Dahlberg (SD)				
Frånvarande ersättare					
201	Matts Eriksson (S)				
202	Olle Olsson (S)				
203	Lisbeth Persson (S)				
204	Lennart Norén (S)				
205	Raili Karjalainen (S)				
206	Per Malmsten (S)				
207	Erik Rudolfsson (S)				
208	Roger Jansson (S)				
209	Emma Kruse (C)				
211	Camilla Strandman (C)				
212	Olle Rehn (C)				
213	Elisabeth Karlsson (V)				
214	Inger Arvidsson (V)				
215	Anders Kjellgren (M)				
216	Katarina Asplunden (M)				
217	Mikael Holmkvist (M)				
218	Niklas Ekström (M)				
219	Lars Alm (BOA)				
221	Ronny Innala (BOA)				
223	Eva Fredriksson (KD)				
224	Maria Nyström (KD)				
225	Christer Bohlin (L)				
226	Rune Nilsson (L)				
227	Freddie Eriksson (MP)				
228	Malin Aldal (MP)				
229	Ywonne Lindgren (SD)				
230	Melinda Leufstadius (SD)				
232	Vakant (SD), ny ersättare kunde inte utses				